

Frihet hela livet

Budgetförslag 2027 • Liberalerna Stockholms stad

Budget 2027 för Stockholms stad och inriktning för 2028–2029 samt ägardirektiv 2027–2029 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Frihet hela livet.

Stockholm är byggt av människors strävan att skapa ett bättre liv för sig själva och dem de har omkring sig. Den strävan börjar i friheten att välja sin egen väg och när fler får verkliga möjligheter att utvecklas. Med friheten följer förpliktelser. Var och en ska ta ansvar för sina val, respektera andras frihet och bidra till det gemensamma efter förmåga. Det är den människosynen som vägleder Liberalernas budget för Stockholm.

Vi liberaler vill att människor ska kunna forma sina liv på egen hand och tillsammans med andra. Familjer, föreningar och företag ger människor möjlighet att ta initiativ och förverkliga idéer. Stat, region och kommun har ansvar för att vidga friheten där människors egna resurser och möjligheter är begränsade. För Stockholms stad börjar det med en förskola och skola som ger alla barn en god start, en socialtjänst som agerar när människor far illa och en omsorg som gör det möjligt att leva ett självständigt liv så länge som möjligt.

Stockholm går in i den nya mandatperioden i en allvarlig tid. Hoten från omvärlden mot det öppna samhället ställer högre krav på stadens beredskap. Tillväxten behöver ta fart och fler behöver komma in på arbetsmarknaden. Barn som växer upp i samma stad har olika möjligheter att lyckas i skolan, och kriminalitet och hedersförtryck begränsar unga människors liv. Antidemokratiska rörelser, antisemitism, islamism och högerextremism är allvarliga hinder för stockholmarnas frihet och måste bekämpas med kraft. Samtidigt blir barnkullarna mindre och de äldre fler. Det kräver att staden prioriterar om. Liberalerna sätter utbildning, tillväxt och trygghet främst.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Skolan är stadens viktigaste framtidsuppgift. Varje elev ska få kunskaper och värden att stå på och mötas av höga förväntningar. Goda läskunskaper är avgörande – de lägger grunden för bildning, personlig utveckling och för att eleverna ska kunna hänga med i alla ämnen i grundskolan. Alla elever ska kunna nå gymnasiebehörighet efter nio år och fler ska ta gymnasieexamen efter tre år. Vilken skola en elev går i ska få mindre betydelse för möjligheten att lyckas. Goda kunskaper i svenska och matematik ger eleverna en grund för resten av utbildningen. Stöd ska sättas in tidigt, och elever som kan gå snabbare fram ska få göra det, bland annat genom fler möjligheter till spetsutbildning.

Vi vill ha skolfrid. Eleven ska vara trygg på väg till skolan, i klassrummet, på rasten och på väg hem. Samma trygghet ska gälla för lärare och annan skolpersonal. Det ska råda nolltolerans mot våld, hot och kränkningar mot både elever och lärare i Stockholms skolor. Tydliga ordningsregler och förväntansdokument för elever och vårdnadshavare ska ge lärarna stöd att leda undervisningen och ingripa vid kränkningar. Skolledningen ska agera vid hot och våld och se till att lärare och elever får stöd. Stockholm behöver fler akutskolor som kan ta emot elever med allvarlig våldsproblematik. En tillfällig placering ska ge eleven fortsatt undervisning och kvalificerat stöd samtidigt som tryggheten återställs i den ordinarie skolan. Skolledning, elevhälsa och socialtjänst behöver planera för vad som ska hända efter placeringen.

Vår ambition är högst 20 elever i varje klass i de första skolåren. Mindre klasser ger läraren bättre förutsättningar att undervisa, uppmärksamma elever som behöver hjälp och stimulera de

elever som kan och vill gå före. När elevunderlaget minskar ska Stockholm ta vara på möjligheten att prioritera undervisningen. Alla skolor ska ha tillgång till speciallärare och specialpedagoger. Särskilda undervisningsgrupper ska byggas ut så att elever kan få kvalificerat stöd i varje stadsdel. När det behövs ska skolan samverka med socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin. Höga och likvärdiga krav ska gälla alla skolor.

Förskolan ska ha små barngrupper, låga avgifter och god tillgänglighet. Barn ska få utveckla sitt språk, möta tidig matematik, leka och röra på sig varje dag. Förskolan ska vara skärmfri. Det är särskilt viktigt att nå barn som har begränsade möjligheter att möta svenska i vardagen. Den öppna förskolan ger barn en plats att leka och föräldrar möjlighet att få råd och skapa kontakter. Familjer ska kunna välja en förskola som passar deras barn och få tydlig information om kvaliteten.

Fritidshemmen ska ge utrymme för lek och rörelse och bidra till att barn tränar på att läsa, skriva och räkna. Förskolor och skolor behöver goda ytor för lek och idrott i miljöer med låga bullernivåer och utan skadliga ämnen. Stockholms skolor ska se till att eleverna får den simundervisning som krävs för att kunna simma senast i årskurs sex. Idrottshallar och andra skollokaler ska kunna användas för läxläsning och föreningsverksamhet efter skoltid.

Gymnasiet ska ge unga flera vägar framåt. Yrkes- och hantverksutbildningar ska vara attraktiva och ge goda möjligheter till arbete och vidare studier. Arbetsgivare behöver medverka så att utbildningarna svarar mot den kompetens som efterfrågas. Lärlingsutbildningar ska bli fler. Fler elever ska också få möjlighet till fördjupning och upptäcka vad högre studier kan öppna för dem. Bibliotek, kulturskola, idrott och föreningsliv ger barn och unga fler sammanhang där de kan pröva sina förmågor och möta andra utanför den egna skolan och stadsdelen.

Socialtjänsten är samhällets yttersta skyddsnät. Den ska hjälpa människor genom situationer som de har svårt att ta sig ur på egen hand och ge dem förutsättningar att återfå kontrollen över sitt liv. För att kunna göra det behöver socialtjänsten erfarna medarbetare som vill stanna. Socialsekreterare ska ha en rimlig arbetsbelastning, stöd i svåra ärenden och möjligheter att utvecklas i yrket. Stadens förstärkningsteam ska kunna avlasta vid arbetstoppar och ge medarbetare tid för fortbildning.

Den som behöver hjälp från flera verksamheter ska kunna få en lots som hjälper till att hitta rätt. Det gäller även äldreomsorgen och funktionshinderområdet. Socialtjänstrådgivningen ska vara lätt att nå, och socialtjänsten ska finnas där människor söker hjälp, exempelvis på familjecentraler, polisstationer och akutboenden. Idéburna organisationer ska kunna ingå i långsiktiga partnerskap med staden och själva genomföra insatser. Stockholm ska verka för kortare köer till barn- och ungdomspsykiatrin och bättre tillgång till kuratorer och psykologer i regionens vård för barn och unga.

Barn i samhällsvård har rätt till en trygg placering och en skolgång som fungerar. Barnets behov ska styra valet av placering. Skolan, socialtjänsten och regionen ska följa upp barnets skolresultat, hälsa och tandhälsa. Den unge ska kunna få stöd också när placeringen upphör. Vi vill ha en särskild visselblåsarfunktion för övergrepp på institutioner. Verksamheter som upprepat visat sig olämpliga ska förlora stadens förtroende.

En fungerande skolgång är central i arbetet för att förebygga att unga dras in i kriminalitet. Skolsociala team och fältassistenter ska hjälpa staden att agera tidigt, bland annat när en elev uppvisar återkommande frånvaro. Föräldrar ska få stöd att ta sitt ansvar. Den unge som anmäls för brott ska inom 48 timmar kallas till samtal med socialtjänst och uniformerad polis. Vi vill sprida Våga anmäla, våga vittna i hela staden och uppmärksamma den utsatthet som drabbar brottsoffer, vittnen och deras anhöriga. Barn och unga som utsätts för sexuell exploatering genom så kallad sugardejting ska få samordnat stöd från socialtjänst, polis och vård.

Stockholmarna ska kunna använda stadens gator, torg och parker även efter mörkrets inbrott. Trasiga lampor ska lagas, klotter tas bort och tomma lokaler och tomter användas, säljas eller bevakas. Staden ska prioritera trygghetskameror där de gör störst nytta. Ordningsvakter ska finnas där de behövs, röra sig till fots och bygga förtroende med invånarna. En stadsövergripande trygghetsjour ska ge stockholmarna möjlighet att uppmärksamma staden på otrygga platser och behov av närvaro. Staden ska utvärdera ordningsvakternas arbete och använda erfarenheterna för att förbättra det. Fastighetsägare, handlare och föreningar behöver medverka i det lokala trygghetsarbetet. Stråk, broar, lekplatser och idrottsytor ska planeras så att fler människor från olika stadsdelar möts.

Rätten att bestämma över sin vardag gäller även den som behöver omfattande stöd. Stockholm behöver fler bostäder för personer med funktionsnedsättning och bättre möjligheter att få stöd att använda digital teknik och andra hjälpmedel. Den som behöver kontaktperson, ledsagning eller personlig assistans ska kunna få ett stöd som fungerar i praktiken. Stadens verksamheter ska samverka så att den enskilde får hjälp utifrån sina samlade behov.

Friheten gäller hela livet. Den som vill fortsätta arbeta ska kunna få sin kompetens prövad och sin erfarenhet tagen till vara. Den som behöver hemtjänst ska kunna välja utförare och påverka när och hur hjälpen ges. En fast omsorgskontakt ska ge kontinuitet och göra det lättare att få gehör när behoven förändras. Vi vill stärka utbildningen för hemtjänstpersonal och boendestödjare. Staden behöver bättre kompetens om posttraumatisk stress och ska så långt som möjligt kunna erbjuda hjälp på den äldres eget språk när det behövs. Välfärdsteknik kan göra vardagen enklare, och personal ska kunna hjälpa äldre som behöver stöd att använda tekniken.

Maten i äldreomsorgen ska smaka bra, ge tillräcklig näring och kunna bli en stund att se fram emot. Arbetet mot undernäring ska prioriteras både i hemtjänsten och på boenden. Demensomsorgen behöver fortbildad personal och närmare samarbete med regionen. Anhöriga ska få bättre stöd, och personer som får demens tidigt i livet behöver insatser anpassade till sin situation. Staden och regionen ska också förbättra stödet till äldre med psykisk ohälsa. Vi vill pröva hur läkarstödet i äldreomsorgen kan stärkas genom försöksverksamhet och verka för att kommuner får möjlighet att anställa läkare.

Stockholm behöver fler seniorbostäder, servicehus och vård- och omsorgsboenden. De ska så långt som möjligt ligga i levande kvarter med andra bostäder, förskolor och service. Den som vill bo kvar nära vänner, anhöriga och sin stadsdel ska ha bättre möjligheter att göra det. Mötesplatser i hela staden och stöd till föreningar som ordnar aktiviteter eller gör hembesök kan hjälpa äldre att bryta ofrivillig ensamhet.

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stockholm ska vara en stad där det går att förverkliga en idé, starta ett företag och bygga upp något som kan växa. Ekonomisk frihet ger människor makt över sin försörjning. Fler företag skapar fler arbetstillfällen och ger stockholmarna fler arbetsgivare, varor och tjänster att välja mellan. Stadens uppgift är att ge människor goda villkor att etablera sig och utveckla sin verksamhet. Tillstånd och lokala krav ska ha ett tydligt syfte. Där tillstånd behövs ska reglerna vara förutsägbara, avgifterna rimliga och beskeden snabba.

Företagare ska ha en samlad ingång till staden. Staden ska gå igenom regler och rutiner som lägger onödigt arbete på den som vill driva företag. Tillsynen ska vara saklig och likvärdig. Seriösa företag ska kunna lita på att staden ingriper mot dem som skaffar sig fördelar genom fusk. Stadens upphandlingar ska utformas så att mindre företag har en praktisk möjlighet att lämna anbud. Nyföretagarrådgivningen ska ge den som vill starta eget praktisk hjälp att ta steget.

Stockholm ska ta vara på sin ställning som kunskapsstad. Samarbetet mellan företag, lärosäten och forskningsmiljöer ska ge fler vägar från forskning till nya verksamheter. Vi vill att ett internationellt universitet etablerar en filial här, att stadens näringskluster får goda förutsättningar att utvecklas och att fler större arbetsgivare etablerar sig i söderort. Stockholm ska vara attraktivt för internationella företag och huvudkontor och välkomna människor som kommer hit för att arbeta, studera eller bygga företag. Som Sveriges huvudstad behöver Stockholm goda förbindelser med resten av landet och med omvärlden. Resande och kulturutbyte ger människor tillgång till nya arbetsmarknader, utbildningar och erfarenheter.

Det första jobbet ger egna inkomster, referenser och erfarenheten av att vara behövd på en arbetsplats. Vi vill att fler unga får arbetslivserfarenhet hos Stockholms företag. För vuxna som står långt från arbetsmarknaden behöver yrkesutbildning, yrkessvenska och praktik kunna kombineras. SFI ska erbjuda fler vägar till andvändbara kunskaper svenska i vardagen och på arbetet, och kompletterande svenskundervisning ska kunna ges till exempelvis medarbetare inom vård, skola och omsorg. Stadens arbetsmarknadsinsatser ska följas upp efter om de leder till studier eller egen försörjning.

En växande stad behöver bostäder som människor har råd att bo i. Stockholm ska öka byggtakten och planera för bostäder i olika storlekar och upplåtelseformer. Staden ska bygga bostäder som efterfrågas av olika grupper. Fler boenden med markkontakt, som småhuus och radhus, efterfrågas särskilt av barnfamiljer. Hyrköp och moderna kollektivhus kan ge fler alternativ. I områden där hyresrätter dominerar vill vi se fler bostadsrätter och radhus och möjlighet för hyresgäster som önskar det att friköpa sina lägenheter. Student- och ungdomsbostäder behöver bli fler, också genom tillfälliga lösningar där de är lämpliga. Det ska bli enklare att bygga om kontor till bostäder och att bygga på befintliga hus. Vi vill vidareutveckla Stockholmshusen och se över vilka byggregler som kan förenklas för att sänka kostnaderna. Privata aktörer och icke-vinstdrivande aktörer ska ges möjlighet att delta i byggandet av Stockholmshusen.

Staden ska använda områdesplanering för att se hur bostäder, arbetsplatser, skolor, omsorg, föreningslokaler och idrottsytor kan utvecklas tillsammans. Flexibla detaljplaner och tidig dialog med invånarna kan förbättra projekten. Stockholm behöver fler gatuträd och småparker och fler levande torg. Hus som är över hundra år ska bara rivas när det finns mycket starka skäl. Vi vill införa en kulturhistorisk fond för att förvalta stadens värdefulla byggnader. Högre hus kan ge plats för fler bostäder på lämpliga platser utanför stenstaden. Varje projekt behöver ta hänsyn till platsens karaktär.

Framtiden för Bromma flygplats ska avgöras först när regeringens och riksdagens försvarsberedning har lämnat sin slutrapport. Den nya kommersiella flygtrafiken på Bromma och det förändrade säkerhetsläget är faktorer som måste vägas in, tillsammans med efterfrågan på citynära flyg, beredskapshänsyn, nyttoflygets behov och möjligheterna till konkurrenskraftigt inrikes elflyg. En eventuell ordnad avveckling förutsätter tillräcklig kapacitet på Arlanda och goda förbindelser dit. Om flygplatsen stängs ska planeringen ge plats åt bostäder, friluftsområden och kolonilotter och omfatta den trafik- och elinfrastruktur som behövs. Framtidens Bromma ska utvecklas varsamt och i samklang med omkringliggande områden. Eventuell exploatering behöver miljökompetens och extern granskning som stärker kontrollen över ekonomi och avtal.

Stockholm ska vara lätt att röra sig i. Kollektivtrafik, gångstråk och cykelvägar ska binda ihop stadsdelar och ge fler tillgång till arbete och utbildning. Gång- och cykelbanor ska så långt möjligt vara åtskilda. Elsparkcyklar ska kunna användas med tydliga regler för var de parkeras och hur fort de får köras på platser där många går. Staden ska använda tillstånd och avgifter för att hålla gångytor fria. Privatbilismen ska ha en framtid i Stockholm, och detta också för Stockholms innerstad. Parkeringsavgifter och trängselavgifter ska bidra till bättre framkomlighet. Snöröjningen ska göra det lättare att komma fram till fots och hålla

kollektivtrafiken i gång. Där bullret är ett problem ska staden pröva åtgärder som sänkta hastigheter, tyst asfalt och elektrifiering.

Stockholm ska bidra till att Sverige når sina nationella klimatmål och sträva efter klimatneutralitet till 2040. Tillsammans med stockholmarna och näringslivet vill vi påskynda elektrifieringen av transporterna. Staden ska göra det enklare att välja eldrivna alternativ, bland annat genom bättre tillgång till laddning, och fortsätta fasa ut fossila bränslen i den egna verksamheten. Den som orsakar utsläpp ska bära kostnaden för dem. Staden ska främja avskiljning och långsiktig lagring av koldioxid vid stora förbränningsanläggningar och bidra till att teknik för infångning ur luften utvecklas.

Omställningen kräver ren el och utrymme i elnätet. Staden behöver samverka med näringslivet och andra aktörer för att trygga elförsörjningen, utveckla lokal produktion med bland annat solceller och kraftvärme i Lövsta samt bygga ut laddningen – särskilt i ytterstaden. Kommunala regler ska underlätta installation av solpaneler. När staden bygger ska den premiera energieffektiva byggnader, däribland plus- och passivhus. När det går att rusta upp en byggnad och återanvända material eller utrustning ska det vara ett förstahandsalternativ. Staden ska också göra det lättare att källsortera och använda bilpool och se till att återvinningsplatser sköts.

Stockholms läge mellan Mälaren och skärgården ger staden särskilda möjligheter till friluftsliv. Grönområden och vatten ska vara tillgängliga och den biologiska mångfalden värnas genom sammanhängande gröna stråk. Fler träd, gröna tak och väggar samt bättre omhändertagande av dagvatten gör staden bättre rustad för värme, torka och kraftiga regn. Fler koloni- och odlingslotter kan ge fler stockholmare möjlighet att odla och samtidigt bidra till att ta hand om regnvatten lokalt.

Den konstnärliga friheten ska vägleda stadens kulturpolitik. Stadsteatern, Kulturhuset och Liljevalchs ska nå fler stockholmare. Kulturverksamheter ska också finnas i nya och växande stadsdelar. Stadsteatern ska nå yngre publik och pröva fler matinéer. Bibliotek ska finnas där människor kan använda dem, samordna sina öppettider och utveckla sitt digitala utbud. Biblioteksfrid ska råda och utbudet ska värnas från ideologisk, politisk och religiös censur.

Principen om armlängds avstånd ska styra stödet till det fria kulturlivet. Bidragsgivningen ska vara transparent och ge utrymme för konstnärlig kvalitet och olika kulturella uttryck. Vid stadens eget byggande ska enprocentsregeln för konst tillämpas. Stadsdelar där offentlig konst är ovanlig ska ges större utrymme, exempelvis genom muralmålningar. Stockholm ska bibehålla sin viktiga roll som internationell fristad för förföljda författare och kulturskapare.

Ett levande Stockholm behöver scener för musik och föreställningar, ett starkt föreningsliv och goda villkor för restauranger. Fler verksamheter ska kunna få tillstånd att hålla öppet efter klockan tre, och till och med dygnet runt där det är lämpligt. Stockholms matkultur bidrar till stadens attraktivitet och ska kunna utvecklas genom goda villkor för krognäringen. Idrotts- och kulturföreningar ska få förutsägbara besked om lokaler, anläggningar och stöd. Barn och unga ska ha rimliga möjligheter att delta nära där de bor.

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Staden finns till för stockholmarna. En förälder som behöver en förskoleplats, en företagare som väntar på ett tillstånd och en äldre person som söker stöd ska veta vart de ska vända sig och vem som ansvarar för beslutet. Förvaltningarna ska samverka så att människor slipper lämna samma uppgifter flera gånger eller själva reda ut stadens ansvarsfördelning. Uppföljningen ska visa om verksamheten håller den kvalitet som utlovats och om den som behöver stöd får det i tid.

En lägre skatt ger människor större makt över sina egna inkomster. För att värna den friheten och välfärdens kärna behöver staden hushålla väl med pengarna. Vi vill minska administrationen och pröva konsultköp, medieköp och projekt efter vad de ger stockholmarna. Även tidigare liberala initiativ ska kunna omprövas när uppgiften kan lösas enklare. Lärare, omsorgspersonal och socialsekreterare ska ha tid för sitt yrkesuppdrag. Gemensamma digitala tjänster ska minska dubbelarbete och införas med krav på säkerhet, tillgänglighet och praktisk nytta. Stockholms stad ska med förnuft bejaka nya AI-verktyg som effektiviserar och minskar administrativa kostnader.

Färre barn och fler äldre ställer olika krav på lokaler och investeringar. Staden ska pröva nya användningar för lokaler som har långvarigt låg beläggning och planera äldreboenden i tid. Nämnder och bolag ska räkna på kostnaderna över hela den tid en byggnad eller anläggning ska användas. Större projekt behöver kunna granskas externt.

Staden ska värna fri etablering och människors rätt att välja inom välfärden. Den som använder en tjänst ska kunna påverka hur den utformas. Den som arbetar i välfärden ska kunna välja mellan olika arbetsgivare och utvecklas i sitt yrke. Tydliga kvalitetskrav ska följas upp hos varje utförare. Brister ska rättas till, och staden ska ingripa mot fusk, välfärdsbrott och oseriösa aktörer. För stadens egna medarbetare ska möjligheten att få ett arbete och bemötandet på arbetsplatsen vara lika oavsett kön, könsidentitet eller etnisk bakgrund. Staden ska följa upp och åtgärda osakliga löneskillnader.

Stadens beredskap måste öka. Stockholm behöver kunna hålla i gång skola, omsorg, vattenförsörjning och annan samhällsviktig verksamhet vid allvarliga störningar. Verksamheterna ska öva och rätta till brister som övningarna visar. Staden ska uppmärksamma den nationella beredskapsdagen och ta fram en digital krisbroschyr om vad stockholmarna kan göra för att förbereda sig och var de får tillförlitlig information när något händer. Kommunstyrelsen ska varje kvartal få en föredragning om beredskapsarbetet, kvarstående brister och vilka åtgärder som är på väg.

Stockholm ska stå upp för att människor kan leva på olika sätt inom de gemensamma ramar som lagar och respekt för andras frihet sätter. En aktiv integrationspolitik ska ge människor verktyg att delta i samhällslivet. Den som kan arbeta ska medverka till sin egen försörjning. Ekonomiskt bistånd ska förenas med krav utifrån individens förmåga, exempelvis att söka jobb, praktisera, ta ett tillfälligt arbete eller delta i SFI. Stadens bostadsbolag ska också arbeta för att trångbodda barnfamiljer kan få större bostäder, och staden ska planera för fler stora lägenheter.

Stockholm ska motverka strukturell hemlöshet och ge fler människor en väg till ett tryggt boende. Metoden Bostad först ska användas och fler försöks- och träningslägenheter ska göras tillgängliga. Uppsökande team behöver psykiatrisk och medicinsk kompetens så att människor med psykisk ohälsa eller missbruk kan få hjälp också när de har svårt att söka den själva.

Staden ska förebygga och ingripa mot våld mot kvinnor, i nära relationer och hedersrelaterat våld- och förtryck . Bostadsbolagen ska inom ramen för Huskurage samarbeta med polisen och verka för att vuxna som flyttar in tillsammans kan stå gemensamt på hyreskontraktet. Stadens medarbetare ska ha säkra vägar att anmäla övergrepp. Våldsutsatta ska kunna få skyddat boende, och kvinnojourerna ska ges långsiktiga villkor. Barn som upplevt våld är också brottsoffer och ska få kvalificerat stöd över tid, bland annat genom samverkan med elevhälsan och barn- och ungdomspsykiatrin.

Hedersförtryck ska mötas med ett eget, samordnat arbete i hela Stockholm. En flicka ska kunna delta i simundervisningen, välja sin utbildning och själv avgöra vem hon vill leva med. En pojke ska kunna vägra att kontrollera sin syster. En kvinna som hindras från att arbeta eller studera ska kunna få stöd att ta steget till egen försörjning. Vi vill ta fram en stadsövergripande plan mot hedersförtryck, kartlägga vilka stödinsatser som fungerar och klargöra vem som ska agera när

någon riskerar att utsättas. Personal och medarbetare i förskolan, skolan, socialtjänsten och stadens arbetsmarknadsverksamheter samt i de kommunala bostadsbolagen ska veta hur de upptäcker kontroll och förtryck och hur den utsatta får hjälp.

Judar i Stockholm ska kunna leva öppet som judar. Liberalerna vill ha en kommunal handlingsplan mot antisemitism och stärka tryggheten för judiska barn och unga. Staden ska motverka rasism och diskriminering och agera mot islamism, högerextremism och andra antidemokratiska rörelser som genom hot, våld eller förtryck begränsar andras frihet. Stockholms judar ska kunna leva ett tryggt judiskt liv i sin hemstad. Demokratikraven för stadens föreningsstöd ska följas upp och tillämpas likvärdigt. Föreningar som bär upp det öppna samhället ska kunna verka med tydliga och förutsägbara villkor.

Det judiska kulturarvet ska synliggöras i stadens offentliga rum. Liberalerna vill därför döpa om en gata efter Aaron Isaac, som 1775 grundade Stockholms judiska församling. För att öka kunskapen om judiskt liv i Sverige i dag vill vi också ge stadens samtliga skolbibliotek och folkbibliotek ett exemplar av boken *@Stoltjude – om judiskt liv i Sverige*. Judiskt liv ska ha en tydlig plats i berättelsen om Stockholm.

Stockholm ska motverka parallella samhällsstrukturer där kriminella nätverk eller andra grupper tar sig makt över människors vardag genom hot, våld eller social kontroll. Varje stockholmare ska kunna lita på att samma lagar gäller i hela staden och kunna söka hjälp utan rädsla för repressalier. Staden ska stärka sin närvaro där den behövs mest. Skolan och socialtjänsten ska samverka med polisen för att upptäcka förtryck tidigt, skydda den som utsätts och förebygga att barn och unga rekryteras till kriminalitet.

Stockholmarna ska kunna se vad deras skattemedel åstadkommer. Det ska märkas i undervisningen, på vägen till ett första jobb, när någon behöver skydd och när en äldre person väljer den omsorg som passar den egna vardagen.

L
Inl:8

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområden

I denna budget för 2027 med inriktning för 2028 och 2029 fastslås tre inriktningsmål för stadens verksamheter. Under respektive inriktningsmål fastslås mål för verksamhetsområdena enligt nedan:

1. Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.
2. Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.
3. Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Varje inriktningsmål konkretiseras genom mål för stadens verksamhetsområden. Indikatorer och årsmål för uppföljningen redovisas i bilaga 5.

1. Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.
    1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas.
    1.2 Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.
    1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet.
    1.4 Människor i behov av stöd ska få insatser i tid och av hög kvalitet.

2. Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.
    2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning.
    2.2 Stockholm ska växa med fler bostäder och en tillgänglig stadsmiljö.
    2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö.
    2.4 Stockholmarna ska ha tillgång till kultur, idrott och ett rikt föreningsliv.

3. Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.
    3.1 Stockholm ska ha god ekonomisk hushållning och prioritera kärnverksamheten.
    3.2 Stadens verksamheter ska vara rättssäkra, tillgängliga och effektiva.
    3.3 Stockholm ska ha god beredskap och motverka välfärdsbrott.

Förutsättningar

Omvärldens ekonomiska utveckling och demografins förändringar är avgörande för stadens skatteunderlag och övriga planeringsförutsättningar. Nedan sammanfattas utvecklingen och aktuella prognoser för dessa områden som ger en viktig vägledning för förståelsen av framtiden. Under rådande omständigheter med geopolitisk och ekonomisk oro i omvärlden är framtidsbedömningarna särskilt känsliga, och förutsättningarna kan skifta snabbt.

Omvärldsperspektiv

Globalt. Den globala ekonomin präglas av hög osäkerhet, dämpad tillväxt och förnyat inflationstryck. Efter en svagare period bedöms den globala tillväxten under 2027–2028 stabiliseras på en relativt låg nivå, vilket ligger under det historiska genomsnittet på 3,8 procent. Världsbanken spår en global tillväxt på i genomsnitt 2,8 procent för perioden, medan Internationella valutafonden, IMF, bedömer att den globala tillväxten blir 3,4 procent år 2027. Samtidigt beräknar IMF att tillväxten för avancerade ekonomier mattas av avsevärt och stannar kring 1,8 procent 2027. Tillväxttakten i euroområdet förväntas förbli dämpad och uppgå till 1,2 procent under 2027.

Prognos för den globala BNP-tillväxten (procent)

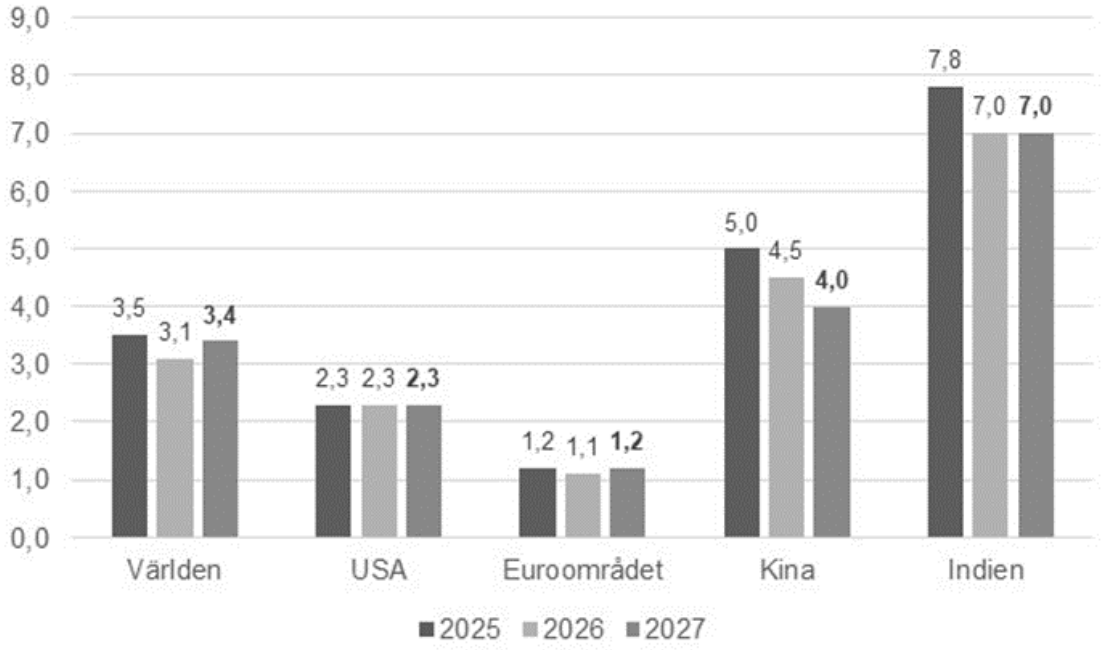

Källa: IMF World Economic Outlook oktober 2026

Sverige. Svensk ekonomi befinner sig i en återhämtningsfas där lågkonjunkturen väntas ebba ut under 2027 enligt Konjunkturinstitutet. Tillväxten väntas uppgå till 3,0 procent 2026 och 2,4 procent 2027 och huvudsakligen drivas av inhemsk efterfrågan. Arbetslösheten mätt enligt AKU[1] förväntas sjunka från 8,7 procent 2026 till 8,2 procent 2027 då starkare efterfrågan ökar företagens behov av nyanställningar.

[1] Statistikmyndigheten SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) är den officiella källan för att mäta arbetslöshet i Sverige.

Utvalda nyckeltal, årlig förändring (procent)

	Utfall		Prognos		Scenario	
År	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
BNP	0,8	1,4	3,0	2,4	1,7	1,6
Sysselsättning	-0,5	0,4	0,7	0,7	0,9	0,4
Arbetslöshet 15-74 år	8,4	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1
KPIF (inflation)	1,9	2,6	1,6	2,6	2,2	1,8
Styrränta*	2,75	1,75	2,0	2,5	2,75	2,75
Offentligt finansiellt sparande**	-1,6	-1,6	-1,7	-1,8	-0,8	-0,7

Källa: Konjunkturläget september 2026, Konjunkturinstitutet.
*Förklaring: * Vid årets slut. ** Procent av BNP.*

För kommunerna innebär den ekonomiska återhämtningen en lättnad på kort sikt. I takt med att sysselsättningen ökar växer kommunernas skatteintäkter jämfört med tidigare år. En stor utmaning för kommunerna på längre sikt är befolkningens sammansättning. Födelsetalen sjunker, vilket kräver anpassning av förskolan och skolan. Samtidigt ökar andelen invånare över 80 år, vilket ställer stora krav på utveckling inom äldreomsorgen men också på ett stärkt förebyggande arbete. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, betonar att de ökade skatteintäkterna inte räcker för att täcka välfärdens långsiktiga behov. Parallellt med välfärdsutmaningarna står många kommuner inför omfattande investeringar i infrastruktur. Dessa driver upp kapitalkostnaderna och minskar det ekonomiska utrymmet för verksamheten.

Stockholm. Handelskammarens Stockholmsbarometer för tredje kvartalet 2026 visar att konjunkturen i Stockholm har stärkts. Konfidensindikatorn stiger till 103,3, vilket innebär att barometern ligger över det genomsnittliga normalläget. Uppgången är bred med positiva signaler från stora delar av näringslivet. Även hushållens indikator stärks, men ligger fortsatt under normala nivåer.

Stockholms arbetsmarknad inledde en återhämtningsfas under 2026. Trots det uppgick andelen inskrivna arbetslösa i september 2026 till 6,8 procent av arbetskraften, vilket överstiger det nationella genomsnittet på 6,4 procent. Enligt Arbetsförmedlingens regionala prognoser väntas återhämtningen ta fart på allvar under 2027 då arbetslösheten bedöms sjunka i takt med att ekonomin stärks. Betydande strukturella utmaningar med hög långtidsarbetslöshet och kompetensmatchningsproblem kvarstår dock.

Utveckling av arbetslösheten i Stockholms stad 2020–2026

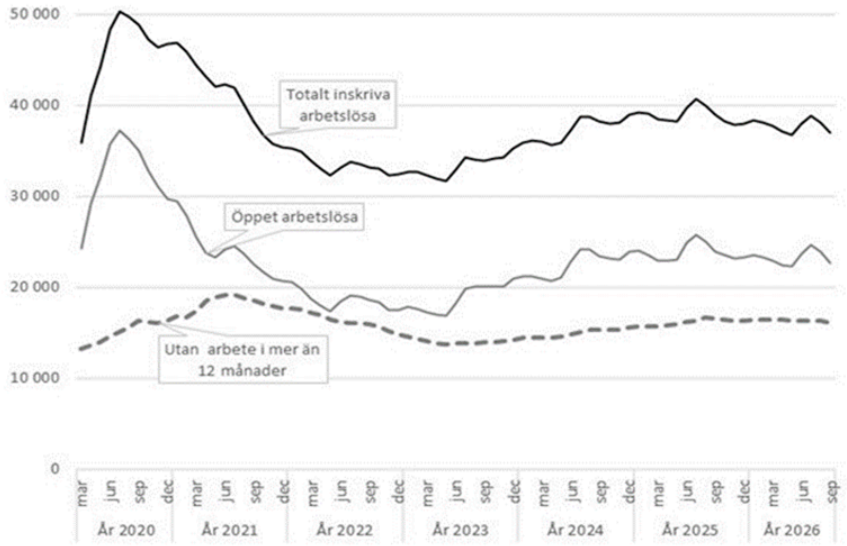

Källa: Arbetsförmedlingen.
Förklaring: Öppet arbetslösa söker aktivt jobb, kan omgående börja jobba och deltar inte i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Stockholmshushållens syn på det ekonomiska läget präglas av en försiktig optimism i takt med att köpkraften stiger även om oron för geopolitiska spänningar och ett svagare konjunkturläge fortfarande håller tillbaka konsumtionen. Jämfört med övriga Sverige är stockholmshushållen känsligare och reagerar snabbare och kraftigare på ekonomiska förändringar. Känsligheten i Stockholm beror främst på hushållens höga skuldsättning, bostadsmarknadens struktur och den lokala branschstrukturen.

Likt övriga kommuner i landet står Stockholms stad inför demografiska förändringar som kräver verksamhetsanpassning och omställning. Stadens befolkningsutveckling följer det nationella mönstret, där gruppen över 80 år förväntas öka mest, samtidigt som antalet barn i förskole- och skolåldern minskar. I staden förväntas antalet förskolebarn minska fram till 2030 och därefter öka något. Antalet barn i skolåldern fortsätter att minska till följd av ett lägre barnafödande under senare år. Fram till 2035 förutses en viss, om än svag, ökning av andelen invånare i förvärvsaktiv ålder (20–64 år).

Stockholms stads befolkningsutveckling åren 2015–2025 och prognos åren 2026–2035 för utvalda åldersgrupper

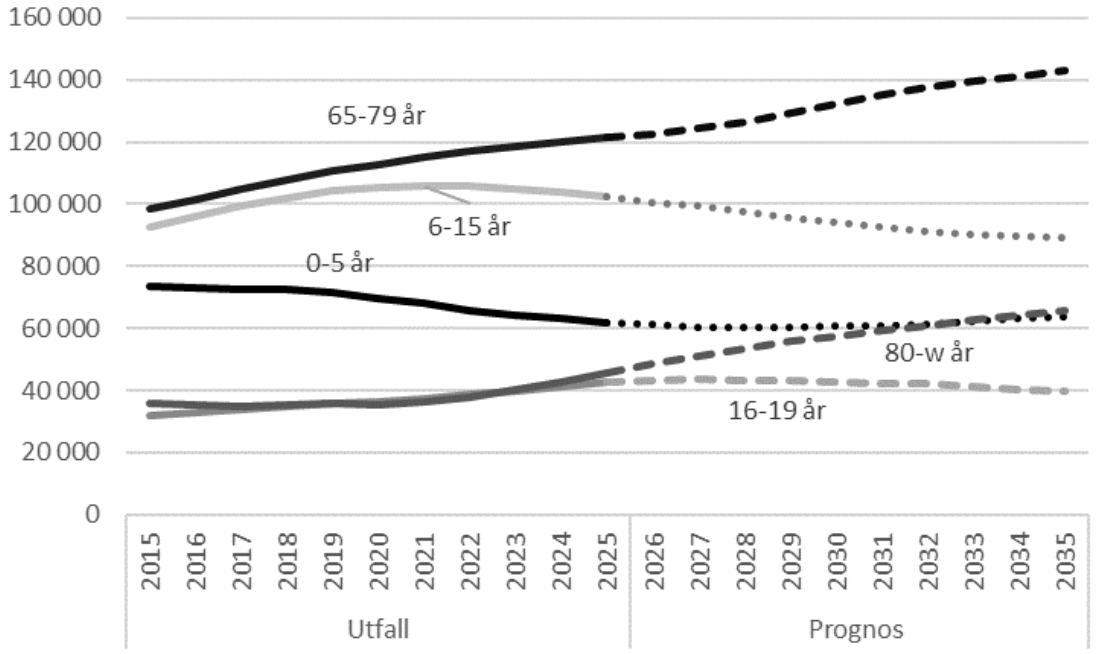

Källa: Sweco, juni 2026.

Skatteunderlagets utveckling

Stadens finansiering bygger till övervägande del på skatteintäkter. Storleken på skatteintäkterna beror på såväl stadens som rikets skatteunderlag och på det kommunala utjämningssystemet. Stockholms stads budget utgår från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) skatteunderlag per augusti året innan budgetåret. SKR:s bedömning av kommunsektorns långsiktiga finansieringsbehov ger indikativ vägledning om vilken skattesats Stockholm behöver. Staden bör därutöver ta fram en samlad kalkyl där det ökade behovet av äldreomsorg vägs mot minskande barnkullar och en svagt ökande andel invånare i förvärvsaktiv ålder. Kalkylen bör också visa vad en starkare lokal arbetsmarknad kan betyda för stadens intäkter. En konjunkturåterhämtning kan ge fler arbetade timmar, och bättre matchning kan få fler långtidsarbetslösa i arbete. Båda kan stärka Stockholms skatteunderlag.

Skatteunderlagsprognoser åren 2025–2029

	2025	2026	2027	2028	2029	2025–2029
SKR augusti 2026	3,5	3,5	5,1	4,2	4,0	22,1
SKR april 2026	3,3	4,0	4,7	4,3	4,2	22,3
Regeringen april 2026					3,9	

Källa: Regeringen respektive SKR, augusti 2026.
Förklaring: Procentuell förändring visas i jämförelse med föregående år

Skatteunderlaget har reviderats upp för 2025, vilket förklaras av ett starkare preliminärt beskattningsutfall än tidigare bedömt. Denna revidering ger en bestående positiv effekt på

skatteunderlagets nivå under hela prognosperioden. Samtidigt har skatteunderlagstillväxten för 2026 reviderats ned från 4,0 till 3,5 procent. Nedrevideringen beror främst på en svagare bedömning av antalet arbetade timmar, då uppgången i sysselsättningen förskjuts till 2027. Under 2027 stärks skatteunderlaget genom fler arbetade timmar samt högre pris- och inkomstbasbelopp och bedöms öka med 5,1 procent. Åren 2028–2029 ökar skatteunderlaget med drygt 4,0 procent per år, i nivå med det historiska genomsnittet för perioden 2015–2024. Sammantaget innebär SKR:s augustiprognos att skatteunderlagets nivå 2029 har reviderats ned med 0,2 procentenheter jämfört med föregående prognos.

Skatteunderlaget i *reala* termer speglar kommuners och regioners faktiska köpkraft. Under 2025 ökade det reala skatteunderlaget kraftigt, främst till följd av den negativa prisutvecklingen. När prisnivån normaliseras 2026 dämpas den reala tillväxten betydligt och hamnar i linje med ett historiskt genomsnitt. År 2027 väntas den reala skatteunderlagstillväxten åter öka något, driven av en stark nominell utveckling.

Skatteunderlagsprognos nominell och real utveckling åren 2025-2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Nominellt skatteunderlag	3,5	3,5	5,1	4,2	4,0
Regelförändringar	-0,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Prisutveckling	-0,1	2,3	3,0	2,9	3,5
Realt skatteunderlag	4,0	1,6	2,0	1,3	0,5

Källa: SKR, Aktuell ekonomi 26:27
Förklaring: Procentuell förändring visas i jämförelse med föregående år

Den kommunala koncernens investeringar

Stockholms stad har höga ambitioner om en hållbar utveckling. För att utveckla och klara välfärdsuppdraget krävs investeringar i ny infrastruktur och samhällsservice. Samtidigt måste befintliga anläggningar och fastigheter underhållas och utvecklas för en effektiv drift och förvaltning som möter dagens och morgondagens behov. Stadens investeringsnivåer är därmed fortsatt höga. Utöver detta bidrar staden med medfinansiering i statliga och regionala infrastrukturprojekt.

Demografiska förändringar och ett osäkert omvärldsläge kräver att nämnder och bolag tydligare prioriterar inom och mellan planerade investeringar. Starkare investeringsstyrning, kostnadskontroll och samverkan i tidiga skeden krävs för ett effektivt genomförande. Kommunkoncernövergripande samordning av planering och uppföljning ska fortsatt stärkas. Bostadsutveckling ska prioriteras där infrastruktur och service redan finns så att väg- och ledningsnät, kommunikationer och kommunal service nyttjas effektivt.

Investeringsprojektens lönsamhet är avgörande för genomförbarheten, liksom tidpunkten då större investeringar i infrastruktur och samhällsservice planeras. En bedömning av ekonomiska förutsättningar och konsekvenser behöver göras tidigt i processen, i samråd med övriga berörda nämnder och bolag.

Balans mellan resultat, skuld och investeringar utgör tillsammans förutsättningarna för långsiktigt hållbara finanser. En god ekonomisk hushållning på lång sikt kräver att den kommunala koncernens investeringar i högre utsträckning finansieras med egna medel. Prioriteringar inom och mellan projekt, verksamhetsresultat, inkomster från försäljning av mark och avyttringar av icke-strategiska tillgångar bidrar till detta.

Kommunfullmäktiges investeringsstrategi utgör grund för nämndernas och bolagens investeringsplaner. Nämndernas och bolagens investeringsramar redovisas i investeringsplanen, bilaga 3. Merparten av investeringarna avser beredande av mark för bostadsutveckling med

tillhörande infrastruktur respektive ersättningsinvesteringar i befintliga anläggningar och fastigheter.

Staden är medfinansiär i ett antal angelägna statliga och regionala infrastrukturprojekt, utbyggnaden av tunnelbanan inom ramen för Stockholmsförhandlingen, kollektivtrafikobjekten i Sverigeförhandlingen, Kistagrenen för Tvärbana Norr och projekt Stockholms Ström (förstärkning och förnyelse av elnätet).

Krav på god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning som årligen ska följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse. För verksamhetsåret 2027 utgörs stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning av mål för god ekonomisk hushållning enligt denna budget samt *Regler för ekonomisk förvaltning, Stockholms stads investeringsstrategi och Finanspolicy för Stockholms stad*. Ärendet *Planeringsförutsättningar för budget 2027–2029*, som anmälts till kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott, utgör därutöver underlag för den långsiktiga planeringen.

Kommunfullmäktige samt stadens nämnder och bolag ska förhålla sig till riktlinjerna så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål är, om inte annat anges, av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har även fem finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning:

Nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
Målet för kommunen är att nettokostnaderna exklusive ändliga resurser, som reavinster, försäljningar, utdelningar med mera, inte ska överstiga skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Årets ekonomiska resultat
Målet för kommunen är att det ekonomiska resultatet enligt balanskravet för året ska uppgå till minst 0,1 mnkr.

Soliditet
Målet för kommunen respektive den kommunala koncernen är att soliditeten inte ska understiga 34 procent på lång sikt och 30 procent på kort sikt. Soliditeten kan enskilda år understiga 34 procent. Målet ska redovisas inklusive kommunens samtliga pensionsåtaganden.

Budgetföljsamhet
Målet för kommunens budgetföljsamhet, mellan årets prognoser och utfall, är att den före och efter tekniska justeringar inklusive resultatenheternas resultat, inte får överskrida 100 procent. För nämnderna görs uppföljningen totalt för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, disposition eller avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar.

Prognossäkerhet
Målet för kommunen är att prognossäkerheten i tertialrapport 2, jämfört med utfallet på helår, ska vara högst +/- 1 procent. Prognossäkerheten mäts som avvikelse mellan årets prognoser och utfall, inklusive kapitalkostnader, disposition eller avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar.

Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Stockholms stads nämnder och bolag bär gemensamt ett viktigt uppdrag för alla som bor, verkar i och besöker huvudstaden. Inför budgetåret 2027 påverkas uppdraget av förändringar inom flera områden. Demografiska förändringar, klimatförändringar och ett förändrat säkerhetspolitiskt läge, sociala klyftor och organiserad brottslighet ställer stora krav på verksamhetsutveckling och genererar investeringsbehov. Stadens kompetensförsörjning och arbetssätt utmanas och behöver ställas om och anpassas, likväl som nyttjandet av stadens lokalbestånd. För att möta utvecklingen och ytterligare stärka Stockholms stads attraktivitet behöver nämnder och bolag gemensamt ta ansvar och i samverkan med interna och externa aktörer arbeta effektivt och långsiktigt med stockholmarnas behov och förväntningar i fokus.

I detta avsnitt beskrivs gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Direktiven rör prioriterade områden där det finns ett särskilt stort behov av utvecklade processer och samverkan mellan flera av stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Nämnder och bolagsstyrelser ska planera, genomföra och följa upp verksamheten utifrån kommunfullmäktiges budget, gällande styrdokument och de anvisningar som stadsledningskontoret respektive Stockholms Stadshus AB utfärdar. Direktiven gäller inom respektive ansvarsområde. När en uppgift berör flera verksamheter ska de samordna arbetet och tydliggöra vem som ansvarar för genomförandet.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnder och bolagsstyrelser ska

- ge förskolan och skolan goda förutsättningar att fullgöra sina kunskapsuppdrag. Berörda verksamheter ska samverka för tidig språkutveckling, trygghet och studiero och agera tidigt vid skolfrånvaro eller när ett barn riskerar att fara illa. Placerade barns rätt till en sammanhållen skolgång ska särskilt följas upp
- stärka det förebyggande arbetet för barn och unga genom samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst, polis och civilsamhälle. Berörda nämnder ska säkerställa tillgång till fältassistenter i alla stadsdelar, utveckla arbetet mot psykisk ohälsa, missbruk och sexuell exploatering och ge fler barn tillgång till idrott, kultur och en meningsfull fritid
- prioritera trygghetsåtgärder där brottsligheten och otryggheten är störst. Berörda nämnder och bolag ska använda lokala lägesbilder, förbättra tryggheten i offentliga miljöer och medverka till att trygghetskameror används på prioriterade platser. Efter skjutningar och annat dödligt våld ska stadens insatser samordnas och drabbade snabbt få det stöd de har rätt till
- förebygga att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk och antidemokratiska rörelser, däribland islamistiska, högerextrema och antisemitiska miljöer. Berörda verksamheter ska ha tydliga kontaktvägar och rutiner för att agera när det finns tecken på rekrytering
- upptäcka och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Berörda verksamheter ska kunna identifiera utsatthet och se till att den enskilde får skydd och stöd. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt begränsningar av flickors och kvinnors möjligheter att utbilda sig, arbeta och delta i samhällslivet
- stärka arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och våld mot barn. Berörda nämnder ska ge våldsutsatta tillgång till skydd och stöd och ge tjej- och kvinnojourerna långsiktiga villkor för samarbete med staden

- värna valfriheten inom förskola, skola och omsorg, inklusive valfrihetssystemet i hemtjänsten. Invånarna ska kunna jämföra verksamheternas kvalitet och få stöd att göra egna val. Stadens lokaler, information och tjänster ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning
- öka utbyggnadstakten för vård- och omsorgsboenden och skapa fler boendealternativ för äldre som vill bo kvar i sin stadsdel. Berörda nämnder och bolag ska återgå till 50/50-principen i den stadsövergripande boendeplaneringen. Över tid ska hälften av platserna planeras med kommunalt huvudmannaskap och hälften med privat. Stadens planering ska även ge idéburna aktörer förutsättningar att bidra.

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnder och bolagsstyrelser ska

- göra det enklare att starta, driva och utveckla företag i hela staden. Regler och avgifter ska vara tydliga och förutsägbara. Handläggningstider ska kortas och den som kontaktar staden ska snabbt få besked om vad som gäller. Arbetet för fler företagsetableringar och ökat nyföretagande ska särskilt uppmärksamma ytterstaden och utvecklingen av Kista Science City
- underlätta för fler att få sitt första jobb eller gå från långtidsarbetslöshet till egen försörjning. Berörda verksamheter ska tillsammans med arbetsgivare utveckla yrkesutbildning, yrkessvenska, praktik och meningsfulla feriejobb, även hos mindre privata arbetsgivare. Utrikes födda kvinnors möjligheter till eget arbete ska särskilt stärkas
- beakta företagens behov av lokaler, framkomlighet och fungerande leveranser tidigt i stadsplaneringen. Bostäder, arbetsplatser, samhällsservice och infrastruktur ska planeras tillsammans. Nya bostäder ska komplettera det befintliga utbudet och stadens natur- och kulturvärden ska värnas
- ge föreningslivet, idrotten, det fria kulturlivet och de kreativa näringarna goda villkor. Där det är möjligt ska fler av stadens lokaler och offentliga platser kunna användas för möten, träning, kultur och evenemang. Stadens stöd till kulturen ska värna den konstnärliga friheten
- utveckla internationella samarbeten som stärker Stockholms näringsliv, kunskapsutbyte och attraktionskraft. Berörda verksamheter ska söka finansiering från EU:s fonder och program när den bidrar till prioriterade uppgifter och stadens kostnader och åtaganden är klarlagda
- bidra till att Sverige når de nationella klimatmålen och sträva efter att Stockholm blir klimatneutralt till 2040. Staden ska tillsammans med stockholmarna och näringslivet påskynda elektrifieringen av transporterna och fortsätta fasa ut fossila bränslen i den egna verksamheten
- arbeta för att energianvändningen i stadens fastigheter och verksamheter minskar med 10 procent under mandatperioden och att effekttopparna dämpas. Berörda fastighetsägare ska inventera lämpliga lägen för solceller och planera installationer. Solceller ska vara utgångspunkt vid nyproduktion där förutsättningarna är lämpliga
- bygga ut laddinfrastrukturen, med särskild uppmärksamhet på ytterstaden. Målet för 2030 är att 100 procent av parkeringsplatserna i innerstaden och 80 procent i ytterstaden ska erbjuda laddning i de bestånd som omfattas av stadens laddmål. Berörda bolag ska också stödja arbetet med avskiljning och lagring av koldioxid i samverkan med Stockholm Exergi
- främja återbruk och återvinning, minska avfallet och underlätta insamling av matavfall. Berörda nämnder och bolag ska stärka den biologiska mångfalden, genomföra det stadsövergripande trädmålet och prioritera åtgärder mot skyfall och värmeböljor där riskerna är störst.

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnder och bolagsstyrelser ska

- prioritera kärnverksamheten inom tilldelad budget. Följa upp kostnader tillsammans med kvalitet och resultat. Analysera avvikelser i drift- och investeringsprognoser under året och vidta åtgärder i tid. Ompröva projekt och administrativa krav som ger för liten nytta och följ löpande upp kostnaderna för konsulter, representation, konferenser och medieköp
- säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas vid kris och höjd beredskap. Uppdatera risk- och sårbarhetsanalyser och planer för krisledning och kontinuitet samt genomför gemensamma övningar. Berörda verksamheter ska samordna lagerhållning och inköp av kritiska varor, bidra till upprustning av skyddsrum, utveckla samarbetet med frivilliga resursgrupper och säkerställa att information till invånarna fungerar även vid allvarliga störningar
- motverka antisemitism och stärka judars möjligheter att leva öppet och tryggt som judar i Stockholm. Berörda verksamheter ska kunna identifiera och agera mot antisemitiska trakasserier, hot och föreställningar
- motverka alla former av rasism, däribland islamofobi, afrofobi, antiziganism och rasism mot samer. Ingen ska utsättas för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning
- säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan delta i samhället på lika villkor. Stadens lokaler, information och tjänster ska vara tillgängliga och verksamheterna ska motverka diskriminering, trakasserier och fördomar mot personer med funktionsnedsättning
- värna HBTQI-personers frihet, trygghet och lika rättigheter. Verksamheterna ska motverka diskriminering och trakasserier som har samband med sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck
- motverka ålderism och åldersdiskriminering. Människor ska bemötas utifrån sina individuella behov och förutsättningar och få sin kompetens och erfarenhet tillvaratagen oavsett ålder
- främja jämställdhet och motverka diskriminering som har samband med kön samt sexuella trakasserier. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha lika rättigheter och möjligheter i stadens verksamheter
- samordna lokalförsörjningen utifrån befolkningsutvecklingen och verksamheternas behov. Ompröva förhyrningar och lokalprojekt när behoven förändras. Pröva stadens egna lokaler i första hand där de är ändamålsenliga och kostnadseffektiva och samplanera exempelvis skol-, förskole- och idrottslokaler
- bedöma större investeringar utifrån behov, risk och hela kostnaden över tid, inklusive drift och underhåll. Vid större investeringsprojekt ska berörda nämnder och bolag i samråd med kommunstyrelsen pröva behovet av extern granskning inför genomförandebeslut
- begränsa Stockholmsspecifika särkrav som går utöver nationell lagstiftning. Krav i upphandlingar ska vara tydliga, proportionerliga och motiverade av uppdraget, med fokus på kvaliteten för stockholmarna. Upphandlingar ska utformas så att även mindre företag och idéburna aktörer kan lämna anbud
- ställa likvärdiga kvalitetskrav oavsett driftsform och följa upp att de efterlevs. Inför en förändring av driftsform ska beslutsunderlaget redovisa konsekvenserna för kvalitet, kontinuitet, beredskap och invånarnas valfrihet samt jämföra alternativens samlade kostnader. Relevanta kostnader för upphandling, tillsyn, avtalsuppföljning och omställning ska ingå
- motverka välfärdsbrott, korruption och osund konkurrens genom kontroll vid upphandling, avtalsuppföljning och bidragsgivning. Demokrativillkor för ekonomiskt

stöd och lokalupplåtelse ska vara tydliga och följas upp. Tillämpliga sanktioner ska efterlevas
- använda digitalisering och AI där nyttan för invånarna eller kärnverksamheten är tydlig. Redovisa förväntad nytta och kostnad över tid inför beslut. Använd stadens gemensamma plattformar, samråd med kommunstyrelsen om strategiska projekt och tillgängliggör öppna data där informationsklassning och dataskydd medger det. Invånare som behöver hjälp ska ha en fungerande väg till personlig service
- värna rättssäkerhet, insyn och likvärdigt bemötande. För tidig dialog med invånarna inför större beslut som berör dem. Stadens chefer ska ha kunskap om offentlighetsprincipen och hur den tillämpas
- motverka diskriminering, antisemitism, islamofobi och andra former av rasism i stadens verksamheter. Berörda nämnder ska omsätta de nationella minoriteternas språkliga rättigheter i praktiken, bland annat genom tillgång till förskola och äldreomsorg på finska, meänkieli och samiska i enlighet med gällande rätt
- planera långsiktigt för att rekrytera, utveckla och behålla den kompetens verksamheten behöver. Ge chefer och medarbetare tydliga uppdrag och utrymme att använda sitt professionella omdöme. Förebygg hot, våld och otillåten påverkan mot medarbetare.

Skattesats

För år 2027 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17,94 per skattekrona.

För år 2027 föreslås en utdebitering av begravningsavgiften med 7 öre per skattekrona.

Stockholm den 23 november 2026

Gulan Avci

Resultatbudget

Mnkr	Förslag till budget 2027 KS	Förslag till budget 2027 Liberalerna	Avvikelse mellan förslagen
Verksamhetens intäkter	10 687,0	10 687,0	0,0
Verksamhetens kostnader (-)	−68 948,1	−68 864,9	83,2
Avskrivningar (-)	−3 310,8	−3 310,8	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	−1 642,7	−1 395,7	247,0
Prestationsreserv	−437,7	−297,7	140,0
Ej aktiverbara investeringsutgifter	−768,0	−615,0	153,0
Pensionsavgifter (-)	−1 888,5	−1 888,5	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	19,7	17,0	−2,7
Verksamhetens nettokostnader	**−66 289,1**	**−65 668,6**	**620,5**
Skatter	71 958,8	70 853,0	−1 105,8
Begravningsavgift	316,0	316,0	0,0
Inkomstutjämning	−7 571,5	−7 571,5	0,0
Kostnadsutjämning	−1 252,2	−1 252,2	0,0
Regleringspost	2 569,0	2 569,0	0,0
Fastighetsavgift	1 549,0	1 549,0	0,0
LSS-utjämning	−1 880,9	−1 880,9	0,0
Verksamhetens resultat	**−600,9**	**−1 086,3**	**−485,3**
Finansiellt resultat	601,0	601,0	0,0
Utdelning Stockholm Stadshus AB	0,0	485,4	485,4
Resultat efter finansiella poster	**0,1**	**0,1**	**0,1**
Förändring av redovisat eget kapital	**0,1**	**0,1**	**0,1**

L
Inl:20

Investeringsplan

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringsutgifter	−9 444,3	−8 777,2	−7 544,7	−7 533,9
Investeringsinkomster	1 275,0	940,0	940,0	940,0
Centralt redovisade investeringsmedel (−)	−550,0	−430,0	−450,0	−400,0
Nettoinvesteringar (−)	**−8 719,3**	**−8 267,2**	**−7 054,7**	**−6 993,9**
Finansiering investeringsplan				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	0,1	120,0
Avskrivningar	3 268,9	3 310,8	3 390,6	3 524,9
Ej aktiverbara utgifter (CM 5)	843,0	615,0	586,0	586,0
Försäljningsinkomster	200,0	200,0	200,0	200,0
Upplåningsbehov	4 407,3	4 141,3	2 878,0	2 563,0
Summa finansiering investeringsplan	**8 719,3**	**8 267,2**	**7 054,7**	**6 993,9**
Netto	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

I tabellen ovan återfinns inte exploateringsinkomster, vilka bidrar till minskat upplåningsbehov.

Kommunstyrelsen m.m.

Nämndens ansvar

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens förvaltning, har uppsikt över nämnder och kommunala bolag och följer upp kommunfullmäktiges budget. Kommunstyrelsen samordnar frågor som berör flera nämnder eller bolag.

Stadsledningskontoret är kommunstyrelsens förvaltning. Kontoret ansvarar för den övergripande styrningen och uppföljningen av stadens verksamhet, ekonomi och finansiering. I ansvaret ingår bland annat strategiska frågor om välfärd, stadsutveckling och bostadsförsörjning, klimat och miljö, näringsliv, arbetsgivarfrågor, upphandling, digitalisering och informationssäkerhet. Kontoret samordnar också stadens arbete med trygghet, krisberedskap, civilt försvar och mänskliga rättigheter samt arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.

Förslag till budget 2027 och plan för 2028 och 2029

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Driftverksamhet				
Kostnader (−)	−1 578,9			
Drift och underhåll	−1 578,9			
Avskrivningar	0,0			
Internräntor	0,0			
Intäkter	47,6			
Netto	−1 531,3			
Investeringsplan				
Utgifter (−)	−3,3			
Inkomster	0,0			
Netto	−3,3			

Förändringarna i driftbudgeten framgår av bilaga 2. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. Besparingen på it-konsulter tas inom kommunstyrelsens budget utanför den centrala it-prislistan. Fördelningen av centrala it-kostnader framgår av bilaga 9.

Rotlar och partikanslier

Parti	2027 (tkr)
Socialdemokratiska arbetarepartiet	45 950
Vänsterpartiet	25 170
Miljöpartiet De gröna	23 131
Moderata samlingspartiet	22 330
Centerpartiet	8 638
Sverigedemokraterna	7 455
Liberalerna	5 073
Kristdemokraterna	4 121
Summa	**141 868**

Partistöd

Stödform	2027 (tkr)
Grundstöd per parti	660
Partistöd per mandat	485

Bidrag till information och utbildning av nämndemän

Bidrag till utbildning fördelas mellan de nämndemannaföreningar som organiserar nämndemän utsedda av Stockholms stad. Samma beräkningsgrund ska gälla för alla föreningar.

Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Ersättning	2027 (tkr)
Näringslivsfrämjande åtgärder	
STING	4 000
Bidrag till akademin	
Handelshögskolan i Stockholm	2 000
Professur i stadshistoria	380
Stockholms Akademiska Forum	2 600
Övriga ersättningar	
STIM	3 580
SAMI	350
Tyresta nationalpark	500
Föreningen Spårvagnsstäder	100
Nobelmuseum	8 000
Föreningen Stockholm Pride	2 000
Summa	23 510

Ersättningar till stadsinterna organisationer och föreningar samt organisationer och föreningar inom offentlig sektor

Ersättning	2027 (tkr)
Näringslivsfrämjande åtgärder	
Stockholm Business Region AB	116 000
Stiftelsen Electrum	9 000
Urban ICT Arena	1 400
Medlemsavgifter	
Counter-Terrorism Preparedness Network	1 000
European Coalition of Cities against Racism	35
Sveriges Kommuner och Regioner	26 745
Storsthlm*	22 226
Stockholmsregionens Europaförening	3 000
Eurocities	200
Storstockholms brandförsvar	448 860
ICLEI	40
POLIS	125
Carbon Neutral Cities Alliance	100
Samverkan Stockholmsregionen	1 500
AI Sweden	400
Samarbeten med akademin	
Vetenskapsstaden	2 600
OpenLab	2 800
Digital Futures	500

Kungliga Tekniska Högskolan	5 000
Övriga ersättningar	
Partistöd med mera*	54 265
Livräntor och föreningar för stadens anställda	1 470
Pris till Katarina Taikons minne	100
S:t Julianpriset	100
Summa	697 466

* Prognos

Kommunförsäkring

Stadens nämnder omfattas av kommunförsäkringen genom S:t Erik Försäkrings AB. Premien finansieras inom kommunstyrelsen m.m.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden arbeta enligt inriktningen nedan, utöver vad som följer av de gemensamma direktiven, nämndens ansvar och stadens styrdokument.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska

- stärka samordningen mellan förskola, skola, socialtjänst och Region Stockholm så att barn som behöver stöd får insatser tidigt och har en tydlig kontaktväg
- samordna stadens arbete för skolfrid, trygg skolmiljö och tidiga insatser vid återkommande frånvaro, så att kommunala och fristående skolor omfattas av samarbetet med socialtjänsten och polisen
- följa upp att ersättningen till förskola och skola speglar verksamheternas ansvar för barn och elever som behöver mer stöd, med jämförbara kvalitetskrav oavsett huvudman
- samordna arbetet för att motverka parallella samhällsstrukturer, organiserad brottslighet och otillåten påverkan, med tydligt ansvar när flera nämnder eller bolag behöver agera på samma plats
- utveckla platssamverkan med stadsdelsnämnder, polis, fastighetsägare, handlare och föreningar samt följa upp tryggheten i de områden där insatserna genomförs
- samordna stadens användning av ordningsvakter, trygghetskameror och annan trygghetsskapande teknik utifrån lokal problembild och följa upp vilken nytta insatserna gör
- leda stadens arbete mot antisemitism, hedersförtryck, islamism, högerextremism och annan våldsbejakande extremism samt samordna stödet till drabbade verksamheter och grupper
- samordna arbetet mot våld i nära relationer och säkra fungerande kontaktvägar mellan stadsdelsnämnder, socialnämnd och bostadsbolag samt samverkan med kvinnojourer
- följa upp villkor, kvalitet och kontinuitet i de valfrihetssystem som staden ansvarar för och värna äldres rätt att välja hemtjänstutförare
- samordna den långsiktiga försörjningen av vård- och omsorgsboenden tillsammans med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Stadshus AB, med möjlighet för såväl stadens som fristående aktörer att tillföra platser
- samverka med Region Stockholm för att vård och omsorg ska hänga ihop för äldre, personer med funktionsnedsättning och invånare med behov av stöd från flera verksamheter
- samordna arbetet för att förebygga vräkningar av barnfamiljer och ge fler hemlösa tillgång till Bostad först, försökslägenheter och träningslägenheter

- följa upp att stadens tjänster och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning samt att invånare får likvärdiga besked när flera nämnder delar på ansvaret

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska

- leda stadens näringslivsarbete och samordna tillståndsgivning, tillsyn och företagsservice så att företag får tydliga besked och kortare handläggningstider
- underlätta för mindre företag och idéburna aktörer att delta i stadens upphandlingar genom proportionerliga krav, förutsägbara villkor och delade kontrakt där det är lämpligt
- samordna stadens insatser för att fler stockholmare ska gå vidare till arbete, studier eller egen försörjning och stärka samarbetet mellan arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och arbetsgivare
- stärka Stockholms ställning som kunskapsstad genom samarbete mellan företag, lärosäten och forskningsmiljöer samt främja internationella utbildningsetableringar
- samordna stadens insatser för Kista tillsammans med Kista Utveckling AB och berörda nämnder samt verka för fler arbetsplatser i söderort
- samordna bostadsförsörjning, arbetsplatsetableringar och samhällsservice så att områdesplaneringen utgår från både dagens behov och den framtida befolkningsutvecklingen
- samordna stadens arbete för fler bostäder i olika storlekar och upplåtelseformer, inklusive student- och ungdomsbostäder samt bostäder som hushåll med lägre inkomster kan efterfråga
- företräda stadens intressen i förhandlingar om nationell och regional transportinfrastruktur och följa upp kostnader, bostadsåtaganden och genomförandetid i projekt som staden medfinansierar
- samverka med Region Stockholm och Trafikverket för att utveckla viktiga bytespunkter och stärka kollektivtrafikens kopplingar mellan bostäder, arbetsplatser och utbildning
- avvakta Försvarsberedningens slutrapport innan staden tar ställning till Bromma flygplats framtid. Ny kommersiell trafik, säkerhetsläget, beredskap, nyttoflyg, efterfrågan på citynära flyg och möjligheten till konkurrenskraftigt inrikes elflyg ska vägas in. En eventuell avveckling förutsätter tillräcklig kapacitet på Arlanda och goda förbindelser dit
- samordna planeringen för stadens elförsörjning och elektrifieringen av transporterna, inklusive kapacitet i elnätet, lokal produktion och laddmöjligheter i inner- och ytterstaden
- samordna klimatanpassning och prioritering av stadens klimatinvesteringar med fokus på kostnadseffektiva åtgärder för energi, transporter, skyfall och värme
- samordna arbetet för att värna biologisk mångfald och stärka sambanden mellan stadens grönområden, vattendrag och parker
- värna armlängds avstånd i kulturpolitiken och samordna arbetet för att kultur- och föreningslivet ska få tydliga villkor för stöd, lokaler och evenemang

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska

- styra och följa upp stadens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi så att avvikelser upptäcks tidigt och resurser kan styras till kärnverksamheten
- utveckla gemensamma prognoser för befolkning, lokaler och verksamhetsbehov så att staden kan anpassa kapaciteten mellan bland annat förskola, skola och äldreomsorg

- samordna investeringsstyrningen med Stockholms Stadshus AB och följa upp stora projekts kostnader, risker och avvikelser mellan inriktnings- och genomförandebeslut
- minska administrativa kostnader och användningen av externa konsulter. Besparingen på it-konsulter ska tas utanför den centrala it-prislistan
- samordna lokalresursplaneringen över nämnd- och bolagsgränser och pröva nya användningar för lokaler som har långvarigt låg beläggning
- leda stadens arbete mot välfärdsbrott och korruption, utveckla riskbaserade kontroller och följa upp att leverantörer uppfyller avtalade villkor
- säkerställa att staden följer upp kvalitet hos kommunala och fristående utförare med tydliga och likvärdiga krav samt agerar vid allvarliga eller återkommande brister
- följa upp att demokratikraven för föreningsstöd tillämpas likvärdigt och att föreningar får tydliga besked om vad som krävs för att få stöd
- stärka den interna kontrollen och se till att medarbetare har säkra vägar att rapportera missförhållanden, övergrepp och otillåten påverkan
- förbättra den gemensamma servicen till stockholmarna genom tydliga kontaktvägar, tillgänglig information och samordnade ärenden som minskar dubbelarbete för invånare och personal
- samordna stadens digitalisering och leverantörsstyrning samt pröva nya digitala tjänster och AI-verktyg utifrån verksamhetsnytta, säkerhet, rättssäkerhet och personlig integritet
- stärka arbetet med informationssäkerhet, säkerhetsskydd och incidenthantering i förvaltningar och bolag
- leda stadens krisberedskap och civila försvar, samordna planeringen med regionala och statliga aktörer och följa upp att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas vid störningar
- följa upp nämnders och bolags kontinuitetsövningar och redovisa vilka brister som har åtgärdats och vilka åtgärder som återstår
- samordna stadens kompetensförsörjning och arbetsgivararbete med fokus på att behålla erfaren personal, ge utrymme för kompetensutveckling och förebygga hot och våld i arbetet
- värna offentlighet, insyn och ett likvärdigt bemötande samt samordna stadens arbete för nationella minoriteters rättigheter

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska tillsammans med utbildningsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna samordna arbetet med skolfrid. Före höstterminen ska ansvar och kontaktvägar för insatser vid hot, våld och upprepad frånvaro vara tydliga för både kommunala och fristående skolor. (1.1)	2027-01-01	2027-08-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med utbildningsnämnden och SISAB utveckla den samordnade skolplaneringen så att elevprognoser och lokalernas skick vägs in tidigt. Planeringen ska ange hur elevernas undervisning kan fortsätta vid större renoveringar. (1.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och berörda fastighetsaktörer ta fram ett gemensamt underlag för förskolans lokalförsörjning som väger samman gruppstorlek, behov av platser och tillgång till ändamålsenliga utemiljöer. (1.1)	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ta fram förslag till hur kommunerna i gymnasieregionen kan samordna dimensioneringen av gymnasieplatser och bättre möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. (1.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna tydliggöra vilka utbildnings- och kompetenskrav som ska vägleda stadens arbete för en jämn pedagogisk kvalitet bland barnskötare. (1.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna samordna uppföljningen av	2027-01-01	2027-08-31

placerade barns skolresultat, hälsa och tandhälsa, i samverkan med Region Stockholm. (1.1)		
Kommunstyrelsen ska genomföra ett försök med en stadsövergripande trygghetsjour tillsammans med berörda nämnder. Försöket ska följas upp utifrån vilka ärenden som kommer in, hur snabbt de når rätt aktör och vilka åtgärder de leder till. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och polisen följa upp ordningsvakternas arbete och ta fram underlag för att prioritera trygghetskameror och andra insatser där otryggheten är störst. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden, stadsdelsnämnderna och polisen utveckla arbetssättet för att unga som anmäls för brott inom 48 timmar ska kunna kallas till samtal med socialtjänst och uniformerad polis. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna sprida arbetssättet Våga anmäla, våga vittna och stärka kontakten med stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska ta fram en stadsövergripande plan mot hedersförtryck tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna. Planen ska klargöra ansvar för tidig upptäckt, skydd och stöd samt hur stadens insatser ska följas upp. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i dialog med judiska organisationer ta fram en handlingsplan mot antisemitism och genomföra en informationsinsats. Planen ska omfatta judiska barns och ungas trygghet och bygga vidare på stadens kartläggning av antisemitism i skolorna. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och stadens fastighetsägande bolag utveckla platssamverkan där återkommande ordningsproblem, mörka miljöer och tomställda lokaler bidrar till otrygghet. (1.2)	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna följa upp hur valfriheten, den fasta omsorgskontakten och kontinuiteten i hemtjänsten fungerar för den enskilde. (1.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, Micasa och Stockholms Stadshus AB uppdatera den samordnade äldreboendeplaneringen. Redovisningen ska visa var kapacitet behövs, hur nya platser kan tillkomma och hur fördelningen mellan stadens och fristående aktörers nya platser utvecklas mot målet i bilaga 5. (1.3)	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm utveckla informationsöverföringen mellan hälso- och sjukvård och äldreomsorg så att den som behöver stöd får en sammanhållen insats. (1.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna se över ersättningar och lokalkostnader inom bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS samt redovisa konsekvenserna för den enskilde och stadens verksamheter. (1.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda Stockholms stads ansvar för och kännedom om övergreppen på pojkhemmet Eolshäll. (1.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna för ett ersättningssystem för personer som utsatts för övergrepp inom samhällsvården. (1.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden se över formerna för en särskild visselblåsarfunktion för övergrepp på institutioner och hur anmälningar från barn och unga kan tas om hand på ett tryggt sätt. (1.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden, stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen utveckla arbetet för att förebygga vräkningar av barnfamiljer och följa upp tillgången till Bostad först samt försöks- och träningslägenheter. (1.4)	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utveckla gemensamma arbetssätt för tillgänglig rådgivning och tidiga insatser enligt socialtjänstlagen. (1.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och Stockholm Business Region AB utveckla en samlad ingång till staden för företagare. Företag ska kunna få vägledning om tillstånd, tillsyn och kontaktvägar från ett ställe. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31

Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda tillståndsnämnder redovisa ledtider för företagsärenden och genomföra förenklingar där processer kan samordnas, digitaliseras eller göras tydligare för den sökande. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med servicenämnden utveckla användningen av delkontrakt och följa upp mindre företags möjligheter att delta i stadens upphandlingar. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och arbetsgivare samordna insatser som kombinerar yrkesutbildning, yrkessvenska och praktik och följa upp deltagarnas övergång till arbete eller studier. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholm Business Region AB utveckla kontakterna med lärosäten och andra utbildningsaktörer för att främja en internationell universitetsetablering i Stockholm. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholm Business Region AB, Kista Utveckling AB och berörda nämnder följa upp etableringar, vakanta kontorsytor och förutsättningarna för fler arbetsplatser i Kista och söderort. (2.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bostadsbolag utveckla och konkurrensutsätta Stockholmshusen. Arbetet ska följas upp utifrån byggkostnader, konkurrens och antal bostäder som kan tillkomma. (2.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och berörda stadsdelsnämnder utveckla områdesplaneringen så att bostäder, arbetsplatser, skolor, omsorg och idrottsytor planeras samlat och invånarna kan komma in tidigt. (2.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden följa upp stadens investeringsåtaganden i Sverigeförhandlingen och 2013 års Stockholmsförhandling samt bevaka kostnader, genomförandetid och kopplingen till bostadsbyggandet. (2.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och berörda bolag utveckla arbetet inom Elektrifieringspakten, med fokus på hinder för laddning, elnätskapacitet och genomförandet av stadens laddmål. (2.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bolag utveckla stadens samordnade planering för energiförsörjning, energieffektivisering och lokal elproduktion. (2.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och Stockholm Vatten och Avfall AB komplettera skyfallsanalyserna i prioriterade riskområden och rangordna åtgärder för att skydda samhällsviktig verksamhet. (2.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med kulturnämnden utreda samverkan med Stockholms filmfestival och redovisa nyttan för filmkulturen och för stockholmarna. (2.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med kulturnämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna förenkla vägarna till föreningsstöd och samordna informationen om bokning och tillgång till stadens lokaler. (2.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna bedöma det långsiktiga behovet av gemensamma fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning. (2.4)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska följa upp kostnader och avtal för externa konsulter och redovisa genomförda besparingar. Minskningen av it-konsultkostnader ska redovisas utanför stadens centrala it-prislista. (3.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholms Stadshus AB utveckla uppföljningen av stora investeringsprojekt. Väsentliga förändringar av kostnad, tid eller omfattning ska redovisas så att staden kan ta ställning innan nya åtaganden görs. (3.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med fastighetsnämnden, berörda facknämnder och stadens fastighetsbolag uppdatera den stadsövergripande lokalresursplanen. Lokaler med låg beläggning ska prövas för annan användning. (3.1)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med SISAB se över samverkansavtalet för skollokaler och redovisa hur stadens hyreskostnader och ansvar för planerat underhåll kan göras mer förutsägbara. (3.1)	2027-01-01	2027-06-30

Kommunstyrelsen ska stärka stadens samordnade antikorruptionsarbete och ta fram arbetssätt för att granska jäv, otillåten påverkan och väsentliga avvikelser i större projekt, upphandlingar och avtal. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska följa upp stadens idéburna offentliga partnerskap och utreda hur villkoren för ersättning kan ge långsiktighet och tydlighet för både staden och de idéburna organisationerna. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med bidragsgivande nämnder följa upp demokratikraven i föreningsstödet och ta fram gemensamma rutiner för dokumentation och hantering av avvikelser. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska stärka stadens arbete med offentlighet och insyn genom att ge nämnder och bolag stöd i hur handlingar lämnas ut och ekonomiska underlag görs möjliga att granska. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder och bolag stärka skyddet av anställdas personuppgifter, följa upp incidenter och redovisa vilka åtgärder som genomförts för att förebygga nya dataläckor. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med den samiska konsultationsordningen och tillsammans med förskolenämnden och berörda stadsdelsnämnder utveckla informationen om förskola på nationella minoritetsspråk. (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden, äldrenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stadens arbete mot välfärdsbrott genom riktade kontroller, bättre avtalsuppföljning och tydligt ansvar när avvikelser upptäcks. (3.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska varje kvartal få en samlad föredragning om stadens beredskap, resultat av övningar och vilka åtgärder som återstår. (3.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska ta fram en tillgänglig digital krisbroschyr för stockholmarna och uppmärksamma den nationella beredskapsdagen med praktisk information. (3.3)	2027-01-01	2027-09-30
Kommunstyrelsen ska leda arbetet med att utveckla stadens krigsorganisation och dess bemanning tillsammans med nämnderna och bolagsstyrelserna. (3.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med servicenämnden och berörda verksamhetsnämnder utveckla stadens centrala omsättningslager och samordna måltidsberedskapen inom förskola, skola och omsorg. (3.3)	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholms Stadshus AB och berörda nämnder samordna kontinuitetsövningar och följa upp att övningarna leder till dokumenterade åtgärder. (3.3)	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas	Andel elever som upplever studiero på lektionerna	Baslinje	Öka mot 2027	Öka mot 2028
1.2 Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	82 %	85 %
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel nya platser i vård- och omsorgsboenden som tillhandahålls av andra aktörer än stadens bolag och förvaltningar, ackumulerat från 2027	50 %	50 %	50 %
2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	73	74	74
	Medianhandläggningstid för tillståndsärenden som rör företag	Baslinje	Minska mot 2027	Minska mot 2028

2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Mängd infångad och permanent lagrad koldioxid	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
3.1 Stockholm ska ha god ekonomisk hushållning och prioritera kärnverksamheten	Stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet (lägst)	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens nettokostnader exklusive ändliga resurser i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (högst)	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden på kort sikt (lägst)	30 %	30 %	30 %
	Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden (långsiktigt riktvärde)	34 %	34 %	34 %
	Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtaganden på kort sikt (lägst)	30 %	30 %	30 %
	Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtaganden (långsiktigt riktvärde)	34 %	34 %	34 %
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 Stadens verksamheter ska vara rättssäkra, tillgängliga och effektiva	Andel elektroniska inköp	76 %	77 %	77 %
3.3 Stockholm ska ha god beredskap och motverka välfärdsbrott	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	96 %	97 %	97 %
	Andel nämnder och bolagsstyrelser som har övat sina kontinuitetsplaner under året	50 %	75 %	100 %

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens ansvar

Skattebetalarnas pengar ska användas effektivt. Oegentligheter ska förebyggas och upptäckas. En stark och oberoende stadsrevision ger kommunfullmäktige underlag för ansvarsprövningen och stärker insynen i hur staden använder sina resurser.

Stadsrevisionens uppdrag följer av lagstiftningen och stadens revisionsreglemente. Stadsrevisionen granskar stadens verksamhet, inklusive verksamheten i bolag och verksamhetsstiftelser, i den omfattning som följer av god kommunal revisionssed.

Revisorerna ska ha en god och regelbunden dialog med kommunstyrelsen, Stockholms Stadshus AB och exploateringsnämndens externa granskare av stora investeringsprojekt. Revisorerna beslutar självständigt om sina granskningar och bedömningar.

Budget 2027 och plan 2028–2029

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Driftverksamhet				
Kostnader (−)	−41,2	−41,7	−41,7	−41,7
Intäkter	5,2	5,3	5,3	5,3
Netto	**−36,0**	**−36,4**	**−36,4**	**−36,4**

Liberalerna utgår från den budgetram som kommunfullmäktiges presidium har berett. Nettobudgeten för 2027 är 36,4 mnkr, en ökning med 0,4 mnkr jämfört med 2026.

I revisionsplanen beskriver stadsrevisionen sina mål, uppdrag och arbetssätt, granskningen av nämnder och bolag samt de större revisionsprojekt som planeras under revisionsåret.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
3.1 Stockholm ska ha god ekonomisk hushållning och prioritera kärnverksamheten	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/− 1 %	+/− 1 %	+/− 1 %
3.2 Stadens verksamheter ska vara rättssäkra, tillgängliga och effektiva	Andel elektroniska inköp	76 %	77 %	77 %
3.3 Stockholm ska ha god beredskap och motverka välfärdsbrott	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	96 %	97 %	97 %

Valnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar ansvar för organisation och genomförande av val till riksdagen, val till regionfullmäktige och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet. Nämnden ansvarar även för att planera och genomföra eventuella extraval och folkomröstningar.

Förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-80,1	-6,9	-9,7	-88,2
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	**-80,1**	**-6,9**	**-9,7**	**-88,2**

Budgeten för 2027 minskar med 73,2 mnkr jämfört med år 2026. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.2 Stockholm ska vara en ekologiskt hållbar stad	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
3.1 Stockholms ekonomi och verksamheter ska vara starka, hållbara och resilienta	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
	Andel elektroniska inköp	76 %	77 %	77 %

Stadsdelsnämnder

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar den kommunala servicen till de som bor i stadsdelsnämndsområdet. Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri samt barn-, kultur- och fritidsverksamhet. Stadsdelsnämnderna ansvarar även för stadsmiljöarbete, lokal områdesutveckling, lokalt miljö- och klimatarbete samt ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder i samverkan med Jobbtorg Stockholm. Därutöver ingår mottagande och integration av nyanlända i samverkan med Welcome House och Intro Stockholm, näringslivsarbete, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, demokratiarbete samt säkerhets- och beredskapsarbete med geografiskt områdesansvar. I uppdraget ingår även medborgarkontor, konsumentvägledning samt omhändertagande och stöd till drabbade och allmänhet vid allvarliga händelser och kriser.

Ett antal stadsdelsnämnder tillhandahåller även kommunövergripande verksamheter inom förskola, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg.

Kommunfullmäktiges inriktning för stadsdelsnämnderna

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- stärka möjligheterna att tillgodose olika gruppers behov av insatser regionalt genom samverkan med andra stadsdelsnämnder
- utveckla arbetet med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet i samverkan med idrottsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden i enlighet med *handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad*
- öka andelen inskrivna barn i förskolan i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma.
- prioritera arbetet med att stödja barns och ungdomars skolgång, med fokus på skolnärvaro och kunskapsresultaten
- i samverkan med socialnämnden och utbildningsnämnden införa en modell motsvarande UppSam, anpassad för Stockholms förhållanden, som skolgaranti för placerade barn
- vidareutveckla mottagandet av och arbetssätten kring kvotflyktingar i samarbete med socialnämnden och säkerställa att asylboenden håller hög kvalitet
- aktivt delta i samhällsvägledningens utvecklingsarbete, med fokus på bostadsvägledningen, som leds av arbetsmarknadsnämnden tillsammans med SHIS Bostäder
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, SHIS Bostäder och socialnämnden aktivt arbeta för att barnfamiljer inom SHIS genomgångsbostäder får bostadsvägledning och insatser som leder till en stabil bostadssituation och varaktig försörjning
- prioritera kvinnors etablering på arbetsmarknaden, till exempel genom uppsökande arbete, information och lotsning till arbetsmarknadsinsatser

- synliggöra de nationella minoriteterna och främja de nationella minoritets-språken i nämndens verksamhet
- med stöd av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter inom nämndens geografiska område
- i samverkan med kommunstyrelsen, socialnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och andra berörda nämnder, bolagsstyrelser och polis ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet
- vidareutveckla samverkan med berörda nämnder samt relevanta externa aktörer, exempelvis inom ramen för lokala brottsförebyggande råd (BRÅ), för att stärka det brottsförebyggande arbetet
- i samverkan med utbildningsnämnden och socialnämnden under ledning av kommunstyrelsen vidareutveckla en strukturerad samverkan mellan socialtjänst, skola och polis
- tillsammans med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder jobba med trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön
- bidra till ökad tillit till myndigheter och att fler nås av samhällets insatser genom samarbete med civilsamhället och uppsökande arbete
- i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga
- i samverkan med kommunstyrelsen och socialnämnden samordna arbetet mot våldsbejakande extremism, samt verka för en operativ samverkan med relevanta samhällsaktörer i syfte att följa utvecklingen inom extremismmiljön
- i samverkan med socialnämnden samt rättsvårdande myndigheter och skatteverket fortsätta arbetet mot den svarta ekonomin och organiserad brottslighet
- bistå kommunstyrelsen i arbetet med att motverka organiserad brottslighet och fusk inom välfärdssektorn, bland annat i samverkan med rättsvårdande myndigheter och Skatteverket
- stödja nattvandrande föräldrar och andra liknande trygghetsskapande ideella krafter, bland annat genom att vid behov tillgängliggöra lokaler för dessa där så är möjligt
- samarbeta med civilsamhällesorganisationer samt stödja arbetsmarknads-nämndens verksamheter och aktiviteter i arbetet med nyanländas etablering och inkludering i samhället
- genom samverkan med socialnämndens EU-teams uppsökande arbete och efter samråd med polisen systematiskt arbeta för att förebygga uppkomsten av olagliga boplatser
- med stöd av etableringscentrum samverka både inom staden och externt med näringsliv och civilsamhälle för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden
- verka för genomförandet av Agenda 2030:s globala hållbarhetsmål
- integrera ett funktionshindersperspektiv i alla verksamheter, med en stadsmiljö som är tillgänglighetsanpassad
- använda sig av stadens interna hbtqi-certifiering i sina verksamheter.
- arbeta med en äldrevänlig stad
- alltid sätta barnens bästa i centrum med barnkonventionen som grund och med en lyhördhet för barn och ungas åsikter och inflytande
- ha en nära samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och fritidsverksamheter för att förebygga utanförskap och arbeta brottsförebyggande

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen skall i samverkan med utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och exploateringsnämnden implementera Skolfrid	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Samverkan gentemot fristående skolor ska utvecklas	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB inventera platser för ett sportcenter i befintliga lokaler i Järva	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- bidra till att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm genom att arbeta enligt Stockholm stads Miljöprogram 2030, Klimathandlingsplanen samt andra handlingsplaner kopplade till miljöprogrammet och arbeta med klimatanpassning
- fortsätta arbetet med lokala miljö- och klimatsamordnare
- arbeta för att de verksamheter som köper in livsmedel och måltider ska förhålla sig till Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat
- fortsätta arbetet med att genomföra energieffektiviserande åtgärder
- arbeta med klimatanpassning och utöver fysiska åtgärder även arbeta med verksamhetsanpassning i syfte att minska riskerna av negativa hälsoeffekter till följd av exempelvis värmeböljor
- arbeta för ett resurssmart Stockholm i enlighet med EU:s avfallshierarki i enighet med stadens nya avfallsplan med fokus på att minimera avfall och att främja återvinning samt återbruk
- fortsätta arbetet med att sortera ut matavfall och fortsätta arbetet med att minska matsvinnet, samt samverka med civilsamhället och de verksamheter som arbetar för att minska matsvinnet
- i samarbete med berörda facknämnder tillgängliggöra natur- och kulturreservat
- i samverkan med exploateringsnämnden, kulturnämnden, och trafiknämnden underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet, med fokus på ytterstaden
- tillsammans med miljö- och hälsonämnden, kulturnämnden och socialnämnden utreda införandet av kulturljudzoner i staden, där ljudnivån tillåts vara högre under en längre tid
- tillsammans med fastighetsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och bostadsbolagen implementera strategin för gatukonst och muralmålningar

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla metodstöd för rutiner vid anmälan till socialtjänsten och samverkan kring barn och familjer som behöver socialtjänstens stöd	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- i samråd med stadsbyggnadsnämnden inventera lämpliga fastigheter för att pröva att via justerade användningsbestämmelser i befintlig detaljplan (ej byggrätten) för att möjliggöra grupp- och servicebostäder LSS/SoL och vård- och omsorgsboenden
- verka för ett ledarskap präglat av förändringsledning, kommunikation, tillit och mod som gynnar kvalitetsutveckling inom kärnverksamheterna
- arbeta förebyggande mot hot och våld samt säkerställa kompetens för att kunna tillhandahålla såväl akut som långsiktigt stöd till personal som utsatts för hot och våld i sitt arbete
- tillsammans med socialnämnden säkerställa att samtliga stadsdelar har en kvalificerad säkerhetssamordnare med ansvar för hot, våld och otillåten påverkan mot medarbetare
- trygga en god kompetensförsörjning inom förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen
- säkerställa chefers arbetssituation och förutsättningar att utöva ett närvarande ledarskap
- stärka medarbetarnas inflytande och delaktighet på arbetsplatsen genom fortsatt arbete utifrån handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare för att säkerställa en bra arbetssituation
- erbjuda nya medarbetare inom socialtjänsten en gedigen introduktion samt stöd till medarbetare med kort erfarenhet i form av handledning och mentorskap för att säkerställa likställighet och rättssäkerhet för stockholmarna
- erbjuda medarbetare inom socialtjänsten möjligheten att vidareutbilda sig inom ett specialiserat område, som exempelvis arbete med unga lagöverträdare eller individer med komplex multiproblematik
- bistå miljö-och hälsoskyddsnämnden med att implementera handlingsplanen för inrättandet av fler badplatser i staden, när den har antagits
- införa ett användarvänligt och kapacitetsstarkt trådlöst internetnätverk vid särskilda boenden, bostäder med särskild service och dagliga verksamheter som tillgodoser behoven hos boende, brukare och personal
- arbeta utifrån handlingsplanen för äldrevänlig stad
- i samverkan med kommunstyrelsen, socialnämnden, rättsvårdande myndigheter och Skatteverket fortsätta arbetet mot välfärdsbrott
- säkerställa att riktlinjer för föreningsstöd utgår från principer som är tydliga och transparenta och som hindrar att stöd går till verksamhet som är odemokratisk, olaglig eller som uppmuntrar våldsbejakande extremism
- samverka med utbildningsnämnden och SISAB gällande behov av tillgång till skollokaler för föreningars verksamhet
- bistå Stockholm Business Region AB:s och arbetsmarknadsnämndens arbete för ökad hållbar tillväxt och företagande inom stadsdelens geografiska område med utgångspunkt i näringslivspolicyn
- i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden påbörja arbetet med att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen med målet att stärka möjligheten till stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsnämndsområdet samt det demokratiska inflytandet över områdets långsiktiga utveckling
- arbeta för att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad
- delta i arbetet för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer
- tillsammans med socialnämnden och trafiknämnden delta i det förstärkta regionala samverkansarbetet gällande att minska antalet öppna drogscener i länet
- fortsatt utveckla och intensifiera arbetet med platssamverkan och platsaktivering på prioriterade platser eller områden, och vara sammankallande part i samverkan med

andra berörda nämnder och bolagsstyrelser, andra aktörer samt lokala företag, för att skapa en trygg närmiljö
- aktivt samverka med lokalt näringsliv för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö samt föra dialog med invånare och lokalsamhälle, genom exempelvis trygghetsvandringar
- etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område
- i samverkan med civilsamhället arbeta för att öka invånarnas tillit till stadens olika verksamheter, med särskilt fokus på en samhällsnära verksamhet där stadens medabetare möter invånare fysiskt

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2027-01-01	2027-12-31

Förskoleverksamhet

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar att driva och utveckla kommunala förskolor, öppen förskola, introduktionsförskola, allmän förskola, barnomsorg på obekväm arbetstid och kommunövergripande verksamheter. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla barn i förskolan ges möjlighet att utvecklas i enlighet med läroplanens mål, och bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som stödjer varje förskolas utvecklingsbehov. De ansvarar också för att stadens platsgaranti uppfylls, att närhetsprincipen upprätthålls och att ramöppettiderna följs.

Kommunfullmäktiges inriktning för stadsdelsnämnderna

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- säkerställa en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller hög pedagogisk kvalitet
- utveckla undervisningen i enlighet med läroplanen
- fortsätta prioritera barnens språkutveckling, särskilt i de stadsdelsnämnds-områden där många barn har ett annat modersmål än svenska, samt prioritera naturvetenskap och matematik
- säkerställa förskollärarledd verksamhet på samtliga avdelningar
- främja det pedagogiska ledarskapet
- fortsätta det systematiska arbetet för en jämställd och icke-diskriminerande förskola, genom ett normkritiskt arbete
- arbeta förebyggande mot negativa maskulinitetsnormer, förebygga våld och utveckla barnens förmåga att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras
- fortsätta arbetet med att öka andelen inskrivna barn i förskolor, identifiera orsaker till låg inskrivningsgrad i förskolan samt prioritera uppsökande verksamheter så som introduktionsförskola, öppen förskola eller andra strukturerade metoder arbeta för att för att nå fler vårdnadshavare och familjer
- säkerställa att barn med särskilda behov får det stöd de behöver och i samverkan med förskolenämnden verka för ökad likställighet i bedömningsgrunderna
- informera alla föräldrar om vikten av att en god skolgång och skolstart, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden
- tillämpa forskning och evidensbaserade metoder i arbetet med barn i behov av särskilt stöd
- uppfylla Stockholms stads mål om max 14 barn i småbarnsgrupperna och 18 barn för de äldre barnen
- säkerställa att alla barn får den fysiska aktivitet och utevistelse de behöver under förskoledagen
- samverka med föräldrar, skola, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och uppsökande sociala arbetet för att nå fler barn och familjer i riskzon
- delta i det tidigt förebyggande arbetet som socialtjänsten bedriver, såsom familjestödsgrupper, och uppmuntra kunskapsutbyte mellan förskola och socialtjänst
- säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen

- säkerställa att placerade barn och barn som bor i skyddat boende erbjuds plats i förskola eller annan pedagogisk verksamhet
- samarbeta med förskolenämnden och socialnämnden i förebyggande arbete mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, hedersförtryck och våldsbejakande extremism
- delta i de av förskolenämnden samordnade utbildningsinsatserna för stadens förskolor gällande våldsbejakande extremism, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.
- särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder
- i samverkan med socialnämnden vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälani samverkan med utbildningsnämnden utveckla arbetet med barnens övergång mellan förskolans och skolans verksamheter i syfte att skapa goda förutsättningar för trygghet och pedagogisk kontinuitet
- i samarbete med förskolenämnden och utbildningsnämnden årligen genomföra en dialog mellan förskolorna och grundskolorna i stadsdelen om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan
- stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska
- i nära samverkan med kulturnämnden, förskolenämnden samt det fria kulturlivet fortsätta verka för att fler barn i förskolor genom kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Förskolenämnden ska leda arbetet i stadsdelsnämnderna med att utveckla pedagogiken kring förebyggande arbete mot negativa maskulinitetsnormer, förebygga våld och utveckla barnens förmåga att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla metodstöd för rutiner vid anmälan till socialtjänsten och samverkan kring barn och familjer som behöver socialtjänstens stöd	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna revidera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden definiera tillräcklig utbildning och kompetensnivå för barnskötare i Stockholms stad i syfte att säkerställa en hög och jämn pedagogisk kvalitet	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden och SISAB säkerställa att mark för förskoleplatser tillgängliggörs tillräckligt tidigt i planeringsprocessen av nya projekt så att nya lokaler ska finnas tillgängliga när nya bostäder färdigställs
- förebygga att avfall uppstår i all verksamhet, såsom genom kraftigt minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter, och verka för att en större andel produkter och material återanvänds
- fortsätta arbetet med att sortera ut matavfall och förbättra källsorteringen, samt fortsätta arbetet med att minska matsvinnet
- fortsätta arbetet med kemikaliesmarta förskolor och verka för en giftfri miljö i såväl förskolan som dess närområde, genom att ersätta material som har kända och farliga egenskaper och inte använda sådana vid nybyggnation
- intensifiera arbetet med att genomföra energieffektiviserande åtgärder
- vid nybyggnation projektera utifrån krav på att certifiera förskolor med motsvarande Miljöbyggnad lägst silver
- verka för att fler förskolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling” och att goda exempel på hur förskolor kan arbeta med hållbar utveckling sprids inom staden
- ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse genom välplanerade och gröna förskolegårdar med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor
- arbeta för gröna och rörelseinriktade förskolegårdar utifrån det skol och förskolegårdsfunktionsprogram som ska tas fram, för att tillse att förskolorna kan utnyttja den yta de har på ett för barnen främjande sätt, samt anpassa för klimatförändringar
- ha som målsättning vid om-och nybyggnad av förskolor att förskolegårdarna ska vara så pass stora och attraktivt utformade att de erbjuder en inbjudande miljö för pedagogik, vistelse och lek
- intensifiera arbetet att minska klimatpåverkan från inköpta livsmedel och öka andelen ekologiska livsmedel i enlighet med Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat
- särskilt utreda köksfunktion, och möjlighet att tillföra tillagningskök i samband med renoveringar och nybyggnation
- Säkerställa att alla förskolor genom Kulanpremien tar del av kulturarrangemang åtminstone en gång per år

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- delta och samplanera förskolelokaler inom ramen för SAMS-arbetet där det finns vinster i ekonomi, resursutnyttjande och genomförandetid
- planera och justera lokalförsörjning och drift av förskolor utifrån lokalförsörjningsplanen
- alltid samplanera behoven av förskoleplatser med berörda stadsdelsnämnder då nybyggnation geografiskt förläggs över eller i nära anslutning till olika stadsdelsnämnders områden
- utveckla uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet i samverkan med förskolenämnden, bland annat genom den årliga förskolerapporten
- säkerställa att digitaliseringsarbetet främjar förskolans uppdrag och minskar den administrativa bördan för förskolans personal, samt inte är kostnadsdrivande
- i samverkan med förskolenämnden verka för en god tillgång till barnskötare samt legitimerade förskollärare i stadens förskolor
- verka för ett gott ledarskap genom satsningar på rektorer och förskollärarnas pedagogiska ledarskap
- skapa goda förutsättningar för kompetensutveckling för förskolans personal inom till exempel pedagogik och svenska språket, vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden
- säkerställa att personalen har god kunskap om och får kompetensutveckling inom arbetet med barns språkutveckling inom förskolan
- genom vidareutbildning säkerställa att all personal kan utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt med tillräckliga språkkunskaper
- erbjuda barnskötare möjlighet till vidareutbildning till förskollärare
- fortsätta arbetet med att implementera åtgärder från handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i ordinarie arbete

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2027-01-01	2027-12-31
Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med förskolenämnden fortsätta arbetet med att utveckla förskola på samiska och meänkieli	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (i urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	**Indikator**	**KF:s årsmål 2027**	**KF:s årsmål 2028**	**KF:s årsmål 2029**
1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas	Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	33 %
	Antal barn per grupp	15	15	15
	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	4,9
	Förskollärartäthet	15,5	15,5	15,5

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	88 %

Barn, kultur och fritid

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar öppen fritidsverksamhet för barn och ungdomar, sommarkoloniverksamhet, upplåtelse av allmänna samlingslokaler, lokal kulturverksamhet, bidragsgivning till och beslut om föreningsstöd, konsumentrådgivning, medborgarkontor samt lokalt demokrati- och utvecklingsarbete.

Kommunfullmäktiges inriktning för stadsdelsnämnderna

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- anpassa och utveckla stadens öppna mötesplatser och fritidsverksamheter till dagens unga stockholmares behov och levnadsmönster, bland annat genom att dra lärdomar av och vidareutveckla försök med mobil och digital verksamhet
- fortsätta utvecklingen av barnperspektivet med särskild utgångspunkt i barnkonventionen genom att öka barns inflytande i verksamheten
- samverka med arbetsmarknadsnämnden gällande det kommunala aktivitetsansvaret
- Järva stadsdelsnämnd ska i samråd Kulturnämnden med utreda förutsättningar för att etablera en kreativ nod i Kista
- fortsätta att utveckla arbetet med Fritid fri från våld
- fortsätta att stärka samverkan mellan fritidsverksamhet, skola, förskola, socialtjänst och polis med fokus det förebyggande arbetet för att nå fler barn och familjer i riskzon
- utveckla samverkan mellan fritidsverksamhet, skola och elevhälsa, föreningsliv, socialtjänst och polis i det förebyggande arbetet för att minska ungdomars narkotikaanvändning
- erbjuda föräldrastödsprogram i syfte att stärka stödet till barn och föräldrar för att skapa möjligheter till jämlika förutsättningar för en god uppväxt för alla barn
- stödja och uppmuntra för att fler nattvandrande föräldrar ska arbeta för att skapa trygghet, samt utveckla samverkan med fältassistenter
- i samverkan med civilsamhällets aktörer erbjuda eller möjliggöra studiehjälp på fritidsgårdarna eller i samband med föreningsaktiviteter
- i samverkan med kulturnämnden och idrottsnämnden verka för att fler barn och unga nås av fritidsaktiviteter
- arbeta för att nå grupper som idag inte nås i fritidsgårdsverksamheterna, exempelvis flickor och nyanlända
- stärka samarbetet mellan fritidsgårdar i olika stadsdelar för ökad integration och för att kunna erbjuda fler målgrupper anpassad verksamhet
- vissa kvällar i veckan erbjuda fritidsgårdsverksamhet specifikt riktad till ungdomar med funktionsnedsättning utifrån målgruppens behov

- tillhandahålla fritids- och mötesplatser som är inbjudande och erbjuder delaktighet för barn och unga med funktionsnedsättningar
- fortsätta verka för att fler barn i öppen fritidsverksamhet kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov
- underlätta och möjliggöra för det lokala kulturlivet genom att exempelvis upplåta befintliga lokaler och där det främjar ordinarie verksamhet samverka mellan stadsdelens verksamheter och lokala kulturaktörer
- samarbeta med utbildningsnämnden, SISAB och idrottsnämnden för att upplåta skollokaler till föreningar och andra aktörer i civilsamhället
- utveckla parklekarna genom samarbete med annan barn- och ungdomsverksamhet som vill bedriva kompletterande verksamhet som är öppen för alla barn samt bjuda in externa aktörer, efter gällande upphandlingsregler, som har intresse av att anlägga och driva parklekar i stadens parker
- utveckla parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll inom befintlig organisation och bemanning
- initiera och stödja aktiviteter, inom ordinarie verksamhet och i samarbete med föreningslivet, för unga nyanlända stockholmare för att möjliggöra kontaktnät och inkludering i samhället
- utveckla stadens sommarkolloverksamhet så att fler barn från grupper som idag är underrepresenterade, exempelvis i ytterstaden, söker till sommarkollo, genom bland annat riktade informationsinsatser
- ge en större andel barn och unga med funktionsnedsättningar möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet
- i relevanta stadsdelar samverka med civilsamhället för en mer likvärdig tillgång till samhällsinformation på exempelvis medborgarkontor
- tillsammans med SHIS Bostäder utveckla samarbetet mellan medborgarkontor och genomgångsbostäder för nyanlända
- vidareutveckla konsumentvägledning som når fler

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- sortera ut mer material och avfall för återvinning i all fritids- och kulturverksamhet, kraftigt minska användningen av engångsprodukter och minska användningen av onödiga plastprodukter
- tillsammans med idrottsnämnden och arbetsmarknadsnämnden arbeta uppsökande mot nyanlända, gärna i dialog med SHIS, för att få dem aktiva i föreningslivet

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- genom bra uppföljning säkerställa att ekonomiska bidrag, tillgång till lokaler och föreningsbidrag fortsatt inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism
- tillsammans med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder delta i arbetet att underlätta för föreningslivet att söka bidrag hos staden
- arbeta för att öka samnyttjandet av lokaler med berörda nämnder och bolagsstyrelser, dels för att skapa effektiv lokalanvändning, dels för att skapa förbättrad service för stockholmarna
- samarbeta med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden och utbildningsnämnden om innovativ ungdomsverksamhet och kultur i ytterstaden

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningssystem för föreningsbidrag	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.4. Stockholmarna ska ha tillgång till kultur, idrott och ett rikt föreningsliv	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	76 %	77 %	77 %
	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	79 %	79%	79 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	76 %	76 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	66 %	66 %

Äldreomsorg

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar biståndsbedömning av insatser för personer över 65 år, särskilt boende för äldre, hemtjänst och dagverksamhet samt den kommunala hälso- och sjukvården. Stadsdelsnämnderna ansvarar därtill för det förebyggande och uppsökande arbetet riktat mot äldre.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- verka för att äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet, även högre upp i åren. Stockholms äldreomsorg ska präglas av kvalitet, valfrihet och värdigt bemötande
- fortsatt säkerställa en rättssäker och likställig biståndsbedömning inom äldreomsorgen
- vid biståndsbedömning ta särskild hänsyn till hög ålder, oro och ensamhet. Med hög ålder avses 85 år eller äldre
- fortsatt säkerställa att de äldre kan påverka sin omsorg genom att kunna välja innehåll och utförare
- tillsammans med äldrenämnden utveckla uppföljning och analys av verksamhetens kvalitet, bland annat utifrån äldrenämndens inspektörers förstärkta uppdrag
- utifrån sina lokala förutsättningar ansvara för att skapa och utveckla aktivitetscenter i nära anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten
- möjliggöra för äldre på särskilda boenden att ha en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda daglig utevistelse, sociala aktiviteter, mötesplatser och kulturupplevelser och att dessa i hög grad individanpassas
- i samarbete med äldrenämnden erbjuda regelbunden styrketräning för äldre i syfte att minska risken för skador och öka välmående
- med stöd av äldrenämnden fortsätta utvecklingen av fixartjänsterna utifrån äldrenämndens rekommendationer
- i samarbete med äldrenämnden vidareutveckla arbetet med anhörigstöd och anhörighetsportal till närstående och upplysa anhöriga om stadens anhörigstöd, anhörighetsinformation och anhörighetsportal
- utveckla samarbetet med servicenämnden och äldrenämnden avseende att kontinuerligt se över kommunikationsvägar, resurser och arbetssätt för att förbättra information och kontaktvägar inom staden samt för stockholmare, anhöriga och omsorgstagare i äldrefrågor
- i samverkan med kommunstyrelsen och äldrenämnden utveckla och förbättra stadens kommunikationskanaler för målgruppen äldre
- stärka samarbetet mellan läkarorganisationer och kommunal hälso- och sjukvårdspersonal
- fortsätta med implementeringen av mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen i staden och därmed arbeta för att förbättra måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen
- tillsammans med äldrenämnden fortsätta med matlyftet för äldre i staden i syfte att motverka undernäring och social isolering samt att sprida goda exempel inom kost och måltider

- möjliggöra för att skolmatsalar ska kunna användas som lokal för äldres matstund och andra sociala aktiviteter
- i samverkan med äldrenämnden möjliggöra för alkoholservering vid högtider och särskilda tillfällen på träffpunkter
- fortsätta det förebyggande arbetet för att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering
- fortsätta utveckla arbetet med tryggt mottagande i hemmet genom regional samverkan mellan stadsdelsnämnder
- säkerställa att äldre har kunskap om vikten av tidig planering kring det framtida boendet för ett fortsatt självständigt liv som äldre
- i samverkan med äldrenämnden utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser
- fortsätta utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer, både det förebyggande arbetet, arbetet med våldsutsatta samt arbetet med våldsutövare i enlighet med stadens *program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025*
- säkerställa kompetens kring särskilt sårbara gruppers risker för våldsutsatthet
- fortsatt arbeta mot våld och hot om våld mot anställda och i samarbete med äldrenämnden ta fram kunskap om utbredningen av problemet
- fortsätta samverka med äldrenämnden och socialnämnden för att nå och utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper som exempelvis äldre personer som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik
- fortsätta att i samarbete med socialnämnden och SHIS Bostäder utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa och genom äldrelotsar vägleda dem till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg
- fortsätta utveckla samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov
- i samarbete med äldrenämnden och Region Stockholm stärka stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus så att man som äldre och anhörig känner sig delaktig och trygg
- i samråd med äldrenämnden säkerställa att en tillförlitlig informationsöverlämning sker mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm i samarbete med Region Stockholm utveckla och stärka arbetet av avancerad sjukvård i hemmet (ASIH)
- i nära samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm fortsätta utvecklingsarbetet med palliativ vård vid stadens särskilda boenden fortsätta och utveckla samverkan med Region Stockholm och Storsthlm i syfte att tillhandahålla en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av hög kvalitet
- fortsätta det pågående utvecklingsarbetet med gemensamma rutiner med Region Stockholm och Storsthlm utifrån *Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård* för att skapa trygga och effektiva processer för äldre i staden
- utveckla samverkan med hälso- och sjukvårdens hemsjukvård
- i nära samarbete med äldrenämnden regelbundet följa upp och analysera om intentionerna i såväl lagstiftning som regional överenskommelse infrias kring utskrivningsklara patienter från slutenvård
- i samarbete med äldrenämnden stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna genom att i ökad utsträckning samverka med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister
- där så är lämpligt samordna funktioner regionalt
- bidra till utvecklingen av såväl biståndsbedömda som icke biståndsbedömda boendeformer för äldre i samverkan med Micasa Fastigheter AB, privata aktörer och äldrenämnden
- arbeta aktivt för att minska andelen timavlönad personal
- koordinera timavlönade regionvis i syfte att erbjuda fler arbetade timmar
- i samarbete med äldrenämnden arbeta med att säkerställa nivån för bemanning av sjuksköterskor
- arbeta aktivt för att öka andelen undersköterskor inom hela äldreomsorgen, men i synnerhet inom hemtjänsten

- i samarbete med äldrenämnden arbeta strategiskt med insatser för en god kompetensförsörjning
- säkerställa att all personal kan utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt genom tillräckliga språkkunskaper
- i samarbete med äldrenämnden och med stöd från centrala kompetensutvecklingsmedel arbeta aktivt för att förbättra språkkompetensen i verksamheten
- ta vara på den språkkompetens som finns hos medarbetarna inom stadens äldreomsorg och använda den i verksamheten
- säkerställa att kunskap om basala hygienrutiner finns i verksamheten
- säkerställa att verksamheter bedriver ett strukturerat smittskyddsarbete
- i samarbete med äldrenämnden utveckla arbetet med verksamhetsförlagda utbildningar
- öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtq-personer
- med stöd av äldrenämnden fortsätta med utbildning av biståndshandläggare i de nya riktlinjerna
- gradvis säkerställa att alla verksamheter och medarbetare inom äldreomsorgen certifieras inom Stjärnmärkt demens eller Silviacertifiering
- utveckla geriatrisk specialistkompetens bland HSL-personal
- prioritera det närvarande ledarskapet inom hela äldreomsorgen, men i synnerhet inom hemtjänsten
- kontinuerligt utbilda chefer i för befattningen relevanta ämnen
- i samarbete med äldrenämnden fortsätta utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka den enskildes valfrihet och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö
- arbeta med reflektionstid för lärande och utveckling i arbetet med de äldre
- i samarbete med äldrenämnden arbeta mot oegentligheter i ersättningsanspråken i hemtjänsten
- erbjuda egen tid vid särskilda boenden
- inom ramen för matlyftet i samarbete med äldrenämnden genomföra utbildningsinsatser för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition
- arbeta efter uppdragsbeskrivningarna för egen regi-verksamheter så att dessa blir levande dokument
- arbeta med individuella utbildningsplaner för språkutveckling efter initial bedömning vid anställning
- med stöd från äldrenämnden säkerställa tillgänglighet till digitala fixare i hela staden
- i samarbete med överförmyndarnämnden och äldrenämnden ta fram förbättrade rutiner för effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas pengar och inköp för dessa inom äldreomsorgen
- tillsammans med socialnämnden och äldrenämnden och i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn
-

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- säkerställa att det utifrån lokala förutsättningar finns mötesplatser och träffpunkter i stadsdelen som håller öppet även vid storhelger och på sommaren
- ha ett särskilt ansvar i bostadsexploateringsprojekt, att i tidigt skede och i tillräcklig omfattning säkerställa beställningar av särskilda boenden
- värna servicehusen som boendeform så länge efterfrågan och behovet för boendeformen finns. Det ska vara möjligt att anpassa nuvarande servicehusbestånd om efterfrågan och behovet förändras
- förebygga att äldre drabbas av hälsorisker i samband med värmeböljor

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- i samband med behov av periodiskt underhåll av särskilda boenden noga värdera investeringsutgifterna med tillkommande hyreseffekter i förhållande till behovet av fastigheten och vilka andra alternativ som finns
- årligen per region ta fram ett gemensamt förslag till boendeplan för att klara vård- och omsorgsbehovet. Planen ska utgöra underlag till äldrenämndens stadsövergripande boendeplanering
- tillsammans med äldrenämnden utreda införandet av särskilda hbtq-boenden för äldre
- i samarbete med exploateringsnämnden och Micasa Fastigheter ta fram en marknadsanalys och behovsbedömning inför en framtida utbyggnad av biståndsbedömda trygghetsboenden
- i samarbete med exploateringsnämnden och Micasa Fastigheter AB intensifiera arbetet med att inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för icke biståndsbedömda seniorbostäder i den årliga hanteringen av den stadsövergripande boendeplanen. Boendeplanen ska ligga till grund för efterföljande års markanvisningar för seniorbostäder
- bistå övriga berörda nämnder i stadens arbete med boendeplaneringen för att säkerställa en sammanvägd övergripande bedömning och prognos över framtida behov
- tillsammans med äldrenämnden arbeta för en sammanhållen utveckling av digitalisering och välfärdsteknik med personalens behov och den enskilde omsorgstagarens integritet och önskemål i åtanke
- fortsätta delta och bidra i stadens arbete med moderniseringen av sociala system
- fortsätta informera om möjligheten för äldre att söka bostadstillägg
- genom kontroll och ett utvecklat kvalitetsarbete bevaka och främja kvalitet och jämlik tillgång till god äldreomsorg
- genom stadens kvalitetsobservatörer få stöd gällande kvalitetsutveckling
- arbeta för att deltagandet i stadens kvalitetsutmärkelse ska öka
- i samarbete med äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna
- ta emot praktikanter från relevanta utbildningar på vuxenutbildningen
- i samarbete med servicenämnden och äldrenämnden initiera och genomföra stadsövergripande upphandlingar
- i samarbete med äldrenämnden ta fram verksamhetsnära stöd för smarta lås
- i samarbete med kulturnämnden och äldrenämnden informera om stadens digitala konstsamlingar och inspelade visningar från museer och konsthallar
- i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och äldrenämnden bidra till att säkra kompetensbehovet i framtidens välfärd genom validering av kompetens hos anställda i äldreomsorgen, utvecklat stöd inför studier inom vuxenutbildning samt kommunikationsinsatser för fler sökande till komvux och välfärdsyrken i staden. Arbetet ska ske med utgångspunkt i äldreomsorgens kompetensförsörjningsplan

Kommunfullmäktiges indikatorer (i urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	93 %
	Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten	86 %	86 %	87 %
	Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	83 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	87 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	80 %
	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	67 %	69 %
	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	Max 10 personer	Max 10 personer	Max 10 personer
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholms stad och dess verksamheter	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel äldre som anger att de känner till stadsdelsnämndens aktivitetscenter och mötesplatser	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar bland annat insatser till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och insatser enligt socialtjänstlagen (SoL).

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- stärka samarbetet mellan socialtjänstens olika verksamheter, socialnämnden samt andra berörda nämnder och bolag för att säkerställa att likställighet och samordning fungerar
- arbeta för att brukarperspektivet genomsyrar alla insatser som görs för målgruppen och att den enskildes inflytande ökar
- i enlighet med stadens *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning* säkerställa tillgängligheten och delaktigheten i socialtjänstens handläggning, insatser och skyddsåtgärder så att alla, oavsett funktionsförmåga, kan tillgodogöra sig hjälpen
- tillsammans med socialnämnden säkerställa att barn som tillhör LSS personkretsar men som inte går i särskola erbjuds korttidstillsyn
- tillsammans med kulturnämnden och socialnämnden införa en kulturbonus inom LSS med rabatterat inträde enligt Kulanpremiens modell samt se till att det finns ett stort utbud av kulturupplevelser tillgängliga utifrån de olika deltagarnas behov
- införa digitala fixartjänster på LSS-boenden
- säkerställa att barn med funktionsnedsättning erbjuds anpassat stöd för att kunna uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och barnkonventionen
- fortsätta att utveckla barnrättsperspektivet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna som ansöker om stöd, och säkerställa att barns rätt till inflytande och delaktighet tillgodoses i enlighet med barnkonventionen
- öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser
- öka förekomsten av och skapa förutsättningar för barns rätt till information och delaktighet vid samordning av samordnade individuella planer (SIP) samt se till att det finns välfungerande rutiner för att skolan ska kunna kalla till SIP-möten
- motverka att det förekommer våld på de verksamheter som riktar sig till målgruppen
- fortsätta arbetet med att säkerställa kompetenser för att förebygga, uppmärksamma och motverka målgruppens utsatthet för våld av närstående och ge anpassat stöd och skydd till de som är i behov av det, med utgångspunkt i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck
- i samarbete med relevanta myndigheter förebygga och åtgärda assistansbedrägerier
- säkerställa tillgången till syn- och hörselinstruktörer för personer med funktionsnedsättning i alla stadsdelsnämnder och utveckla samverkan mellan stadsdelsnämnderna
- utveckla samarbetet med organisationer och föreningar som företräder personer med funktionsnedsättning och som arbetar med tillgänglighetsfrågor, inklusive de organisationer som företräder barn och unga med funktionsnedsättning

- arbeta i enlighet med riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice och prioritera ökad likvärdighet mellan stadsdelsnämnderna
- verka för tidigare och längre beslut för att öka framförhållningen för brukare och utförare
- tillse att rekryteringen av uppdragstagare sker utifrån individens behov och att den enskilde ges möjlighet att tidigt kunna påverka vem som utses som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj
- tillgodose behovet av ledsagning och ledsagarservice för att barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar regelbundet ska kunna delta i fritidsaktiviteter som andra barn
- intensifiera arbetet med att underlätta individers övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, inom till exempel de dagliga verksamheterna, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och jobbtorg
- tillsammans med socialnämnden arbeta i linje med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheter

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda långsiktiga behov och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- tillse att deltagare i daglig verksamhet och sysselsättning i privat regi har likvärdiga möjligheter att få praktikplatser i stadens regi
- tillsammans med socialnämnden verka för att boenden med särskild service ska tillhandahålla bättre möjligheter till digital kommunikation och att fler boende och personal ska kunna tillgodogöra sig de möjligheter som digitaliseringen erbjuder

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- bistå socialnämnden i arbetet med att beställa bostäder med särskild service
- årligen per region ta fram ett gemensamt förslag till boendeplan för att klara behovet av omsorgsbostäder. Planen ska utgöra underlag till socialnämndens stadsövergripande boendeplanering för bostäder med särskild service
- fortsätta arbeta för att verksamheten för personer med funktionsnedsättningar ska bli mer innovativ och utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik
- säkerställa att boende i bostäder med särskild service har tillgång till datorutrustning och bredband med tillräcklig bandbredd för att möjliggöra videosamtal
- genom kvalitetsobservatörer få stöd gällande kvalitetsutveckling
- genom kontroll och ett utvecklat kvalitetsarbete bevaka och främja kvalitet och jämlik tillgång till gott stöd och service
- anställa fler personer med funktionsnedsättningar
- fortsätta delta och bidra i stadens arbete med moderniseringen av sociala system

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel brukare som är nöjd med sin insats (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	86 %	86 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	90 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	80 %	80 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Öka	Öka	Öka

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar bland annat insatser för vuxna med skadligt bruk och beroende, barn och unga, personer med psykisk funktionsnedsättning, personer i hemlöshet och personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna:

- ställa om från specialiserad socialtjänst till mer förebyggande och tidigt stöd, i enlighet med nya socialtjänstlagen
- prioritera åtgärder och samverkan med skola och polis för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat i enlighet med Skolfrid
- i samverkan med utbildningsnämnden och socialnämnden under ledning av kommunstyrelsen vidareutveckla en strukturerad samhandling mellan socialtjänst, skola och polis
- tillsammans med socialnämnden verka för att öka kännedom om och förtroendet för socialtjänsten, med särskilt fokus på att bekämpa desinformation
- stärka uppföljningen av beslutade insatser
- implementera resultaten av genomlysningen enligt modell "Rätt stöd i rätt tid" och ställa om till mer teambaserade och individbaserade arbetssätt
- erbjuda ett sammanhållet praktiskt stöd i kris till våldsutsatta personer och personer som bevittnat dödligt våld
- påbörja mobil myndighetsutövning för att enklare nå och snabbare sätta in insatser till medborgare i behov
- samverka med förskolorna för att öka andelen orosanmälningar så att fler barn kan nås av tidiga insatser
- vidareutveckla det förebyggande arbetet samt tidiga och kunskapsbaserade insatser, bland annat genom att identifiera och sprida kunskap om såväl effektiva som ineffektiva metoder och insatser, i syfte att fasa ut ineffektiva metoder och bibehålla användningen av och införa effektiva metoder där sådana finns
- säkerställa att alla barn som placeras genomgår en hälso- och tandundersökning.
- tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden systematiskt följa upp placerade och omhändertagna barn med särskilt fokus på skolresultat, hälsa och tandstatus
- i samverkan med utbildningsnämnden och socialnämnden införa ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn, med särskilt fokus på fungerande skolgång och bostadssituation
- tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden fortsätta utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande BUS-samverkan över hela staden
- tillsammans med socialnämnden stödja utbildningsnämndens arbete med mentorer i våldsprevention (MVP) och Fritid fri från våld för att stärka det våldsförebyggande arbetet och stödja det trygghetsskapande arbetet i stadens skolor

- tillsammans med socialnämnden stärka kompetensen om diagnoser inom neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom socialtjänsten
- tillsammans med socialnämnden och Region Stockholm utveckla samarbetet med öppenvården samt de egna arbetssätten med utgångspunkt i lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- med stöd av socialnämnden erbjuda kvalitativ och god öppenvård som utgår från varje individs behov
- tillsammans med socialnämnden införa en modell för individcentrerad uppföljning inom socialtjänsten med tillhörande utbildningar och pilotstudie inom uppföljningar av HVB-placeringar
- utveckla arbetet med att erbjuda intensiva insatser i form av vård och stöd och funktionshöjande insatser vid utskrivning från slutenvården
- tillsammans med socialnämnden arbeta för att få till en märkbar förbättring i samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten alltid tar initiativ till och samverkar till att samordnade individuella planer upprättas
- fortsätta utveckla och stärka barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen och fokus på skolan som skyddsfaktor genom samverkan mellan socialtjänsten, förskola och skola, och genom nätverket av barnrättssamordnare
- säkerställa att hänsyn tas till barnrättsperspektivet i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten, och samordna insatser mellan vuxen- och barnhandläggning
- öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser samt erbjuda stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten
- använda sig av allvarssamtal med unga förstagångsförbrytare med polis, socialtjänst, skola och föräldrar
- öka förekomsten av och skapa förutsättningar för barns rätt till information och delaktighet vid samordning av samordnade individuella planer (SIP)
- tillsammans med Region Stockholm och utbildningsnämnden öka förekomsten av samordnad individuell plan och utveckla hållbara strukturer för samverkan kring barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst
- se till att det finns välfungerande rutiner för att skolan ska kunna kalla till SIP-möten
- tillsammans med socialnämnden stärka kompetensen om psykisk ohälsa vid stadens relationsvåldscentrum
- erbjuda och säkerställa tillgången till insatser såsom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram, familjecentraler och familjebehandling som möter stockholmarnas olika behov. Alla som vill gå ett familjestödsprogram ska erbjudas det
- i samarbete med socialnämnden och i samverkan med Region Stockholm fortsätta STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre
- i samarbete med socialnämnden införa förstärkta hembesöksprogram som riktar sig till familjer som socialtjänsten identifierat som riskfamiljer, med förhöjd risk för barn att dras in i kriminalitet eller annan social problematik
- erbjuda föräldrastöd som tar sikte på att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck
- tillsammans med socialnämnden stärka kompetensen kring barn som misstänks ha förts utomlands och öka anmälningarna om utreseförbud
- utveckla arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, bland annat genom bättre rutiner för uppföljning av oplacerade och bortförda elever
- fortsätta att verka för att fler familjecentraler kan öppna
- tillsammans med socialnämnden stärka arbetet med att erbjuda adekvat stöd och hjälp till personer som har blivit utsatta för våld

- tillhandahålla rådgivning vid ungdomsmottagningar och genomföra socialt förebyggande insatser bland ungdomar. Ungdomsmottagningarna ska särskilt prioritera att i högre utsträckning nå ut till yngre pojkar
- i samverkan med socialnämnden utveckla samverkan mellan socialtjänsten och de fristående skolorna
- ha en levande samverkansöverenskommelse med grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskola som syftar till en gemensam helhetssyn på barns och ungas utveckling och lärande
- tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden fortsätta att stärka samverkan mellan socialtjänsten och förskolan, med fokus på förebyggande insatser, tidig identifiering av barn i riskzonen och uthållig kontakt med hjälpbehövande familjer
- säkerställa tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden att barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång, bland annat genom en utökning av undervisningstiden på stadens skyddade boenden
- stärka arbetet med skolsociala team under samordning av socialnämnden och utbildningsnämnden, i enlighet med modellen för hur socialtjänsten i socialt utsatta områden framgångsrikt ska kunna arbeta mer på plats i skolor, med syfte att stärka barnets skolresultat
- följa upp orosanmälningar gällande barn som far illa, och i så stor utsträckning som möjligt återkoppla till förskola, skola och polis
- säkerställa att fristående utbildningsaktörer har information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar
- säkerställa att fältassistenter har kunskap om och skriver orosanmälningar till socialtjänsten när det är aktuellt
- tillsammans med socialnämnden genomföra insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten, samt sprida dessa till övriga kommuner i länet
- särskilt beakta vikten av goda skolresultat vid barnavårdsutredningar
- involvera förskolan och skolan i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck
- säkerställa god samverkan mellan socialtjänsten, skolan och polisen gällande barn och unga genom särskilda samordningsfunktioner
- stärka samarbetet med skolan och polisen för barn och ungdomar som blivit utsatta för övergrepp i rättssak
- öka användningen av utredningar i hemmiljö
- bistå socialnämnden i att utreda möjligheten för sociala insatsgrupper att arbeta mer uppsökande och motiverande
- säkra stadens tillgång till jour- och familjehem samt utveckla uppföljningen av vården
- tillsammans med socialnämnden fortsätta utveckla stadens familjehemsvård och säkerställa att alla barn ges tillgång till stödgrupper
- tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att placerade barn och barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång
- utveckla stödet till placerade barn och deras föräldrar och arbetet med eftervård i öppna former i samarbete med socialnämnden
- vid oundvikliga uppbrott från förskola och skola erbjuda kompensatoriska åtgärder för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra
- i samverkan med socialnämnden verka för att fler barn och unga får ta del av insatsen behandlingsfamilj som alternativ till institutionsvård
- fortsätta utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer, både det våldspreventiva arbetet, arbetet med våldsutsatta samt arbetet med våldsutövare genom en regional stadsdelssamverkan
- ge stöd till barn inom ramen för relationsvåldscentrum, i första hand de barn där någon av föräldrarna, våldsutövaren eller den våldsutsatta, får eget stöd hos RVC
- tillsammans med socialnämnden utreda och utöka målgruppen för RVC till att även inkludera unga, både våldsutsatta och våldsutövare

- tillsammans med socialnämnden stärka det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer bland unga
- tillsammans med SHIS Bostäder och stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med att kunna tillgodose behovet av genomgångsbostäder för målgruppen våldsutsatta som tvingas flytta
- med stöd av socialnämnden, implementera den framtagna modellen för att säkerställa stöd efter avslutad placering på skyddat boende till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck
- säkerställa kompetens kring särskilt sårbara gruppers risker för våldsutsatthet
- tillsammans med socialnämnden och berörda facknämnder uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2023-2026 i enlighet med Liberalernas förslag, med fokus på förbättrad samhällsvård för barn och unga
- tillsammans med utbildningsnämnden ta fram rutiner för skolstart, skolvardag och skolövergångar för elever i samhällsvård, i samarbete med lärarteam och socialtjänst
- i syfte att utreda behovet och öka träffsäkerheten av socialtjänstens insatser när ej straffmyndiga barn under 15 år begår brottsliga handlingar, begära brottsutredning av polisen utifrån särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- i syfte att öka samverkan med polisen på individnivå kring barn som begår brott, i ökad utsträckning fråga efter samtycke från vårdnadshavare till att dela information med polisen
- i samverkan med socialnämnden öka användningen av bedömningsinstrument kring målgruppen unga lagöverträdare
- i samverkan med socialnämnden och genom förstärkt samverkan med polisen verka för att fler personer lämnar kriminalitet
- i samarbete med socialnämnden fortsätta utveckla arbetet med sociala insatsgrupper skärpt fokus på kvalitet och systematisk uppföljning
- i enlighet med riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism genomföra aktiviteter och åtgärder i enlighet med lokala handlingsplaner
- tillsammans med socialnämnden och med stöd av kommunstyrelsen särskilt stärka sin kompetens kring och utveckla insatser riktade mot barn och unga som blivit indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer
- ge stöd och råd till anhöriga och andra närstående till personer i, eller på väg in i, våldsbejakande extremistiska miljöer
- tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna arbeta enligt *Stockholms stads program för stöd till anhöriga*
- i samverkan med socialnämnden och berörda myndigheter, med stöd av kommunstyrelsen utveckla det uppsökande arbetet mot individer som är eller är på väg att bli radikaliserade och mot återvändare
- i samverkan med socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt rättsvårdande myndigheter och Skatteverket motverka den svarta ekonomin och organiserad brottslighet vid tillståndsgivning och tillsyn
- utveckla den uppsökande verksamheten med fältförlagt socialt arbete i enlighet med socialtjänstens förebyggande arbete
- i samverkan med regionen och socialnämnden inrätta multidisciplinära uppsökande hemlöshetsteam med medicinsk och psykiatrisk kompetens
- genom fältassistenter arbeta lokalt med preventiv och uppsökande verksamhet mot stadens unga med fokus på de utemiljöer och de tidpunkter då ungdomar vistas där
- stödja och uppmuntra för att fler nattvandrande föräldrar ska arbeta för att skapa trygghet, samt utveckla samverkan med fältassistenter, där så är möjligt
- prioritera åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga, särskilt unga tjejer, unga hbtqi+ personer och ensamkommande barn och unga, samt samverkan med barn- och ungdomspsykiatrin och Region Stockholms övriga delar
- utveckla samverkan mellan skola och elevhälsa, fritidsverksamhet, föreningsliv, socialtjänst och polis i det förebyggande och uppsökande arbetet för att minska ungdomars narkotikaanvändning

- tillsammans med socialnämnden och kommunstyrelsen fortsätta utöka informationsutbytet mellan socialtjänsten, polisen och andra relevanta myndigheter och sprida den framtagna sekretesshandboken
- tillsammans med kommunstyrelsen och socialnämnden, samt i samverkan med Polisen motverka öppna drogscener
- säkerställa tillsammans med socialnämnden att de HVB-verksamheter som används för placeringar drivs av seriösa aktörer
- tillsammans med socialnämnden verka för att LVM-anmälningar snabbare och i ökad utsträckning leder till ansökan om vård i ett tidigare skede, i enlighet med lagens intention
- utveckla det förebyggande arbetet mot spelmissbruk, i samverkan med Region Stockholm
- tillsammans med socialnämnden och bostadsbolagen fortsätta att utveckla samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet i syfte att personen ska kunna bo hemma i eget stadigvarande boende utan att riskera vräkning
- i det vräkningsförebyggande arbetet särskilt uppmärksamma barnfamiljers och äldres situation
- tillsammans med socialnämnden utveckla budget- och skuldrådgivning för att öka kännedomen bland enskilda och minska risken för överskuldsättning i utsatta och särskilt behövande grupper
- stärka arbetet med att prioritera långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden, sänka trösklarna för att få en fast bostad och säkerställa en likvärdig tillämpning av tak över huvudet-garantin, i enlighet med översynen av garantin
- i samverkan med socialnämnden införa placeringssamordnare i varje stadsdel och säkerställa obligatorisk uppföljning av skolgång, hälsa och tandhälsa för alla placerade barn
- stärka arbetet med vuxna som lider av missbruk
- i samverkan med socialnämnden och äldrenämnden fortsätta utveckla arbetet med äldre personer, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa
- utveckla kvaliteten inom mottagandet av och arbetssätten kring kvotflyktingar i samarbete med socialnämnden
- i samarbete med socialnämnden utveckla boendestödet, med särskilt fokus på insatser med starkt brukarperspektiv
- säkerställa att personer som kvalificeras för insatsen försöks- och träningslägenheter och Bostad först får tillgång till den, inklusive personer med hemmavarande barn
- utveckla stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden, såväl direkt till barnen som till föräldrarna, genom konkreta och effektiva stödprogram och kompensatoriska åtgärder
- i enlighet med gällande konventioner säkerställa att barn som kommer ensamma på flykt till Sverige och Stockholm får sina rättigheter tillgodosedda och ges goda förutsättningar att komma in i samhället
- fortsätta att utveckla samverkan med arbetsmarknadsnämnden, civilsamhället, näringslivet och arbetsgivare för att bidra till etablering i samhället och på arbetsmarknaden för gruppen ensamkommande barn och unga, i synnerhet för de som bor i tillfälliga bostäder
- i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden fortsätta arbeta för att personer inom socialpsykiatrin eller som är sjukskrivna av sociala/medicinska skäl kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser, genom att pröva och besluta om arbetsmarknadsinsatser på stadens jobbtorg
- förbättra möjligheterna till arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- tillsammans med socialnämnden fortsätta arbetet med Peer Support inom socialpsykiatrin, i dialog med Region Stockholm
- verka för stärkt kompetens inom LSS-diagnoser hos handläggare inom socialpsykiatri, för att underlätta att personer med multipla diagnoser får rätt insatser

- utbilda socialpsykiatrins personal i effektiva metoder mot samlarsyndrom
- öppna fler träfflokaler inom socialpsykiatrin och säkerställa att dessa är öppna för alla stockholmare som tillhör målgruppen, oavsett vilket stadsdelsområde man bor i
- stärka hälso- och sjukvårdsorganisationen vid bostäder med särskild service inom socialpsykiatrin i förberedelse för en framtida överflyttning av ansvaret till socialnämnden
- verka för fler mötesplatser, gärna i dialog med civilsamhället, för unga hbtqi+ personer, inklusive unga hbtqi+ personer med olika funktionsvariationer, över hela staden, och i synnerhet i ytterstaden
- med stöd av socialnämnden fortsätta att arbeta i enlighet med stadens strategi för romsk inkludering
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och socialnämnden arbeta med sociala investeringar för att förebygga social utsatthet samt anlita forskning för att följa upp investeringarnas effekter
- tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla de skolsociala teamen för att arbeta med beteendestörningar i skolmiljön

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2026	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur socialtjänsten i större utsträckning kan arbeta med förebyggande och tidiga insatser, på hur socialtjänsten kan utöka sin tillgänglighet samt på vilka insatser som bör ges utan behovsbedömning vid ett eventuellt införande av en ny socialtjänstlag. I uppdraget ingår också att föreslå hur arbetet kan organiseras i en första linjes socialtjänst med fokus på vad som ska erbjudas lokalt, regionalt och centralt	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i nära samverkan med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ansvara för att utveckla och införa en förstärkt modell för samverkan mellan skola, socialtjänst och BUP, inspirerad av erfarenheterna från pågående arbete i staden. Modellen ska ge tidiga och samordnade insatser för barn och unga i riskzon, och användas både för att förebygga kriminalitet och för att hantera skolfrånvaro och annan skolrelaterad problematik	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla specialkompetens för yrkesverksamma inom socialtjänsten med särskilt fokus på ungdomar indragna i grov kriminalitet	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda en enhetlig yrkestitulatur inom socialpsykiatrins verksamhetsområde	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden införa ett socialtjänstens 1177, som via telefon och på nätet lotsar medborgare till att få rätt stöd. Personer med multiproblematik ska få ett särskilt nära och personligt stöd	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett system för att socialtjänsten ska kunna följa placerade barns skolresultat, hälsa och tandstatus	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter barnet fyllt 18	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla metodstöd för rutiner vid anmälan till	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
socialtjänsten och samverkan kring barn och familjer som behöver socialtjänstens stöd		
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna införa ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn, med särskilt fokus på fungerande skolgång och bostadssituation	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- i samarbete med socialnämnden planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Planering och genomförande ska utgå från uppdrag psykisk hälsa
- bidra i planeringen av beställningen av bostäder med särskild service inom socialpsykiatrin

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna:

- utveckla arbetssätt avseende metoden kollegial observation inom socialpsykiatrin i syfte att ständigt förbättra kvaliteten för brukarna
- fortsätta utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer
- fortsätta delta och bidra i stadens arbete med modernisering av sociala system
- fortsätta arbeta för att stadens socialtjänst ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering, välfärdsteknik och e-tjänster

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.4 Människor i behov av stöd ska få insatser i tid och av hög kvalitet	Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	20 %	20 %	20 %
	Andel placerade barn i grundskolan med godkänt betyg i alla ämnen	82 %	84 %	85 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering	Öka	Öka	Öka
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal förmedlade bostad först och försöks- och träningslägenheter via Bostadsförmedlingen (IoF)	600	600	600
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal barnfamiljer som beviljats en	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	akutboendelösning på hotell/vandrarhem			
	Antal vräkningar som berör barn	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden, inklusive barmarksrenhållning, vinterväghållning och dagvattenhantering, liksom skötsel av naturområden, naturreservat och badplatser samt investeringar i parker och grönområden när dessa inte ingår i exploateringsprojekt.

Stadsdelsnämndernas arbete sker till stor del i samverkan med trafiknämnden som ansvarar för samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet och för stadsövergripande utveckling av stadens parker och grönområden.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna:

- arbeta för trygg och attraktiv närmiljö i nära samverkan med trafiknämnden och andra berörda nämnder utifrån dialog med stockholmare samt lokala aktörer, med särskilt fokus på stadens otrygga och utsatta områden
- arbeta med en aktiv platssamverkan och platsaktivering tillsammans med berörda nämnder, bolagsstyrelser och privata aktörer utveckla den lokala stadsmiljön för att skapa en trygg och attraktiv närmiljö
- utveckla, säkerställa och ambitionen i renhållnings- och underhållsarbetet genom åtgärder för en ren och trygg stad
- säkerställa skötseln av naturreservat
- rusta upp stadens lekplatser, för att värna barns lek och utevistelse
- bibehålla en hög efterlevnad av 24-timmars städ- och klotter garanti för en renare stad
- säkerställa tillgång till plaskdammar i hela staden och återaktivera stadens dryckesfontäner för att rusta mot värmeböljor
- främja livskvalitet för stockholmare i alla åldrar genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion
- tillsammans med äldrenämnden placera ut fler parksoffor i innerstaden på strategiskt utvalda platser
- arbeta för en tillgänglighetsanpassad stadsdel, inklusive naturreservat, lekplatser, parker och badplatser då den fysiska tillgängligheten är avgörande för delaktighet för många stockholmare med funktionsnedsättningar, barn eller årsrika
- vidareutveckla medborgardialogen med utgångspunkt från lokala parkplaner
- tillsammans med trafiknämnden och andra berörda nämnder genomföra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder, liksom i dialog med föreningslivet
- genomföra ny- och reinvesteringar i spontanidrottsytor med beaktande av jämställdhetsperspektivet och mångfald
- i samarbete med kulturnämnden och trafiknämnden verka och underlätta för fler historiska skyltar, bilder och konstnärlig utsmyckning i stadsmiljön
- arbeta för godbelysning i stadens parker i syfte att skapa mer trygghet och trivsel. Exempel på behov av bra belysning är i Konradsbergsparken och i Humlegården.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden skall genomföra en trafikutredning kring Odenplan i syfte att skapa ett nytt torg en s.k. piazza, med mindre trafik, mer restauranger, grönska och trivsel. Trafiknämnden skall samarbeta med stadsbyggnadsnämnden och Norra innerstadens stadsdelsnämnd för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden skall tillsammans med idrottsnämnden och Norra innerstadens stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för en fullstor fotbollsplan i Bellevue-parken	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden skall tillsammans med stadsdelsnämnden Norra innerstaden verka för att torget framför Fältöversten görs tryggare och säkrare för gångtrafikanter och boenden i området. Arbetet skall inkludera dialog med aktörerna i närområdet	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna:

- planera stadsmiljön utifrån ett jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar
- fortsätta att utveckla stadens parker och anlägga parker som en naturlig del av stadsutvecklingsområden samt stärka arbetet med grön infrastruktur och mångfunktionalitet i stadens parker och grönområden
- i samverkan med trafiknämnden bidra till goda möjligheter för stadsodling i parker, på kvartersgårdar, tak, kolonilotter och gågator
- i samarbete med förskolor möjliggöra stadsodling i parker
- vidareutveckla och stärka ekologiska värden i stadens parker, naturområden och naturreservat tillsammans med stadens andra berörda nämnder
- planera för att successivt fasa ut det egna beståndet av arbetsfordon och maskiner drivna av fossila bränslen
- arbeta med krav på klimat- och miljövänliga parkskötselverktyg och entreprenadmaskiner
- arbeta med klimatanpassning
- fortsätta arbetet med att genomföra åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden intensifiera arbetet med att rena stadens vattendrag- och bottnar genom bland annat ökad samordning med civilsamhället
- arbeta med innovativa lösningar för bullerskydd, i synnerhet gröna bullerskydd
- tillsammans med andra nämnder arbeta för fler badmöjligheter såsom plaskdammar samt nya badplatser utifrån stadens handlingsplan för nya badplatser

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Hägersten-Älsjvö stadsdelsnämnd utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen, Storskogen/Ålstensskogen, Majroskogen och vid Vinterviken. I arbetet ska bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur beaktas	2027-01-01	2027-12-31
Södermalm stadsdelsnämnd skall tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda lämplig badplats i Hammarby sjöstad utifrån stadens handlingsplan för nya bad	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna:

- arbeta för en kostnadseffektiv och miljövänlig städning inklusive uppföljning av entreprenad
- tillsammans med trafiknämnden genom förebyggande insatser arbeta med att minska stadens kostnader för renhållning

Kommunfullmäktiges indikatorer (urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	82 %	85 %
	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	80 %	80 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	80 %	80 %	80 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar myndighetsutövning gentemot enskilda som ansöker om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen samt insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolag, Stadsdelsnämndernas ansvar samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

- ge personer som uppbär ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning
- intensifiera arbetet med budget- och skuldrådgivning i syfte att förebygga att fler hushåll behöver ekonomiskt bistånd med anledning av lågkonjunktur och hög inflationsnivå
- fortsätta att utveckla samverkan inom stadsdelsnämnden samt med arbetsmarknadsnämnden, bland annat genom att synliggöra individens behov av stöd och tydliggöra ansvar kring individens stödbehov, för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning
- säkerställa att handläggningen av ekonomiskt bistånd sker i enlighet med gällande rutiner för att säkerställa relevanta insatser och tidig vägledning till arbete
- tillsammans med socialnämnden intensifiera arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar samt fortsätta att utveckla arbetet för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början
- i samverkan med arbetsmarknadsnämnden, SHIS, andra berörda myndigheter och civilsamhället verka för att nyanlända stockholmare utan tillräcklig egen försörjning snabbt får tillgång till kunskaper i svenska och goda förutsättningar att komma ut i arbetslivet
- i samarbete med individ- och familjeomsorgen utveckla och intensifiera arbetet för att motverka hemlöshet med utgångspunkt i stadens program mot hemlöshet
- särskilt prioritera utvecklingen av arbetssätt för sjukskrivna och personer med sociala/medicinska skäl för att sänka trösklarna till arbete
- utveckla och stärka samverkan mellan socialtjänstens olika verksamheter för att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska hitta en varaktig bostad
- utgå från ett tydligt barnperspektiv och särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd
- utveckla arbetet med att erbjuda kompensatoriska åtgärder för att lindra utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden
- utveckla det uppsökande arbetet genom till exempel öppna mottagningar, att träffas i personens hemmiljö eller mobila biståndshandläggare för att underlätta för utsatta människor att få stöd och hjälp
- säkerställa att informationsmaterial och ansökningsblanketter är utformade så att det är lätt att förstå villkoren och lämna korrekta uppgifter
- hålla en hög tillgänglighet och i kontakten med den enskilde ge ett gott och respektfullt bemötande anpassat till individens förutsättningar, exempelvis utifrån funktionsnedsättning eller behov av språk-/teckentolk

- tillsammans med socialnämnden undersöka hur digitala stöd kan förenkla och förbättra handläggningen av ekonomiskt bistånd

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,4 %	2,3 %
	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsdelsnämndernas ansvar

Ansvaret framgår av stadsdelsnämndernas reglemente och omfattar att utreda behov av förberedande eller parallellt stöd för personer som tar del av arbetsmarknadsinsatser inom Jobbtorg Stockholm samt att erbjuda arbetsförberedande insatser för arbetslösa som inte omfattas av arbetsmarknadsnämndens verksamhet. Stadsdelsnämnderna ansvarar även för stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete) samt för rekrytering och anställning av feriearbetande ungdomar.

Kommunfullmäktiges inriktning för verksamhetsområdet

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska stadsdelsnämnderna, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Stadsdelsnämndernas ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska:

-

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Stadsdelsnämnderna ska:

- bidra till att minska skillnader i arbetsmarknadsetablering mellan kvinnor och män

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Stadsdelsnämnderna ska:

- utveckla effektiva och samordnade arbetsmarknadsinsatser som leder till långsiktigt hållbar ekonomi och minskat biståndsberoende
- stärka stadens kompetensförsörjning genom arbetsmarknadsinsatser som möter arbetsgivarnas behov av arbetskraft, i samverkan med arbetsmarknadsnämnden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda demokratiprao i stadens rotlar, nämnder och förvaltningar	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,4 %	2,3 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antalet ungdomar som fått feriejobb i stadens regi.	9000	9000	9000
	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	800	800	800

Arbetsmarknadsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas verksamhet rörande arbetsmarknadsåtgärder och feriejobb. Nämnden ansvarar för stadens samlade arbetsmarknads- och vuxenutbildningsfrågor. Nämnden driver verksamheten vid stadens jobbtorg och ansvarar för rekrytering och anställning inom Stockholmsjobb samt för det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar mellan 16 och 19 år. Nämnden ansvarar för vuxenutbildning, inklusive svenska för invandrare (sfi) och samordning av stadens arbete med mottagande och etablering av nyanlända och den lagstadgade samhällsorienteringen för nyanlända. Därutöver ansvarar nämnden för stadens förvaltarenhet. Nämnden har det samordnande ansvaret för gemensamma systemstöd inom nämndens ansvarsområden. Vidare har nämnden ett samordningsansvar för stadsdelsnämndernas stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar samt för stadens samverkan med Arbetsförmedlingen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet

Nämnden ska:

- utveckla arbetet i enlighet med den nya socialtjänstlagen för att stärka ett tillgängligt, kunskapsbaserat och förebyggande stöd till socialtjänstens målgrupper
- tillhandahålla aktiviteter och i samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla gemensamma arbetssätt för bedömning, handläggning och uppföljning kopplat till aktivitetskravet samt vidareutveckla aktiviteter utifrån målgruppens behov
- stärka förutsättningarna för alla stockholmare att nå arbete, studier och egen försörjning, med särskilt fokus på grupper med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden
- utveckla arbetsmarknadsinsatserna stadsdelsmammor och stadsdelssystrar
- utveckla samverkan med socialnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och Arbetsförmedlingen för att skapa sammanhållna stödinsatser, med särskilt fokus på unga som varken arbetar eller studerar
- stärka matchningen mellan vuxenutbildning, arbetsmarknadsinsatser och arbetsmarknadens kompetensbehov, i nära samverkan med branscher, fackliga organisationer och Region Stockholm
- fortsätta prioritera det uppsökande och förebyggande arbetet riktat mot ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Ett särskilt fokus ska ligga på unga i målgruppen som befinner sig i riskzon för social utsatthet
- stärka möjligheterna för personer inom daglig verksamhet att gå vidare till arbete
- utveckla vuxenutbildningen och studie- och yrkesvägledningen för att stärka möjligheterna till omställning på en arbetsmarknad med föränderliga behov
- fortsätta arbetet med att prioritera unga i utvecklingen av insatser och nämndens arbetssätt
- i samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden leda och samordna arbetet med att implementera stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser
- fortsätta utvecklingen av vuxenutbildningen för att möta behoven hos målgrupper med kort utbildningsbakgrund, bristande svenskkunskaper, sammansatt problematik eller

som på annat sätt behöver extra stöd, med särskilt fokus på nyanländas och kortutbildades etablering på arbetsmarknaden
- stärka nyanländas möjligheter att validera tidigare utbildning inom stadens vuxenutbildningar och utveckla möjligheten till validering av informell kompetens med berörda myndigheter och regionala aktörer
- i samverkan med utbildningsnämnden vidareutveckla arbetet med att etablera kontakt med elever i riskzonen under sista året i grundskolan eller på gymnasiet för att erbjuda stöd att slutföra utbildningen eller i övergången från skola till arbetsliv
- i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta aktivt för att unga utan arbete eller studier återgår till gymnasiestudier eller annan sysselsättning, genom utökat uppsök utanför skolan samt verksamhet anpassad till unga som är i riskzon
- fortsätta ta en ledande och samverkande roll i arbetet med de sociala insatsgrupperna
- samverka med företag och andra organisationer för att skapa fler praktikplatser, feriearbeten och möjlighet till arbete för personer med funktionsnedsättningar
- i samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden fortsätta arbeta för att personer inom socialpsykiatrin eller som är sjukskrivna av sociala/medicinska skäl kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser och komma ut i arbetslivet
- fortsätta utveckla kombinationsutbildningar där SFI kombineras med yrkesutbildning
- tillsammans med stadsdelsnämnderna, SHIS Bostäder och socialnämnden aktivt arbeta för att barnfamiljer inom SHIS genomgångsbostäder får bostadsvägledning och insatser som leder till en stabil bostadssituation och varaktig försörjning
- tillsammans med utbildningsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta med sociala investeringar för att förebygga social utsatthet samt anlita forskning för att följa upp investeringarnas effekter
- fortsätta utveckla SFI för föräldralediga, med fördel på introduktionsförskolorna, och komplettera med integrations- och arbetsfrämjande insatser
- fortsätta att utveckla brobyggarverksamhet i enlighet med stadens strategi för romsk inkludering
- fortsätta utvecklingen av anpassade insatser för språkstöd i samband med feriejobb för nyanlända och utrikes födda ungdomar
- erbjuda stödinsatser som vägledning och planering till ensamkommande unga i övergången mellan skola och jobb eller vidare studier
- tillsammans med socialnämnden arbeta med sociala investeringar för att förebygga social utsatthet
- vara pådrivande i arbetet för att personer med funktionsnedsättningar anställs i stadens verksamheter
- Tillsammans med idrottsnämnden verka för ett samarbete mellan SFI och stadens simföreningar nå ut till nyanlända och utrikes födda i syfte att skapa en kontaktyta för att öka simkunskaperna bland stadens invånare
- i samverkan med fastighetsnämnden utöka samarbetet mellan staden och civilsamhället i syfte att få unga att uppnå självförsörjning och självständighet
- kontinuerligt utveckla jobbtorgens arbete så att människor som befinner sig långt från arbetsmarknaden går från bidrag till arbete
- stärka det uppsökande arbetet mot utrikes födda och nyanlända kvinnor som befinner sig långt bort från arbetsmarknaden
- erbjuda SFI-undervisning med hög kvalitet och tydlig koppling till arbetsmarknaden, där hänsyn tas till stadens och näringslivets framtida rekryteringsbehov och deltagarnas utbildnings- och yrkesbakgrund
- fortsätta utveckla vuxenutbildningens utformning för ökad flexibilitet
- utveckla samarbetet med länets kommuner och Region Stockholm kring vuxenutbildningen för att stockholmare ska mötas av ett bredare utbud av utbildningar
- I samverkan med Arbetsförmedlingen och SHIS Bostäder verka för att nyanlända på stadens boenden arbetar eller studerar efter etableringsuppdraget

- stärka samverkan mellan jobbtorgens uppsökande verksamhet mot kvinnor som befinner sig långt från arbetsmarknaden och stadsdelsmammornas verksamhet
- utifrån befintlig kunskap, lägesbild och aktiviteter i handlingsplanen utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism. Arbetet ska ske i nära samverkan med stadsdelsnämnder samt kommunstyrelsens centrala samordnare mot våldsbejakande extremism
- genom ett intensifierat arbete i nära samverkan med berörda stadsdelsnämnder och lokal närvaro i Järva arbeta för att staden inte ska ha några särskilt utsatta områden
- fortsätta att utveckla arbetet med att samordna och erbjuda Stockholmsjobb till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och utveckla dem med fokus på insatsens effektivitet
- stärka förutsättningarna för utrikes födda kvinnor med svaga språkkunskaper att bli självförsörjande och inta arbetsmarknaden

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud

Nämnden ska:

- i samverkan med akademi, andra utbildningsaktörer och växande branscher möta stockholmare i behov av omställning och erbjuda snabbspår till jobb och möjligheter till omställning samt erbjuda stöd till kompetens- och verksamhetsutveckling
- fortsätta att utveckla jobbspår i form av kortare utbildningar med hög relevans för arbetsmarknadens behov i kombination med studier i språk
- samverka med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB
- i arbetet med kompetensattraktion och International House för att attrahera kvalificerad arbetskraft, entreprenörer, studenter och forskare till Stockholms stad
- i samverkan med fastighetsnämnden utreda möjligheten att tillgängliggöra prisvärda lokaler i ytterstaden för egen uppstartsverksamhet
- i samarbete med Stockholm Business Region AB och kommunstyrelsen ta fram tillväxt- och arbetsmarknadsanalyser för att stödja berörda nämnder i näringslivsarbetet och kartlägga Stockholms kompetensförsörjningsbehov
- tillsammans med Stockholm Business Region AB ta fram en strategi som visar på samverkan och processer för hur staden ska arbeta med kompetensförsörjningsfrågor riktat till stadens näringsliv där ett fokusområde är att särskilt möta behoven hos framtidsbranscher samt branscher i tillväxt
- öka samverkan med utbildningsnämnden och näringslivet kring utformning av relevanta utbildningar och arbetsmarknadsinsatser för att tillgodose näringslivets och stadens behov av rätt kompetens, inklusive fler yrkesutbildningar i lärlingsform
- verka för fler i arbete genom yrkesutbildningar och kunskapslyft riktat mot bristyrken
- bistå kommunstyrelsen i sitt strategiska arbete med kompetensförsörjning kopplat till näringslivets förutsättningar och långsiktiga behov och en långsiktig kompetensförsörjning i stadens verksamheter
- tillsammans med Stockholm Business Region fokusera på tillväxtuppdraget i den lokala näringslivsutvecklingen i stadens samtliga stadsdelsområden
- tillsammans med Stockholm Business Region ta fram en strategi för att lyfta fram kvinnliga entreprenörer som förebilder och skapa mötesplatser för befintliga och blivande kvinnliga företagare, innovatörer och riskkapitalister
- I samverkan med kommunstyrelsen utveckla vuxenutbildningen som strategisk aktör inom stadens egen kompetensförsörjning, till exempel genom att rekrytera, matcha och utbilda personer till yrken där staden bedöms ha stora rekryteringsbehov
- genom vuxenutbildningen erbjuda möjligheter för fler av stadens medarbetare att bli behöriga inom sina yrken

- tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa att fler anställda inom äldreomsorgen får kompetensutveckling inom svenska språket eller sitt yrke på gymnasial nivå, bland annat genom att arbeta med språkutveckling, även på chefsnivå
- etablera en samlad och enkel ingång till Stockholms stad för stadens företagare

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten

Nämnden ska:

- fortsätta arbeta för att tillgängliggöra arbetsplatser genom sociala krav i stadens upphandlingar
- följa upp, analysera och sammanställa hur nämnders och bolagsstyrelsers upphandlingar bidrar till ökad sysselsättning för personer som står utanför arbetsmarknaden
- kontinuerligt följa upp och analysera antalet studieavbrott på SFI
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden bidra till att säkra kompetensbehovet i framtidens välfärd genom validering av kompetens hos anställda i äldreomsorgen
- stärka verksamhets- och avtalsuppföljningen inom vuxenutbildningen i syfte att säkerställa hög kvalitet
- utreda och utveckla kvalitén inom vuxenutbildningen i egen regi
- fortsätta arbetet med att utveckla digitala arbetssätt för nämndens verksamheter inom särskilt studie- och yrkesvägledningen och jobbtorg
- kontinuerlig analys och uppföljning av insatser till nämndens målgrupper

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska ta fram en åtgärdsplan för att minska antalet elever på SFI som avbryter sina studier	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samverkan med fastighetsnämnden utöka samarbetet mellan staden och civilsamhället i syfte att få unga att uppnå självförsörjning och självständighet	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samverkan med fastighetsnämnden utreda möjligheten att tillgängliggöra prisvärda lokaler i ytterstaden för egen uppstartsverksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden verka för ett samarbete mellan SFI och stadens simföreningar nå ut till nyanlända och utrikesfödda i syfte att skapa en kontaktyta för att öka simkunskaperna bland stadens invånare	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska genomföra en översyn och ta fram förslag på hur arbetsmarknadsinsatserna kan fördelas mer jämställt	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska verka för en ökad inskrivning på arbetsförmedlingen av ukrainska medborgare	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska genomföra en särskild språksatsning i de yrkesutbildningar som syftar till jobb inom vård- och omsorg för att möjliggöra att alla som går ut i arbetslivet har god språkkompetens	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska inrätta elevteam med bland annat kuratorer, studievägledare och studiehandledare för att stödja unga inom det kommunala aktivitetsansvaret	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda hur elever i introduktionsprogram kan ges yrkesutbildning för att på kort sikt bli ekonomiskt självförsörjande	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Införa fler sammanhållna studiegrupper inom SFI	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på yrkes- och språkkunskaper för befintlig personal	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka det strategiska arbetet kring samplanering och lokalförsörjning för vuxenutbildningen i syfte att åstadkomma lokaleffektivitet, samt ta fram en plan kring vilka av SISAB:s lokaler som ska användas för vuxenutbildning	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med näringslivet genomföra en kartläggning av kompetensbrister på Stockholms arbetsmarknad	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska inrätta ett branschråd med syfte att stärka dialogen mellan staden och civilsamhället, samt utveckla arbetsmarknadsinsatser	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska understödja Stockholm Business region arbete med att återstarta nyföretagarrådgivningen med stadens kundvalssystem	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska etablera en samlad ingång för stadens företagare	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	800	800	800
	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	9000	9000	9000
	Arbetskraftsbrist i Stockholm (andel vakanser av antalet anställda)	1,0	1,0	1,0
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel aspiranter som är självförsörjande sex	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

	månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm			
	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning, högskoleförberedande kurser, med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning, yrkesutbildning, med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom SFI med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Genomsnittlig inskrivningstid för kvinnor och män som avslutas från Jobbtorg Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Genomsnittlig inskrivningstid för unga aspiranter (18-29 år) som avslutas från Jobbtorg Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kvinnor och män som har avslutats till arbete eller studier 12 månader efter inskrivning på jobbtorg Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Avfallsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering.

Nämnden ansvarar för upprättande av förslag till avfallsföreskrifter, upprättande av förslag till avfallsplan samt upprättande av förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av avfall under kommunalt ansvar.

Omfattningen av nämndens uppgifter är reglerad i lag och författning. Utförandet av den faktiska avfallsverksamheten åligger Stockholms Stadshus AB:s dotterbolag Stockholm Vatten och Avfall AB. Verksamheten bedrivs inom dess dotterbolag Stockholm Avfall AB.

Nämndens ledamöter utgör genom personunion även styrelse för Stockholm Avfall AB. Budget för nämndens verksamhet upprättas därför inom Stockholm Avfall AB. Avfallsnämndens verksamhetsplanering upprättas genom nämnda personunion av styrelsen för Stockholm Avfall AB. Styrning av verksamheten sker därmed genom ägardirektiv till bolaget inom Stockholms Stadshus AB.

Nämndens uppgifter

Avfallsnämnden har verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering.

Nämnden ansvarar för:

- upprättande av förslag till renhållningsordning
- upprättande av förslag till avfallsplan
- upprättande av förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av avfall under kommunalt ansvar

Omfattningen av nämndens uppgifter är därmed reglerad i lag och författning. Utförandet av den faktiska avfallsverksamheten åligger Stockholms Stadshus AB:s dotterbolag Stockholm Vatten och Avfall AB. Verksamheten bedrivs inom dess dotterbolag Stockholm Avfall AB.

Nämndens ledamöter utgör genom personunion även styrelse för Stockholm Avfall AB. Budget för nämndens verksamhet upprättas därför inom Stockholm Avfall AB. Avfallsnämndens verksamhetsplanering upprättas genom nämnda personunion av styrelsen för Stockholm Avfall AB. Styrning av verksamheten sker därmed genom ägardirektiv till bolaget inom Stockholms Stadshus AB.

Exploateringsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar stadens markexploateringsverksamhet och förvaltning av stadens obebyggda mark, annan mark som avses för exploatering samt av staden ägd mark utanför kommungränsen som ska exploateras eller avyttras. Nämnden ansvarar för frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter samt myndighetsutövning i hamnfrågor. Nämndens ansvar inkluderar även initiering och beställning av detaljplanearbete samt genomförande av detaljplaner i de delar som avser allmän plats och inom den mark som nämnden förvaltar. När detaljplaner genomförs inom privat mark företräder nämnden stadens samlade intressen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- ta fram en ny detaljplan för området vid Trädgården
- fortsätta arbetet med att nå stadens långsiktiga mål om 140 000 bostäder 2010 – 2035
- ha som mål för mandatperioden att minst 20 000 bostäder ska påbörjas
- arbeta för en tryggare och mer integrerad stad genom att bygga stadsdelar med en balans mellan olika upplåtelseformer. Stockholm behöver såväl fler hyres- och bostadsrätter, ägarbostäder, hyrköp som att moderna kollektivhus tillskapas
- verka för att fler nya radhus och småhus ska byggas för att ge plats åt familjer som växer
- arbeta för att i områden där hyresrätter dominerar ska fler ägda bostäder byggas liksom tvärtom
- revidera markanvisningspolicyn i syfte att mer effektivt och ändamålsenligt nå en socialt, ekologisk och ekonomisk hållbar stad, samtidigt som vi säkerställer en försäljningsmodell som är transparent och rättvis
- säkerställ att byggaktörer som vill bidra till en bättre stad genom att tillämpa innovativa byggsätt som pressar byggkostnader och skapar fler klimatsmarta bostäder inte missgynnas i markanvisningsarbetet
- inom ramen för en reviderad markanvisningspolicy göra det möjligt för värdeåterföring vid exploatering s.k. medfinansieringsersättning
- pröva om projekt som antas av nämnden kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende för äldre och/eller bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL.
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden och socialnämnden inrätta ett forum för strategisk planering av utveckling av bostäder med särskild service
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden fortsätta arbetet med att inventera mark och detaljplaner för byggande av fristående LSS-bostäder samt en viss del av antalet markanvisade bostäder ska uteslutande reserveras för detta ändamål
- utreda en revidering av markanvisningspolicyn för att mer tydligt inkludera krav på sociala bostäder vid markanvisningar. För att åstadkomma detta bör normen vara att fler aktörer får möjligheten till markanvisningar

- arbeta för de mest utsatta i staden genom att erbjuda fler försöks- och träningslägenheter. Nämnden ska också arbeta för fler genomgångsbostäder med flexibel användning för prioriterade grupper. Nämnden ska vara en aktiv part i stadens samverkan för att hitta och möjliggöra boendelösningar för nyanlända
- bygga fler stora lägenheter, inte minst i stadens utsatta områden och därigenom motverka den ofrivilliga trångboddheten
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 1 *Hållbara städer och samhällen*
- arbeta med att kompensera negativa effekter av trångboddhet vid utformning av allmän platsmark i samband med exploatering, vilket ska vara en naturlig del av planeringsunderlagen för stadsutvecklingsprojekt
- analysera efterfrågan och marknadsförutsättningar för större bostäder
- ska arbeta för att betydligt fler bostäder för unga och studenter byggs, dels genom tillfälliga bostäder i tomma fastigheter eller i bostadsmoduler i väntan på permanent bebyggelse
- verka för att fler äldre- och seniorbostäder byggs och på så sätt behöver ingen flytta från sin stadsdel när man blir äldre
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden arbeta med att ta fram en strategi för att fler bostäder i city byggs. Målet ska vara att en fjärdedel av tillkommande byggyta i city ska prövas för bostäder
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för en förenkling av konverteringsprocessen av kontor till bostäder i city
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för färre markanvisningar till kontor i city
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för fler markanvisningar till mindre aktörer för att få igång byggandet och öka mångfalden i gestaltningen av nya områden
- verka för en integrerad, jämlik och hållbar stad genom att viktiga samhällsfunktioner finns inom ett rimligt avstånd från bostaden. Planeringen ska därför utgå från en helhetssyn där invånarnas behov finns inom en kvarts resväg och kan röra sig fritt oavsett förutsättning
- arbeta för att stadens åtaganden inom ramen för 2013-års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingens Storstad Stockholm uppnås och ges hög prioritet
- fortsätta arbetet med socialt värdeskapande analys (SVA)
- arbeta med att bygga ihop stadsdelar på ett bättre sätt, stadens utsatta delar måste få ett bättre utbud och en mer blandad bebyggelse som skapar trygghet
- tillsammans med övriga nämnder och bolag arbeta strategiskt för att bygga bort otryggheten med särskilt fokus i våra utsatta områden
- verka för en överdäckning av spåren vid Centralstationen och på så vis läka ett sår som skär genom staden och kan bli en ny levande, attraktiv och hållbar stadsdel
- verka för att värna och utveckla stadens näringsliv, där utgångspunkten ska vara att verksamhetsområdena i staden behålls
- på sikt pröva Skrubba verksamhetsområde i syfte för framtida stadsutveckling
- utreda om Skrubba kan avyttras för att frigöra ny stadsutvecklingspotential i regionen
- arbeta med att öka mängden arbetsplatser i exempelvis Söderort och på Järva
- arbeta proaktivt för fler näringslivsetableringar och fler externa utförare och byggare av samhällsfastigheter
- arbeta för att möta framtidens behov i takt med en växande befolkning, fler stadskärnor i nya stadsutvecklingsprojekt ska skapas och utgångspunkten är byggnation av bostäder i kvartersstruktur, vilket är ett effektivt sätt att använda marken på
- planera för högre hus i många av de täta områden utanför stenstaden som nu genomgår en intensiv utvecklingsprocess

- verka för att fler stadsgator och boulevarder byggs utifrån översiktsplanens intentioner, levande bottenvåningar skapar trygghet, mer kommers och en levande stad
- arbeta med en stadsplanering som utgår från principen om universell utformning, kollektivtrafik, gångstråk, cykelbanor, knutpunkter och vägnät ska rustas upp på så sätt att framkomligheten är god oberoende individens förutsättningar
- verka för att främja barns rätt till lek och rörelse i ett tryggt stadsrum när den fysiska planeringen utformas
- bidra till välfungerande skolor inom ramen för stadens samordnade skolplanering (SAMS), nämnden ska i ett tidigt skede planera för kvalitativa skol- och förskolegårdar med fungerande friytor
- inom ramen för satsningen skolfrid tillsammans med andra nämnder verka för trygga och säkra skolvägar
- inkludera medborgarna i stadsutvecklingen genom att utveckla den demokratiska delaktigheten för invånare i stadsutvecklingsprojekt
- verka för att samhällsplaneringen har ett feministiskt perspektiv
- bistå staden att aktivt delta och bidra i regionens planering och utveckling samt stärka samordningen mellan region, näringsliv samt andra kommuner och aktörer för att främja en attraktiv och hållbar region
- tillsammans med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder, ska kostnadseffektiva och mer flexibla lösningar utredas för att minska stadens kostnader för stora investeringar. Detta görs genom att bistå idrottsnämnden i arbetet med att genomföra fler privata ny- och reinvesteringar av idrottsanläggningar. Vårbergs IP, Västertorps sim- och idrottshall och Brännkyrkahallen är prioriterade i detta uppdrag
- värna stadens kulturhistoria genom att exempelvis Gula Villan i Bromma återförs på avsedd plats
- verka för att all stadsutveckling beaktar och utgår ifrån stadsgemensamma policydokument såsom byggnadsordningen, arkitekturpolicyn och strategin för småhus och villaområden
- verka för att undvika ovarsamma exploateringar, där aktörer slår ihop tomter och bygger storskaliga och illa gestaltade flerbostadshus i stadens villaområden
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder utreda en integrering av stadsgemensamma strategier och på så vis undvika målkonflikter mellan stadens förvaltningar
- tillsammans med kommunstyrelsen, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet
- tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och bostadsbolagen ta fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet
- tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet
- bidra till hållbara lösningar för elnät och energilagring

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Idrottsnämnden i samarbete med exploateringsnämnden och fastighetsnämnden inventera möjliga ytor i innerstaden som kan användas för både spontanidrott och föreningsverksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet friluft- och rekreationsområde	2027-01-01	2027-12-31

L
ExpIN:4

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ta fram förslag på förbättrad samordning för den strategiska planeringen av idrottsytor	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska utifrån dialog med stadens bolag och andra nämnder revidera markanvisningspolicyn i syfte att bättre bygga en socialt, ekonomiskt och ekologisk hållbar stad	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden inrätta ett forum för strategisk planering av utveckling av bostäder med särskild service	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ska utreda möjligheten att avyttra Skrubba i syfte att frigöra ny stadsutvecklingspotential i regionen	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden inom ramen för satsningen Skolfrid tillsammans med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och trafiknämnden verka för trygga och säkra skolvägar	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden arbeta med att ta fram en strategi för att fler bostäder i city byggs, målet ska vara att minst en fjärdedel av tillkommande byggyta i City ska prövas för bostäder	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för en förenkling av konverteringsprocessen av kontor till bostäder i city	2027-01-01	2027-12-31
Utreda en revidering av markanvisningspolicyn för att mer tydligt inkludera krav på sociala bostäder vid markanvisningar och att fler aktörer ska kunna få en markanvisning ska vara normen	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder utreda en integrering av stadsgemensamma strategier och på så vis undvika målkonflikter mellan stadens förvaltningar	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder verka för att flera större bostäder byggs, särskilt i våra utsatta områden	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samverkan med utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och exploateringsnämnden implementera Skolfrid	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet.	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet.	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden gemensamt ta fram en plan för att hjälpa människor ur strukturell hemlöshet.	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- verka för att all stadsbyggnation ska bidra till en ekologisk hållbar stad och bidra till att staden blir klimatneutral 2040
- arbeta för stärkt samverkan med näringslivet, fastighetsägare och övriga aktörer i stadsutvecklingen i syfte att nå en transporteffektiv, hållbar och framkomlig stad
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte att få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig stad
- stärka samverkan med stadsbyggnads- och trafiknämnden i syfte att bättre planera och möjliggöra för laddinfrastruktur i nya och befintliga exploateringsprojekt
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd
- verka för att fler gator ska kantas av träd och att fler småparker anläggs
- i samråd med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och miljö- och hälsonämnden utreda hur nyttjandegraden av stadens koloniträdgårdar
- tillsammans med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och miljö- och hälsonämnden inventera lämplig mark för nya kolonilotter i bostadsnära områden, där även behovet av toaletter och tillgänglighet ingår
- bistå stadens strategiska planering för att säkerställa en långsiktig hållbar energi- och elförsörjning. där ex det planerade kraftvärmeverket i Lövsta kommer vara avgörande i stadens klimatarbete
- ska i markanvisningarna börja ställa krav på klimat- och miljöpåverkan samt utsläppsnivåer och livscykelanalyser ska redovisas
- fortsätta arbetet med att sätta av markanvisningar för byggnation i trä
- arbeta för att göra staden mer motståndskraftig mot värmeböljor och översvämningar och beakta effekter av ett förändrat klimat såsom skyfall och extrem värme i planeringen
- arbeta för att värna och stärka den biologiska mångfalden, inte minst i stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla områden och med beaktande av stadens gröna kilar
- arbeta med att all exploatering görs med en ekologisk kompensation
- arbeta med att fler badplatser skapas och att externa aktörer kan anlägga bad- och poolanläggningar. Dessa ska harmonisera med stadens vatten och omgivande stadsmiljö
- verka för att kajerna vid Hammarby sjöstad och Saltsjökvarn byggs ihop till ett sammanhängande stråk, samt kompletteras med kopplingar till Danviksbron
- öka ansträngningarna för att illegala båtetableringar avlägsnas
- tillsammans med socialnämndens EU-teams uppsökande arbete och med samråd med polisen arbeta för att förebygga uppkomsten av olagliga boplatser
- nämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck
- nämnden ska bistå regionen i planeringen av en effektiv kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras i Bromma
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden samordna det strategiska arbetet med förorenade områden. Nämnden innehar huvudmannaskapet för att söka externa medel för åtgärder. Samverkan ska ske med berörda nämnder och hänsyn tas till lokala behov
- nämnden ska inrätta en stödfunktion för förorenad mark och sediment som stöttar

stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag i hur de ska gå tillväga när de stöter på förorenad mark, såväl stadens mark som mark som ägs av annan part.

- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kunna fatta beslut om inrättande av naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majroskogen samt Kyrkhamn
- tillsammans med övriga berörda nämnder fortsätta att utreda förutsättningarna för att inrätta ett naturreservat i Fagersjöskogen
- ska tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för inrättandet av biotopskyddsområden
- fortsätta arbetet med naturreservat och biotopskyddsområden genomförs med beaktande av bostadsmål och planerad viktig infrastruktur

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram en strategi för att främja hållbart byggande i trä eller andra material med motsvarande eller bättre klimatprestanda och byggtakt	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB, Stockholmshem AB och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2027	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta utredningarna och inrättandet av ett naturreservat i Kyrkhamn	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna med syfte att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. I samband med det ska staden ta ett samlat grepp på visionsarbetet Rågsveds Allé och starta ett visionsarbete om stadsutvecklingen i Fagersjö. Arbetet ska syfta till att undersöka förutsättningarna för att nya pendeltågsstationer i Fagersjö och Rågsved samt bygga nya bostäder	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Hägersten-Älsjvö stadsdelsnämnd utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen, Storskogen/Ålstensskogen, Majroskogen och vid Vinterviken. I arbetet ska bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur beaktas	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig och hållbar stad		
Exploateringsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden projektera bussterminaler vid Brommaplan och Gullmarsplan med Region Stockholm som huvudman	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden se över och tydliggöra stödfunktioner och kompetensresursers placering i syfte att möjliggöra en snabb elektrifieringstakt	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och i samråd med stadsbyggnadsnämnden utreda att tillämpa p-köp även vid förtätning	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur nyttjandegraden av stadens koloniträdgårdar kan öka samt inventera lämplig mark för nya kolonilotter i bostadsnära områden, där även behovet av toalett och tillgänglighet ingår	2027-01-01	2027-12-31
Södermalm stadsdelsnämnd ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda lämplig badplats i Hammarby sjöstad utifrån stadens handlingsplan för nya bad	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska bistå i planeringen av en effektiv kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras i Bromma	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck och resursåtagande	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen andra berörda nämnder och bolag utreda hur Bromma ska utvecklas efter att Bromma flygplats har avvecklats	2027-01-01	2027-12-31

L
ExplN:8

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- arbeta för att nå lägre boendekostnader genom att processerna med markanvisningar och exploatering är så effektiva och så många som möjliga
- upprätthålla målen om markanvisningar så att dessa tillsammans med färdiga detaljplaner finns på plats när konjunkturen vänder och byggstarterna kan öka
- verka för att alla exploateringsprojekt ska utgå från god genomförbarhet och möjligheter till flerfunktionalitet och samutnyttjande av mark ska tas tillvara
- tillsammans med övriga nämnder vidareutveckla Stockholmshusen som syftar till att standardisera byggprocesserna och ger lägre byggkostnader för stadens allmännyttiga bostadsbolag
- tillsammans med övriga nämnder i högre grad låta privata aktörer bygga på liknande sätt och nämnden ska med andra aktörer och genom sina markanvisningar styra mot fler Stockholmshus
- införa en ny indikator för markanvisade Stockholmshus
- verka för att staden ska bli en pilotkommun i att tillämpa en friare tolkning av byggregler i syfte att bygga billigare. Nämnden ska verka för att fem nya byggprojekt ska identifieras för detta ändamål
- verka för att ta tillvara den innovationskraft som finns bland stadens aktörer med ett uttalat fokus i social hållbarhet
- utveckla arbetet med normkreativt boende som krav i markanvisningar, vilket kan bidra till mer flexibla boenden som kan a användas på olika sätt över tid där bostädernas storlekar tillåts variera
- tillsammans med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder arbeta för att tillsätta en extern granskare för projekt Slussen, och på så vis ha en högre kontroll över projektets kostnader avkräva ansvar
- verka för en mer transparent markanvisning och därigenom minska andelen direktanvisningar vid exploatering av stadens mark.
- säkerställa snabba, rättssäkra och transparenta tillståndsprocesser genom en samordnad "En väg in"-funktion som hanterar relevanta frågor gemensamt. Handläggningen ska i normalfallet ske parallellt och följas i ett digitalt system med tydlig läges- och milstolpsuppföljning
- tillämpa snabbspår för prioriterade bostads- och infrastrukturprojekt samt använda en gemensam standard för tillståndsprocesser för att effektivisera handläggningen. Vid komplexa projekt ska tidig samverkan med berörda myndigheter ske. Nämnden ska årligen besluta om serviceåtaganden, resurser och uppföljning

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
SISAB ska i samråd med AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och exploateringsnämnden utreda hur försörjningen av förskolelokaler kan underlättas, bland annat genom att integrera förskolor i skolbyggnader och genom tredimensionell fastighetsbildning i flerbostadshus	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB utreda verktygen för att vid renovering av skolutbyggnad eller uppförandet av en ny skola genomföra relevanta konsekvensanalyser för att bidra till att motverka skolsegregationen	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram en ny modell för ekonomisk styrning av exploateringsprojekt som möjliggör omfördelning av resurser mellan projekt så att hela staden kan utvecklas	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden identifiera 5 nya byggprojekt för friare tolkning av byggregler i syfte att nå lägre byggkostnader	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda åtgärder för att minska trångboddhet, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden utveckla arbetet för områdesplanering och se över processer för att detaljplanelägga innan markanvisning	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska under ledning av kommunstyrelsen utreda hur totalförsvarets behov påverkar stadsutvecklingsprocessen	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder ta fram ett program för främjande av stadsnära odling	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder arbeta för att tillsätta en extern granskare för projekt Slussen, och på så vis ha en större kontroll över projektets kostnader samt kunna avkräva ansvar	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	Antal markanvisade bostäder	10 000	10 000	10 000
	Antal markanvisade bostäder i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	5 000	6 000	7 000
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader, t.ex. Stockholmshus	600	600	600
	Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag	1 000	1 250	1 500
	Antal markanvisade genomgångsbostäder för prioriterade grupper (SHIS)	250	250	250
	Antal markanvisade hyresrätter	5 000	5 000	5 000
	Antal markanvisade seniorbostäder upplåtna med hyresrätt	300	300	300
	Antal påbörjade bostäder	6 000	6 000	8 000
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Antal påbörjade studentbostäder	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade bostäder i trähus	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade LSS/SoL-bostäder	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel enskilda exploateringsprojekt där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs vid ianspråktagande av mark i områden med ekologiska värden	100 %	100 %	100 %
	Andel årliga markanvisningar på	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	stadens mark där Grönytefaktor för kvartersmark är ett krav			
	Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	100 %

Fastighetsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar förvaltning och utveckling av lokaler och fastigheter, främst för stadens nämnder där en enhetlig hyresmodell baserad på självkostnadsprincip tillämpas. Ansvaret omfattar bland annat förvaltningsbyggnader, kulturfastigheter, idrottsanläggningar, parkleksbyggnader, brandstationer, skyddsrum, vissa kommersiella fastigheter, vissa fastigheter för kultur- och föreningsliv, naturvårdsområden och reservat utanför stadens gräns samt bostadsrätter och vissa inhyrningar. Nämnden ansvarar även för fastigheter och lokaler som inte naturligt hör hemma i stadens fastighetsförvaltande bolag.

I uppdraget ingår att främja ett effektivt nyttjande av lokalresurser, med hög kostnadsmedvetenhet för att hålla nere hyreskostnader för stadens verksamheter på kort och lång sikt samt att bedriva en aktiv förvaltning av kommersiella fastigheter. Vidare ingår att säkerställa en långsiktig förvaltning av byggnader och objekt med särskilda kulturhistoriska eller strategiska värden, även i de fall nödvändiga åtgärder inte fullt ut kan finansieras av löpande intäkter. Nämnden förvaltar även fastigheter och byggnader på uppdrag av andra nämnder.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt bostadsförvaltningslagen och lagen om arrendenämnder och hyresnämnder, bland annat genom ansvar för ärenden om tvångsförvaltning och inlösen samt att föreslå förvaltare till hyresnämnden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- bidra till en ökad trygghet i stadsrummet genom att förvalta och värna om nämndens fastigheter och på så vis samtidigt värna om stadens kulturhistoria
- genom den kulturhistoriska fonden säkra det långsiktiga underhållet och förvaltningen av fastighetsnämndens kulturhistoriskt värdefulla hus
- för att säkra det långsiktiga underhållet och förvaltningen av fastighetsnämndens kulturhistoriskt värdefulla hus skall en kulturhistorisk fond inrättas.
- fortsätta förvaltningen av stadens saluhallar och säkerställa stadens rådighet över verksamheter och byggnader som är av kulturhistoriska värden
- tillsammans med kommunstyrelsen, exploaterings- stadsbyggnads- och övriga berörda nämnder i syfte att hitta kostnadseffektiva och mer flexibla lösningar för att minska kostnader och stora investeringar för staden, bistå idrottsnämnden med att utreda och genomföra fler privata ny- och reinvesteringar i idrottsanläggningar
- utreda vilka sim- och idrottsanläggningar som kan förvaltas och underhållas genom upphandling av externa aktörer
- i samarbete med idrottsnämnden arbeta för nya idrottsplatser i staden, renovering och planering av nya simhallar och utomhusbad ska fortsätta i samarbete med idrottsnämnden

- tillsammans med exploaterings-, stadsbyggnads-, stadsdels- och idrottsnämnden arbeta för att kompensera att idrottsytorna vid Kristinebergs BP när 11-spelsplanen anläggs i området
- i samråd med idrottsnämnden bistå exploateringsnämnden genom framtagande av kalkyl och behovsanalys vid exploatering av befintliga idrottsytor i de fall idrottsytor ska kompenseras
- tillsammans med idrottsnämnden och Norra innerstadens stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för en fullstor fotbollsplan i Bellevue-parken. Nämnden skall bidra i arbetet att utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader
- säkerställa att nämndens fastigheter är tillgängliga och arbetet med att tillgängliggöra de publika lokalerna och ytorna för personer med funktionsnedsättning ska fortsätta. Vid renovering av idrottslokaler såsom stadens simhallar skall dessa alltid beakta tillgänglighet
- säkerställa på uppdrag av socialnämnden och stadsdelsnämnderna att behovet av boenden för personer med funktionsnedsättning och för pedagogiska ändamål tillgodoses i nya bostadsprojekt
- genom extra investeringsutrymme tillskapa boenden med särskild service (LSS-bostäder)
- Köpa in fler bostadsrätter som kan användas för LSS-bostäder genom ytterligare medel
- arbeta för en tryggare och mer levande stadsmiljö genom att se över vilka hyresgäster man har i fastighetsbeståndets bottenplan

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Fastighetsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden inventera idrottsfunktioner belägna utanför detaljplanelagd idrottsmark och undersöka om det är möjligt och lämpligt att bekräfta nuvarande användning	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden ska i samråd med kulturnämnden utreda hur fastighetsnämndens samlade ateljébestånd kan underhållas, utvecklas, samordnas och effektiviseras till en för staden långsiktigt kostnadseffektiv förvaltning	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden i samarbete med exploateringsnämnden och fastighetsnämnden inventera möjliga ytor i innerstaden som kan användas för både spontanidrott och föreningsverksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden skall tillsammans med idrottsnämnden och Norrmalm stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för en fullstor fotbollsplan i Bellevue-parken	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden ska medverka till att utreda demokrativillkoren i syfte att skärpa dessa för att motverka antidemokratiska krafter som hyr av lokalförvaltande organisationer i andra- eller tredjehand	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- fortsätta arbetet med att bidra till att nå stadens klimat- och miljömål, genom energieffektiviserande åtgärder och öka andelen förnybar och lokal producerad energi som används
- fortsätta arbetet med att installera solpaneler på fastigheter vid ny- och ombyggnationer, men även se över möjligheten att kombinera med energilagring samt andra gröna energialternativ, såsom bergvärme m.m.
- arbeta för att nå en hög miljöbyggnadsstandard vid uppförandet av nya och/eller renovering av gamla fastigheter med god inomhusmiljö, fri från miljö- och hälsostörande ämnen
- arbeta med livscykelanalyser vid nybyggnation samt att krav på hållbara entreprenader ska fortsätta
- beakta innovation inom grön teknik och digitalisering i det fortsatta arbetet som nämnden utför
- verka för miljövänliga alternativ vid anläggande av konstgräs och tillsammans med idrottsnämnden sätta in åtgärder för att minska spridningen av mikroplaster
- fortsätta arbetet med klimatanpassning av sina fastigheter
- genom den kulturhistoriska fonden verka för mer rimliga hyreshöjningar för stadens kultur- och föreningsliv som hyr in sig i stadens kulturhistoriskt viktiga byggnader
- att staden tar en mer aktiv roll i att värna stadens kulturhistoriskt värdefulla fastigheter som finns i privat ägo. Inga fastigheter ska tillåtas försummas eller förfalla
- verka för att hyresgäster i stadens kommersiella lokaler i entrévåningar i aktiva stadsstråk bidrar till en levande stad med mångfald

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram affärsmodeller för utbyggnaden av laddinfrastruktur	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, trafiknämnden och AB Familjebostäder genomföra pilotprojekt med innovativ gatuladdning i syfte att på sikt tillhandahålla gatuladdning i enlighet med stadens mål	2027-01-01	2027-12-31

L
FN:4

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- bedriva en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning, bl.a. genom omvandling eller avyttring av fastigheter som inte används för den egna verksamheten eller behövs för det kommunala uppdraget, eller är av strategiskt intresse för nämndens uppdragsområde
- tillvarata potentiella tillkommande byggrätter i bestånd som planeras att avyttras genom att se över möjligheten till på- och ombyggnationer kan generera ökade intäkter till staden
- genomföra en översyn av fastighetsbeståndet och dess nyttjande med syfte att utreda fastigheternas relevans för staden och dess nuvarande samt framtida syften. Fastigheter som bedöms ej uppfylla detta bör kunna avyttras.
- verka för att avyttringar av det icke-strategiska beståndet ska ske på ett effektivt sätt utan att lokaler står tomställda
- arbeta för att de omvandlingar eller avyttringar som görs med stora upprustningsbehov i ökad utsträckning genomförs med ett beaktande av det kulturhistoriska värdet
- ska alltid utgå från en ekonomisk hållbar förvaltning, med krav på god projektstyrning, organisation och riskkontroll, prognossäkerheten och ekonomin i underhålls- och investeringsprojekt ska förbättras
- tillgodose lokalbehoven för hyresgästerna på ett sådant sätt som är långsiktigt hållbart för staden, såväl användarmässigt som lokalstrategiskt och ekonomiskt
- tillsammans med närings- och föreningsliv bidra till en växande och mer attraktiv och levande stad
- i dialog med civilsamhället skapa fler mötesplatser för människor och föreningsliv
- i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda möjligheten att tillskapa prisvärda och tillgängliga lokaler i ytterstaden för uppstarts- och föreningsverksamhet
- inom ramen för sitt fastighetsbestånd genomföra åtgärder som syftar till att motverka otrygghet och brottslighet över hela staden. Nämnden ska minimera förekomsten av outhyrda lokaler i fastighetsbeståndet, trygghetsarbetet ska göras i dialog med hyresgästen
- arbeta för en tryggare stad och bidra i platssamverkan som fastighetsägare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden ta fram en strategi för hur hyror för samlingslokaler, föreningslokaler, medborgarhus, hemgårdar och liknande ska kunna hållas på en så låg nivå som möjligt de kommande åren	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden skall tillsammans med Svenska bostäder utreda förutsättningarna för att staden kan köpa Vårbergs centrum och Sätra centrum som ett led i att motverka otryggheten, underlätta för utveckling och förbättring av hela området	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samverkan med arbetsmarknadsnämnden utreda möjligheten att tillgängliggöra prisvärda lokaler i ytterstaden för egen uppstartsverksamhet	2027-01-01	2027-12-31
I dialog med civilsamhället skapa fler mötesplatser för människor och föreningsliv	2027-01-01	2027-12-31
Genomföra en översyn av fastighetsbeståndet och dess nyttjande med syfte att utreda fastigheternas relevans för staden och dess nuvarande samt framtida syften. Fastigheter som bedöms ej uppfylla detta bör kunna avyttras.	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	El- och värmeproduktion baserad på solenergi	11 GWh	11,9 GWh	12 GWh
	Köpt energi i stadens verksamheter	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
Obligatorisk nämndindikator				
	Minskning av CO2e till 2026	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	100 %
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Förskolenämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar ledning, samordning, stöd och utveckling av stadsdelsnämndernas verksamhet rörande förskola, öppen förskola och introduktionsförskolor. Detta inkluderar även att stödja stadsdelsnämndernas implementering av nya lagar och styrdokument till dess att de är väletablerade i organisationen. Nämnden ansvarar för att leda utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet inom den kommunala förskolan med grund i läroplansmålen och även för att föra dialog med fristående huvudmän om kvalitets- och utvecklingsfrågor. Förskolenämnden tar årligen fram en stadsövergripande förskolerapport som ger en samlad lägesbild för förskoleverksamheten.

Nämnden ansvarar för tillståndsprövning och tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt för ersättningar och bidrag till fristående verksamheter.

Förskolenämnden har ett övergripande ansvar för utveckling och samordning av strategier och insatser för att stärka kompetensförsörjningen i förskolan. Nämnden samordnar verksamhetsförlagd utbildning i förskolan och yrkespraktik för barnskötare. Vidare har nämnden det samordnande ansvaret för stadsdelsnämndernas digitalisering, data- och informationshantering.

Nämnden utgör ett stöd till stadsdelsnämnderna i för dem angelägna områden och juridiska frågor inom förskoleområdet. Nämnden ansvarar för att bedriva ett forsknings- och utvecklingsarbete som stödjer stadsdelsnämndernas verksamhetsutveckling.

Nämnden ansvarar från 1 september 2027 för stadens köhandläggning vid förskoleplaceringar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- stödja stadsdelsnämnderna i att säkerställa att alla barn i förskolan ges goda grundläggande kunskaper i svenska språket
- i samverkan med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma
- i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för ökad likställighet i bedömningsgrunderna för barn i behov av särskilt stöd i förskolan
- samordna utbildningsinsatser för stadens förskolor gällande våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, antisemitism och våldsbejakande extremism med stöd av socialnämnden
- prioritera samverkan med föräldrar, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att alla barn i behov av stöd ska få insatser
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och socialnämnden säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen

- i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden årligen genomföra en dialog mellan förskolorna och grundskolorna i stadsdelen om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan
- stötta stadsdelsnämnderna i att fortsätta arbetet med att nå föräldrar till barn i förskoleålder som kan ha intresse av förskola på ett av de nationella minoritetsspråken
- stötta stadsdelsnämnderna i att tidigt identifiera och ge rätt stöd till barn i behov av särskilt stöd samt barn som riskerar att fara illa och på så sätt vara en del av det förebyggande sociala arbetet
- bidra till en utvecklad samverkan med socialtjänsten, BVC och andra berörda myndigheter för såväl kommunala som fristående förskolor. Nämnden ska även, i samarbete med berörda nämnder, fortsätta utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande BUS-samverkan för samordnade insatser till barn i behov av särskilt stöd.
- samordna utbildningsinsatser för stadens förskolor gällande våldsbejakande extremism, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck
- stötta stadsdelsnämnderna i arbetet mot rasism och antisemitism
- stötta stadsdelsnämnderna i användandet av språkutvecklande arbetssätt baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet
- samarbeta med de stadsdelsnämnder som har behov av att ta fram lokala handlingsplaner eller strategier för språkutveckling
- i nära samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ansvara för utveckling av och att rutiner vid övergången från förskola till skola fortsätter att utvecklas och blir mer likvärdiga i staden
- fortsätta arbetet med att utveckla och informera om förskola på samiska och meänkieli tillsammans med Södermalm stadsdelsnämnd och kommunstyrelsen
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden årligen genomföra en dialog mellan förskolorna och grundskolorna i stadsdelarna om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan
- se över behovet av kommunövergripande verksamhet för att tillgodose behovet av profilverksamheter
- utvärdera och kvalitetssäkra metoder för att öka närvaron i områden där den är låg.
- utveckla stadens tjänst för att hitta och jämföra förskola. Utvecklingen ska inkludera relevanta kvalitetsmått, inklusive eventuella anmärkningar och förelägganden från kommunens tillsyn. Det ska också vara enkelt att hitta information om specialiserade förskolor och profilverksamheter. Nämnden ska även säkra att det är enkelt att hitta information om barnomsorg på obekväm arbetstid för de som behöver
- utreda i vilken grad digitala verktyg, såsom surfplattor, används av barnen i stadens förskolor idag samt ta fram riktlinjer för att minska användning av digitala verktyg till förmån för socialt samspel
- tillsammans med socialnämnden och regionen utreda en förlängning av hembesöksprogrammet i antal år barnen följs
- i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan
- Tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder
- tillsammans med förskolenämnden utveckla förskolesociala team, för att exempelvis tidigt upptäcka barn med ihållande aggressivt beteende och erbjuda stödinsatser

- utreda möjligheten att implementera en obligatorisk språkförskola för förskoleelever med bristande kunskaper i svenska.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska genomföra en utbildningsinsats för pedagogisk kvalitet med fokus språkutveckling	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur samverkan mellan socialtjänsten och förskolor kring barn som riskerar att fara illa kan stärkas	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla metodstöd för rutiner vid anmälan till socialtjänsten och samverkan kring barn och familjer som behöver socialtjänstens stöd	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska genomföra utbildningsinsatser för förskolepedagoger som fokuserar på hedersförtryck och hedersnormer	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna revidera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av förstärkt skolförberedande förskoleverksamhet riktat till barn i ytterstaden under barnets sista förskoleår, i syfte att stärka det kompensatoriska uppdraget med fokus på språk och kunskapsutveckling	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för barnhälsoarbetet i Stockholms stad	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, servicenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att införa delad faktura i förskola och fritidshem	2027-01-01	2027-12-31
Södermalms stadsdelsnämnd ska i samarbete med kommunstyrelsen och förskolenämnden fortsätta arbetet med att informera om och utveckla förskola på samiska och meänkieli	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och i samråd med kulturnämnden revidera skolbiblioteksplanen	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska genomföra en utredning över hur tillgången till särskilt stöd ser ut i de olika stadsdelarna i syfte att uppnå större likvärdighet och säkra tillgången till särskilt stöd för de barn som är i behov av det	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och servicenämnden inleda ett arbete för att utveckla stadens tjänst för att hitta och jämföra förskola i syfte underlätta för vårdnadshavare att göra informerade val av förskola. Utvecklingen ska inkludera relevanta kvalitetsmått, driftsform och annan information om verksamhetens kvalitet, inkluderande eventuella anmärkningar och förelägganden från kommunens tillsyn	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska utreda i vilken grad digitala verktyg, såsom surfplattor, används av barnen i stadens förskolor	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska ta fram riktlinjer om användning av digitala verktyg.	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska tillsammans med socialnämnden och regionen utreda en förlängning av hembesöksprogrammet i antal år barnen följs	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda bästa möjliga väg för att säkra likvärdighet i staden vad gäller basnivå för pedagogisk utvecklingstid. Där ska ingå att se på möjligheten att teckna ett stadsövergripande lokalt kollektivavtal om frågan	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med stöd av representanter från minoriteter samt experter genomföra åtgärder från kartläggningen ”Antisemitism i Stockholms skolor"	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska utreda förekomsten av hederskultur i förskolan och hanteringen av de problem som där uppstår i hederskulturens spår	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska utreda möjligheten att implementera en obligatorisk språkförskola för förskoleelever med bristande kunskaper i svenska.	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- i nära samverkan med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta verka för att fler barn i förskolor och skolor genom Kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter
- särskilt arbeta för att kulturupplevelser anpassade för barn i behov av särskilt stöd finns att tillgå genom Kulanpremien
- ansvara för metodutveckling för rörelse i förskolan och stötta stadsdelsnämnderna i deras arbete med strategier för ökad rörelse i förskolan
- fortsätta arbetet för att Stockholms skolgårdar bättre rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek, med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor
- stödja implementering av stadens matstrategi och bör i detta samverka med kommunstyrelsen och andra nämnder
- i samarbete med övriga berörda nämnder, fortsätta arbetet med att implementera mått och mätmetoder för matsvinn i stadens verksamheter
- arbeta med klimatrelaterad riskkartläggning och riskavhjälpande genom fysiska åtgärder och verksamhetsanpassning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB slutföra arbetet med att införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet samt grönska i utemiljön. De ska så långt som möjligt vara styrande för såväl kommunala som fristående förskolor och skolor	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden skall inventera tomställda lokaler i syfte till uthyrning för föreningsliv och civilsamhälle som genererar hyresintäkter	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- i samverkan med stadsdelsnämnderna fortsätta att stärka och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer i verksamheterna, för att säkerställa att likvärdigheten och kvaliteten ökar i hela staden
- i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda bästa möjliga väg för att säkra likvärdighet i staden gällande basnivå för pedagogisk utvecklingstid, inklusive att se på möjligheten att teckna ett stadsövergripande lokalt kollektivavtal om frågan
- stärka tillsynen av fristående förskolor med fokus på skollagens skrivningar om demokrati och jämställdhet samt fortsätta den tillsyn som redan pågår enligt reglerna om ägar- och ledningsprövning
- i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna genom vidareutbildning säkerställa att all personal kan utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt med tillräckliga språkkunskaper
- stötta stadsdelsnämnderna i arbetet med skolledarskapsutveckling i förskolan
- samordna och leda arbetet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare i nära samverkan med stadsdelsnämnderna
- samordna de stadsövergripande frågor och konsekvenser som följer av de nya lagar inom förskoleområdet som träder i kraft under 2023 för att säkerställa likställighet i staden
- årligen ta fram en stadsövergripande Förskolerapport
- stötta stadsdelsnämndernas verksamhetsutveckling och sprida goda exempel i staden
- som myndighet granska de fristående förskolorna samt säkerställa goda villkor för fristående aktörer genom rättssäker, effektiv och tydlig kommunikation och myndighetsutövning. Oanmäld tillsyn ska göras oftare, i syfte att motverka oseriösa aktörer
- handlägga och besluta om godkännande av ansökningar om fristående förskolor och pedagogisk omsorg
- ansvara för utbetalning av ersättning och bidrag gentemot fristående verksamheter, samt ansökningar om hyreskompensation till fristående förskolor, omsorg på obekväm arbetstid oavsett huvudman samt tilläggsbelopp till barn i fristående förskolor med omfattande behov av särskilt stöd
- leda metod och kvalitetsutveckling i den öppna förskolan och samordna ett stadsövergripande nätverk för personal i öppna förskolan
- säkerställa att digitaliseringsarbetet främjar kunskapsuppdraget och att det inte är kostnadsdrivande

- följa upp kvaliteten i stadens förskolor oavsett huvudman
- följa statistik och exempel på åtgärder för att tillse stadsdelar i arbetet att öka andelen utbildade barnskötare eller legitimerade förskollärare
- verka för en god tillgång till barnskötare och legitimerade förskollärare i stadens förskolor samt att fler stadsdelsnämnder tar del av de kompetensinsatser inom språk som finns att tillgå både i stadens och andra aktörers regi
- kartlägga behov av utbildningsinsatser och ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad
- öka andelen personal med relevant utbildning i förskolan och minska andelen barngrupper utan legitimerad förskollärare
- utveckla samverkan med universitet och högskolor för att stärka sambandet mellan praktik och forskning
- öka samverkan med arbetsmarknadsnämnden och näringslivet kring utformning av relevanta utbildningar och arbetsmarknadsinsatser
- bistå kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag i det strategiska arbetet med stadens kompetensförsörjning
- stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare
- stödja stadsdelsnämnderna i utvecklingsarbetet för att nå målsättningarna inom personaltäthet, andel förskollärare och barngruppernas storlek

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, och i samråd med kommunstyrelsen, utreda möjligheten att inrätta vikariepooler med fast anställd personal för att främja kontinuitet i förskolan	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden skall införa ett system som möjliggör uppföljning av hur hög frånvaron i förskolan är, med hjälp av systematisk samordning och insamling av data	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram riktlinjer för öppen förskola i Stockholms stad. Riktlinjerna ska bidra till att säkerställa en jämn kvalitet och en god uppföljning av verksamheten. Det sociala perspektivet och arbetet med inskrivningsgraden ska vara tydligt närvarande	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden definiera tillräcklig utbildning och kompetensnivå för barnskötare i Stockholms stad i syfte att säkerställa en hög och jämn pedagogisk kvalitet	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur datakvaliteten i stadens barn- och elevregister kan förbättras för mer tillförlitliga beslutsunderlag	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på yrkes- och språkkunskaper för befintlig personal	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31

Idrottsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar att främja folkhälsa och folkrörelse genom att skapa förutsättningar för idrott, föreningsliv och friluftsliv. Nämnden är stadens primära samverkanspart gentemot regionala idrottsförbund, idrottsföreningar samt aktörer inom friluftsliv, båtliv och fritidsfiske.

Nämnden ansvarar för bidrag och stöd inom verksamhetsområdet, samordning av stadens friluftsverksamhet och fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning samt båtplatser och fiskevård. Vidare ansvarar nämnden för taxor och subventioner vid upplåtelse av anläggningar för idrottsverksamhet samt uthyrning av skolidrottshallar och skollokaler. I rollen som beställare ingår ansvar för planering och prioritering av nya idrottsanläggningar samt utveckling av befintliga.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- arbeta för att alla barn och unga oavsett bakgrund i Stockholm ska ha samma förutsättningar att utöva idrott
- arbeta för en mer jämställd idrott över hela staden, genom att fortsätta redovisa statistik nedbrutet på kön vid idrottsinvesteringar
- fördela resurser jämnt mellan flickors, pojkar, kvinnors och mäns idrottande
- verka för jämställd idrott i hela staden, att resurser ska satsas även i andra utsatta områden utöver Järva
- återinföra tidigare fördelningsprincip av tider för handboll, basket och innebandy
- att tillsammans med stadsdelarna, se över och utveckla befintliga samt anlägga fler och trygga utegym som kan och vill användas av fler oberoende kön, ålder och fysisk förutsättning
- i samverkan med stadsdelsnämnderna prioritera lokala åtgärder som behövs för att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad
- utveckla arbetet med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet efter skoltid i samverkan med berörda nämnder och stadsdelsnämnderna, i enlighet med *handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad*
- i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden
- arbeta för att få fler barn och unga med funktionsnedsättning att ta del av fritidsutbudet i staden
- arbeta för att tillgängliggöra idrottsanläggningar och naturreservaten för personer med funktionsnedsättning
- i samarbete med äldrenämnden utveckla arbetet med förebyggande hälsoåtgärder för äldre
- årligen redovisa en analys om idrottande och fördelning av tider ur ett jämställdhetsperspektiv

- kommunicera och anpassa utbudet av idrotts- och fritidsaktiviteter till barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- genomföra preventiva trygghetsåtgärder i natur- och friluftsområden genom exempelvis bättre skötsel, belysning och skyltning
- tillsammans med stadsdelsnämnderna, andra berörda nämnder, bolagsstyrelser och privata aktörer delta i stadens arbete med platssamverkan i syfte att skapa en trygg, säker och levande stad genom exempelvis platsaktivering och kulturverksamheter
- tillsammans med stadsdelsnämnderna, berörda myndigheter och lokala föreningar identifiera och åtgärda otrygga områden i anslutning till idrottsanläggningar
- tillse att det finns lämplig och anpassad bemanning vid idrottsplatser med ordning- och trygghetsproblem
- tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med nattfotboll i samverkan med externa aktörer
- bidra till en positiv supporterkultur i staden samt motverka idrottsrelaterat våld
- motverka alla typer av diskriminering, trakasserier samt kränkande behandling inom stadens idrottsverksamheter
- fortsätta utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism i nära samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna
- intensifiera samarbetet i anläggningsråden samt genomföra åtgärder för ökad trygghet utifrån idrottens behov, nämnden ska inhämta synpunkter och ha en löpande dialog med aktiva föreningar
- i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och anlägga konstgräs på befintliga grusytor på parkmark och göra utvalda tider bokningsbara
- fortsätta arbetet med förstärkt uppföljning av föreningsstödet för att säkerställa att ideella aktörer som mottar stöd motverkar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt att de inte bedriver verksamheter med odemokratiska eller olagliga inslag
- fortsätta insatserna tillsammans med utbildningsnämnden för ökad simkunnighet i samverkan med skolor och föreningsliv, med särskilt fokus på de elever som inte kan simma
- tillsammans med utbildningsnämnden erbjuda alla förskoleklasser i ytterstaden vattenvaneträning och förberedande simskola
- samarbeta med stadsdelsnämndernas kring vattenvana samt utbilda personal vid stadsdelsnämnderna i vattenvaneträning
- stärka informationen om vattensäkerhet och vikten av simkunnighet till nyanlända tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser
- stödja och samordna stadsdelsnämnderna i arbetet med att möjliggöra simskola på stadens strandbad tillsammans med föreningslivet.
- att utreda möjligheten att anlägga en multibana för hjulsporter och parasport sommartid och skidåkning vintertid vid lämplig plats
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden verka för ett samarbete mellan SFI och stadens simföreningar nå ut till nyanlända och utrikesfödda i syfte att skapa en kontaktyta för att öka simkunskaperna bland stadens invånare.
- verka för att könsseparerade badtider för barn inte får förekomma på stadens badhus
- arbeta strategiskt för jämställda idrottsinvesteringar i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar för flickor och pojkar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden i samarbete med exploateringsnämnden och fastighetsnämnden inventera möjliga ytor i innerstaden som kan användas för både spontanidrott och föreningsverksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet frilufts- och rekreationsområde	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB inventera platser för ett möjligt sportcenter i befintliga lokaler i Järva	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ta fram förslag på förbättrad samordning för den strategiska planeringen av idrottsytor	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad i enlighet med badstrategin	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska tillsammans med Utbildningsförvaltningen, SISAB och eventuellt fastighetsnämnden ta fram en plan för att öppna upp de på kvällstid låsta skolidrottssalar som idag finns i Stockholms Stad för att kunna användas av föreningar	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda långsiktiga behov och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska tillsammans med arbetsmarknadsnämnden verka för ett samarbete mellan SFI och stadens simföreningar nå ut till nyanlända och utrikesfödda i syfte att skapa en kontaktyta för att öka simkunskaperna bland stadens invånare	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska utreda möjligheten att anlägga en multibana för hjulsporter och parasport sommartid och skidåkning vintertid vid lämplig plats	2027-01-01	2027-12-31

R II
IdN:4

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- ge bidrag till civilsamhällets organisationer för att tillhandahålla fler aktiviteter för äldre på sommaren och vid storhelger
- öka den externa medverkan vid byggnation av idrottsanläggningar för att långsiktigt säkerställa stadens förmåga att tillhandahålla
  lokaler för stadens idrottsutbud
- ha en god samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser i externa aktörers etableringsprocess och genom sin etableringslots vara en väg in samt ett stöd under hela processen för de som vill bygga eller utföra
  verksamhet inom idrottsområdet
- arbeta för att alla barn och unga ska idrotta med glädje, så länge som möjligt och att all idrott ska ske i enlighet med barnkonventionen
- öka antalet fotbollsplaner som snöröjs vintertid för att möjliggöra
  fotboll året om
- bibehålla nolltaxa under hela året för barn och unga i stadens anläggningar
- arbeta för att nå de prioriterade grupperna i det idrottspolitiska programmet genom att skapa förutsättningar för idrottsrörelsen och samverka med andra fristående aktörer
- i samverkan med berörda nämnder öka och främja möjligheterna för idrotts-, friluftsverksamhet samt båtliv
- i samverkan med föreningslivet genomföra riktade insatser för barn och unga i ytterstaden i syfte att få fler fysiskt aktiva
- tillsammans med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden tidigt planera för tillkommande idrottsytor och säkerställa att dessa optimeras ur såväl ett ekonomiskt som tidsmässigt perspektiv
- tillsammans med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställa att stadens idrottsinvesteringar är
  jämställda och jämlika
- främja livskvalitet och hälsa genom att ge fler stockholmare förutsättningar att bli fysiskt aktiva genom att underlätta för utomhusvistelse, vardagsmotion samt spontan motion och rörelse i närmiljön genom utomhusgym,
  motionsspår och skidspår
- främja småbåtslivet genom att arbeta strategiskt med båtlivsfrågor samt stödja exploateringsnämndens arbete med att skapa förutsättningar för fler småbåtshamnar, gästhamnar och daghamnar
- delta i stadens arbete med att få en bredd av hållbara evenemang till Stockholm där evenemang som inspirerar till ökat idrottande och fysisk aktivitet
  ska prioriteras
- verka för goda förutsättningar för de föreningar och förbund som vill anordna idrottsturneringar och cuper
- värna breddidrotten och arbeta för en mångfald av föreningar
- i samverkan med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna verka för att fler barn och unga nås av fritidsaktiviteter
- tillsammans med exploateringsnämnden och fastighetsnämnden fortsätta planeringen med att utveckla Sätra IP med externa aktörer
- tillsammans med S:t Erik Markutveckling AB fortsätta planeringen för inhyrning av idrott i Ulvsunda
- fortsätta den långsiktiga planeringen tillsammans med fastighetsnämnden för en ny simhall i Järvaområdet för att ersätta Husbybadet
- tillsammans med fastighetsnämnden investera i vintertält för fotboll
- tillsammans med fastighetsnämnden lägga konstgräs på, Herrängens BP, Skarpnäck BP

- tillsammans med fastighetsnämnden prioritera projektet Bällsta IP
- utreda förutsättningarna för att anlägga en fullstor 11-mannaplan på Norrmalm
- tillsammans med fastighetsnämnden intensifiera arbetet med energieffektiviserande åtgärder och öka nämndens produktion av förnybar energi, såsom solenergi, exempelvis på idrottshallar och i arbetet beakta energilagring av överskottsel från den egna elproduktionen i syfte att nå ett hållbart och energieffektivt bestånd
- verka för en minskad användning av skadliga kemikalier och plast, bland annat genom åtgärder tillsammans med fastighetsnämnden för att minska spridningen av mikroplaster på befintliga konstgräsplaner samt vid anläggning av nya planer
- fortsätta verka för miljövänliga alternativ till konstgräs där så är möjligt
- samverka med båtklubbarna i syfte att minska miljöfarliga utsläpp från båtverksamheterna
- implementera handlingsplanen för inrättandet av fler badplatser i staden
- tillsammans med exploateringsnämnden verka för ersättningsytor för bad och båtplatser i Lövsta
- tillsammans med fastighetsnämnden bygga föreningslokaler i anslutning till idrottsplatser där det skulle öka tryggheten och stärka föreningslivet
- föra dialog med branschen och båtklubbar för möjlighet till elanslutning på flera platser i staden
- säkerställa att idrottsnämnden tidigt för dialog med berörda föreningar och idrottsförbund kring nya anläggningar
- utreda förutsättningarna för att inrätta en latrintömning vid Slussen när den öppnar för båttrafik samt föra dialog med båtklubbar för möjligheter till latrintömning på flera platser i staden
- utreda möjligheten till utomhusbad i Hammarby sjöstad
- utreda ett återstartsstöd för föreningar som hamnat i ekonomiska svårigheter på grund av renoveringar och/eller stängning av anläggningar
- kartlägga och analysera tillgången till idrottsanläggningar per stadsdel och idrott, med beaktande av skillnader i flickors och pojkars idrottande, som underlag för långsiktiga investeringsprioriteringar
- utreda förutsättningarna för en ny simhall i Hornsberg i samverkan med fastighetsnämnden, med utgångspunkt i behoven av simundervisning, föreningsverksamhet och allmänhetens tillgång till bad
- i samverkan med fastighetsnämnden ta fram ett genomförandeförslag för en tillfällig friidrottshall i Vinsta i avvaktan på färdigställandet av Bällsta IP
- pröva möjligheterna att utveckla ett idrottskluster i Kista, genom att bättre nyttja befintliga lokaler och hårdgjorda ytor i samverkan med föreningsliv, näringsliv och andra aktörer
- i planeringen av Älvsjö pröva förutsättningarna att använda befintlig mässhall, däribland AE-hallen, för idrotts- och hallidrottsevenemang
- identifiera möjligheter till tillfälliga idrottsanläggningar och idrottsverksamheter på mark och i lokaler som står outnyttjade i väntan på stadsutveckling, bland annat i Loudden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska utreda förutsättningarna för att bygga en ny gymnastikhall	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med SISAB, utbildningsnämnden och kulturnämnden påbörja öppnandet av lokaler för kultur- och föreningsliv i majoriteten av stadens skolor i enlighet med investeringsbudgeten	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska utreda förutsättningarna för att anlägga en fullstor 11-mannaplan på Norrmalm	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska utreda ett återstartsstöd för föreningar som hamnat i ekonomiska svårigheter på grund av renoveringar och/eller stängning av anläggningar	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden utreda förutsättningarna för en specialanpassad gymnastikhall, med hänsyn till gymnastikens anläggningsbehov och målet om jämställda idrottsinvesteringar	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden ta fram förslag till en tillfällig friidrottshall i Vinsta inom ramen för en omprioritering av 15 mnkr i investeringsbudgeten	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden utreda förutsättningarna för en ny simhall i Hornsberg	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- utveckla det strategiska arbetet med lokalförsörjning för att säkerställa effektiva och ändamålsenliga lokaler och en långsiktigt hållbar ekonomi
- utveckla arbetet med behovsanalyser samt regelbundet genomföra dialogprocesser med marknadens aktörer
- utveckla prognoser och redovisning för nämndens projekt med SISAB och externa aktörer
- tillsammans med fastighetsnämnden göra en översyn av planerade idrottsanläggningar med syfte att hitta kostnadseffektiva och mer flexibla lösningar för att minska kostnaderna och identifiera eventuella projekt som kan byggas av privata aktörer
- säkerställa att erforderlig kompetens finns för att utveckla och möjliggöra fler projekt med privata aktörer
- arbeta för fler privata investeringar för ett ökat antal idrottsanläggningar
- prioritera anläggningar utifrån ett driftskostnadsperspektiv i syfte att säkra en långsiktigt hållbar ekonomi
- tillsammans med fastighetsnämnden utreda alternativa strategier för upprustning av idrottsanläggningar, såsom renovering, nyproduktion eller omlokalisering, i syfte att garantera en långsiktigt hållbar driftkostnad och begränsa stadens investeringsutgifter
- undersöka möjligheten till upphandling av driftverksamheter, till exempel av utomhusbassänger
- samverka genom samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och SISAB för att optimera hallutbyggnaden. Avsteg från närhetsprincipen kan göras på projektnivå genom att idrottsnämnden initierar ett sådant beslut hos kommunstyrelsen, oavsett fastighetsägare
- i samverkan med utbildningsnämnden arbeta för ett ökat nyttjande av idrottshallar och årligen i lokalförsörjningsplanen analysera och redovisa till kommunstyrelsen hur nyttjandegraden utvecklas
- verka för att idrottshallar byggs fullstora för att tillgodose idrottsrörelsens behov samt där det är möjligt att bygga anläggningar med utrymme för dubbla basketplaner
- fullstora idrottshallar ska där det är möjligt ges ett enkelt uppförande i syfte att minska kostnaden och öka det totala utbudet av idrottsyta
- tillsammans och SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden verka för att tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet, samt att i majoriteten av stadens skolor tillgängliggöra lokaler för kultur- och föreningslivet, genom investeringar i inpasseringslösningar och idrottsnämndens bokningssystem
- vid ny- eller ombyggnation av sim- och idrottsanläggningar planera lokaler avsedda för verksamhet som inte konkurrerar med fristående aktörer
- i samråd med fastighetsnämnden bistå exploateringsnämnden genom framtagande av kalkyl och behovsanalys vid exploatering av befintliga idrottsytor i de fall idrottsytor ska kompenseras
- tillsammans med fastighetsnämnden arbeta för att ta tillvara möjligheterna med digitalisering och teknikutveckling för att åstadkomma en effektiv lokalanvändning bland annat genom att utveckla bokningsstöd och uppföljning
- utveckla den regionala samverkan kring specialidrottsanläggningar

- delta i arbetet med Digital Demo inom sitt verksamhetsområde i syfte att genom digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför
- i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB samverka med föreningen Stockholm Pride
- säkerställa tillgången till mensskydd i stadens idrottsanläggningar
- verka för en jämställd finansiering av idrotten, särskilt avseende anläggningar, genom utvecklad styrning, uppföljning och resursfördelning
- möjliggöra för föreningar och externa aktörer att driva och uppföra idrottsanläggningar, samt säkerställa att stadens verksamhet inte konkurrerar med föreningslivet
- prioritera investeringar i anläggningar och funktioner som ger stor nytta för många, såsom hallar av typen Riksbyhallen och servicefunktioner som toaletter vid idrottsplatser
- i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden utveckla former för en idrottsnorm eller rörelsekvot så att mark för organiserad idrott, spontanidrott och vardagsrörelse säkras tidigt i stadsplaneringen • vid val mellan kommunala och externa genomförandeformer för idrottsanläggningar jämföra total livscykelkostnad, drift, underhåll, reinvesteringar och stadens ekonomiska risktagande
- pröva flera finansierings- och samverkansformer för idrottsanläggningar, såsom föreningsägda anläggningar, investeringsbidrag, långsiktiga hyres- och funktionsavtal samt kommunal borgen efter individuell ekonomisk prövning
- aktivt underlätta för föreningslivet att söka extern finansiering från bland annat Riksidrottsförbundet och Allmänna arvsfonden, samt utveckla långsiktiga samverkansformer som möjliggör sådant stöd
- i samarbete med berörda nämnder se över hur ansvarsfördelning, gemensam planering och beslutsprocesser för idrottsinvesteringar kan förenklas och hur onödiga väntetider mellan beslut och genomförande kan kortas

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Utveckla den regionala samverkan kring planeringen av nya idrottsanläggningar	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska verka för ett nytt bokningssystem för kultur- och föreningslivet, genom investeringar i inpasseringslösningar	2027-01-01	2027-12-21

Kommunfullmäktiges indikatorer i urval

KF:s mål för verksamhetsområdet	**Indikator**	**KF:s årsmål 2027**	**KF:s årsmål 2028**	**KF:s årsmål 2029**
1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet	Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	79 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda	79 %	79 %	79 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	med tillgången till idrottsaktiviteter			
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	66%	66 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	Baslinje	Ökning, tas fram av nämnd	Ökning, tas fram av nämnd

Kulturnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar huvuddelen av stadens kulturverksamhet, vilket inbegriper Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen, Stockholms stadsbibliotek, Liljevalchs konsthall, Stockholm konst, Kulturskolan Stockholm samt vissa evenemang. Kulturnämnden: kulturförvaltningen ansvarar även för att skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet samt för att sköta bidragsgivning till kulturell och konstnärlig verksamhet, stadens kulturpriser och stipendier samt allmänna samlingslokaler och hemgårdar. Nämnden har i nära samverkan med stadsdelsnämnderna det samordnande ansvaret för stadens arbete inom verksamhetsområdet barn, kultur och fritid, inklusive stadens arbete med fritidslotsar.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen ansvarar för att utgöra stadens kompetens i arkeologiska och bygghistoriska frågor samt att bevara, levandegöra och pedagogiskt förmedla stadens kulturhistoriska värden till stockholmare och besökare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fortsätta utveckla Kulturskolan och El Sistema så att verksamheterna når fler barn och unga på de platser och tider som underrepresenterade målgrupper önskar, bland annat genom att utveckla ett tillgängligt och efterfrågestyrt utbud, säkerställa tillgången på lärare samt säkerställa fler elevplatser och tillgänglighet inom kulturskolans resurscenter för elever med särskilda behov
- i nära samverkan med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, fristående skolor och förskolor samt det fria kulturlivet fortsätta verka för att fler barn i förskolor och skolor genom Kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov
- i samverkan med stadsdelsnämnderna prioritera lokala åtgärder för att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad
- stödja utvecklingen av det ukrainska kulturcentrumet som inrättades 2022
- tillsammans med kommunstyrelsen arbeta för ökad trygghet i stadens bibliotek, museer och evenemang utifrån ett barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv och tillgänglighetsperspektiv
- säkerställa kvaliteten och utveckla internationella bibliotekets verksamhet på Kungsholmen
- i samarbete med andra nämnder och civilsamhället utveckla arbetet med aktiviteter för stadens nyanlända
- utifrån befintlig erfarenhet och kunskap fortsätta utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism i nära samverkan med kommunstyrelsens centrala samordnare och stadsdelsnämnderna. Arbetet ska utgå ifrån handlingsplanens lägesbild och beslutade aktiviteter
- stärka och underlätta för civilsamhällets bidrag och delaktighet i stadens kulturliv, bland annat genom att säkerställa att riktlinjer för föreningsstöd utgår från principer som är tydliga och transparenta och som hindrar att stöd går till
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna införa en kulturbonus inom LSS med rabatterat inträde enligt Kulanpremiens modell

- utvärdera effekterna av att utöka det litterära utbudet av svenska författare på andra språk
- utvärdera behovet av böcker på utländska språk, exempelvis persiska och kurdiska
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna införa en kulturbonus inom LSS med rabatterat inträde enligt Kulanpremiens modell samt se till att det finns ett stort utbud av kulturupplevelser tillgängliga utifrån de olika deltagarnas behov
- säkerställa att alla förskolor genom Kulanpremien tar del av kulturarrangemang åtminstone en gång per år
- verka för mer konst på stadens äldreboenden
- i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för att kulturverksamhet ges plats i parker exempelvis i form av musik, utställningar, teater, skulpturer och konst.
- Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreder tillskapandet av kulturljudszoner i syfte att skapa en mer levande stad
- Etablera fler pedagogiska vandringar och visningar av offentliga konstverk med Stockholm Konst med utrymme för konstnärer att själva berätta om sina konstverk

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kulturnämnden skall bidra till uppförandet av ett minnesmärke över rösträttskvinnor vid Skeppsbron	2027-01-01	2027-12-31
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och relevanta aktörer verksamma i området fortsätta arbetet med en permanent kulturpark med fokus på graffiti i Snösätra	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2027-01-01	2027-12-31
Fastighetsnämnden ska i samråd med kulturnämnden identifiera fastigheter i sitt bestånd som inte kan bära sina egna kostnader men som eventuellt bör behållas i stadens ägo utifrån strategiska, kulturhistoriska, symboliska eller verksamhetsmässiga perspektiv	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och i samråd med kulturnämnden revidera skolbiblioteksplanen	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden ta fram en plan för öppnande av lokaler för kultur- och föreningsliv i minst en skola där lokaler tidigare inte funnits tillgängliga i varje stadsdelsnämndsområde genom att tillsammans identifiera de mest strategiskt lämpliga skolorna för detta	2027-01-01	2027-12-31
Utvärdera effekterna av att utöka utbudet av litteratur av svenska författare på andra språk	2027-01-01	2027-12-31
Utreda lämpliga platser för gatukonsten i stadens yttre stadsdelar	2027-01-01	2027-12-31
Utvärdera behovet av böcker på utländska språk, exempelvis persiska och kurdiska	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med äldrenämnden verka för mer konst på stadens äldreboenden	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnden verka för att kulturverksamhet ges plats i parker exempelvis i form av musik, utställningar, teater, skulpturer och konst.	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreder tillskapandet av kulturljudszoner i syfte att skapa en mer levande stad	2027-01-01	2027-12-31

Kulturnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta hänsyn till att den arkitektoniskt intressanta terminalbyggnaden bevaras för eftervärlden.	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska etablera fler pedagogiska vandringar och visningar av offentliga konstverk med Stockholm Konst med utrymme för konstnärer att själva berätta om sina konstverk	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och civilsamhället förbereda för ett uppförande av ett monument över hbtqi-rörelsens kamp för sina rättigheter i samhället	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med Järva stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för att etablera en kreativ nod i Kista	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag på uppdragsbeskrivning för kultursekreterare	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska utreda förutsättningarna för att skapa fler platser i terminskurserna på Kulturskolan	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska utreda hur staden kan stärka förutsättningarna för det fria kulturlivet i Stockholm	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska utreda och ta fram förslag på utveckling och upprustning av kulturhuset Fanfaren i Farsta	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med lämplig stadsdelsnämnd inrätta en mötesplats för unga transpersoner inom stadsdelsnämndens ordinarie verksamheter eller i samarbete med civilsamhället. Dialog ska föras med civilsamhället	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden verka för etableringen av ett scenkonsthus för fria grupper	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska verka för etablering av barnverksamhet ”Rum för barn” i västerort och söderort	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- arbeta för att biblioteken ska ha generösa öppettider hela året, när stockholmarna vill och kan besöka dem
- arbeta för att biblioteken ska vara trygga mötesplatser med en säker arbetsmiljö för personalen som känner sig förberedda för att ta hand om ordningsstörningar
- biblioteken ska utveckla tillgängligheten genom innovativa bibliotekstjänster samt olika former av öppethållande, bland annat genom fler mer öppna bibliotek, fler sommaröppna bibliotek och försöksverksamhet med förtroendeöppet genom samverkan med civilsamhället
- utöka pilotverksamheten kring förskolebiblioteken i samarbete med stadsdelsnämnderna i syfte att skapa fler lockande läsmiljöer som inspirerar barnen att läsa samt involverar föräldrar i barnens läsning
- inrätta IOP-avtal med läsfrämjande aktörer, exempelvis Berättarministeriet, för att öka barn och ungas läslust som komplement till bibliotekens verksamhet
- fortsatt anordna aktiviteter i biblioteken som inkluderar samarbete med aktörer från det lokala kultur- och föreningslivet
- verka för mer gatukonst i stadens yttre stadsdelar

- i samarbete med kommunstyrelsen och fastighetsnämnden underlätta för mindre kulturevenemang på Stockholms stadshus borgargård i syfte att levandegöra en unik plats i staden för stockholmare och besökare
- stärka förutsättningarna för stadens kulturella och kreativa näringar i samarbete med Stockholm Business Region AB
- söka samarbeten med kulturinstitutioner som är lokaliserade i staden i syfte att underlätta och samfinansiera utbyggnad av den kulturella infrastrukturen i staden
- tillsammans med SISAB, idrottsnämnden och utbildningsnämnden verka för att tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet, samt att i majoriteten av stadens skolor tillgängliggöra lokaler för kultur- och föreningslivet, genom investeringar i inpasseringslösningar och idrottsnämndens bokningssystem
- i samverkan med exploateringsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna, öka och underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet, med fokus på ytterstaden
- främja utvecklingen av film- och tv-produktion som en viktig del inom de kulturella och kreativa näringarna samt fortsätta dialogen med Region Stockholm om en formaliserad samverkan för satsning på professionell filmproduktion i stad och region
- fortsätta arbetet med energieffektiviseringar
- intensifiera sitt arbete med att uppnå målet för matavfallsinsamling

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fortsätta utveckla den digitala verksamheten bland annat det digitala biblioteket för att tillgängliggöra verksamheten för fler
- skapa strategisk och framsynt planering så att resurser kan frigöras inom den befintliga verksamheten för att möta ökade hyres-, drift- och kapitalkostnader
- fortsätta samverka med stadsarkivet för att uppnå ökad verksamhetnytta och effektivitet genom att samordna resurser
- minska kostnaderna för administration, lokaler och energiåtgång för att nå en långsiktigt hållbar utveckling för verksamheten
- arbeta för att öka samnyttjandet av lokaler med berörda nämnder och bolagsstyrelser, dels för att skapa effektiv lokalanvändning, dels för att skapa förbättrad service för stockholmarna
- se på museiverksamheten och konsthallar som en samlad verksamhet där intäkter bidrar till nämndens samtliga verksamhetsområden
- verka för tillgängliga bibliotek genom utökade öppettider
- uppmuntra till samverkan med näringsliv och externa aktörer för att bidra till stadens kulturliv samt vidga intäktskällorna genom fler externa samarbeten där värden exempelvis kan skapas genom den infrastruktur och utrustning som staden förfogar över
- verka för ökad samordning och dialog mellan Region Stockholm och staden gällande kulturverksamheter
- i enlighet med stadens fastighets- och lokalpolicy bistå med kompetens inför stadens eventuella avyttringar av fastigheter med ett kulturhistoriskt värde
- tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser samverka för att uppnå stadens vision om Slakthusområdet för att bland annat skapa ett modernt, levande kultur- och nöjesliv samt att öka antalet arbetsplatser i stadens södra delar
- tillsammans med Kulturhuset Stadsteatern AB verka för ökad tillgänglighet vid stadens teaterscener
- tillsammans med kommunstyrelsen, idrottsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region samverka med föreningen Stockholm Pride

L
KuN:6

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden ta fram en strategi för hur hyror för samlingslokaler, föreningslokaler, medborgarhus, hemgårdar och liknande ska kunna hållas på en så låg nivå som möjligt de kommande åren	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samarbete med SISAB, idrottsnämnden och utbildningsnämnden påbörja öppnandet av lokaler för kultur- och föreningsliv i majoriteten av stadens skolor i enlighet med investeringsbudgeten	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ge stöd till den romska minoriteten om minnestunden på minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen	2027-01-01	2027-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen undersöka möjligheten till samarbete med Forum för levande historia och ge stöd till en öppen minnestund på Förintelsens minnesdag	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda långsiktiga behov och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (i urval)

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	86 %	86 %	87 %
	Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare	4,8	4,8	4,8
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	66 %	66 %

Kulturnämnden: Stadsarkivet

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- utveckla stadsarkivets publika verksamheter i nära samarbete med Stadsmuseet, stadens bibliotek samt andra aktörer så att material och kunskap är tillgängliga för stockholmare och forskare
- fortsätta att förstärka stadsarkivets karaktär av öppen publik institution med särskilt fokus på att nå nya grupper som idag sällan använder arkivets resurser
- fortsätta att utveckla stadsarkivets digitaliserings- och publiceringsarbete för att nå en bredare publik
- utveckla metoder för ökad användbarhet och digitalisering genom exempelvis crowdsourcing där civilsamhälle, medborgare och näringsliv enklare kan bidra till arkiven
- fortsätta arbeta för att nå barn och unga
- arbeta för att synliggöra kvinnor genom historien
- säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fortsätta arbetet med att effektivisera energiförbrukningen fortsätta nyttja tekniska resurser för att hitta klimatsmarta lösningar

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- centralt ansvara för stadens arkivfunktioner och bidra till andra nämnders verksamhet genom tillsyn, expertkunskap och rådgivning
- utveckla digitaliseringen av stadens informationshantering i nära samarbete med stadens övriga nämnder som bidrar till snabbare processer, tillgänglighet och effektivisering
- stödja stadens verksamheter i att hantera sin information på så sätt som underlättar tillgången och upprätthåller offentlighetsprincipen och andra lagkrav inom informationsområdet, exempelvis kravet om digital anslagstavla
- genomföra noggranna driftkostnadsanalyser utifrån nämndens samlade lokalbehov inför beställning av tillkommande lokalresurser och upprustning av befintliga
- samverka med kulturnämnden: kulturförvaltningen för att uppnå ökad verksamhetnytta och effektivitet genom att samordna resurser samt presentera goda exempel på former för samverkan som kan användas i hela staden

- verka för att fler verksamheter levererar sina arkiv, både på papper och digitalt till e-arkivet
- förbättra arbete och ekonomistyrning gällande eDok för att säkerställa framdrift och ett kostnadseffektivt införande
- fortsätta breddinförandet av ärendehanteringssystemet eDok och arbeta för att förvaltningsorganisationen för eDok är kostnadseffektiv i syfte att minimera driftskostnadskonsekvenser för användarna i staden
- öka nyttjandegraden av stadsarkivet lokaler av stadens förvaltningar och bolag samt externa parter

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsarkivet ska utveckla ett nytt sökgränssnitt för databasen Rotemansarkivet	2027-01-01	2027-12-31

Kyrkogårdsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar ansvar som huvudman för begravningsverksamheten i Stockholms stad samt ansvar för frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Nämnden ansvarar för förvaltning av begravningsplatser, såväl stadens egna som åt staden upplåtna, samt för stadens krematorier. Nämnden upplåter gravplatser och ställer ceremonilokaler till allmänhetens förfogande samt ansvarar för förvaltning av Världsarvet Skogskyrkogården. Nämnden tillhandahåller skötsel och plantering på enskilda gravar mot ersättning från gravrättsinnehavare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- ge möjlighet och utrymme för olika begravningstraditioner på stadens begravningsplatser och vid nämndens ceremonilokaler
- förvalta kulturarvet vid stadens begravningsplatser
- under året påbörja uppförandet av en ceremonilokal vid Strandkyrkogården
- verka för att stadens begravningsplatser ska upplevas som tillgängliga, trygga och säkra samt säkerställa att de är väl belysta, hela och rena
- fortsätta trygghetsabetet på stadens begravningsplatser, bland annat med olika tekniska lösningar
- utreda nya gravtyper och vid behov införa dessa på fler av stadens begravningsplatser
- fortsätta arbetet med att tillhandahålla platser för feriearbetare

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fortsätta arbetet med att energieffektivisera byggnader och belysning på begravningsplatserna för att minska energiförbrukning, samtidigt som de stämningsfullt ljussatta inom- och utomhusmiljöerna behålls
- utveckla och förvalta park- och naturmiljövärden vid stadens begravningsplatser utifrån *Handlingsplan för biologisk mångfald*
- vara ledande i utvecklingsarbetet för miljöhänsyn vid drift av krematorier
- fasa ut fossila bränslen i arbetsfordon och maskiner

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kyrkogårdsnämnden ska utreda möjligheterna för ekologiska begravningar	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- säkerställa en god kostnadskontroll på kort och lång sikt genom en kostnadseffektiv verksamhet och en långsiktig investeringsplanering där driftkostnadsperspektivet är i fokus
- tillsammans med kommunstyrelsen uppvakta regeringen för att möjliggöra för staden att ta del av den kyrkoantikvariska ersättningen
- långsiktigt hålla en god nivå på underhållet vid stadens begravningsplatser och ta fram en långsiktig underhålls- och investeringsplan samt redovisa driftskostnadskonsekvenser
- stärka investeringsstyrningen och vidta åtgärder för att förbättra budgetföljsamheten, prognossäkerhet samt styrningen av investeringsprojekt då nämnden har ett antal större investeringsprojekt planerade och i genomförandeskede

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar stadens övergripande miljö- och hälsoskyddsarbete genom tillsyn, tillståndsprövning, miljö- och luftövervakning samt bullerbekämpning. Nämnden ansvarar för planering och samordning av stadens arbete inom miljöskydds- och naturvårdsområdet samt för att stödja stadens nämnder och bolag i deras miljö- och klimatarbete.

Nämnden bidrar med kompetens och stöd i arbetet med att skapa en stad med låga utsläpp och god livskvalitet, bland annat vad gäller energieffektivisering och resurseffektivitet. Nämnden bidrar även med underlag och kunskap i stadsutvecklingen inom miljö-, klimat- och energifrågor, biologisk mångfald-, luft-, buller- och kemikaliefrågor. Vidare ansvarar nämnden för information om miljö-, energi- och hälsofrågor till stadens invånare och företag och kommunkoncernens gemensamma fordonshantering.

Nämnden har en samordnande roll i stadens vattenkvalitetsarbete. Nämnden bidrar i arbetet med att skydda och stärka naturen och den biologiska mångfalden, bland annat vid inrättande av natur- och kulturreservat samt biotopskyddsområden.

Nämndens uppgifter (ett urval)

- sköta stadens övergripande miljö- och hälsoskyddsarbete
- tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, foder-, strålskydds-, smittskydds- och tobakslagstiftningen samt lagen om sprängämnekursorer
- prövning av tillstånd för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar
- miljö- och luftövervakning samt bullerbekämpning
- planering och samordning av stadens åtgärder inom miljöskydds- och naturvårdsområdet
- stöd till stadens nämnder och bolagsstyrelser i deras miljö- och klimatarbete

L
MHN:2

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden tillsynsarbete syftar ytterst till att lagstiftningen följs.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- arbeta med riktad tillsyn av hyresfastigheter som missköts skall stärkas. Alla stockholmare skall ha drägliga boendeförhållanden och staden accepterar inte slumvärdar
- bedriva tillsyn av centrumanläggningar som misstänks misskötas, bland annat avseende avfallshanteringen. Nämnden ska verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning
- arbeta för att återvinningen av privatpersoners sopor sköts så att klagomålen väsentligt minskar. Dialog med FTI ansvarar SVOA för och miljö- och hälsoskyddsnämnden skall vid behov bistå i arbetet
- fortsätta arbetet med tillsyn av inomhusmiljöer avseende buller och dålig inomhusluft i stadens skolor och förskolor skall vara ett prioriterat arbete
- planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är möjligt och kartlägga möjligheterna att anlägga vinterbadplatser med möjlighet till bastubad. Inrättandet av fler badplatser ska göras med stor hänsyn till Stockholms vattenspegel
- arbeta för att utreda att stadens vinter- sommargator och torg blir fler, och att permanenta dessa i vissa områden, bl.a. runt Nytorget och Nockeby torg, samt andra för stockholmarna viktiga områden
- tillsammans med trafiknämnden ta fram en skarpare strategi för hantering och bortforsling av byggsäckar som blockerar framkomligheten på stadens gator och torg. Strategin ska även inkludera straffavgifter vid felaktig hantering.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser kartlägga förekomsten av PFAS i stadens verksamheter samt ta fram en plan för att skyndsamt fasa ut och ersätta produkter och material som innehåller PFAS.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv	2027-01-01	2027-12-31
Södermalm stadsdelsnämnd skall tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda lämplig badplats i Hammarby sjöstad utifrån stadens handlingsplan för nya bad	2027-01-01	2027-12-31
Planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är möjligt och kartlägga möjligheterna att anlägga vinterbadplatser med möjlighet till bastubad. Inrättandet av fler badplatser ska göras med stor hänsyn till Stockholms vattenspegel	2027-01-01	2027-12-31
Skärpa tillsyn av centrumanläggningar som misstänks misskötas, bland annat avseende avfallshanteringen. Nämnden ska verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning	2027-01-01	2027-12-31
Arbeta för att utreda att stadens vinter- sommargator och torg blir fler, och att permanenta dessa i vissa områden, bl.a. runt Nytorget och Nockeby torg	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor		
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete trafiknämnden ta fram en skarpare strategi för hantering, bortforsling och straffavgifter av byggsäckar som blockerar framkomligheten på stadens gator och torg	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser kartlägga förekomsten av PFAS i stadens verksamheter samt ta fram en plan för att skyndsamt fasa ut och ersätta produkter och material som innehåller PFAS.	2027-01-01	2027-12-31

L
MHN:4

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fortsätta arbetet för att Stockholm senast år 2040 ska vara klimatpositivt och stadens organisation, förvaltningar och bolag ska vara fossilfria till år 2030. Vilket kräver särskilt fokus inom transporter och bygg- och fastighetssektorn
- verka för att stadens koldioxidbudget skall kompletteras med en skuggbudget för konsumtionsbaserade utsläpp
- arbeta för att nå klimatpositivitet genom koldioxidinfångning s.k. bio-CSS, där kraftvärmeverken i Värtan såväl som det i kommande Lövsta avgörande. Lövstaverket behöver planeras för att göra det möjligt. Det kräver fortsatt teknikutveckling och långsiktigt samarbete mellan olika aktörer
- verka för att parallellt utreda om staden kan klimatkompensera för sina fossila utsläpp på ett långsiktigt hållbart sätt
- fortsätta arbetet med att stadens antagna mål för laddinfrastruktur ska genomföras i alla stadens nämnder och bolag, med en kraftig utbyggnad av antalet laddplatser både i ytterstad och innerstad. Vårt mål är att 50 procent laddplatser kan uppnås 2027 och 100 procent laddplatser i innerstaden respektive 80 procent i ytterstaden 2030. Målen skall prövas i ljuset av teknikutvecklingen 2027 och tillgängliga affärsmodeller
- arbeta för att all marktrafik i innerstaden ska gå på el 2030 och det nås genom kraftigt utbyggd laddinfrastruktur i hela staden Med en elektrifierad innerstad sänker vi också lokala utsläpp av kväveoxid och andra partiklar från förbränningsmotorer
- fortsätta arbetet med elektrifieringspakten med näringslivet och andra aktörer för att nå fler laddstolpar
- tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning
- tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd
- fortsätta arbetet med att planera för att bemöta klimatförändringar och extremväder. Genom att planera på ett sätt som gör staden mer motståndskraftig mot till exempel torka och översvämningar
- arbetet med klimatanpassning måste öka. Exempelvis behöver negativa effekter av kraftiga skyfall undvikas i framtiden, såsom de översvämningar som drabbade fastigheter i Enskede 2021
- arbeta och planera för fler träd i stadsmiljön, gröna väggar och tak samt ett bättre tillvaratagande av vatten rustas staden mot extremväder och blir dessutom vackrare.
- Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön
- värna den biologiska mångfalden och skyddet stärkas, och att gröna korridorer upprätthålls för stadens ekosystem
- bidra i arbetet för en grön stadsutveckling. Ytterstaden är fortsatt prioriterad i arbetet. Kartläggningen av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att följa utvecklingen över tid skall fortsätta
- arbeta för att stadens naturreservat skall värnas, fredas från bebyggelse och hållas fria från skräp och plast. Särskilt skyddsvärda områden skall utredas för nya naturreservat
- tillsammans med andra berörda nämnder fortsätta utredningarna och inrättandet av naturreservat i Kyrkhamn. I arbetet ska beaktas att bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur kan genomföras
- arbeta med att antalet koloni- och odlingslotter utökas, dessa utgör ett värdefullt inslag i stadsmiljön och bidrar också till lokalt omhändertagande av dagvatten

- I samråd med andra nämnder utreda hur nyttjandegraden av stadens koloniträdgårdar kan öka samt inventera lämplig mark för nya kolonilotter i bostadsnära områden, där även behovet av toalett och tillgänglighet ingår
- fortsatt bidra i arbetet för hälsosam och klimatsmart mat i stadens verksamheter. Frisk luft, rent vatten och en giftfri miljö är nödvändigt för god hälsa och livskvalitet
- tillsammans med andra berörda nämnder och bolag arbeta för rent vatten och stadens vattenförekomster skall nå miljökvalitetsnormerna. Växtbäddar och våtmarker behöver skapas för att rena dagvatten, växtsanering av förorenad mark skall fortsätta och stadens badplatser skall hålla god badvattenkvalitet
- bidra i arbetet för fler badplatser utifrån handlingsplanen för nya bad
- vara drivande i stadens arbete i relevanta delar i Agenda 2030 målen
- nämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck
- tillsammans med berörda nämnder och bolag verka för att plantera träd och skapa grönområden längs Götgatan, för att främja biologisk mångfald, förbättra stadsklimatet och öka trivseln för gående och boende
- tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kunna fatta beslut om inrättande av naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majroskogen samt Kyrkhamn
- tillsammans med övriga berörda nämnder fortsätta att utreda förutsättningarna för att inträtta ett naturreservat i Fagersjöskogen
- tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för inrättandet av biotopskyddsområden
- tillsammans med exploateringsnämnden samordna det strategiska arbetet med förorenade områden. Samverkan ska ske med berörda nämnder och hänsyn tas till lokala behov
- fortsätta arbetet med naturreservat och biotopskyddsområden genomförs med beaktande av bostadsmål och planerad viktig infrastruktur
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att införa digitala informationsdisplayer vid stadens badplatser för att ge besökare aktuell information om badvattenkvalitet och eventuella avrådan från bad.

L
MHN:6

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB, Stockholmshem AB och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Stadshus AB ta fram en handlingsplan för att öka energilagringen och/eller värmelagring i stadens egna fastigheter samt i privata aktörers fastigheter	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall och Stockholm Exergi utreda hur en storskalig samförbränning av slam och biobränsle kan komma igång och användas utan att det skadar den biologiska mångfalden	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen skall i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en kompletterande koldioxidbudget i syfte att mäta konsumtionsbaserade utsläpp	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, och i samråd med berörda nämnder och bolag, ta fram en plan för energieffektivisering av fastigheter och verksamheter för att nå stadens mål att minska energianvändningen med 10 procent, med fokus på att minska effekttopparna	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå berörda nämnder och bolagsstyrelser med stöd för att uppvärmningen med fossil olja och gas ska fasas ut och ersättas med fossilbränslefria alternativ	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta utredningarna och inrättandet av ett naturreservat i Kyrkhamn	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna med syfte att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. I samband med det ska staden ta ett samlat grepp på visionsarbetet Rågsveds Allé och starta ett visionsarbete om stadsutvecklingen i Fagersjö. Arbetet ska syfta till att undersöka förutsättningarna för att nya pendeltågsstationer i Fagersjö och Rågsved samt bygga nya bostäder	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Hägersten-Älsjvö stadsdelsnämnd utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen, Storskogen/Ålstensskogen, Majroskogen och vid Vinterviken. I arbetet ska bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur beaktas	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden se över och tydliggöra stödfunktioner och kompetensresursers placering i syfte att möjliggöra en snabb elektrifieringstakt	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda förutsättningar för att införa ett stopp för inköp av produkter som innehåller PFAS, ftalater och bisfenoler, samt fasa ut produkter och material som idag finns staden	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå Världshälsoorganisationens (WHO) nya gränsvärden för luftkvalitet	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden skall i samråd med stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur nyttjandegraden av stadens koloniträdgårdar kan öka samt inventera lämplig mark för nya kolonilotter i bostadsnära områden, där även behovet av toalett och tillgänglighet ingår	2027-01-01	2027-12-31
Södermalm stadsdelsnämnd skall tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda lämplig badplats i Hammarby sjöstad utifrån stadens handlingsplan för nya bad	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck och resursåtagande	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen andra berörda nämnder och bolag utreda hur Bromma ska utvecklas efter att Bromma flygplats har avvecklats	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden arbeta fram differentierade parkeringsavgifter och trängselavgifter, som gör det relativt sätt dyrare för fossildrivna bilar. Parkeringstaxorna för besöksparkering ska ses över	2027-01-01	2027-12-31
Genomföra ett pilotprojekt med digitala informationsdisplayer vid ett urval av stadens badplatser.	2027-01-01	2027-12-31

L
MHN:8

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden

- fungera som stadens experter i frågor om klimat och miljö och skall stödja stadens övriga nämnder och bolag i arbetet för bättre resursanvändning, energieffektivisering och återvinning
- fortsätta ha dialog och ge information till medborgarna för att fler stockholmare uppmuntras och får kunskap om hur de kan ställa om. En god service och tillgänglighet gentemot stadens invånare och företag ska stå i fokus för verksamhetsutvecklingen
- arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att nå klimat- och miljömålen
- delta i stadens internationella samverkansytor samt samverka med kommuner, region, näringsliv, akademi och andra relevanta aktörer för att bidra till att nå stadens miljö- och klimatmål
- vara ekonomiskt hållbar och bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras
- tillsammans med andra berörda nämnder utreda möjligheten att inrätta väl avgränsade kulturljudzoner i staden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med andra berörda nämnder utreda möjligheten att inrätta väl avgränsade kulturljudzoner i staden.	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Köpt energi i stadens verksamheter	11 GWh	11,9 GWh	12 GWh
	Utsläpp per invånare	0,9 ton CO2e/invånare	0,8 ton CO2e/invånare	0,7 ton CO2e/invånare
Obligatorisk nämndindikator				
2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	Andel badvattenprover med godkänd badkvalitet	94 %	95 %	95 %
	Andel kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel vattenförekomster som följer miljökvalitets-normerna för ekologisk status	45 %	50 %	55 %
	Andel vattenförekomster som följer miljökvalitets-normerna för kemisk status	45 %	50 %	55 %
	Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmemedelvärdet för kväveoxid	Max 175 timmar	Max 175 timmar	Max 175 timmar
	Antal dygn över normvärdet för miljökvalitetsmålet för PM10 i luft	Max 35 dygn	Max 35 dygn	Max 35 dygn
Obligatorisk nämndindikator				

Servicenämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret regleras i nämndens reglemente och omfattar gemensamma administrativa tjänster för stadens nämnder och bolag. Inom ramen för befintliga verksamhetsområden ska servicenämnden utveckla tjänsternas kvalitet, stärka serviceutbudet och öka nyttjandet. På uppdrag av kommunstyrelsen samt andra nämnder och bolag ansvarar servicenämnden för genomförandet av stadsgemensamma administrativa processer i syfte att skapa stordriftsfördelar, säkerställa enhetliga och kvalitetssäkrade arbetssätt, minska sårbarheten samt främja välavvägda val mellan egen regi och upphandlad verksamhet, vilket bidrar till nytta för hela kommunkoncernen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- vidareutveckla Kontaktcenter Stockholms service så att stockholmarna och de företag som vill verka i staden får ett snabbt och professionellt bemötande, en enklare och tydligare kanal för information och lättillgänglig kvalificerad service
- med stöd av arbetsmarknadsnämnden tillgängliggöra arbetsplatser genom sociala klausuler eller sysselsättningskrav i fler av stadens upphandlingar där så är lämpligt och möjligt
- bistå miljö- och hälsoskyddsnämnden i arbetet med att byta ut energiineffektiva armaturer för mer energieffektiv belysning med lika eller förbättrad ljuskvalitet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Servicenämnden ska i samarbete med socialnämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Kontaktcenter som en väg in för alla Stockholmare inom det sociala området.	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan.	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning.	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga.	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden samt berörda nämnder ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens arbete för nya arbetssätt för	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
webbpublicering som säkerställer efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter.		

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- effektivisera och utveckla kontaktvägar till att bli mer tydliga och ändamålsenliga för företag, inte minst genom digitalisering och innovation
- öka samverkan med berörda nämnder i tillstånds- och tillsynsprocesser för att erbjuda en sammanhållen och förenklad myndighetsutövning
- säkerställa att kontaktcenters medarbetare har god kunskap om företagens vardag och behov
- delta i gemensamma utvecklingsprocesser med övriga nämnder för att öka stadens totala NKI, fortsätta att utveckla samverkan av ”rätt väg in” avseende e-tjänster, digitala möten med staden och samverkan inom tillståndsansökningar för att förenkla och effektivisera företagens ansökningsförfarande
- tillsammans med kommunstyrelsen, Stockholm Business Region AB, arbetsmarknadsnämnden, och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd fortsätta etableringen av International House och stärka möjligheten till kvalificerad arbetskraftsinvandring
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen säkerställa att miljö- och klimatkrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i de egna avtalen
- etablera generell miljökunskap inom upphandlingsförfarandet för att i kontakt med miljö- och hälsoskyddsnämnden kunna säkerställa miljö- och klimatkrav vid inköpsprocessen
- fasa ut fossila bränslen i upphandlingar med särskilt fokus på transporter, entreprenader och arbetsmaskiner
- genom upphandling minska inköpen av plastprodukter och plastförpackningar i stadens verksamheter
- genomföra fler upphandlingar med delade kontrakt för att underlätta för mindre aktörer och företag där så är lämpligt och möjligt

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- i samråd med kommunstyrelsen prioritera stöd och inriktning i upphandlingsarbete till stadens nämnder och bolag
- rikta särskild uppmärksamhet på att motverka brottslig verksamhet kopplad till upphandlad verksamhet
- stärka arbetet med avtalsuppföljning
- verka för att öka bolagens engagemang i tjänster som beställs från servicenämnden
- skapa förutsättningar för att stödja stadens nämnder vid ansökningar om internationella bidrag från andra organisationer och stödja stadens nämnder och bolag vid ansökning samt genomförande av EU-finansierade projekt
- säkerställa en ändamålsenlig balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och service
- säkerställa att finansiering och prissättning av servicenämndens tjänster utformas så att kostnadsmedvetenheten ökar och att fortsatta effektiviseringar kan genomföras
- verka för en mer lättöverskådlig prislista i samarbete med processägare och kunder
- tillhandahålla utbildning, support och stöd inom upphandling och inköp

- i samråd med kommunstyrelsen utveckla kategoribaserad inköpsstyrning, gemensamma processer samt systemstöd för upphandling, avtalshantering och inköpsanalys
- ansvara för kommunkoncernens inköpskategorier el, måltider och livsmedel samt inredning
- i samråd med kommunstyrelsen löpande utreda förutsättningarna för att etablera ytterligare inköpskategorier i stadens gemensamma kategoriorganisation
- i samråd med kommunstyrelsen bidra till ökad e-handel med stadens leverantörer
- genom effektivisering erbjuda nuvarande obligatoriska tjänster med en prissänkning om motsvarande 1,0 procent
- som tjänst erbjuda nämnderna att registrera inhyrningsavtal avseende lokaler och lägenheter i stadens lokaladministrativa system LOIS
- genomföra hyresförhandlingar utifrån av stadsdirektören utfärdade tillämpningsanvisningar

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen etablera en operativ stödfunktion, i syfte att stödja primärt facknämndernas arbete med digitalisering.	2027-01-01	2027-12-31

Socialnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas verksamhet rörande individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, ekonomiskt bistånd och stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt stadsövergripande verksamheter inom socialtjänst- och funktionshinderområdet. Nämnden har i samverkan med äldrenämnden det samordnande ansvaret för socialtjänstens digitalisering, välfärdsteknik samt data- och informationshantering. Nämnden ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Nämnden ska ha flexibilitet att ställa om utifrån den situation som råder inom migrationsområdet.

Nämnden ansvarar även för stadens relationsvåldscentrum samt de länsövergripande verksamheterna Mikamottagningen, KAST och Origo. Nämnden har ett kommunövergripande ansvar för frågor rörande våldsbejakande extremism. Nämnden ansvarar för råd, stöd och härbärgesplatser till utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare. Nämnden har ett övergripande ansvar i samverkan med äldrenämnden för utveckling och samordning av strategier och insatser för att stärka kompetensförsörjningen till socialtjänsten. Nämnden samordnar verksamhetsförlagd utbildning i socialtjänsten och yrkespraktik samt ansvarar för beslut om kommunala hyresgarantier i Stockholms stad.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- stödja stadsdelsnämnderna att ställa om från specialiserad socialtjänst till förebyggande och tidigt stöd, i enlighet med nya socialtjänstlagen
- vidareutveckla det förebyggande arbetet samt tidiga och kunskapsbaserade insatser, bland annat genom att identifiera och sprida kunskap om såväl effektiva som ineffektiva metoder och insatser, i syfte att fasa ut ineffektiva metoder och bibehålla användningen av och införa effektiva metoder där sådana finns
- i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna under ledning av kommunstyrelsen vidareutveckla en strukturerad samhandling mellan socialtjänst, skola och polis
- prioritera samverkan med skolan i arbetet med barn och unga
- implementera rutiner för att säkerställa att socialtjänsten har ett särskilt fokus på elever i stadens CSU-grupper och RSU-grupper med tillhörande uppföljning
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen
- tillsammans med förskolenämnden utveckla förskolesociala team, för att exempelvis tidigt upptäcka barn med ihållande aggressivt beteende och erbjuda stödinsatser
- i samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan

- leda och samordna arbetet i kommunövergripande brottsförebyggande frågor inom socialtjänstens ansvarsområde med stöd av kommunstyrelsen
- tillsammans med stadsdelsnämnderna verka för att öka kännedom om och förtroendet för socialtjänsten, med särskilt fokus på att bekämpa desinformation
- stötta stadsdelsnämnderna att öka användningen av utredningar i hemmiljö samt bistå stadsdelsnämnderna i att erbjuda en kvalitativ och evidensbaserad god öppenvård som utgår från varje individs behov
- tillsammans med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och äldrenämnden vidareutveckla handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, med särskilt fokus på lokal förankring och uppföljning
- utveckla en stadsgemensam policy för att skydda socialtjänstens medarbetare, med nolltolerans mot hot, alltid polisanmälan, samordnade stödinsatser och säkerhetssamordnare i varje stadsdel
- fortsätta arbetet med socialtjänstakademin för att stärka kopplingen mellan forskning och socialtjänst
- inrätta en forskningshubb för att vidareutveckla akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras på socialkontor i stadsdelarna
- tillsammans med äldrenämnden utreda hur AI kan användas för att effektivisera komplicerade prognoser och processer utifrån stora mängder data, exempelvis försörjningsstöd
- återinrätta Vällingbyteamets arbetsmodell i lämplig stadsdel, med tillhörande vetenskaplig utvärdering
- införa en specialisering inom socialtjänsten för socialsekreterare som arbetar med unga i kriminalitet
- tillsammans med stadsdelsnämnderna införa en modell för individcentrerad uppföljning inom socialtjänsten med tillhörande utbildningar och pilotstudie inom uppföljningar av HVB-placeringar
- sprida arbetsmodellen med avtalscontrollers för placeringar av omhändertagna barn till samtliga stadsdelar
- införa placeringssamordnare i varje stadsdel och säkerställa obligatorisk uppföljning av skolgång, hälsa och tandhälsa för alla placerade barn
- fortsätta utveckla och stärka barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen och fokus på skolan som skyddsfaktor genom samverkan mellan socialtjänsten, förskola och skola, och genom nätverket av barnrättssamordnare
- stötta stadsdelsnämnderna att samordna insatser mellan vuxen- och barnhandläggning
- stödja stadsdelsnämnderna att öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser, bland annat genom nya metoder och digitala lösningar, även för barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten
- i samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mellan socialtjänsten och de fristående skolorna
- i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utvidga och utveckla Skolsociala team Plus i hela staden, där centrala kompetenser som familjebehandlare, specialpedagog och psykolog samlas för att erbjuda samordnat stöd vid komplex skolfrånvaro och andra skolrelaterade svårigheter
- samverka med föräldrar, skola, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och uppsökande sociala arbetet för att nå fler barn och familjer i riskzon
- utreda stärkta insatser riktade mot barn och unga med ADHD och i riskzon för att dras in i kriminalitet
- prioritera åtgärder och samverkan med skola och polis för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat i enlighet med Skolfrid

- tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna systematiskt följa upp placerade och omhändertagna barn med särskilt fokus på skolresultat, hälsa och tandstatus
- tillsammans med utbildningsnämnden permanenta arbetet med skolsamordnare för placerade barn, samt sprida arbetssättet till samtliga stadsdelar
- verka för samarbete med Folktandvården i syfte att säkerställa placerade barns munhälsa
- fortsätta ta en ledande och samverkande roll, tillsammans med berörda nämnder, i arbetet med de sociala insatsgrupperna
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten för sociala insatsgrupper att arbeta mer uppsökande och motiverande
- tillsammans med kommunstyrelsen verka för att införa ett nationellt avhopparprogram
- följa upp arbetet med de sociala insatsgrupperna för målgruppen 12-20 år
- i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för att fler barn och unga får ta del av insatsen behandlingsfamilj som alternativ till institutionsvård
- i samverkan med stadsdelsnämnderna och genom förstärkt samverkan med polisen verka för att fler personer lämnar kriminalitet
- tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna, samt i samverkan med Polisen motverka öppna drogscener
- i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga
- stötta stadsdelsnämnderna att tillsammans med Region Stockholm och utbildningsnämnden öka förekomsten av samordnad individuell plan och utveckla hållbara strukturer för samverkan kring barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst
- stötta stadsdelsnämnderna att återinföra allvarssamtal med unga förstagångsförbrytare med polis, socialtjänst, skola och föräldrar samt följa upp hur stadsdelsnämndernas införande fortskrider
- i samverkan med stadsdelsnämnderna öka användningen av bedömningsinstrument kring målgruppen unga lagöverträdare
- tillsammans med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla sekretesshandboken gällande informationsutbyte mellan socialtjänsten, polisen, skolan och andra relevanta myndigheter
- tillhandahålla barngruppsverksamhet vid familjerådgivningen
- erbjuda föräldrastödsprogram i förebyggande syfte, inklusive föräldrastöd som tar sikte på att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck samt utveckla arbetet med att nå familjer som är i särskilt behov av, eller står särskilt långt från, insatserna
- tillsammans med stadsdelsnämnderna stärka kompetensen kring barn som misstänks ha förts utomlands som ett led i hedersförtryck och verka för att öka anmälningar om utreseförbud
- inom ramen för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck aktivt arbeta för att förhindra barnäktenskap, arrangerade äktenskap och uppfostringsresor och fortsätta genomföra kompetenshöjande insatser om könsstympning och om barn- och tvångsäktenskap
- stötta stadsdelarnas ungdomsmottagningar i arbetet med att bättre försöka nå unga pojkar
- tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden fortsätta utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande BUS-samverkan över hela staden
- införa ett mobilt stödteam för att tidigt nå fler boende i genomgångsbostäder med syfte att förebygga skuldsättning, missbruk och andra problem

- tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla fler insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten, samt sprida dessa till övriga kommuner i länet
- fortsätta arbetet med Skolfam i samarbete med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden, för att verka för en obruten skolgång för placerade barn och säkerställa att inget barn som är placerat på HVB- eller familjehem står utan skolgång mer än en vecka
- tillsammans med förskola och skola, och genom nätverket av barnrättssamordnare implementera stadens stödmaterial kring barnrättsperspektivet med särskilt fokus på barns rätt till utbildning
- säkerställa tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden att barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång, bland annat genom en utökning av undervisningstiden på stadens skyddade boenden
- i samverkan med utbildningsnämnden ta fram system för att följa upp och sammanställa skolresultat för placerade barn och unga på en aggregerad nivå
- förstärka arbetet med rekrytering samt uppföljning av familje- och jourhem och fortsätta utveckla stadens familjehemsvård genom utbildning, kvalitetsuppföljning och information till inspektörer och socialsekreterare
- tillsammans med kommunstyrelsen verka för att staden ska använda sig av insatsen Treatment Foster Care Oregon (TFCO) för unga med antisocialt och/eller kriminellt beteende framför en institutionsplacering
- inrätta en särskild visselblåsarfunktion dit barn, anställda, anhöriga och allmänhet kan vända sig för att anmäla misstanke om missförhållanden vid placeringar av barn
- säkerställa tillsammans med stadsdelsnämnderna att de HVB-verksamheter som används för placeringar drivs av seriösa aktörer
- under ledning av kommunstyrelsen ta fram en styrande handlingsplan för hur samtliga nämnder och bolag ska arbeta för att upptäcka och förhindra möjliggörare inom den kommunala verksamheten
- tillsammans med berörda nämnder genomföra utbildningar för anställda i staden för att öka kunskapen kring möjliggörare
- under ledning av kommunstyrelsen utreda i vilken omfattning möjliggörare idag verkar i stadens verksamheter
- tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter barnet fyllt 18
- bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad
- bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att ta fram lokala lägesbilder och bistå med relevanta åtgärder när så behövs
- under ledning av kommunstyrelsen utreda införandet av en samordningsfunktion motsvarande Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som införts i Malmö, samt utreda om övriga beredskapsfunktioner kan stärkas ytterligare för att säkerställa snabb och effektiv samordning i händelse av olika typer av kriser
- fortsätta intensifiera det uppsökande arbetet i stadens riskmiljöer i samarbete med polisen och stadens ordningsvakter, i synnerhet för att kunna ingripa tidigt och hjälpa vuxna, barn och unga i behov av insatser
- stötta brottsutsatta och vittnen, och då särskilt vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående eller övergrepp i rättssak. Stödcentrum ska utöka sitt uppsökande arbete och ta fram en särskild handlingsplan för att nå unga vittnen
- ta initiativ till ett stärkt länsövergripande samarbete för att stärka myndighetssamverkan till stöd för unga vittnen

- stödja nämnder och bolagsstyrelser att fortsätta jobba i enlighet med stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025
- utreda möjligheterna till utökat operativt samarbete mellan socialtjänst och polis i hela staden kring uppsökande och förebyggande arbete mot våld i nära relationer, likt det tidigare IGOR-projektet
- införa ett ”lämna-program” med ett samordnat och långsiktigt stöd till våldsutsatta som lämnar en våldsam relation
- fortsatt stödja berörda nämnder så att arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck blir samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet
- stödja stadsdelsnämnderna i arbetet med och säkerställa implementeringen av den framtagna modellen för att säkerställa stöd efter avslutad placering på skyddat boende till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla metoder för att identifiera våldsutsatta och utveckla stödinsatser till barn, unga och vuxna för att långsiktigt stärka personer som har blivit utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, gärna i samverkan med civilsamhället. De som har blivit tvungna att bryta med sin familj ska få stöd och hjälp att skaffa sig ett nytt nätverk och ett nytt liv efter placering på skyddat boende
- tillsammans med stadsdelsnämnderna stärka arbetet med att erbjuda adekvat stöd och hjälp till personer som har blivit utsatta för våld och bland annat sexuellt våld, oavsett förövare
- tillsammans med stadsdelsnämnderna stärka samverkan med regionen i syfte att personer utsatta för heders-, relations- eller sexuellt våld erbjuds adekvat stöd och hjälp, oavsett förövare, och öka förekomsten av samordnade individuella planer
- genomföra kunskapshöjande insatser för medarbetare inom relevanta förvaltningar och bolag, för att upptäcka individer som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck
- tillsammans med Origo genomföra ett forskningsprojekt för att undersöka vilka insatser och metoder som fungerar för att hjälpa personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck
- utveckla arbetet med att de som är i behov av samordnade insatser av både socialtjänst och hälso- och sjukvård blir kallade till samordnad individuell planering
- samordna innehållet i stadens relationsvåldscentrum, avseende målgrupp och insatser i samråd med stadsdelsnämnderna, samt utveckla stöd och insatser till barn inom ramen för relationsvåldscentrum, i första hand de barn där någon av föräldrarna, våldsutövaren eller den våldsutsatta, får eget stöd hos RVC
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda och utöka målgruppen för RVC till att även inkludera unga, både våldsutsatta och våldsutövare
- sprida arbetsmodellen med lotsar inom RVC till samtliga stadsdelar i syfte att nå fler i behov av stöd
- i samverkan med Bostadsförmedlingen överta ansvaret för bostadsförturer
- tillsammans med stadsdelsnämnderna stärka kompetensen om psykisk ohälsa vid stadens relationsvåldscentrum
- tillsammans med stadsdelsnämnderna stärka det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer bland unga
- verka för att i större utsträckning upptäcka och erbjuda stöd till unga som utsätts för våld i nära relation, genom exempelvis idéburet offentligt partnerskap med civilsamhället
- stödja stadsdelsnämnderna att vid oundvikliga uppbrott från förskola och skola erbjuda kompensatoriska åtgärder för att motverka problem som uppbrottet kan medföra
- fortsatt stärka det uppsökande arbetet, stödet, och samverkan med andra aktörer mot människohandel, prostitution, så kallad ”sugardejting” och sex som självskadebeteende, i synnerhet mot unga. Samarbetsavtalet mellan polisen och staden ska följas upp årligen
- inrätta en socialjour för att omedelbart kunna möta och ta hand om barn som bevittnat våld

- tillsammans med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar samt fortsätta att utveckla arbetet för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början
- fortsätta utveckla arbetet för att utbetalningar ska vara korrekta med särskilt fokus på avancerade brottsupplägg
- i dialog med Region Stockholm fortsatt verka för att fler kommuner ska ansluta sig till KAST:s verksamhet, med mål om en länsövergripande verksamhet med en liknande organisatorisk modell som Origo
- fortsätta att aktivt delta i Operation Kvinnofrid
- utveckla den uppsökande verksamheten vid stripp-, porr- och sexklubbar för att kunna erbjuda offer för övergrepp hjälp
- utreda möjligheten att införa intensivvårdsbehandling av trauma i enlighet med den metod som testats på Röda Korsets behandlingscenter i Uppsala, samt genomföra en pilot av behandlingen i lämplig stadsdel
- i samverkan med kommunstyrelsen samordna och stödja stadsdelsnämndernas arbete mot våldsbejakande extremism, samt verka för en operativ samverkan med relevanta samhällsaktörer i syfte att följa utvecklingen inom extremismmiljön
- tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden motverka den rasideologiska miljön bland barn och unga
- i samverkan med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och polisen fortsätta utveckla det uppsökande arbetet mot individer som är eller är på väg att bli radikaliserade och mot återvändare strategisk
- i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna, bostadsbolagen samt rättsvårdande myndigheter och Skatteverket motverka den svarta ekonomin och organiserad brottslighet vid tillståndsgivning och tillsyn
- utreda om tillståndsenheten kan stärkas och bredda sitt uppdrag för att aktivt arbeta för att motverka arbetskraftsexploatering
- revidera stadens riktlinjer för tillstånd gällande alkoholservering, i syfte att underlätta för seriösa aktörer med exempelvis tillfälliga tillstånd och möjlighet till så kallad satellitservering
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen fortsätta att arbeta vräkningsförebyggande
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla budget- och skuldrådgivning för att öka kännedomen bland enskilda och minska risken för överskuldsättning i utsatta och särskilt behövande grupper
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, SHIS Bostäder och stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att barnfamiljer inom SHIS genomgångsbostäder får bostadsvägledning och insatser som leder till en stabil bostadssituation och varaktig försörjning
- i samverkan med regionen och stadsdelsnämnderna komplettera hemlöshetsteamet med läkarkompetens i den uppsökande verksamheten
- i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla boendestödet, med särskilt fokus på insatser med starkt brukarperspektiv
- stödja nämnder och bolagsstyrelser att implementera Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020 – 2025 med fokus på att samtliga anställda inom socialtjänsten ska arbeta enligt programmet
- i samverkan med äldrenämnden och SHIS Bostäder fortsätta utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa och genom äldrelotsen vägleda dem till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg
- tillsammans med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och bostadsbolagen ta fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet

- säkerställa att tak-över-huvudet-garantin innebär trygga och varma boenden året runt, samt införa en särskild vintergaranti för hemlösa
- utreda en utbyggnad av Gamlebo för äldre med missbruksproblematik, samt möjligheten till en motsvarande verksamhet med nykterhetskrav
- i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen utreda möjligheten för fler subventionerade bostäder för människor med social problematik långt från bostadsmarknaden
- tillsammans med stadsdelsnämnderna arbeta för att få till en märkbar förbättring i samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten alltid tar initiativ till och samverkar till att samordnade individuella planer upprättas
- tillsammans med stadsdelsnämnderna verka för att LVM-anmälningar snabbare och i ökad utsträckning leder till ansökan om vård i ett tidigare skede, i enlighet med lagens intention
- verka för närmare samverkan mellan stadens uppsökande verksamhet för att motverka hemlöshet och regionens psykiatri genom att införa tvärprofessionella team med exempelvis läkare, socialsekreterare och bostadsvägledare
- fortsätta att öka flexibiliteten och stärka individanpassningen i ledsagningsmodellen
- säkerställa att ledsagning, assistans och andra LSS-insatser beviljas generöst, i syfte att ge goda levnadsvillkor utöver lagens miniminivå
- ta fram en stadsgemensam funktionsrättsstrategi som stärker tryggheten för personer med funktionsnedsättning genom riktade trygghetsåtgärder, ökad tillgång till ledsagning och assistans samt digitala hjälpmedel för delaktighet
- genomföra kunskapshöjande insatser inom missbruk
- tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en utbildningssatsning för att stärka kompetensen om diagnoser inom neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom socialtjänsten
- i samråd med civilsamhället ta fram och implementera trygghetsskapande åtgärder för personer med funktionsnedsättning
- genom samlarteamet erbjuda stöd till personer med samlarsyndrom och bidra till att öka kunskapen i staden om hur socialtjänsten kan ge stöd till personer som lider av samlarsyndrom genom utbildningar och rådgivning
- planera för inrättandet av ett boende för personer yngre än 65 år med demenssjukdom samt stärka stödet till deras anhöriga och barn
- i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna implementera stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser
- i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbeta för att personer inom socialpsykiatrin eller som är sjukskrivna av sociala/medicinska skäl kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser och komma ut i arbetslivet
- bistå arbetsmarknadsnämnden i arbetet med att utveckla insatser, såsom nya utbildningar och sociala företag, för att underlätta för personer med högfungerande autism att delta i arbetslivet
- samordna och leda stadens arbete i enlighet med färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheter
- tillsammans med stadsdelsnämnderna säkerställa att barn som tillhör LSS personkretsar men som inte går i särskola erbjuds korttidstillsyn
- tillsammans med kulturnämnden och socialnämnden införa en kulturbonus inom LSS med rabatterat inträde enligt Kulanpremiens modell samt se till att det finns ett stort utbud av kulturupplevelser tillgängliga utifrån de olika deltagarnas behov
- i samarbete med civilsamhället främja det uppsökande arbetet inom LSS i syfte att nå fler barn och unga

- i ökad utsträckning utvärdera effekterna av socialtjänstens insatser, samt verka för att i större utsträckning knyta forskning till praktik
- fortsätta utveckla stödinsatser vid placering av hotade/våldsutsatta barn och vuxna på skyddade boenden, liksom stödet till barn, unga och vuxna efter avslutad placering
- bistå arbetsmarknadsnämnden att tillsammans med stadsdelsnämnderna, ansvariga myndigheter och civilsamhället samordna stadens mottagande av nyanlända och vara pådrivande i arbetet för att förbättra nyanländas etablering och inkludering i samhället
- stödja och samverka med berörda nämnder så att etablering på bostadsmarknaden underlättas och hyreskontrakt omsätts
- fortsätta arbetet med att möta ensamkommande ungdomar i utsatta situationer
- stötta stadsdelsnämnderna att utveckla kvaliteten inom mottagandet av och arbetssätten kring kvotflyktingar
- utveckla och stärka samarbetet med civilsamhällets organisationer för att nå grupper som socialtjänsten har svårt att nå på egen hand
- fortsätta använda idéburna-offentliga partnerskap
- genom EU-teamet och i förstärkt samverkan med civilsamhället utveckla stödet till utsatta EU- och tredjelandsmedborgare, i synnerhet för kvinnorna i målgruppen, och fortsatt erbjuda verksamheter på dagtid samt tillfälliga boendealternativ genom Vinternatt och Sommarnatt
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta med sociala investeringar för att förebygga social utsatthet samt anlita forskning för att följa upp investeringarnas effekter
- i samarbete med partnerorganisationerna fortsätta gällande idéburna offentliga partnerskap för insatser till ungdomar som står eller riskerar att hamna utanför samhällets insatser
- tillsammans med stadsdelsnämnderna verka för att mötesplatser för unga hbtqi+ personer, inklusive unga hbtqi+ personer med olika funktionsvariationer, ges goda och tydliga förutsättningar att bedriva sin verksamhet, över hela staden och i synnerhet i ytterstaden
- för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara, ställa krav på bland annat barn- och familjekompetens och utdrag ur misstanke- och belastningsregister vid upphandling av insatser i hem där det finns barn
- tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla de skolsociala teamen för att arbeta med beteendestörningar i skolmiljön
- tillsammans med kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande plan mot hedersförtryck
- ska utreda möjligheten att införa ett lokalt flaggningssystem mot bortförda barn

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen skall i samverkan med utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och exploateringsnämnden implementera Skolfrid	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i nära samverkan med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ansvara för att utveckla och införa en förstärkt modell för samverkan mellan skola, socialtjänst och BUP, inspirerad av erfarenheterna från pågående arbete i staden. Modellen ska ge tidiga och samordnade insatser för barn och unga i riskzon, och användas både för att förebygga kriminalitet och för att hantera skolfrånvaro och annan skolrelaterad problematik.	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och Region Stockholm utveckla samverkan mellan	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten		
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna göra en översyn av ersättning för bostäder enligt SoL	2027-01-01	2027-08-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda om kostnader för gemensamhetsutrymmen i LSS-boenden kan finansieras på annat sätt än genom hyran	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på nya ersättningsnivåer inom bostad med särskild service (LSS) och daglig verksamhet (LSS)	2027-01-01	2027-08-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna för en central placeringsfunktion för inköp av boendeplatser för individuella avtal inom LSS	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden införa ett socialtjänstens 1177, som via telefon och på nätet lotsar medborgare till att få rätt stöd. Personer med multiproblematik ska få ett särskilt nära och personligt stöd	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden revidera Stockholms stads program för stöd till anhöriga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska göra en översyn av stadens stöd till den som utsätts för våld, sexuellt förtryck, prostitution och människohandel i syfte att säkerställa att stadens insatser ger stöd och skydd till alla som behöver det	2027-01-01	2027-06-30
Socialnämnden ska i dialog med kvinnojourer utreda vilket digitalt stöd som kan ges för den som utsätts för digitalt våld och hot	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur samverkan mellan socialtjänsten och förskolor kring barn som riskerar att fara illa kan stärkas	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda en enhetlig yrkestitulatur inom socialpsykiatrins verksamhetsområde	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om beslut kan fattas för längre tidsperioder i syfte att öka framförhållningen för brukare och utförare	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda långsiktiga behov och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga		
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda behovet av en samordningsfunktion för placeringar av barn och unga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter barnet fyllt 18	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden samt övriga berörda nämnder och myndigheter följa upp användningen av den framtagna sekretesshandboken och revidera den i syfte att inkludera fler verksamheter och områden, bland annat skolan	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram förslag på ersättning och utformning för insatsen korttidsvistelse på dagtid	2027-01-01	2027-09-30
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen uppdatera dokumentationen för det bedömningsinstrument som ligger till grund för ersättningsnivån (LSS)	2027-01-01	2027-05-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur socialtjänsten kan bevilja fler insatser utan att de föregås av individuell behovsprövning i syfte att säkerställa likställighet i tillgång till insatser inom staden	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska revidera riktlinjerna för budget- och skuldrådgivning	2027-01-01	2027-06-30
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen revidera handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en gemensam målbild och handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en god och nära vård	2027-01-01	2027-08-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden ta fram en nollvision för hemlöshet bland äldre	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samverkan med regionen genomföra en pilotverksamhet inom det uppsökande arbetet mot hemlöshet med tvärprofessionella team där läkare och socialsekreterare ingår	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden utveckla skolsociala team på gymnasiet i syfte att stärka elevers psykiska hälsa, öka närvaron och förebygga avhopp	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska inrätta en forskningshubb för att utveckla en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla specialkompetens för yrkesverksamma inom socialtjänsten med särskilt fokus på ungdomar indragna i grov kriminalitet	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska införa ett lämna-program för personer utsatta för våld i nära relation	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska utreda system som underlättar för våldsutsatta att enklare hitta boende i en annan stadsdel	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska inrätta en central funktion för enskilda brukare att vända sig till om man mött oseriösa utförare	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska överta ärendeansvaret för personer som befunnit sig i hemlöshet i över sex år	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska inrätta team som erbjuder insatsen Treatment Foster Care Oregon (TFCO) för unga med antisocialt och/eller kriminellt beteende	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en manuell räkning av bifall och avslag på ansökningar om ledsagning, liksom hur många beslut som överklagats och i hur många fall domstolens beslut gått staden emot	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelarna, socialnämnden och utbildningsnämnden initiera uppföljning av omhändertagna barns betyg, hälsa och tandstatus	2027-01-01	2027-08-31
Socialnämnden ska inrätta ett nytt akutboende med krav på drogfrihet	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden utreda en utbyggnad av verksamheten Gamlebo, samt möjligheten till motsvarande drogfri verksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla metodstöd för rutiner vid anmälan till socialtjänsten och samverkan kring barn och familjer som behöver socialtjänstens stöd	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna särskilt uppmärksamma individer och grupper i förskolan med höga nivåer av aggressivitet i syfte att möjliggöra införandet av tidiga, förebyggande åtgärder	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden säkerställa att alla förskolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla kartläggningar, program och strategier som leder till konkret handling och förändring gällande orosanmälan	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett system för att socialtjänsten ska kunna följa placerade barns skolresultat, hälsa och tandstatus	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och de kommunala bostadsbolagen utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden gemensamt ta fram en plan för att hjälpa människor ur strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande plan mot hedersförtryck	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska utreda möjligheten att införa ett lokalt flaggningssystem mot bortförda barn	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- leda, samordna och utveckla samverkan med SHIS Bostäder för att analysera, följa upp och samordna de årliga behovsbedömningar av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd, och vidareförmedla dem till exploateringskontoret
- tillsammans med SHIS bostäder och i samråd med kommunstyrelsen utveckla nyckeltal för att följa utvecklingen avseende in- och utflytt, beläggningsgrad, boendetid och tomgångshyror för att möta stadens behov av genomgångsbostäder och motverka tomgångshyror
- tillsammans med SHIS Bostäder och i samråd med kommunstyrelsen kontinuerligt utvärdera boende- och ersättningsmodeller för att säkerställa att SHIS kan uppfylla sitt bostadssociala uppdrag
- tillsammans med SHIS Bostäder och stadsdelsnämnderna tillgodose behovet av genomgångsbostäder för målgruppen våldsutsatta som tvingas flytta
- i samarbete med bostadsförmedlingen, bostadsbolagen och SHIS Bostäder tillhandahålla genomgångsbostäder för barnfamiljer som under lång tid levt i osäkra boendeförhållanden. Till det ska 150 lägenheter som bostadsförmedlingen årligen förmedlar vikas till genomgångsbostäder i SHIS Bostäders regi
- ha en god samverkan med berörda parter i externa aktörers etableringsprocess och genom sin etableringslots vara en väg in samt ett stöd under hela processen för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom social omsorg
- genom branschrådet för LSS fortsätta en nära dialog med aktörer som vill delta i utbyggnaden av bostäder med särskild service
- säkerställa att branschrådet för LSS värnas och att deras synpunkter tillvaratas
- införa Rättviksmodellen med uttag av tillsynsavgifter i efterhand

- medverka till att staden uppnår ett resultat om minst 70 i Nöjd kund-index genom att utveckla den egna verksamheten samt medverka i gemensamma utvecklingsprocesser med övriga nämnder
- samverka med branschrepresentanter inom hotell- och restaurangnäringen samt andra tillståndsgivande myndigheter och evenemangsarrangörer inom staden för att förbättra samordningen i tillstånds- och evenemangsfrågor
- arbeta för att de verksamheter som köper in livsmedel och måltider ska förhålla sig till Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat
- arbeta med klimatrelaterad riskkartläggning och verksamhetsanpassning i enlighet med stadens handlingsplan för klimatanpassning
- i samband med bostadsexploateringsprojekt utreda om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende, med prioriterad inriktning på boenden inom funktionshinderomsorg och socialpsykiatri. Socialnämnden har ett särskilt ansvar att i tidigt skede och i tillräcklig omfattning säkerställa beställningar av dessa boenden
- i samverkan med bostadsbolagen se över möjligheten till inrättandet av bostäder med särskild service vid genomgripande renoveringar av lokaler i allmännyttan
- stötta stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden att inventera mark och detaljplaner för byggande av bostäder med särskild service
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden och exploateringsnämnden inrätta ett forum för strategisk planering av utveckling av bostäder med särskild service
- ta fram tillämpningsanvisningar för förmedling av bostäder med särskild service
- i ökad omfattning beställa olika typer av boendelösningar för personer med funktionsnedsättning, i synnerhet boendetyper där det idag råder underskott
- sänka tillsynsavgifterna för alkohol

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna arbeta för att stadens socialtjänst ska bli mer innovativ genom att exempelvis utveckla användandet av digitalisering, e-tjänster och välfärdsteknik med fokus på stöd och service och minskat digitalt utanförskap
- effektivisera och utveckla myndighetsutövningen till att bli mer tydlig och ändamålsenlig för företag, inte minst genom digitalisering och innovation
- tillsammans med äldrenämnden etablera en verksamhetsnära förvaltning av stadens sociala system
- fortsätta arbetet med uppgiftsinsamlingen till Socialstyrelsens officiella LSS-statistik
- tillsammans med stadsdelsnämnderna verka för att boenden med särskild service ska tillhandahålla bättre möjligheter till digital kommunikation och att fler boende och personal ska kunna tillgodogöra sig de möjligheter som digitaliseringen erbjuder
- beställa bostäder med särskild service
- samordna arbetet med stadens årliga boendeplan för bostäder för personer med funktionsnedsättning och bearbeta stadsdelsnämndernas/regionernas förslag samt föreslå beslut om åtgärder utifrån en sammanvägd övergripande bedömning av behov och framtida trender
- tillsammans med äldrenämnden och Micasa Fastigheter utreda ett mildrande av skuldfrihet som krav för plats på seniorboende, för äldre i eller med erfarenhet av hemlöshet

- i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsatt ansvara för och vidareutveckla modernisering av sociala system och ta tillvara den effektiviseringspotential som detta medför
- samordna utbetalning till privata gruppboenden gällande bidrag för merkostnader för ny gruppbostadsplats LSS/SoL
- fortsätta utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer
- tillsammans med stadsdelsnämnderna undersöka hur digitala arbetssätt kan förenkla och förbättra handläggningen av ekonomiskt bistånd
- vara drivande i stadens arbete för att införa moderna sociala system och säkerställa att såväl allmänhet som personal har tillgång till användarvänliga och enkla digitala kontaktvägar och system
- säkerställa att förvaltningen har en god materiell beredskap och är välövad inför eventuella kriser

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Socialnämnden ska genomföra en genomlysning av samtliga sociala lägenheter som finns i staden i syfte att säkerställa att de används på ett effektivt sätt	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda vilka hinder som finns för våldsutsatta att få bostad via förtur	2027-01-01	2027-06-30
Socialnämnden ska i samband med verksamhetsplan genom nämndindikatorer, kvantifiera årets behov av bostäder inom ramen för det bostadssociala uppdraget, för samtliga målgrupper	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och Stiftelsen Hotellhem i Stockholm utreda frågan om boenden för komplexa målgrupper	2027-01-01	2027-05-31
Socialnämnden ska revidera riktlinjerna för försöks- och träningslägenheter och utvidga riktlinjerna till att omfatta Bostad först	2027-01-01	2027-06-30
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kartlägga förekomsten av otrygga anställningar inom funktionshinderomsorgen	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska överta ansvaret för bostadsförturer från Bostadsförmedlingen	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer i urval

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,4 %	2,3 %
	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	88,5 %	-	88,5 %
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet	Andel unga som fått brottsofferstöd och som upplever en positiv förändring av sin livssituation till följd av stödet	64 %	64 %	64 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer aktualiserade vid Enheten för hemlösa som tagit sig ur hemlöshet inom fyra år	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	73	74	74
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Antal tillkomna permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi	150	150	150
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar fullgörande av stadens uppgifter inom plan- och byggväsendet enligt plan- och bygglagen och annan relaterad lagstiftning, såsom övergripande fysisk planering, detaljplanering, handläggning av bygglov och bygganmälan, tillsyn och namngivning, stadens grundläggande mätnings- och kartläggningsverksamhet, inrättande och upphävande av naturreservat, kulturreservat och biotopskyddsområden samt djur- och växtskyddsområden enligt miljöbalken samt beslut om bidrag enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag. Nämnden ansvarar också för den fristående kommunala lantmäterimyndigheten.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

- **Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:**
- arbeta med att uppnå stadens långsiktiga mål på 140 000 bostäder 2010 – 2035 ska ligga till grund för nämndens övergripande arbete
- verka för att det byggs bostäder med olika upplåtelseformer, både fler hyres- och bostadsrätter, ägarbostäder, hyrköp och moderna kollektivhus, där även nya radhus och småhus får plats
- Verka för att lika delar hyresrätter som bostadsrätter ska byggas. I områden där hyresrätter är den dominerande upplåtelseformen ska fler ägda boenden byggas, liksom tvärtom
- verka för att hyresgäster i något av stadens egna bostadsbolag och i ytterstaden och som önskar friköpa sina lägenheter ska få sin sak prövad när det leder till en mer blandad stadsdel
- arbeta för att pröva om projekt kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende för äldre och/eller bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL
- tillsammans med socialnämnden, fastighetsnämnden och exploateringsnämnden inrätta ett forum för strategisk planering av utveckling av bostäder med särskild service
- tillsammans med exploateringsnämnden fortsätta arbetet med att inventera mark och detaljplaner för byggande av fristående LSS-bostäder
- arbeta för genomgångsbostäder med flexibel användning för prioriterade grupper och vara en aktiv part i stadens samverkan kring att hitta platser för och möjliggöra boendelösningar för mottagandet av nyanlända
- arbeta för att fler stora lägenheter i stadens utsatta områden byggs
- arbeta med att kompensera negativa effekter av trångboddhet vid utformning av allmän platsmark i samband med exploatering ska fortsätta och vara en naturlig del av planeringsunderlagen för stadsutvecklingsprojekten. I arbetet ska även efterfrågan och marknadsförutsättningar för stora bostäder analyseras
- det bygga betydligt fler bostäder för unga och studenter. Det kan delvis ske genom tillfälliga bostäder, exempelvis i tomma fastigheter eller i bostadsmoduler i väntan på permanent bebyggelse

- bygga fler äldre- och seniorbostäder samt skapa fler trygghetsboenden så man inte behöver flytta från sin stadsdel när man blir äldre
- nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden arbeta med att ta fram en strategi för att fler bostäder i city byggs, målet ska vara att minst 25 % av tillkommande byggyta i city ska prövas för bostäder
- tillsammans med exploateringsnämnden verka för en förenkling av konverteringsprocessen av kontor till bostäder i city och i andra stadsomvandlingsområden, till exempel Alviks strand
- underlätta byggandet även under lågkonjunktur ska nämnden arbeta fram en modell för olika avgifter vid att detaljplaner delas upp i tid

- vid utvecklingen av området ”Stockholmsmässan” bör staden utarbeta tydliga program för både gestaltning och struktur, så kallad områdesplanering
- vid utveckling av området ”Stockholmsmässan” bör staden utveckla flexibla detaljplaner innan marken säljs eller bjuds ut till tomträtt
- tillsammans med andra berörda nämnder och kommunala bolag arbeta för visionen om ”15-minutersstaden”, där alla vardagsbehov för stadens invånare finns inom en kvarts resväg. Därför krävs en helhetssyn när staden planeras
- verka för att stadens utveckling utgår från översiktsplanen men nämnden ska ta fram fler generella områdesplaner där områdenas helhetsbehov beaktas
- samhällsfunktioner som arbetsplatser, skolor, äldreboenden, LSS-boenden, förskolor och infrastruktur ska byggas samtidigt som nya bostäder. Stadens åtaganden inom ramen för 2013-års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingens Storstad Stockholm ska uppnås och har hög prioritet
- fortsätta arbetet med socialt värdeskapande analys (SVA).
  Vi behöver bygga ihop stadsdelar på ett bättre sätt. Stadens utsatta delar behöver få ett bättre utbud och mer blandad bebyggelse som bidrar till trygghet
- tillsammans med övriga staden strategiskt arbeta för att bygga bort otryggheten, med särskilt fokus på våra utsatta områden. Överdäckning av spåren vid Centralstationen, har stor potential att läka ett sår genom staden och bli en ny, levande, attraktiv och hållbar stadsdel
- tillsynsverksamheten ska bidra till målet om en mer trygg, tillgänglig och attraktiv stad
- verka för att Skrubba verksamhetsområde på sikt ska prövas för stadsutveckling och parallellt ska det utredas om Skrubba kan avyttras för att frigöra ny stadsutvecklingspotential i regionen. Arbetet med att öka mängden arbetsplatser i staden, som t.ex. i Söderort och på Järva, ska fortsätta
- ha en tydlig organisation och proaktivt arbeta för fler näringslivsetableringar, fler externa utförare och byggare av samhällsfastigheter
- fler stadskärnor i nya stadsutvecklingsprojekt ska skapas och utgångspunkten är byggnation av bostäder i kvartersstruktur, som är ett effektivt sätt att använda marken på. Samtidigt spelar även högre hus en naturlig roll i många av de täta områden som nu genomgår en intensiv utvecklingsprocess utanför stenstaden
- fler stadsgator och boulevarder ska byggas utifrån översiktsplanens intentioner. Levande bottenvåningar skapar trygghet, mer kommers och en levande stad
- bidra till välfungerande skolor inom ramen för stadens samordnade skolplanering (SAMS). Nämnden ska i ett tidigt skede planera för kvalitativa skol- och förskolegårdar med välfungerande friytor
- den fortsatta upprustningen av Östermalmstorg ska ske utifrån medborgarnas synpunkter och platsens kulturhistoriska värden
- bistå trafiknämnden och Norrmalm stadsdelsnämnd för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt
- den demokratiska delaktigheten för invånarna ska utvecklas i alla stadsutvecklingsprojekt. Tidig medborgardialog under planprocesserna kan bli ännu bättre, så fler kan komma till tals. Samhällsplaneringen ska inkludera ett jämställdhetsperspektiv

- tillsammans med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och övriga berörda nämnder bistå idrottsnämnden med att utreda och genomföra fler privata nyinvesteringar och reinvesteringar i idrottsanläggningar.
  Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och idrottsnämnden säkerställa att det byggs en ersättningsplan för Bromstens IP, när en ny skola och idrottshall byggs på området
- att utreda och starta BID-projekt i stadens bostadsområden i syfte att stärka tryggheten för de boende genom en mer aktiv dialog och samarbete av områdens fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv
- tillsammans med kommunstyrelsen, socialnämnden, exploateringsnämnden utreda och kartlägga den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet
- tillsammans med socialnämnden, exploateringsnämnden och bostadsbolagen ta fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet
- tillsammans med socialnämnden, exploateringsnämnden och de kommunala bostadsbolagen utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet.
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kulturnämnden arbeta med att införa kulturljudszoner
- tillsammans med exploateringsnämnden verka för fler markanvisningar till mindre aktörer för att få igång byggandet och öka mångfalden i gestaltningen av nya områden
- arbeta med att det byggs fler bostäder i radhusform i Järva
- inrätta en stödfunktion för förorenad mark och sediment som stöttar stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag i hur de ska gå tillväga när de stöter på förorenad mark, såväl stadens mark som mark som ägs av annan part
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder ta fram och överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kunna fatta beslut om inrättande av naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen, Majrosskogen samt Kyrkhamn
- tillsammans med övriga berörda nämnder fortsätta att utreda förutsättningarna för att inrätta ett naturreservat i Fagersjöskogen

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kulturnämnden utreda införandet av kulturljudszoner	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ta fram förslag på förbättrad samordning för den strategiska planeringen av idrottsytor	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB utreda verktygen för att vid renovering av skolutbyggnad eller uppförandet av en ny skola genomföra relevanta konsekvensanalyser för bidra till att motverka skolsegregationen	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden inrätta ett forum för strategisk planering av utveckling av bostäder med särskild service	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ska utreda möjligheten att avyttra Skrubba i syfte att frigöra ny stadsutvecklingspotential i regionen	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska genomföra en trafikutredning kring Odenplan i syfte att skapa ett nytt torg en s.k. piazza, med mindre trafik, mer restauranger,	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
grönska och trivsel. Trafiknämnden ska samarbeta med stadsbyggnadsnämnden och Norrmalm stadsdelsnämnd för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt		
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden fortsätta utreda förutsättningarna för en högre andel arbetsplatser i Söderort, såsom inom stadsutvecklingsområdena Älvsjö-Örby och Söderstaden	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och idrottsnämnden säkerställa att det byggs en ersättningsplan för Bromstens IP	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden arbeta med att ta fram en strategi för att fler bostäder i city byggs, målet ska vara att minst 25 % av tillkommande byggyta i City ska prövas för bostäder	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska arbeta fram en modell för olika avgifter vid att detaljplaner delas upp i tid	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden verka för en förenkling av konverteringsprocessen av kontor till bostäder i city	2027-01-01	2027-12-31
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB slutföra arbetet med att införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet samt grönska i utemiljön. De ska så långt som möjligt vara styrande för såväl kommunala som fristående förskolor och skolor	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, socialnämnden, exploateringsnämnden utreder och kartlägger den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och exploateringsnämnden gemensamt ta fram en plan för att hjälpa människor ur strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden, exploateringsnämnden samt de kommunala bostadsbolagen utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- arbeta för stärkt samverkan med näringslivet, fastighetsägare och övriga aktörer i stadsutvecklingen i syfte att nå en transporteffektiv, hållbar och framkomlig stad
- tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion, nå en mer framkomlig och hållbar stad
- tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön
- stärka samverkan med samma nämnder i syfte att bättre planera och möjliggöra för laddinfrastruktur i nya och befintliga byggprojekt
- staden ska arbeta för att bygglov för solceller slopas och för att riksintresset för kulturmiljövården tillåter solceller, även i innerstaden
- bistå stadens strategiska planering för att säkerställa en långsiktigt hållbar energi- och

elförsörjning. Det kommande kraftvärmeverket i Lövsta kommer vara avgörande i stadens klimatarbete

- bidra med hög kompetens i stadens arbete med klimatanpassning och beakta effekter av effekter av ett förändrat klimat såsom skyfall och värmeböljor i planeringen
- nämnden ska arbeta för att värna och stärka biologisk mångfald, inte minst i stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla områden och med beaktande av stadens gröna kilar. Ekologisk kompensation spelar en naturlig del vid exploatering
- tillsammans med andra berörda nämnder fortsätta utredningarna och inrättandet av naturreservat i Kyrkhamn, samt utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen. I arbetet ska beaktas att bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur kan genomföras
- medverka i arbetet för fler badplatser samt underlätta för externa aktörer att anlägga bad- och poolanläggningar. Bad och byggnader ska harmonisera med stadens vatten och omgivande stadsmiljö
- en ordnad avveckling av Bromma flygplats genom dialog med staten, i samband med att avtalet sägs upp ut förutsätter att Arlanda utvecklas. Både vad gäller kapacitet för fler flygavgångar genom att en fjärde landingsbana, såväl som infrastrukturen på marken till och från flygplatsen
- medverka till att en del av den frigjorda ytan efter Bromma flygplats ska användas för bostäder, en del omvandlas till friluftsområde och kolonilotter. Det kommer även krävas infrastrukturåtgärder i Brommaområdet för att klara trafik-, väg- och elnät. Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd exploateringsnämnden inom ramen för ordinarie ansvarsområden påbörja en långsiktig planering för hur stadsutveckling skulle kunna ske i området. I arbetet ska externa aktörer involveras
- medverka till förtätningen av Bromma görs med en varsam utveckling som harmoniserar med närliggande områden. I de fall det finns kulturhistoriskt värdefulla områden att bevara, så s dessa beaktas och värnas
- nämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck

- nämnden ska samverka med regionen i planeringen av en effektiv kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras efter att Bromma flygplats lagts ner och området exploaterats
- arbeta med att planera för att fler kolonistugor/områden och fler odlingslotter skapas i staden
- stadens byggnadsordning, arkitekturpolicy och strategi för småhus- och villaområden är styrdokument som ska genomsyra all stadsutveckling
- verka för att stadens policydokument skärps så att gröna och kulturhistoriska värden säkras
- ska få i uppdrag att utveckla villastrategin med mål om att gestaltning och grönytefaktorn ges en avgörande roll i bedömning av exploatering i villaområden
- ska arbeta för att undvika ovarsamma exploateringar av aktörer som slår ihop tomter och bygger storskaliga och illa gestaltade flerbostadshus. Nya villor, radhus och småhus spelar en naturlig roll när staden växer och kan bidra till en mer blandad stad i harmoni med naturen
- genom den kulturhistoriska fonden verka för mer rimliga hyreshöjningar för stadens kultur- och föreningsliv som hyr in sig i stadens kulturhistoriskt viktiga byggnader
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och de kommunala bostadsbolagen införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram en strategi för att främja hållbart byggande i trä eller andra material med motsvarande eller bättre klimatprestanda och byggtakt	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB, Stockholmshem AB och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta utredningarna och inrättandet av ett naturreservat i Kyrkhamn	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna med syfte att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. I samband med det ska staden ta ett samlat grepp på visionsarbetet Rågsveds Allé och starta ett visionsarbete om stadsutvecklingen i Fagersjö. Arbetet ska syfta till att undersöka förutsättningarna för att nya pendeltågsstationer i Fagersjö och Rågsved samt bygga nya bostäder	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, berörda stadsdelsnämnder utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen. I arbetet ska bostadsbyggnadsmål och viktig infrastruktur beaktas	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig och hållbar stad	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden projektera bussterminaler vid Brommaplan och Gullmarsplan så att dessa projekt med Region Stockholm som huvudman kan sättas igång mellan åren 2025-2027 (2.3)	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och i samråd med stadsbyggnadsnämnden utreda att tillämpa p-köp även vid förtätning	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska få i uppdrag att utveckla villastrategin med mål om att gestaltning och grönytefaktorn ges en avgörande roll i bedömning av exploatering i villaområden	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska arbeta med att planera för att fler kolonistugor/områden och fler odlingslotter skapas i staden	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska samarbete med kulturnämnden ta hänsyn till att den arkitektoniskt intressanta terminalbyggnaden på Bromma flygplats bevaras för eftervärlden	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska bistå i planeringen av en effektiv kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras när	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
området på Bromma flygplats exploateras		
Stadsbyggnadsnämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck och resursåtagande	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen andra berörda nämnder och bolag utreda hur Bromma ska utvecklas efter att Bromma flygplats har avvecklats	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och de kommunala bostadsbolagen införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd	2027-01-01	2027-12-31

L
SbN:10

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelse*r ska nämnden:

- staden ska fortsätta arbeta med byggaktörsdrivna planprocesser, ge byggrätter till fler aktörer och att utbudet av byggbar mark genom att marken planläggs innan markanvisning, och låta bygglovsprocessen löpa parallellt med detaljplaneprocessen när det är möjligt
- ska ha en positiv hållning till initiativ för prickmarkskifte
- staden ska upprätthålla planberedskapen och målen om nya detaljplaner, så dessa finns på plats när konjunkturen vänder och byggstarterna kan öka. Digitalisering är en avgörande faktor för att effektivisera planprocesserna
- ska arbeta med att nya detaljplaner utgår från god genomförbarhet och möjligheter till flerfunktionalitet samt samuyttjande av mark ska tas tillvara. Staden ska vidareutveckla Stockholmshusen som syftar till standardiserade byggprocesser och lägre byggkostnader för stadens allmännyttiga bostadsbolag. Stockholmshusen har lett till hyror som ligger cirka 20 procent under genomsnittet för annan nyproduktion i staden. Staden ska i högre grad låta privata aktörer bygga på liknande sätt
- utreda möjligheten att konkurrensutsätta Stockholmshusen, så att fler aktörer kan bygga bostäder till en lägre hyra
- Stockholm ska bli en pilotkommun i att tillämpa friare tolkning av byggregler i syfte att bygga billigare, och fem nya byggprojekt ska identifieras för detta ändamål

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Utbildningsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB utreda verktygen för att vid renovering av skolutbyggnad eller uppförandet av en ny skola genomföra relevanta konsekvensanalyser för att bidra till att motverka skolsegregationen	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda åtgärder för att minska trångboddhet, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden utveckla arbetet för områdesplanering och se över processer för att detaljplanelägga innan markanvisning	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska under ledning av kommunstyrelsen utreda hur totalförsvarets behov påverkar stadsutvecklingsprocessen	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna,	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder ta fram ett program för främjande av stadsnära odling		
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden identifiera 5 nya byggprojekt för friare tolkning av byggregler i syfte att nå lägre byggkostnader	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska utreda möjligheten att konkurrensutsätta Stockholmshusen	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	6 000	6 000	7 000
	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	5 000	5 000	5 000
	Antal påbörjade bostäder	6 000	6 000	8 000
Obligatorisk nämndindikator				

Trafiknämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar att nämnden är huvudman för allmänna platser och väghållare enligt plan- och bygglagen. Nämnden ansvarar för strategisk trafikplanering, utveckling av trafiksäkerheten samt trafik- och parkeringsövervakning. Nämnden har ansvar för samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet och för stadsövergripande utveckling av stadens parker och grönområden. Nämnden har det stadsövergripande ansvaret för badfrågor och inrättandet av bastubad. Nämnden ansvarar för skötsel och renhållning av samt investeringar i stads- och gatumiljön samt vissa parker och kajer. I ansvaret ingår även skötsel av stadens samtliga träd på gatumark.

Nämnden ansvarar för utveckling av stadens torg, upplåtelse av torgplatser samt utveckling och tillsyn av torghandeln. Nämnden utgör stadens skyfallsfunktion. Nämndens ansvar omfattar även branddammar och dammsäkerhet.

Från och med 2027 övertar trafiknämnden ansvaret från stadsdelsnämnderna för belysningsanläggningar, lätta konstruktioner och gatugröna ytor samt ansvarar för prövning av godkännande av samverkanshuvudman och kommunens roll som samverkanshuvudman enligt Lag (2026:955) om avgift för områdessamverkan.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- arbeta för en framkomlig stad, där klimat- och miljömålen nås. Trafikåtgärder ska alltid utgå från perspektiven om en säker, trygg och tillgänglig stad
- integrera tillgänglighetsperspektivet i verksamheten vid all fysisk förändring i det offentliga rummet och alltid arbeta utifrån stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- öka ambitionen i att anpassa stadens fysiska rum inom nämndens ansvarsområde för personer med funktionsnedsättning. En ökning av investeringsvolymen under mandatperioden ska tillgodose att ny- och reinvesteringar ska bygga bort tillgänglighetsbrister som personer med funktionsnedsättningar möter i det offentliga rummet
- arbeta för att höja ambitionen av drift och underhåll för att säkerställa tillgängligheten
- fortsatt säkerställa att behoven av parkeringsplatser för funktionshindrade tillgodoses
- i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden under satsningen skolfrid ta fram en sammanhållen plan för säkrare skolvägar, där varje skolas skolväg och trafiksäkerhet tas i beaktan, kombinerade gång- och cykelbanor ska undvikas
- samverka med polis och andra myndigheter kring hastighetsöverträdelser och vårdslös körning
- arbeta för ett tryggt offentligt rum som ska ske samordnat med stadens övriga nämnder och bolag. Platssamverkan med fastighetsägare ska vara högt prioriterat.
- trafiksäkra farliga övergångsställen, i synnerhet för människor med funktionshinder

L
TN:2

- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en skarpare strategi för hantering och bortforsling av byggsäckar som blockerar framkomligheten på stadens gator och torg. Strategin ska även inkludera straffavgifter vid felaktig hantering
- genomföra en kartläggning av upprustningsbehov för stadens broar i syfte att förbättra tillgänglighet och knyta samman Stockholm
- Trafiknämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att införa hastighetsdisplayer för cyklister på platser där många cyklister och gående möts, i syfte att öka trafiksäkerheten.
- Trafiknämnden ges i uppdrag att utreda införandet av digitala informationsdisplayer vid stadens badplatser för att säkerställa snabb och tydlig information om badvattenkvalitet och eventuella avrådan från bad.

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen ska tillsammans med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2027-01-01	2027-08-31
Trafiknämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden ta fram en sammanhållen plan för säkrare skolvägar, där varje skolas skolväg och trafiksäkerhet tas i beaktan	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samverkan med utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och exploateringsnämnden implementera Skolfrid	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska genom ex hastighetsbegränsningar och vägmarkeringar trygga farliga cykelvägar och gångbanor för att öka säkerheten för gångtrafikanter. Särskilt fokus ska läggas på individer med funktionsnedsättning och deras förutsättningar i trafiken	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska verka för att stadens parkeringsbetalningsappar är användarvänliga och fria från dolda avgifter	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en skarpare strategi för hantering, bortforsling och straffavgifter av byggsäckar som blockerar framkomligheten på stadens gator och torg	2027-01-01	2027-12-31
Genomföra ett pilotprojekt med hastighetsdisplayer för cyklister på särskilt utvalda platser i staden	2027-01-01	2027-12-31
Genomföra ett pilotprojekt med digitala informationsdisplayer vid ett urval av stadens badplatser	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- arbeta för att mer lokal elproduktion ska nås bl.a. genom fler solceller
- arbeta för att nå stadens delmål att trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri år 2030 vilket innebär att trafiken ska gå på el. därför ska nämnden arbeta med en kraftigt utbyggd laddinfrastruktur för att göra det möjligt att ställa om
- fortsätta arbetet med elektrifieringspakten med näringslivet och andra aktörer för att nå fler laddstolpar
- arbeta för differentierade parkeringsavgifter och trängselavgifter, som gör det relativt sätt dyrare för fossilbaserade bilar. Parkeringstaxorna för besöksparkering ska ses över
- arbeta för stärkt samverkan med näringslivet, fastighetsägare och övriga aktörer i stadsutvecklingen i syfte att nå en transporteffektiv, hållbar och framkomlig stad
- verka för fossilfrihet och elektrifiering genom utbyggnad av laddinfrastruktur, särskilt i ytterområden
- verka för differentierade avgifter för att styra trafiken, för att minska utsläpp, stödja hållbar stadsutveckling och uppfylla klimatmål
- tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig stad. Nämnden ska stärka samverkan med samma nämnder i syfte att bättre planera och möjliggöra för laddinfrastruktur i nya och befintliga byggprojekt
- arbeta med att parkering på gatumark i större utsträckning ge plats åt gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik, men även träd och grönska
- utöka stadens vinter- sommargator och torg, genom att permanenta dessa i vissa områden, bl.a. runt Nytorget och Nockeby torg
- tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön
- arbeta för att nå miljökvalitetsmålet för frisk luft. En reviderad godsstrategi ska tas fram i samverkan med fastighetsägare för att bland annat öka elektrifieringen av leverans- och godstrafik och införa tysta nattleveranser
- tillsammans med stadsdelsnämnderna plantera träd i stadsmiljön för att motverka värmeöar och beakta behoven av svalka och skugga. Nämnden ska i planeringen av stadens arbete med klimatanpassningar bidra med hög kompetens och beakta effekterna av ett förändrat klimat såsom skyfall och värmeböljor
- stötta stadsbyggnadsnämndens planering för att göra stadens torg tryggare, mer attraktiva och levande och anpassa torgen för ett förändrat klimat. Utveckling av torgen ska ske i utgångspunkt av medborgardialoger
- genomföra en trafikutredning kring Odenplan i syfte att skapa ett nytt torg en s.k. piazza, med mindre trafik, mer restauranger, grönska och trivsel
- samarbeta med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnden för Norrmalm för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt
- i samverkan med stadsdelsnämnderna bidra till goda möjligheter för stadsodling i parker, på kvartersgårdar, tak, kolonilotter och gågator
- anlägga växtbäddar och biokol, stadens träd ska vårdas och fler träd och mer grönska ska tillföras det offentliga rummet
- arbeta för att stadens kajer stärks utifrån stadens nya Kajstrategi. Med grund i utredningen för trafikutredningen i Gamla stan ska vissa ytor på Skeppsbron stängas av för parkering, med beaktande av boenden, nyttotrafik och parkering för rörelsehindrad
- arbeta för att städning och tömning av offentliga papperskorgar samt klottersanering ska ske inom 24 timmar efter anmälan

- verka för en ändring av ordningslagen, i syfte att ge kommunen ökade befogenheter att komma tillrätta med nedskräpning och byggsäckar. Samarbetet med FTI ska stärkas för att stävja stök och skräp vid stadens återvinningsstationer
- utvärdera stadens miljözoner och analysera dess effekter och konsekvenser på boende och näringsidkare
- genomföra medborgardialog med berörda parter vid införande av inskränkningar inom trafiknämndens verksamhetsområde
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning
- stärka träd- och grönmiljön längs Götgatan som en del av arbetet för en mer trivsam och hållbar stadsmiljö
- genomföra upprustning och renovering av kulturhistoriskt värdefulla parker, såsom Vasaparken och Humlegården, med bevarande av deras kultur- och naturvärden

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden projektera bussterminaler vid Brommaplan och Gullmarsplan med Region Stockholm som huvudman	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden se över och tydliggöra stödfunktioner och kompetensresursers placering i syfte att möjliggöra en snabb elektrifieringstakt	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, trafiknämnden och AB Familjebostäder genomföra pilotprojekt med innovativ gatuladdning i syfte att på sikt tillhandahålla gatuladdning i enlighet med stadens mål	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen identifiera ett antal strategiskt belägna prioriterade trafiksignalskåp för fiberanslutning. Långsiktiga nyttoeffekter och möjliga modeller för finansiering ska utgöra underlag för beslut och ställningstagande om ytterligare utbyggnad	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska ta ett helhetsgrepp om trafiksituationen kring Järvafältet och begravningsplatsen, i syfte att förbättra allmänhetens tillgång samt minimera biltrafiken på fältet	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska utreda och ta fram regelverk för etablering av laddinfrastruktur på allmän platsmark	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska utreda om stadens offentliga belysning kan förvaltas på ett mer effektivt sätt	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå Världshälsoorganisationens (WHO) nya gränsvärden för luftkvalitet	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska genomföra en trafikutredning kring Odenplan i syfte att skapa ett nytt torg en s.k. piazza, med mindre trafik, mer restauranger, grönska och trivsel. Trafiknämnden ska samarbeta med stadsbyggnadsnämnden och Norrmalm stadsdelsnämnd för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med Norra innerstadens stadsdelsnämnd verka för att torget framför Fältöversten görs tryggare och säkrare för gångtrafikanter och boenden i området. Arbetet ska inkludera dialog med aktörerna i närområdet	2027-01-01	2027-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig och hållbar stad	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna plantera träd i stadsmiljön för att motverka värmeöar och beakta behoven av svalka och skugga. Nämnden ska i planeringen av stadens arbete med klimatanpassningar bidra med hög kompetens och beakta effekterna av ett förändrat klimat såsom skyfall och värmeböljor	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder arbeta för att ha vertikala planteringar vid ny- och ombyggnation av stadsmiljön	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och exploateringsnämnden utreda en laddstolpskvot vid markanvisning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med stadens bolag utreda och justera avgifterna till boendeparkeringar så att de ligger i nivå med markvärdet	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden arbeta fram differentierade parkeringsavgifter och trängselavgifter, som gör det relativt sätt dyrare för fossildrivna bilar. Parkeringstaxorna för besöksparkering ska ses över	2027-01-01	2027-12-31

L
TN:6

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska nämnden:

- arbeta utifrån stadens framkomlighetsstrategi som prioriterar gång, cykel och kapacitetsstark kollektivtrafik. Prioriteringar är nödvändiga när en miljon stockholmare ska samsas i trafiken
- tillsammans med andra berörda nämnder och kommunala bolag förenkla organisationen kring stadens parkeringsutbud och därmed göra det enklare för medborgare att utkräva ansvar men även hitta och göra rätt från start
- arbeta med en helhetssyn på mobilitet och delningstjänster, exempelvis fler cykelparkeringar i kollektivtrafiknära områden
- undersöka möjligheten att låta parkeringsavgifter spegla marknadsvärdet istället för subventionerade priser. Syftet är att göra användningen av stadens parkeringsytor mer effektiv och rättvist prissatt
- tillsammans med andra aktörer initiera dialog med omgivande kommuner och utreda hur trafiksituationen vid Brommaplan kan förbättras. Kollektivtrafiken ska ha hög prioritet i hela staden, såsom bättre trafikövervakning och ökad prioritering i trafiksignaler
  nämnden ska arbeta för gator med mer renodlade trafikslag eftersom det kan leda till förbättringar i framkomlighet och säkerhet. Cykelgator eller separata bussgator är sådana exempel
- i nära dialog med regionen arbeta för kollektivtrafik på vattnet. Spårväg City ska byggas ut till Ropsten
- verka för att genom ekonomiska styrmedel och tydliga regler att det ska finnas ett utbud av grön och innovativa alternativ till färdmedel, exempelvis elsparkscyklar. Genom stöd av ordningslagen ska man ställa krav på bolagen utifrån exempelvis skötsamhet
- utifrån extra anslag rusta upp stadens vägar genom en specifik potthålspott, årstidsväxlingar och bristande underhåll på vägarna kan föra med sig gropar och potthål i vägbanan, vilket orsakar sämre framkomlighet, sämre säkerhet och kan dessutom åsamka skador på bilar
- nämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck
- nämnden ska bistå regionen i planeringen av en effektiv kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras i Bromma.
- i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden, idrottsnämnden och Stockholm Business Region AB samverka med föreningen Stockholm Pride

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden utreda om vinter- och barmarksrenhållningen kan organiseras som exempelvis en egen resultatenhet eller liknande i syfte att balansera variationer i behov mellan olika år	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska, utöver att hantera de risker som identifierats i verksamhetsspecifik RSA, upprätta en särskild beredskap utifrån identifierade risker för verksamheten kopplat till en skyfallshändelse	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska tillsammans med trafikkontoret samla relevanta aktörer för att förhindra nedskräpning vid återvinningsstationerna	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder ta fram ett program för främjande av stadsnära odling	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2027-01-01	2027-12-31
Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder och kommunala bolag förenkla organisationen kring stadens parkeringsutbud och därmed göra det enklare för medborgare att utkräva ansvar men även hitta och göra rätt från start	2027-01-01	2027-12-31
Verka för att stadens parkeringshus som ägs av andra kommunala bolag och förvaltningar ska flyttas till Stockholms Parkering AB	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska bistå den miljöcontroller och externa granskare som ska tillsättas Brommaprojektet med nödvändig information och verka för att minska projektets klimatavtryck och resursåtagande	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska bistå regionen i planeringen av en kollektivtrafiklösning som ska klara av den förtätning som planeras i Bromma	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder och bolag utreda hur Bromma ska utvecklas efter att Bromma flygplats har avvecklats	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden tillsammans med berörda bolag ska utreda övergång till marknadsstyrd parkering, där avgifterna speglar marknadsvärdet istället för subventionerade priser, för att skapa en mer effektiv och rättvist prissatt användning av stadens parkeringsytor	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
	Minskning av CO2e till 2026	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid	15 %	15 %	15 %
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	19,4 km/h	19,5 km/h	19,6 km/h
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	28,2 km/h	28,4 km/h	28,6 km/h

L
TN:8

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Växtgasutsläpp i transportsektorn per invånare	0,80 ton CO2e/ invånare	0,71 ton CO2e/ invånare	0,63 ton CO2e/ invånare
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, ytterstaden	55 %	65 %	80 %
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, innerstaden	60 %	75 %	100 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse

Utbildningsnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar kommunens roll som huvudman för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, fritidshem och fritidsklubb. Nämnden leder elevhälsans förebyggande arbete, ansvarar för verksamhetsförlagd utbildning i skola och hanterar, i samverkan med arbetsmarknadsnämnden, aktivitetsansvaret för ungdomar som inte fullföljt gymnasiet.

Nämnden utövar viss insyn i fristående skolor och tillsyn av de fristående fritidshemmen som inte tillhör en fristående grundskola. Nämnden förvaltar även gemensamma systemstöd för pedagogiska verksamheter. Nämnden ansvarar för att söka statsbidrag för sina verksamheter och i samråd med förskolenämnden för statsbidrag som rör både förskolans och skolans verksamheter, samt administrerar bidrag till externa aktörer inom skolområdet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- utreda införandet av spetsklasser för humaniora
- införa ett stockholmsprov i Svenska i syfte att främja läsande
- i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna införa ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn, med särskilt fokus på fungerande skolgång och bostadssituation
- säkerställa tillgängligheten till tryckta läromedel i stadens skolor
- förlägga yrkesprogram på någon eller några av de populära innerstadsskolorna med teoretisk profil
- Ta fram en handlingsplan för att lyfta fram och stärka arbetet med gråzonsbarn
- tillsammans med socialnämnden permanenta arbetet med skolsamordnare för placerade barn, samt sprida arbetssättet till samtliga stadsdelar
- som piloverksamhet pröva studiero-team som arbetsmodell i ett par skolor som identifierat låg studiero som ett betydande problem, med professionell utvärdering från akademien
- utreda möjligheten att sprida arbetssättet med studiero-team till hela staden och möjliggör detta om utvärderingen av piloten blir framgångsrik
- främja alla elevers lärande utifrån varje elevs behov genom att tidigt säkerställa stöd eller utmaningar för att alla elever ska kunna nå sin potential
- öka andelen elever som går ut grundskolan med behörighet till gymnasiet
- öka andelen gymnasieelever som tar examensbevis inom tre år efter påbörjade studier
- fortsätta arbetet för att öka fokus på kunskapsuppdraget i grundsärskolan och gymnasiesärskolan och säkerställa en kontinuerlig uppföljning av undervisningen och elevernas kunskapsutveckling
- öka likvärdigheten mellan stadens skolor och arbeta för att skolor med lägre resultat förbättras samt att skolor med goda resultat fortsätter sitt framgångsrika arbete
- säkerställa att samtliga skolor har väl fungerande ledningsorganisationer, både vad gäller pedagogiskt ledarskap och organisationsledarskap
- fokusera på kunskapsresultaten i skolor i särskilt utsatta och utsatta områden, genom att upprätthålla arbetet på Järva och sprida arbetssättet till stadens utsatta områden

- fortsätta genomföra insatser tillsammans med idrottsnämnden för ökad simkunnighet i samverkan med skolor och simföreningar, med särskilt fokus på simskolor som riktar sig till elever som inte klarar godkänt i ämnet ”idrott och hälsa”
- tillsammans med idrottsnämnden erbjuda alla förskoleklasser i ytterstaden vattenvaneträning och förberedande simskola
- säkerställa att elever i årskurs 4-9 som riskerar att inte nå kunskapsmålen erbjuds lovskola, inklusive simundervisning, samt lovskola riktad mot lågstadiet
- säkerställa att alla elever som behöver särskilt stöd upptäcks, och att alla skolor har ett systematiskt arbete för att ge tidiga stödinsatser
- säkerställa lärares kompetens i läs- och skrivundervisning för att särskilt stödja elevernas läsutveckling
- säkerställa att yrkesprogrammen är attraktiva, håller hög kvalitet och leder till arbete samt underlätta för elever på yrkesprogram att tillägna sig högskolebehörighet
- ge fler elever erfarenhet av egen företagande genom att ha ung företagsamhet på fler gymnasieskolor och grundskolor
- utveckla möjligheterna för elever att få stöd i sina studier i stadens fritidshem och fritidsklubbar, med särskilt fokus på särskilt utsatta områden
- upprätthålla elevernas och personalens trygghet och genom nolltolerans mot våld och kränkningar, förebyggande arbete genom evidensbaserade metoder och väl fungerande rutiner
- systematiskt analysera och arbeta främjande för att öka elevernas studiero i alla skolformer och årskurser
- prioritera åtgärder och samverkan med socialtjänst och polis för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och förbättrade kunskapsresultat
- prioritera samverkan med föräldrar, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att alla barn i behov av stöd ska få insatser
- motverka hedersrelaterat våld och förtryck genom att både utbilda elever i deras rättigheter och säkerställa att alla anställda kan identifiera och hantera elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck
- säkerställa att utbyggnaden fortsätter inom strukturen för särskilt stöd, med fokus på särskilda undervisningsgrupper, och att den på samtliga skolor ger alla elever en skolgång som motsvarar deras behov
- samverka med föräldrar, skola, socialtjänst, psykiatri, polis och andra aktörer att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och uppsökande sociala arbetet för att nå fler barn och familjer i riskzon
- arbeta för att säkerställa att alla elever får de utmaningar de behöver i skolan och för att möta särskilt begåvade elevers behov, på alla skolor och genom spetsklasser
- säkerställa att alla stadens skolor har en väl fungerande elevhälsa och elevhälsoteam med alla funktioner; skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagoger, samt att elevhälsan både är tillgänglig och arbetar förebyggande mot psykisk ohälsa
- i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna under ledning av kommunstyrelsen vidareutveckla en strukturerad samhandling mellan socialtjänst, skola och polis
- i samverkan med Region Stockholm säkerställa att barn och unga med psykisk ohälsa får den hjälp och det stöd de behöver från rätt instans
- utveckla det systematiska arbetet på alla skolor, med stöd av stadsdelsnämnderna, för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro, med särskilt fokus på elever med problematisk frånvaro
- säkerställa alla elevers rätt till skolgång oberoende av kön, genom att arbeta systematiskt och normkritiskt för en jämställd skola
- i enlighet med läroplanen utveckla och stärka demokratiarbetet i skolan, med fokus på demokratiska värderingar och allas lika värde

- säkerställa att alla stadens skolor har väl fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen
- stötta stadsdelsnämnderna att tillsammans med Region Stockholm och socialnämnden öka förekomsten av samordnad individuell plan och utveckla hållbara strukturer för samverkan kring barn med behov av stöd från skola, sjukvård och socialtjänst
- tillsammans med stadsdelsnämnderna och socialnämnden fortsätta utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande BUS-samverkan över hela staden
- i samarbete med socialnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga
- tillsammans med kommunstyrelsen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla sekretesshandboken gällande informationsutbyte mellan socialtjänsten, polisen, skolan och andra relevanta myndigheter
- samverka med berörda nämnder i arbetet med insatser för de ungdomar som nås genom sociala insatsgrupperna, för målgruppen 12-18 år i samverkan med arbetsmarknadsnämnden vidareutveckla arbetet med att
  etablera kontakt med elever i riskzon för att erbjuda stöd att slutföra utbildningen eller i övergången från skola till arbetsliv
- tillsammans med socialnämnden stötta stadsdelsnämnderna att implementera och utveckla modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan med syfte att stärka barnets skolresultat
- säkerställa tillsammans med stadsdelsnämnderna och socialnämnden att barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång, bland annat genom en utökning av undervisningstiden på stadens skyddade boenden
- fortsätta arbetet med Skolfam i samarbete med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, för att verka för en obruten skolgång för placerade barn och säkerställa att inget barn som är placerat på HVB- eller familjehem står utan skolgång mer än en vecka
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna systematiskt följa upp placerade och omhändertagna barn med särskilt fokus på skolresultat, hälsa och tandstatus
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter barnet fyllt 18
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta med sociala investeringar för att förebygga social utsatthet samt anlita forskning för att följa upp investeringarnas effekter
- säkerställa tillsammans med socialnämnden att barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång, bland annat genom en utökning av undervisningstiden på stadens skyddade boenden
- tillsammans med socialnämnden fortsätta utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst
- samverka med fritidsverksamhet, föreningsliv, socialtjänst och polis i det förebyggande och uppsökande arbetet för att minska ungdomars narkotikaanvändning
- i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna under ledning av kommunstyrelsen vidareutveckla en strukturerad samverkan mellan socialtjänst, skola och polis
- i samverkan med kommunstyrelsen utveckla och stärka arbetet mot våldsbejakande extremism och radikalisering samt olika former av rasism, till exempel antisemitism
- se till att skolorna ökar sin kompetens om HBTQ-frågor och fortsätta arbetet med att certifiera skolornas verksamheter inom HBTQ-området
- säkerställa elevernas möjlighet att ta del av modersmålsundervisning i stadens skolor, särskilt för elever som tillhör en av Sveriges nationella minoriteter

- säkerställa att alla elever har tillgång till skolbibliotek och att andelen fackutbildade skolbibliotekarier ökar
- säkerställa att elever i grund- och gymnasiesärskolan ges möjlighet att delta i undervisning tillsammans med grund- och gymnasieskolans elever
- säkerställa att alla stadens skolor har tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning
- säkerställa en bra övergång från förskola till grundskola i syfte att skapa goda förutsättningar vid skolstarten, inte minst vid behov av särskilt stöd
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och förskolenämnden årligen genomföra en dialog mellan förskolorna och grundskolorna i stadsdelen om barnens språkutveckling i förskolan och övergången till grundskolan
- verka för att alla stadens grundskolor tar emot nyanlända elever och för att fördela introduktionsprogrammen jämnt i stadens gymnasieskolor
- i nära samverkan med kulturnämnden samt det fria kulturlivet fortsätta verka för att fler barn i skolor genom kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov
- uppmuntra och utöka samarbetet mellan skolorna och kulturskolan, i synnerhet vad gäller lokaler, i syfte att nå fler elever
- arbeta för att alla elever ska erbjudas professionella kulturupplevelser minst en gång per termin
- bistå idrottsnämnden i arbetet för ett ökat samarbete mellan föreningslivet och skolan för att barn ska kunna idrotta i anslutning till skoldagen
- tillsammans med SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden verka för att tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet, samt att i majoriteten av stadens skolor tillgängliggöra lokaler för kultur- och föreningslivet, genom investeringar i inpasseringslösningar och idrottsnämndens bokningssystem
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla de skolsociala teamen för att arbeta med beteendestörningar i skolmiljön
- säkerställa att alla skolor erbjuder kostnadsfria mensskydd för elever på grund- och gymnasieskolor

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Socialnämnden och utbildningsnämnden ska ta fram en rutin för att socialtjänsten ska kunna följa placerade barns skolresultat, för att kunna stödja barnens skolgång	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen skall i samverkan med utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och exploateringsnämnden implementera Skolfrid	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelarna, socialnämnden och utbildningsnämnden initiera uppföljning av omhändertagna barns betyg, hälsa och tandstatus	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd med polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Samverkan med fristående skolor ska utvecklas	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och Region Stockholm utveckla samverkan mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna revidera strategin för att minska risken för att barn,	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
unga och unga vuxna dras in i kriminalitet med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga		
Socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas samtidigt som placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter barnet fyllt 18	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden samt övriga berörda nämnder och myndigheter följa upp användningen av den framtagna sekretesshandboken och revidera den i syfte att inkludera fler verksamheter och områden, bland annat skolan	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett system för att socialtjänsten ska kunna följa placerade barns skolresultat, hälsa och tandstatus	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska fokusera på att förbättra elevers psykiska välmående genom att stärka elevhälsans verksamhet	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och Region Stockholm utveckla samverkan mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens skolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga elever och personal under flera dygn	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska implementera och genomföra läsa-, skriva- och räknagarantin	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska ta fram en utbildning för skolledare och personal om systematiskt elevhälsoarbete	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en gemensam målbild och handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en god och nära vård	2027-01-01	2027-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden påbörja öppnandet av lokaler för kultur- och föreningsliv i majoriteten av stadens skolor i enlighet med investeringsbudgeten	2027-01-01	2027-12-31
Genomföra en undersökning om hot och våld riktat mot skolans personal, liksom utreda rutiner för och hantering av sådana händelser	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska ta fram en plan för att utöka antalet spetsklasser, både i grund- och gymnasieskola, med en geografisk spridning över staden	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur datakvaliteten i stadens barn- och elevregister kan förbättras för mer tillförlitliga beslutsunderlag	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska fortsätta utbildningsinsatserna för skolledare och personal om systematiskt elevhälsoarbete	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av förstärkt skolförberedande förskoleverksamhet riktat till barn i ytterstaden under barnets sista förskoleår, i syfte att stärka det kompensatoriska uppdraget med fokus på språk och kunskapsutveckling	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda möjligheterna till ökad samordning och informationsdelning mellan stadens gymnasieskolor och fristående aktörer kring skolköer, skolval och skolplaceringar i syfte att stärka stadens planeringsförutsättningar, möjliggöra för fler elever att få sitt förstahandsval och utveckla ett mer samordnat skolval	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen implementera utvecklad behovsanalys för grundskolans lokalförsörjning i syfte att förbättra den stadsövergripande skolplaneringen	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, servicenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att införa delad faktura i förskola och fritidshem	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla stadens lokalförsörjningsprocess för ökad tydlighet när ett skolprojekt går från en planerad plats till att vara en beslutad plats	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda införandet av spetsklasser för humaniora	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska införa ett stockholmsprov i Svenska i syfte att främja läsande	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna införa ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn, med särskilt fokus på fungerande skolgång och bostadssituation	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska säkerställa tillgängligheten till tryckta läromedel i stadens skolor	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska förlägga yrkesprogram på någon eller några av de populära innerstadsskolorna med teoretisk profil	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska ta fram en handlingsplan för att lyfta och stärka arbetet med gråzonsbarn	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med socialnämnden permanenta arbetet med skolsamordnare för placerade barn, samt sprida arbetssättet till samtliga stadsdelar	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden vidareutveckla de skolsociala teamen för att arbeta med beteendestörningar i skolmiljön	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt med senare skolstart på morgonen i en eller flera kommunala gymnasieskolor	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska stärka studie- och yrkesvägledningen på stadens grundskolor genom en satsning på ökat erfarenhetsutbyte och fortbildning för stadens studie- och yrkesvägledare i samverkan med stadens yrkesgymnasium	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden skall inventera tomställda lokaler i syfte till uthyrning för föreningsliv och civilsamhälle som genererar hyresintäkter	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB samt i samråd med kommunstyrelsen och stadens styrgrupp för stora evenemang samordna stadens planering av O-Ringen år 2027 samt basket-EM för damer 2027	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska stärka samarbetet med lärosäten, näringsliv och museer för att tidigt i skolgången öka elevers förståelse och intresse för matematik, teknik och naturvetenskap, med särskilt fokus på skolor i stadens fokusområden	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda hur tillgången till fasta skolpsykologer på grundskolorna kan säkerställas för att på sikt upphöra med användandet av konsulttjänster, öka kontinuiteten och skapa möjligheter för främjande och förebyggande arbete	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden utveckla skolsociala team på gymnasiet i syfte att stärka elevers psykiska hälsa, öka närvaron och förebygga avhopp	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden utveckla en stadsövergripande strategi för att identifiera och stötta gråzonsbarn	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska ta fram en handlingsplan för att öka ungdomsengagemang i samarbete med de politiska ungdomsförbunden	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i nära samverkan med socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ansvara för att utveckla och införa en förstärkt modell för samverkan mellan skola, socialtjänst och BUP, inspirerad av erfarenheterna från pågående arbete i staden. Modellen ska ge tidiga och samordnade insatser för barn och unga i riskzon, och användas både för att förebygga kriminalitet och för att hantera skolfrånvaro och annan skolrelaterad problematik	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- delta i samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) för både grund- och gymnasieskolan
- tillämpa återhållsamhet vid beställningar av skollokalprojekt, även tilläggs- och ändringsbeställningar, för att begränsa ökningar av hyreskostnader
- tillsammans med kommunstyrelsen verka för att den regionala samverkan för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa skollokalskapaciteten, och att alla kommuner inom samverkan tar sitt ansvar att säkerställa skollokalskapacitet i egna kommuner
- planera för att andelen barn folkbokförda i Stockholm som går i gymnasieskola i staden, fristående eller kommunal, över tid bibehålls
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, berörd stadsdelsnämnd och SISAB säkerställa att mark för skol-, och förskoleplatser tillgängliggörs tillräckligt tidigt i planeringsprocessen av nya projekt
- vid nybyggnation projektera utifrån krav på att certifiera förskolor och skolor med motsvarande Miljöbyggnad lägst silver
- fortsätta arbetet för att Stockholms skolgårdar bättre rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek, med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor genom en bättre fördelning mellan grönytor och hårdgjord yta på stadens skolgårdar
- arbeta för gröna och rörelseinriktade skolgårdar utifrån det skolfunktionsprogram som ska tas fram, för att tillse att skolorna kan utnyttja den yta de har på ett för eleverna främjande sätt, samt anpassa för klimatförändringar
- vid beställningar av skollokaler som inkluderar idrottshall tillse att dessa som regel byggs fullstora, undantag kan göras av ekonomiska eller särskilda skäl
- intensifiera arbetet med att genomföra energieffektiviserande åtgärder
- förebygga att avfall uppstår i all verksamhet, genom kraftigt minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter, och verka för att en större andel produkter och material återanvänds
- sortera ut mer material och avfall för återvinning i all verksamhet samt fortsätta arbetet med att minska matsvinnet i nämndens verksamhet

- särskilt utreda köksfunktionen och möjligheten att tillföra tillagningskök i samband med renoveringar och nybyggnation
- arbeta med klimatrelaterad riskkartläggning och riskavhjälpande genom fysiska åtgärder och verksamhetsanpassning i enlighet med stadens handlingsplan för klimatanpassning

Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med SISAB undersöka hur miljö- och hälsoskyddsnämndens rekommendation för konstgräs, platsgjutet gummi och gummigranulat kan integreras i skolornas funktionsprogram	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- fortsätta att stärka och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer i verksamheten, i syfte att säkerställa att resursanvändning och verksamhet är effektiv och ändamålsenlig
- minska den administrativa bördan för skolledare och lärare, och därigenom öka tiden för förberedelse och genomförande av undervisning
- säkerställa att digitaliseringsarbetet främjar kunskapsuppdraget och att det inte är kostnadsdrivande
- fortsätta stärka läraryrkets attraktivitet, förbättra arbetsmiljön och stärka karriärvägarna för lärare i förskolan och skolan, samt arbeta strategiskt för att säkerställa lärarnas kontinuerliga kompetensutveckling och ge förutsättningar för kollegialt lärande
- verka för en god tillgång till legitimerade lärare i stadens skolor
- verka för att andelen utbildade fritidspedagoger på stadens fritidshem och fritidsklubbar ökar
- aktivt anpassa lokalplaneringen till de väntade behoven och prioritera mellan projekt för att hålla nere lokalkostnadsutvecklingen
- i beställarrollen gentemot SISAB säkerställa kostnadsfokus och utveckla den ekonomiska styrningen av lokalprojekt
- bistå kommunstyrelsen och berörda nämnder och bolag i det strategiska arbetet med stadens kompetensförsörjningsarbete tillsammans med arbetsmarknadsnämndens för att tillsammans med StorSthlm göra en översyn av den regionala arbetsmarknadens kompetensbehov, samt hur dimensioneringen av gymnasieprogram och vuxenutbildning kan anpassas därefter
- öka samverkan med arbetsmarknadsnämnden och delta i befintliga forum mellan staden och näringslivet för att tillgodose näringslivets behov av kompetens
- arbeta för att minska antalet elever i varje klass med riktmärket att genomsnittsstorleken på varje klass ska vara max 20 elever
- genomföra en pilotverksamhet för årskurs F-3 i en tredjedel av Stockholms skolor för att minska klasstorlekarna till max 20 elever per klass
- förstärka profilbidraget till Hillelskolan och Vasa Real för att trygga skolgången för fler judiska barn
- inrätta fler akutskolor för att stärka arbetsmiljön och tryggheten för lärare
- genomföra en boksatsning för att stärka judiskt liv i Stockholms skolor

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda hur effektiv samplanering och lokalutnyttjande som dimensioneras mer efter arbetsmarknadens kompetensbehov kan åstadkommas för gymnasie- och vuxenutbildning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utveckla behovsanalysen för grundskolans lokalförsörjning i syfte att göra den mer transparent	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda hur elever i introduktionsprogram kan ges yrkesutbildning för att på kort sikt bli ekonomiskt självförsörjande	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda hur staden kan utveckla arbetet med platser för verksamhetsförlagd utbildning	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB och stadsdelsnämnderna genom myndighetssamverkan arbeta för att motverka välfärdsbrott	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden samt berörda nämnder ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens arbete för nya arbetssätt för webbpublicering som säkerställer efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, servicenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att införa delad faktura i förskola och fritidshem	2027-01-01	2027-12-31
SISAB ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram en gemensam upprustningsplan i syfte att skapa en tydlig prioritering och inriktning över vilka av stadens skolor som är i störst behov av upprustning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka det strategiska arbetet kring samplanering och lokalförsörjning för vuxenutbildningen i syfte att åstadkomma lokaleffektivitet, samt ta fram en plan kring vilka av SISAB:s lokaler som ska användas för vuxenutbildning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen implementera utvecklad behovsanalys för grundskolans lokalförsörjning i syfte att förbättra den stadsövergripande skolplaneringen	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska fortsätta utbildningsinsatserna för skolledare och personal om systematiskt elevhälsoarbete	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och i samråd med kulturnämnden revidera skolbiblioteksplanen	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och servicenämnden inleda ett arbete för att utveckla stadens tjänster för att hitta och jämföra grundskola och gymnasium i syfte underlätta för vårdnadshavare att göra informerade val av skola. Utvecklingen ska	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
inkludera relevanta kvalitetsmått och annan information om verksamhetens kvalitet		
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB slutföra arbetet med att införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet samt grönska i utemiljön. De ska så långt som möjligt vara styrande för såväl kommunala som fristående förskolor och skolor	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda hur skolorna arbetar med att tidigt identifiera elever med behov av särskilt stöd, som exempelvis elever med NPF-diagnoser, och föreslå åtgärder på hur skolornas arbete på området kan utvecklas samt hur likvärdigheten kan öka	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska arbeta för att berörda personalkategorier på samtliga skolor ges möjlighet till kompetensutvecklingsinsatser för att höja kunskapsnivån i fråga om barn med NPF-diagnoser	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med stöd av representanter från minoriteter samt experter genomföra åtgärder från kartläggningen ”Antisemitism i Stockholms skolor"	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska arbeta för att skolorna ökar sin kompetens om hbtqi-personers rättigheter i samverkan med interna och externa aktörer och verka för att fler skolor genomgår stadens hbtqi-utbildning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska arbeta för att minska antalet elever i varje klass med riktmärket att genomsnittsstorleken på varje klass ska vara max 20 elever	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska inrätta fler akutskolor för att stärka arbetsmiljön och tryggheten för lärare	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska förstärka profilbidraget till Hillelskolan och Vasa Real för att trygga skolgången för fler judiska barn	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska genomföra en pilotverksamhet för årskurs F-3 i en tredjedel av Stockholms skolor för att minska klasstorlekarna till max 20 elever per klass	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska genomföra en boksatsning för att stärka judiskt liv i Stockholms skolor	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	95 %	95%	95 %
	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	95%	95%	95%

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen	80 %	80 %	80 %
	Andel elever i årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen	85 %	85 %	85 %
	Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	95 %	95 %	95 %
	Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen	85 %	85 %	85 %

Äldrenämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar samordning, utveckling och uppföljning av stadsdelsnämndernas verksamhet rörande äldreomsorg samt stadsövergripande verksamhet inom äldreomsorg. Nämnden har i samverkan med socialnämnden det samordnande ansvaret för socialtjänstens digitalisering, data- och informationshantering, välfärdsteknik samt systemstöd.

Nämnden ansvarar för jourverksamhet inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning samt hanteringen av trygghetslarm och larmmottagning. Nämnden ansvarar för behovsbedömningen för äldreboendeplaneringen och SÄB, säkra att behovet av biståndsbedömda boenden tillgodoses samt samordnar stadsdelsnämnderna inom ramen för detta arbete. Nämnden ansvarar för köhanteringssystem för vård- och omsorgsboende och servicehus samt genomför upphandlingar och förvaltar kommunövergripande avtal avseende vård- och omsorgsboende, hemtjänst, dagverksamhet och liknade inom äldreomsorgen på kommunfullmäktiges uppdrag. Nämnden ansvarar för systematisk insamling, sammanställning och analys av statistik kopplad till stadens äldreomsorg. Nämnden ansvarar för bidragsgivning till ideella organisationer inom äldreomsorgen. Nämnden har ett övergripande ansvar i samverkan med socialnämnden, för utveckling och samordning av strategier och insatser för att stärka kompetensförsörjningen samt att samordna verksamhetsförlagd utbildning och yrkespraktik inom äldreomsorgen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra informationsinsatser om förebyggande tandvård för biståndsbedömda omsorgstagare i syfte att stärka munhälsan och förebygga tandrelaterade besvär
- i samarbete med stadsdelsnämnderna erbjuda regelbunden styrketräning för äldre i syfte att minska risken för skador och öka välmående, exempelvis genom personliga tränare vid stadens utegym med pass utformade för äldre
- utreda ett friskvårdsbidrag till stadens äldre
- tillsammans med stadsdelsnämnderna samordna fler aktiviteter riktat mot äldre, med ett brett utbud gällande typ av aktivitet
- tillsammans med stadsdelsnämnderna placera ut fler parksoffor i innerstaden på strategiskt utvalda platser
- i samarbete med stadsdelsnämnderna mobilisera stadens krisberedskap för äldre personer över 70 år som en del av stadens civilförsvar i händelse av krig eller annan allvarlig krissituation
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för omsorgstagare och personal under minst sju dygn
- genomföra en pilot av projektet matvänner som innebär att äldre ska ges möjlighet att köpa och äta mat på det lokala äldreboendet tillsammans med andra äldre i närområdet

- säkerställa att äldre direkt har teckenspråkskompetens
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus så att man som äldre och anhörig känner sig delaktig och trygg
- ge stöd till stadsdelsnämnderna i stadens hälso- och sjukvårdsarbete samt intensifiera dialogen med regionen om gränssnittet så att den äldre får en sammanhängande hälso- och sjukvård oavsett huvudman
- i samarbete med Region Stockholm utveckla och stärka arbetet med *avancerad sjukvård i hemmet* (ASIH) för att de som vill ska kunna bo kvar hemma med bästa möjliga vård
- tillsammans med socialnämnden utreda hur AI kan användas för att effektivisera komplicerade prognoser och processer utifrån stora mängder data
- tillsammans med kommunstyrelsen verka inom Storsthlm för en kommunalisering av hemsjukvården i länet
- i nära samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm fortsätta utvecklingsarbetet med palliativ vård vid stadens särskilda boenden
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta och utveckla samverkan med Region Stockholm och Storsthlm i syfte att säkerställa en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet samt dra lärdomar av det gemensamma arbetet med att hantera pandemin
- stärka samarbetet mellan läkarorganisationer och kommunal hälso- och sjukvårdspersonal i syfte att säkra bästa möjliga vård och omsorg för de äldre på stadens särskilda boenden
- i samråd med stadsdelsnämnderna säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm
- i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka den enskildes valfrihet och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö
- stärka kontinuiteten i hemtjänsten och verka för en fast omsorgskontakt
- stärka kompetensen inom äldreomsorgen kring posttraumatiskt stressyndrom
- i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med tryggt mottagande i hemmet
- i samarbete med socialnämnden stödja stadsdelsnämnderna vid implementeringen av Lifecare och uppföljning av utskrivningsklara patienter utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- tillsammans med kommunstyrelsen och i dialog med Region Stockholm kontinuerligt följa upp och utvärdera omställningen till god och nära vård, för att säkerställa en välfungerande vård- och omsorgskedja
- i nära samarbete med stadsdelsnämnderna regelbundet följa upp och analysera om intentionerna i såväl lagstiftning som regional överenskommelse infrias kring utskrivningsklara patienter från slutenvård
- förstärka och utöka äldreomsorgsinspektörernas verksamhet och tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla uppföljning av verksamheten för en äldreomsorg av hög kvalitet
- fortsätta stödja stadsdelsnämnderna gällande mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen i Stockholms stad och därmed arbeta för att förbättra måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen
- tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta med matlyftet för Stockholms äldre i syfte att motverka undernäring och social isolering samt att sprida goda exempel inom kost och måltider
- i samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter, samt bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med anhörigportalen i deras demens- och anhörigarbete

- fortsätta att utveckla och förbättra informationen om äldreomsorgen samt göra den mer lättillgänglig utifrån ett omsorgstagar- och anhörigperspektiv
- i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla och förbättra stadens kommunikationskanaler för målgruppen äldre
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla fixartjänsterna
- fortsätta stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att skapa och utveckla aktivitetscenter i anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten
- arbeta aktivt med frågan om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska genom hälsofrämjande och kulturella aktiviteter
- tillsammans med stadsdelsnämnderna skapa fler träffpunkter för bland annat matservering genom att exempelvis tillgänglighetsgöra föreningslokaler
- i samverkan med stadsdelsnämnderna möjliggöra för alkoholservering vid högtider och särskilda tillfällen på träffpunkter
- utreda införandet av tillgänglighetsbad i staden
- i samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser
- i samarbete med stadsdelsnämnderna stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna genom att i ökad utsträckning samverka med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister
- i samarbete med idrottsnämnden utveckla arbetet med förebyggande hälsoåtgärder för äldre
- fortsätta samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna för att utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper, exempelvis äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik, och säkerställa att dessa grupper nås av adekvata insatser
- i samverkan med socialnämnden och SHIS Bostäder fortsätta utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa och genom äldrelotsar vägleda dem till kontakt med socialtjänst och äldreomsorg
- tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar
- öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtq-personer
- inom ramen för matlyftet i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra utbildningsinsatser för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition
- följa upp uppdragsbeskrivningarna för egen regi-verksamheterna så att dessa följs och blir levande dokument
- ha en samordnande roll för specifika funktioner i stadsdelsnämnderna i syfte att hålla ihop funktionerna, tydliggöra uppdrag och utveckla gemensamma arbetsmetoder med mera
- stötta stadsdelsnämnderna i utvecklingsarbetet med digitala fixare
- i samarbete med överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förbättrade rutiner för effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas pengar och inköp för dessa inom äldreomsorgen
- tillsammans med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna öka äldres tillgång till kultur genom att förstärka den nya kulturmodellen
- i samarbete med kulturnämnden verka för mer konst på stadens äldreboenden

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Äldrenämnden ska ta fram en nollvision för fallolyckor bland äldre	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska genomföra en pilot av projektet matvänner där äldre ska ges möjlighet att köpa och äta en måltid i veckan på det lokala äldreboendet tillsammans med andra äldre i närområdet	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska ta fram en nollvision för fallolyckor bland äldre	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska genom hälsofrämjande och kulturella aktiviteter skapa en mer meningsfull vardag, skapa social samvaro och därmed minska ofrivillig ensamhet bland äldre	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för omsorgstagare och personal under minst sju dygn	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen revidera handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en gemensam målbild och handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en god och nära vård	2027-01-01	2027-08-31
Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden ta fram en nollvision för hemlöshet bland äldre	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med att införa ramtid i syfte att ramtid ska införas fullt ut	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett förslag på en ny indikator om andel sjuksköterskor inom särskilda boenden i syfte att höja den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen	2027-01-01	2027-06-30
Äldrenämnden ska revidera uppdragsbeskrivningen för hemtjänsten och eventuellt även andra dokument/avtal där så krävs för att kunna införa att ickevalsalternativet för hemtjänst ska vara i egen regi	2027-01-01	2027-06-30
Äldrenämnden ska se över hur de skärpta riktlinjerna för biståndsbedömningarna för vård- och omsorgsboenden ska få avsedd effekt	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska ta initiativ till en översyn av samverkansöverenskommelsen mellan länets kommuner och regionen om läkarinsatser på särskilda boenden i syfte att stärka läkarnärvaron inom äldreboenden och LSS	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utredning av den psykiska ohälsan för boende på stadens egna vård- och omsorgsboenden, och med utgångspunkt från den ta fram förslag på vägar framåt för att stärka den psykiska hälsan inom äldreomsorgen	2027-01-01	2027-06-30
Äldrenämnden ska utreda förutsättningar för en digital visningsmiljö för att belysa möjligheter, utmaningar, målgrupp, ansvar samt hur detta kan knytas samman med forskning och utvecklings av digital teknik	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden införa en socialtjänstens 1177, som via telefon och på nätet lotsar medborgare till att få rätt stöd. Personer med multiproblematik ska få ett särskilt nära och personligt stöd	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- ge bidrag till civilsamhällets organisationer för att tillhandahålla fler aktiviteter för äldre på sommaren och vid storhelger

- i enlighet med boendeplanen öka den externa medverkan vid utbyggnad av äldreomsorgen för att långsiktigt säkerställa stadens förmåga att tillhandahålla lokaler för samhällsservice
- planera för utbyggnaden av profilboenden för äldre inom socialpsykiatrins målgrupp
- stödja socialnämnden i arbetet med en nollvision för äldre i hemlöshet
- ha en god samverkan med berörda i externa aktörers etableringsprocess och vara ett stöd under hela processen. Arbetet med behovsanalyser ska utvecklas och dialogprocesser med marknadens aktörer bör regelbundet genomföras
- bidra till utvecklingen av såväl biståndsbedömda som icke biståndsbedömda boendeformer för äldre i samverkan med Micasa Fastigheter AB, privata aktörer och stadsdelsnämnderna
- värna servicehusen som boendeform så länge efterfrågan och behovet för boendeformen finns. Om ett servicehus måste avvecklas på grund av bristande underhåll ska det alltid grundligt utredas om det finns ett underlag för ett nytt servicehus eller biståndsbedömt trygghetsboende inom samma region
- införa ett LOV-system för biståndsbedömda servicehus eller motsvarande boendeform

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- motverka diskriminering på grund av ålder i staden
- utreda ett LOV-system för att möjliggöra privata aktörer att etablera sig och erbjuda biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre
- utreda införandet och utformningen av ett valfrihetssystem enligt LOV som huvudregel för vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad
- tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda införandet av särskilda hbtq-boenden för äldre
- inrätta trygghetsboende med gemensamhetslokal och husvärd för att minska behovet av vård och omsorgsboende
- utreda inrättandet av ett center mot spelmissbruk med fokus på omedvetet sådant där äldre exempelvis har pågående prenumerationer på lotter, samt genomföra en pilot i lämplig stadsdel
- tillsammans med fastighetsnämnden tillgänglighetsanpassa bostäder för att fler äldre ska kunna bo kvar hemma längre
- i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna arbeta för att stadens socialtjänst ska bli mer innovativ genom att exempelvis utveckla användandet av digitalisering, e-tjänster och välfärdsteknik med fokus på stöd och service
- leda och samordna ett verksamhetsnära stöd i införandet av välfärdsteknik inom äldreomsorgen
- i samverkan med stadsdelsnämnderna arbeta för en sammanhållen digitaliseringsutveckling med gemensamma lösningar
- stödja utförarna med teknisk support för system som äldrenämnden ansvarar över
- tillsammans med socialnämnden etablera en verksamhetsnära förvaltning av stadens sociala system
- i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för modernisering av sociala system
- delta i arbetet med Digital Demo Stockholm inom sitt verksamhetsområde i syfte att genom innovationer och digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför
- samordna arbetet med boendeplanen samt föreslå beslut om åtgärder utifrån en sammanvägd övergripande bedömning och prognos över framtida behov
- i samarbete med exploateringsnämnden, kommunstyrelsen och Micasa Fastigheter AB inarbeta strategier samt behovs- och efterfrågebedömningar för icke biståndsbedömda seniorbostäder i den årliga hanteringen av den stadsövergripande boendeplanen.

Boendeplanen ska ligga till grund för efterföljande års markanvisningar för seniorbostäder

- i samarbete med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter ta fram en marknadsanalys och behovsbedömning inför en framtida utbyggnad av biståndsbedömda trygghetsboenden
- tillsammans med socialnämnden och Micasa Fastigheter utreda ett mildrande av skuldfrihet som krav för plats på seniorboende, för äldre i eller med erfarenhet av hemlöshet
- i processen för, och arbetet med, lokalförsörjningsplanering ha ett långsiktigt driftskostnadsperspektiv så att kommunkoncernens samlade lokalkostnader hålls på rimliga nivåer
- genom effektiv köhantering verka för en hög beläggningsgrad vid korttidsboenden
- i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta strategiskt med insatser för en god kompetensförsörjning
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna i samarbete med kommunstyrelsen
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och med hjälp av kompetensutvecklingsmedel säkerställa att all personal kan utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt med tillräckliga språkkunskaper
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa att fler anställda inom äldreomsorgen får kompetensutveckling inom svenska språket eller sitt yrke på gymnasial nivå, bland annat genom att arbeta med språkutveckling, även på chefsnivå
- i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med verksamhetsförlagda utbildningar
- fortsatt stödja stadsdelsnämnderna i deras arbete med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten
- stödja stadsdelsnämndernas arbete med att minska andelen timavlönade inom äldreomsorgen utveckla arbetet med reflektionstid för personal inom hemtjänsten
- fortsätta att utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt inom stadens specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt
- fortsätta att stärka kompetensen inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens
- i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta med att säkerställa nivån för bemanning av sjuksköterskor
- möjliggöra för medarbetare att vidareutbilda sig till specialistundersköterska
- i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta mot oegentligheter i ersättningsanspråken i hemtjänsten
- samordna de akademiska noderna för att dessa, i samverkan med universitet och högskolorna, ska främja utvecklingen av äldreomsorgen
- fortsatt arbeta med att stödja väntjänst för de minoriteter där staden inte erhåller riktade statsbidrag och en efterfrågan finns
- i samarbete berörda stadsdelsnämnder initiera och genomföra stadsövergripande upphandlingar med stöd från servicenämnden
- utforma och ta ansvaret för förvaltningsorganisationen för smarta lås
- i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram verksamhetsnära stöd för smarta lås
- undersöka möjligheterna och intresset för att mot självkostnadspris ge regionens hemsjukvård tillgång till smarta lås
- i samarbete med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna informera om digitala konst- och museiupplevelser
- i samarbete med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden bidra till att säkra kompetensbehovet i framtidens välfärd genom validering av kompetens hos anställda i

äldreomsorgen, utvecklat stöd inför studier inom vuxenutbildning samt kommunikationsinsatser för fler sökande till Komvux och välfärdsyrken i staden. Arbetet ska ske med utgångspunkt i äldreomsorgens kompetensförsörjningsplan

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Äldrenämnden ska utreda ett LOV-system för att möjliggöra privata aktörer att etablera sig och erbjuda biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska utreda införandet och utformningen av ett valfrihetssystem enligt LOV som huvudregel för vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av äldreomsorgens organisation med det långsiktiga målet att riktvärdet för antalet medarbetare per chef ska vara 25-30 personer för att möjliggöra ett nära ledarskap	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden och kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Micasa implementera en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska utreda ett LOV-system för att möjliggöra privata aktörer att etablera sig och erbjuda biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden ska utreda införandet och utformningen av ett valfrihetssystem enligt LOV som huvudregel för vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad	2027-01-01	2027-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2027-01-01	2027-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur socialtjänsten i större utsträckning kan arbeta med förebyggande och tidiga insatser. I uppdraget ingår också att föreslå hur arbetet kan organiseras i en första linjes socialtjänst med fokus på vad som ska erbjudas lokalt, regionalt och centralt	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2027-01-01	2027-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på yrkes- och språkkunskaper för befintlig personal	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer i urval

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.4.Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	67 %	69 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

Överförmyndarnämnden

Nämndens ansvar

Ansvaret framgår av nämndens reglemente och omfattar tillsyn över ställföreträdarskap samt rekrytering, arvodering och utbildning av ställföreträdare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Nämndens ansvar* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Nämnden ska:

- prioritera arbetet med att korta handläggningstider
- tillsammans med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna att få statlig ersättning för nämndens nationella ansvar för ärenden rörande utvandrade personer
- tillsammans med kommunstyrelsen verka för att nämndens nationella ansvar, när så är möjligt, överförs till lämplig statlig myndighet
- driva fler rekryteringskampanjer för rekrytering av ställföreträdare med olika metoder och utvärdera utfall
- fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser
- samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshinderrådet
- samverka med arbetsmarknadsnämnden i inrättandet av stadens förvaltarenhet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Nämnden ska:

- verka för minskad energianvändning
- förebygga att avfall uppstår och verka för att en större andel produkter och material återanvänds

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Nämnden ska:

- upphandla samt implementera ett nytt verksamhetssystem för nämndens verksamhet

- arrangera arbetet med nämndens nationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen
- fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, bemötande, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten, på ett sätt som gör det möjligt att jämföra bakåt i tiden och med andra överförmyndarnämnder i framförallt Stockholms län
- utveckla den interna kontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är
- aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete ska särskilt beaktas eventuell kritik från granskningsmyndigheter såsom länsstyrelsen och Justitieombudsmannen
- fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för de anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats

Central medelsreserv

Kommunstyrelsen sätter av medel i centrala medelsreserver för oförutsedda behov och politiska satsningar. Nedan redovisas preliminära kostnader för de olika posterna. Kommunstyrelsen äger full rätt att omfördela medel inom ramen för respektive medelsreserv 1-5.

I central medelsreserv: 1. *Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov* reserveras 5,0 mnkr.

I central medelsreserv: 2. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* reserveras 1 420,7, mnkr samt medel för nedanstående ändamål. I central medelsreserv avsätts medel för att staden ska ha en beredskap inför oförutsedda händelser, för kostnader som beslutas av kommunstyrelsen utifrån förutsättningar som inte är kända vid budgetens antagande samt för satsningar på stadens verksamheter. Medel för satsningar tilldelas nämnderna antingen efter ansökan eller utan särskild ansökan.

Trygghetsinsatser – 60,3 mnkr

- Ordningsvakter, narkotikasök med mera, för ändamålet reserveras 35 mnkr
- Beredskapsåtgärder, för ändamålet reserveras 15,3 mnkr
- Säkerhetsöversyn centrala system, för ändamålet reserveras 10 mnkr

Miljö- och klimatinsatser – 64 mnkr

- Sanering Rågsveds naturreservat med mera, för ändamålet reserveras 46 mnkr
- Vattenvårdsprojekt och lokala åtgärdsprogram för vattenförekomster, för ändamålet reserveras 18 mnkr

Insatser för levande och demokratisk stad – 48,5 mnkr

- Tillfällig aktivering i avvaktan på stadsutveckling, för ändamålet reserveras 20 mnkr
- Stadsbibliotekets digitala folkbildningscenter 6 mnkr
- Hyreskompensation för nya eller upprustade parklekar, för ändamålet reserveras 4 mnkr
- Tekniska museet Tensta, för ändamålet reserveras 4 mnkr
- Lokalt arbete för ökad demokrati, för ändamålet reserveras 4 mnkr
- Högtider och evenemang i fokusområden, för ändamålet reserveras 3 mnkr
- Evakueringskostnader, Hägerstensåsens medborgarhus, för ändamålet reserveras 3,5 mnkr
- Hbtqi-kollo, för ändamålet reserveras 1 mnkr
- Kulturpark Snösätra, för ändamålet reserveras 1 mnkr
- Romsk inkludering, för ändamålet reserveras 1 mnkr
- Mötesplats för transpersoner, för ändamålet reserveras 1 mnkr

Välfärdsinsatser – 531,2 mnkr

- Lokaler (tomgångshyror, förskola hög hyra, äldreboenden samt stimulansbidrag/merkostnader), för ändamålen reserveras 279,8 mnkr
- Partssamarbete för ökad kvalitet och fler som vill jobba inom äldreomsorgen, för ändamålet reserveras 25 mnkr
- Arbetstidspiloter inom ramen för attraktiv äldreomsorg, för ändamålet reserveras 4,4 mnkr
- Arbetsskor inom äldreomsorgen (privata utförare), för ändamålet reserveras 4 mnkr
- Avgiftsfria trygghetslarm, för ändamålet reserveras 5 mnkr
- Fria vaccinationer, anställda i kontaktyrken, för ändamålet reserveras 10 mnkr

- Pilot i två stadsdelsnämndsområden flyttlots/bostadsvägledning till äldre, för ändamålet reserveras 2 mnkr
- Förbättrad arbetsmiljö inom förskolan, för ändamålet reserveras 5 mnkr
- Aktivitetskravet, för ändamålet reserveras 75 mnkr
- Förvaltarenhet arbetsmarknadsnämnden, för ändamålet reserveras 4 mnkr
- Jour och fritidshem, för ändamålet reserveras 2,5 mnkr
- Kommunal hyresgaranti, för ändamålet reserveras 1,5 mnkr
- Bostadsanpassningsbidrag, reglering, för ändamålet reserveras 15 mnkr
- Socialnämnden SHIS-lägenheter, för ändamålet reserveras 10 mnkr
- Återinrätta Skyddsfonden, för ändamålet reserveras 50 mnkr
- Socialnämnden kostnader för nyanlända, för ändamålet reserveras 20 mnkr
- Särskilda insatser riktade till barn och unga i stadens fokusområden, för ändamålet reserveras 20 mnkr

Kostnader till följd av regelverk och lagstiftning – 613 mnkr

- Utvecklingskostnader it, för ändamålet reserveras 200 mnkr
- Resultatenheter, för ändamålet reserveras 150 mnkr
- Ombudgeteringar verksamhetsberättelse, för ändamålet reserveras 50 mnkr
- Avskrivningar reserv, för ändamålet reserveras 100 mnkr
- Politiska organisationen, för ändamålet reserveras 75 mnkr
- Moms på felparkeringsavgifter, för ändamålet reserveras 34 mnkr
- Särskilda uppdrag servicenämnden, för ändamålet reserveras 4 mnkr

I central medelsreserv: 3. *Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* reserveras 297,7 mnkr för prestationsförändringar inom förskola, fritidshem, fritidsklubb grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, anpassad grund- och gymnasieskola, svenskundervisning för invandrare (sfi), flyktingmottagande, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, kommunalt bostadstillägg för funktionsnedsatta, ekonomiskt bistånd, familjerådgivning, LSS-kollo samt arvoden med mera inom överförmyndarnämnden. Prestationsförändringarna beräknas i huvudsak utifrån stadens befolknings- och elevantalsprognoser.

I central medelsreserv: 4. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* reserveras 520,0 mnkr samt medel för följande ändamål:

- Ombudgeteringar verksamhetsberättelse, för ändamålet reserveras 30 mnkr
- Trygghetsinvesteringar, för ändamålet reserveras 100 mnkr
- Större investeringar i parkmark, för ändamålet reserveras 70 mnkr
- Åtgärder i stadsmiljö i prioriterade ytterstadsområden, för ändamålet reserveras 75 mnkr
- Investeringar för övertagande av parkskötsel och lokalvård i egen regi, för ändamålet reserveras 90 mnkr
- Klimatmiljard, utöver budgeterade investeringar i nämnder, för ändamålet reserveras 40 mnkr
- Investeringar i trädplantering, biologisk mångfald och gröna samband, för ändamålet reserveras 50 mnkr
- Parklekar, för ändamålet reserveras 10 mnkr
- Träd (klimatkompensation), för ändamålet reserveras 2 mnkr

I central medelsreserv: 5*. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov*
reserveras 615,0 mnkr, i huvudsak för ej aktiverbara utgifter kopplade till investeringsprojekt som ska klassificeras som driftkostnader.

Finansförvaltning

Förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Under Finansförvaltningen redovisas de samlade kostnaderna för pensioner och arbetsgivaravgifter, stadens skatteintäkter, intäkter för fastighetsavgifter med mera. Finansförvaltningen tillgodogörs interna ersättningar för pensioner och personalomkostnadspålägg från nämnderna. Här upptas finansiellt resultat, aktieutdelning samt interna ränteersättningar från nämnder för investeringar. Exploateringsinkomster vid markförsäljning, motsvarande det bokförda värdet, tas upp under exploateringsnämnden. De samlade budgeterade investeringsinkomsterna framgår av investeringsplanen.

Pensioner, arbetsgivaravgifter m.m.

Pensioner

Här redovisas stadens samlade kostnader för pensioner för så väl aktiv som pensionerad personal. Staden redovisar pensionskostnader enligt blandmodellen. För anställda inom staden gäller avgiftsbestämda pensionsavtalet AKAP-KR. Somliga anställda födda 1985 och tidigare har valt att vara kvar i tidigare pensionsavtalet vilket är delvis förmånsbestämt. Pensionsskulden avser förmånsbestämd ålderspension och avtalspension. Skulden beräknas enligt beräkningsmodellen, RIPS 21. Den del av skuldförändringen som avser ränta budgeteras under finansiella kostnader.

Arbetsgivaravgifter

Stadens nämnder betalar lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkring och pensioner genom ett personalomkostnadspålägg, som läggs på lönesumman. För arbetstagare födda 1960 och senare har detta beräknats till 40,0 procent för 2027. Pålägget består av följande poster: Lagstadgade arbetsgivaravgifter om 31,42 procent, avtalsförsäkringar om 0,20 procent och kalkylerade kostnader för avtalspension om 8,4 procent. Pålägget för personer födda 1959 och tidigare uppgår till 16,0 procent. Riktlinjen är att förändrade arbetsgivaravgifter eller avtalsförsäkringar, som beslutas om året innan budgetåret, ska påverka personalomkostnadspålägg, som tas ut budgetåret.

Skatteintäkter och begravningsavgifter

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Prognosen över skatteunderlaget för 2027, det vill säga kommuninvånarnas förvärvsinkomster under 2025, är uppräknad med en bedömning av utvecklingen under inkomståren 2026 och 2027. Gällande prognos utgår från Sveriges Kommuner och Regioners bedömning den 27 augusti 2026. Skatteunderlaget beräknas öka med 3,5 procent år 2026 och 5,1 procent år 2027. Stadens skatteinkomster är beräknade på en skattesats om 18,22 kr.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodogörs staden på samma sätt som skattemedel. Begravningsavgiften uppgår till 8,0 öre av uppräknat skatteunderlag (7,0 öre 2026).

Utjämning och fastighetsavgift

Utjämningssystemet

Kommuner och regioner garanteras genom inkomstutjämningen 115 procent av medelskattekraften i riket. Stockholms stad och andra kommuner som har en skattekraft över

den så kallade garantinivån betalar en inkomstutjämningsavgift till staten. Det slutliga utfallet av inkomstutjämningen kommer att fastställas under december månad 2026. .

LSS-utjämning

LSS-utjämningen utjämnar för kostnadsskillnader i kommunernas LSS-verksamhet Kostnadsutjämningssystem för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade (LSS) infördes 2004. Gällande prognos för LSS-utjämningen utgår från SCB:s prognos i juni 2026.

Fastighetsavgift

Från och med år 2008 har den statliga fastighetsskatten ersatts av en kommunal avgift. Fastighetsavgiften baseras på ett taxeringsvärde med ett högsta tak som justeras årsvis. Detaljerade regler utfärdas av Skatteverket.

Utdelning

Flertalet av stadens bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag. Utdelning till staden sker från moderbolagets egna kapital. I budget föreslås en preliminär utdelning om 485,4 mnkr från Stockholms Stadshus AB. Det slutliga beloppet beslutas i samband med tertialrapport 2 och därtill eventuellt hörande extra bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB. Vid ordinarie årsstämma 2027 beslutas inte om någon utdelning från koncernen.

Kommunstyrelsen agerar genom stadsledningskontoret som kommunkoncernens samlade finansfunktion. Samtliga upplånings- och placeringsbehov sker genom stadsledningskontorets internbank. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad anger ramar för finansverksamheten i kommunkoncernen, det vill säga Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och dess majoritetsägda bolag samt stadens övriga helägda bolag. Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och revideras vid behov. En riskkontrollfunktion övervakar att de finansiella riskerna håller sig inom de ramar och regler som finns angivna i finanspolicyn.

Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska staden och samtliga bolag erhålla upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för en marknadsmässig kreditmarginal och eventuell omkostnadsersättning.

Övriga finansiella intäkter utgörs i första hand av ersättning som tas ut i samband med att staden går i borgen. Enligt gällande regler för stadens borgenshantering ska staden vara restriktiv avseende nya borgensåtaganden. Övriga finansiella kostnader utgörs i huvudsak av kostnader för rating, syndikerat låneavtal (betalningsberedskap) och marknadsprogram samt bankavgifter. Den del av pensionsskulden som är att betrakta som en finansiell kostnad inklusive löneskatt redovisas under finansiella kostnader.

Begravningsfond

Begravningsverksamheten finansieras genom en begravningsavgift. Överskott/underskott inom verksamheten avsätts centralt för balansering av resultat, som återförs till avgiftskollektivet.

Internränta

Kommunfullmäktige fastställer stadens internränta i samband med budget. Staden eftersträvar en internränta som är relativt stabil och som reflekterar kommunkoncernens genomsnittliga finansieringskostnad de kommande åren. Kommunfullmäktige fastställer stadens internränta för 2027 till 2,8 procent, (2,8 procent 2026). Räntan för bostadsrättsinnehav motsvarar internräntan. Kommunfullmäktige fastställer därutöver kalkylräntan för enskilda projekt till 5,0 procent. Räntan för markinnehav motsvarar avgäldsräntan för tomträtter, som uppgår till 3,0 procent (3,0 procent 2026).

Kapitalkostnadsberäkning

Vid beslut om ny-, om- och tillbyggnadsprojekt gällande lokaler och bostadslägenheter med kostnadsbaserad hyresberäkning, och med SISAB, Micasa och fastighetsnämnden som hyresvärd, baseras dessa på en mer långsiktig kapitalkostnadsberäkning. Den del som avser kostnaden för en kapitalskuld beräknas med en bestämd procentsats, en kalkylberäkningsprocent. Kalkylberäkningsprocenten ska gälla vid bedömning av ett projekt i samband med beslut och därefter vara fast för detta specifika projekt i samband med uppföljning under hela genomförandetiden. Hyresofferter från berörda bolag och fastighetsnämnden ska avseende kapitalskulden kompletteras med denna kalkylberäkningsprocent.

Följande, förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2028 för Finansförvaltningen, beslutas i denna budget

- Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad.
- Kommunkoncernen ska i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.
- Kommunalinkomstskatt utdebiteras med kronor 17,94 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2027.
- Begravningsavgift utdebiteras med 8:00 öre per skattekrona för 2027.
- Beslut om den faktiska storleken på utdelningen från koncernen Stockholms Stadshus AB fattas av kommunfullmäktige i tertialrapport 2, 2027.
- Internräntan fastställs till 2,8 procent för 2027.
- Övriga förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029 för Finansförvaltningen.

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB:s uppgifter

Koncernen Stockholms Stadshus AB omfattar merparten av Stockholms stads aktiebolag. Stockholms Stadshus AB är moderbolaget i koncernen som består av 17 aktiva dotterbolag eller underkoncerner, samt ett intressebolag.

Styrelsen för Stockholms Stadshus AB, koncernstyrelsen, ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Koncernen Stockholms Stadshus AB	2026	2027	2028	2029
Resultat efter finansnetto, mnkr	453	252	458	115
Investeringar, mnkr	−12 997	−12 656	−12 928	−13 169

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB:s uppgifter

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för huvuddelen av Stockholms stads aktiebolag och ska leda bolagskoncernen. I kommunfullmäktiges direktiv ingår att svara för övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning, samt att utveckla styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag. Moderbolaget följer upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer och av kommunfullmäktige gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, i samverkan med stadsledningskontoret. Moderbolaget ska inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt återföra väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för 2027–2029

Stockholms Stadshus AB	2026	2027	2028	2029
Resultat efter finansnetto, mnkr	63	75	75	75
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Utdelning

För 2027 föreslås en preliminär utdelning om 485,4 mnkr från Stockholms Stadshus AB till staden. Utdelningen sker från moderbolagets egna kapital. Det slutliga beloppet fastställs med hänsyn till bolagets ekonomiska förutsättningar och utdelningsutrymme.

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolag, Bolagets uppgifter samt i stadens styrdokument, arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska

- tillsammans med kommunstyrelsen och berörda bolag samordna en effektiv lokalförsörjning för förskola, skola och omsorg, med utgångspunkt i verksamheternas behov, kvalitet och långsiktiga kostnader
- tillsammans med kommunstyrelsen, äldrenämnden och Micasa följa upp att äldreboendeplaneringen möter behovet av fler och varierade boendeformer, värnar servicehusen och underlättar samverkan med privata aktörer utifrån stadens 50/50-princip
- fortsätta följa dotterbolagens arbete med och tillämpning av stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram samt samordna insatser mot välfärdsbrott, otillåten påverkan och antidemokratiska verksamheter i bolagens fastigheter och lokaler

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Bolaget ska

- tillsammans med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB samordna och följa upp dotterbolagens näringslivsarbete, med fokus på företagsetableringar, tillväxt, arbete och god service till företag i hela staden

- stödja dotterbolagens arbete med tydliga och förutsägbara villkor, enklare processer och upphandlingar som ger små och medelstora företag möjlighet att delta

- tillsammans med kommunstyrelsen utveckla kommunkoncernens strategiska planering och uppföljning för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning

- säkerställa och följa upp Stockholm Exergis energieffektiviseringar i enlighet med stadens klimathandlingsplan

- fortsätta följa dotterbolagens arbete med miljö- och klimatåtgärder, med fokus på kostnadseffektiv utsläppsminskning, energieffektivisering, solenergi, energilagring och klimatanpassning

- samordna uppföljningen av koncernens hållbarhetsarbete i enlighet med tillämpliga krav

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Bolaget ska

- följa dotterbolagens arbete med att minska administrativa kostnader och kostnader för konsulttjänster, representation, konferenser, trycksaker och medieköp
- prioritera affärsmässiga och nödvändiga infrastrukturinvesteringar utifrån stockholmarnas behov och stadens demografiska utveckling

- utveckla koncernens investeringsstyrning tillsammans med kommunstyrelsen, säkerställa kostnadskontroll och bevaka finansiella risker så att projekt kan genomföras med rimliga avkastningskrav utan nedskrivningsbehov

- begränsa koncernens skuldutveckling genom ökad egenfinansiering och prövning av strategiskt lämpliga avyttringar samt säkerställa att underhåll och ersättningsinvesteringar inte trängs undan av nyproduktion

- bedriva en aktiv fastighetsförvaltning och långsiktigt utveckla fastighetsbeståndet för en ändamålsenlig struktur avseende standard, geografiskt läge och åldersfördelning

- i samverkan med kommunstyrelsen utreda möjligheten att sälja ett av stadens bolag, helt eller delvis, i syfte att minska skuldsättningen och stärka stadens ekonomi på lång sikt

- leda och följa upp arbetet med strukturförändringar i fastighetsägandet för att renodla och effektivisera stadens fastighetsbestånd

- tillsammans med kommunstyrelsen och berörda nämnder arbeta för att tillsätta en extern granskare vid större projekt

- sprida arbetsmodellen med avtalscontrollers i dotterbolagen för bättre översyn, uppföljning och styrning av bolagens avtal

- under kommunstyrelsens ledning samordna och följa upp dotterbolagens kontinuitetsplanering, krigsorganisation och informations- och cybersäkerhet, med särskild uppmärksamhet på samhällsviktiga funktioner samt energi- och vattenförsörjning

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB ska i samarbete med Stockholm Stadshus AB utreda och klarlägga förutsättningarna att investera i ny vindkraft för att tillföra förnybar energi samt föreslå en handlingsplan för genomförande	2027-01-01	2027-12-31

Stockholm Stadshus AB ska i samarbete med kommunstyrelsen se över kostnader bolagen har för tryck, produktion och mediaköp	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Stadshus AB ska i samarbete med kommunstyrelsen se över kostnader bolagen har för management- och kommunikationskonsulter	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Stadshus AB ska i samarbete med kommunstyrelsen se över kostnader bolagen har för representationskostnader	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Stadshus AB ta fram en handlingsplan för att öka energilagringen och/eller värmelagring i stadens egna fastigheter samt i privata aktörers fastigheter	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall och Stockholm Exergi utreda hur en storskalig samförbränning av slam och biobränsle kan komma igång och användas utan att det skadar den biologiska mångfalden	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol med förslag till genomförande och tidsplan	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem initiera en kartläggning av all mark och fastigheter som staden äger utanför kommungränsen.	2027-01-01	2027-12-31

Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda åtgärder för att minska trångboddhet, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska under kommunstyrelsens ledning samordna och följa upp dotterbolagens beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, inklusive kontinuitet, informations- och cybersäkerhet samt samhällsviktig försörjning.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska under kommunstyrelsens ledning samordna dotterbolagens medverkan i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder arbeta för att tillsätta en extern granskare vid större projekt.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska sprida arbetsmodellen med avtalscontrollers i sina dotterbolag.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med kommunstyrelsen och berörda bolag följa upp lokalförsörjningen för förskola, skola och omsorg utifrån demografiska förändringar, nyttjandegrad och långsiktiga kostnader.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med kommunstyrelsen, äldrenämnden och Micasa följa upp samordningen av äldreboendeplaneringen och möjligheterna att möta behoven genom varierade boendeformer och samverkan med privata aktörer.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB följa upp dotterbolagens service till företag, förenkling av processer och möjligheter för mindre företag att delta i upphandlingar.	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholm ska ha god ekonomisk hushållning och prioritera kärnverksamheten	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

3.3 Stockholm ska ha god beredskap och motverka välfärdsbrott	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	90 %	90 %	90 %

Bostadsbolagen

Gemensamt för de tre bolagen

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolagen, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag, Bolagets uppgifter.*

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolagen

- genom ett samlat grepp och fokuserade insatser göra Stockholm till en tryggare stad för de boende i samverkan övriga staden
- Föra nära dialog med hyresgäster om trygghetsskapande åtgärder
- stärka hyresgästernas möjlighet att påverka grad av standardhöjning i samband med upprustning i enlighet med respektive bolags underhållspolicy
- verka för att befintliga hyresgästlokaler utvecklas så de tillför ett socialt värde för hyresgästerna
- samverka med socialnämnden kring vräkningsförebyggande åtgärder och arbeta för att minimera antalet avhysningar
- arbeta med trygghetskameror som en insats där så är relevant
- delta i stadens arbete mot våldsbejakande extremism
- bidra till stadens gemensamma arbete om att förmedla försöks- och träningslägenheter, Bostad Först, förturslägenheter och skyddade boenden för våldsutsatta
- skapa förutsättningar för flexibel lokalanvändning
- i syfte att öka nyttjandegraden av stadens lokaler samverka med idrottsnämnden, kulturnämnden och externa aktörer för att förenkla och möjliggöra upplåtelse för civilsamhälle och kulturlivet
- aktivt arbeta med att levandegöra bottenvåningar för att öka trygghet och trivsel i beståndet och närmiljön och vid behov samverka med stadsbyggnadsnämnden
- i samarbete med socialnämnden, stadsdelsnämnderna och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB motverka oriktiga hyresförhållanden på bostadsmarknaden samt tillhandahålla stöd och hjälp för att motverka utsattheten för de som berörs
- intensifiera arbetet mot oriktiga hyresförhållanden, olovlig andrahandsuthyrning, bostadsrelaterade bedrägerier
- i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna samt rättsvårdande myndigheter och skatteverket motverka den svarta ekonomin och organiserad brottslighet
- utifrån stadens tillgänglighetsdefinition tillsammans med bostadsbolagen fortsätta att inventera bostadsbeståndet och i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB fortsätta att medverka till att göra resultatet av tillgänglighetsinventeringen sökbart för bostadssökande
- när så är lämpligt verka för god rörlighet inom det egna beståndet
- verka för att studentbostäder byggs där det är lämpligt, både temporära och stadigvarande
- analysera behovet av och möjligheter att tillskapa en större andel stora bostäder i nyproduktion och ombyggnation
- beakta befintligt bestånd lokalt där man bygger nytt i syfte att, där det är tillämpligt, bidra till att en mångfald av storlekar på bostäder byggs
- verka för byggandet av fler kollektivhus, och andra alternativa boendeformer

- bedöma möjligheten att omvandla befintliga byggnader till grupp- och servicebostäder, samt underlätta byggandet av bostäder för personer med funktionsnedsättning i samråd med berörda nämnder
- i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och socialnämnden ta ett ökat socialt ansvar kring sina fastigheteter genom att exempelvis samverka med relevanta aktörer i civilsamhället och näringslivet samt de boende och med hyresgästernas behov och trygghet i fokus
- säkerställa trygga och säkra fastigheter och källarutrymmen i allmännyttan via trygghetsinventeringar
- skall utveckla trygghetsarbetet, t.ex. genom snabbare tillämpning av Trygga trappan
- tillsammans med Stockholms bostadsförmedling ta fram ett behovsprövat kösystem för att motverka den strukturella hemlösheten
- tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden ta fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet. Genom samverkan med civilsamhället och näringslivet
- utveckla och testa nya modeller för att tillskapa socialt hållbara bostäder

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Idrottsnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB inventera platser för ett möjligt sportcenter i befintliga lokaler i Järva	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, bostadsbolagen och Storstockholms brandförsvar skärpa tillsynen och kontrollen av sprängmedel	2027-01-01	2027-12-31
Bostadsbolagen ska i samarbete med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden tar fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet.	2027-01-01	2027-12-31
Bostadsbolagen ska tillsammans med socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden utreda nya modeller för att tillskapa bostäder för att för att motverka samt minska risken att hamna i strukturell hemlöshet.	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolagen

- stimulera delningsekonomi exempelvis genom att arbeta för bilpool och cykelpool i all nybyggnation
- bidra till stadens mål för att öka antalet laddplatser, exempelvis genom att i samarbete med externa aktörer bygga fler laddplatser i anknytning till befintliga fastigheter samt vid nyproduktionsprojekt, eller större renoveringsprojekt där parkeringsplatser ingår
- tillhandahålla laddplatser i garage till hyresgäster som har ett önskemål om laddplats
- successivt förse alla sina parkeringsplatser med laddinfrastruktur så att stadens mål om en utsläppsfri innerstad 2030 kan genomföras. Bolagens parkeringsplatser ska förses med laddinfrastruktur av minst typen normalladdning enligt följande plan: I innerstadens garage 50 procent 2026 och 100 procent 2028. Utanför innerstaden och ytor i hela staden med 50 procent 2026 och 80 procent 2030. Målen för 2028 respektive 2030 ska i ljuset av teknikutvecklingen prövas 2026
- välja fjärrvärme som uppvärmningsmetod vid nyproduktion eller ombyggnad utifrån lönsamhetskrav och ett stadsövergripande perspektiv på kraftfrågor, eleffekt och klimat
- utveckla infrastruktur för matavfallsinsamling i och bidra till att uppnå stadens mål för matavfallsinsamling, samt planera för krav om fastighetsnära eller kvartersnära insamling
- bidra till en stärkt samverkan för effektiv snöröjning inom och i anslutning till bolagens fastigheter
- prioritera och åtgärda klimatrelaterade risker såsom effekter av skyfall och värmeböljor befintlig och planerad bebyggelse,
- intensifiera arbetet med att genomföra energieffektiviserande åtgärder
- vid nybyggnation och renovering utgå från att tak ska nyttjas, antingen med solceller eller med gröna tak
- arbeta för att öka andelen plusenergi- eller passivhus inom sina bestånd i syfte att på sikt uppnå en neutral eller negativ nettoanvändning av uppvärmningsenergi
- verka för en ökad nybyggnation av flerbostadshus i trä med målet att 20 procent uppförs i massivträstomme
- i högre utsträckning utreda vilka fastigheter i bestånden som har förutsättningar för påbyggnationer på taken, exempelvis genom extra våningstal eller radhus
- drivas med ett långsiktigt perspektiv för hushållning, energi och cirkulär ekonomi och rivningar skall undvikas
- arbeta för att upprustning och underhåll ska utföras med ökad uppmärksamhet på fastigheternas kulturhistoriskt klassade värden
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB ska i samarbete med Stockholm Stadshus AB utreda och klarlägga förutsättningarna att investera i ny vindkraft för att tillföra förnybar energi samt föreslå en handlingsplan för genomförande	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram affärsmodeller för utbyggnaden av laddinfrastruktur	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden införa krav på laddinfrastruktur vid nyproduktion och på sikt även inkludera befintligt bostadsbestånd.	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolagen

- nyproducera minst 3 500 bostäder under mandatperioden, varav minst hälften Stockholmshus
- leda arbetet med projekt Stockholmshusen samt vidareutveckla Stockholmshusen med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, i syfte att få ned byggkostnader med bibehållna höga krav på klimat, miljö och god gestaltning
- bistå äldrenämnden och stadsdelsnämnderna med införandet av smarta lås
- beakta teknologisk utveckling inom miljö- och klimatområdet såsom energilagring för överskottsel från bolagets elproduktion i syfte att nå ett hållbart och energieffektivt bestånd
- överväga strategiska övertaganden av enskilda bostadsrättsprojekt om de ekonomiska förutsättningarna är tillräckligt gynnsamma och det krävs för att få framdrift i stadsutvecklingsprojekt
- i samverkan med socialnämnden se över möjligheten att inrätta boende med särskild service LSS/SoL vid genomgripande renoveringar av fastighetsbestånden inklusive lokaler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
SISAB ska i samråd med AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och exploateringsnämnden utreda hur försörjningen av förskolelokaler kan underlättas, bland annat genom att integrera förskolor i skolbyggnader och genom tredimensionell fastighetsbildning i flerbostadshus	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda åtgärder för att minska trångboddhet, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder ta fram ett program för främjande av stadsnära odling	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (i urval)

Obligatorisk nämndindikator				
	Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	El- och värmeproduktion baserad på solenergi	6 080 MWh	6 830 MWh	7 500 MWh
	Köpt energi i stadens verksamheter	1 945 GWh	1 945 GWh	1 945 GWh
	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	5 % effektivisering relativt 2018	5 % effektivisering relativt 2018	6 % effektivisering relativt 2018
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

AB Svenska Bostäder

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- upprätthålla boendekvaliteten och de kulturhistoriska värdena i AB Stadsholmens bestånd
- rusta upp och underhålla kulturgårdarna i syfte att långsiktigt bevara deras kulturhistoriska värden
- utifrån nära dialog med hyresgästerna säkerställa att verksamheterna och de ideella föreningarna i kulturgårdarna ges förutsättningar att finns kvar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastighetsnämnden skall tillsammans med Svenska bostäder utreda förutsättningarna för att staden kan köpa Vårbergs centrum som ett led i att motverka otryggheten, underlätta för utveckling och förbättring av hela området.	2027-01-01	2027-12-31

AB Familjebostäder

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- bistå SHIS i dess verksamhet och i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar
- skapa permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi för prioriterade grupper

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Antal tillkomna permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi	150	150	150

L
Bo-bolagen:8

AB Stockholmshem

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- bistå SHIS i dess verksamhet och i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar, vilket bland annat innebär byggande av modulbostäder
- skapa permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi för prioriterade grupper
- i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern utveckla kulturhusverksamheten i Skärholmen
- skall öka takten i införandet av värmestyrning i samarbete med Stockholms Exergi Holding AB

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Antal tillkomna permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi	150	150	150

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets uppgifter

Bolaget äger, anskaffar, bygger och förvaltar vård- och omsorgsboenden, servicehus, seniorbostäder, LSS-boenden, HVB och bostäder för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. Bolaget ska skötas på ett allmännyttigt och affärsmässigt sätt.

Ägardirektiv för 2027 - 2029

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska:

- utifrån stadens tillgänglighetsdefinition tillsammans med bostadsbolagen fortsätta att inventera bostadsbeståndet
- i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB fortsätta att medverka till att göra resultatet av tillgänglighetsinventeringen sökbart för bostadssökande
- säkerställa god tillgång till gemensamhetsytor och aktivitetscenter vid befintliga och tillkommande seniorboenden i staden
- fortsätta arbeta för att uppnå en hög servicegrad
- värna servicehusen som boendeform
- förbättra ljudmiljön i alla fastigheter där hörselanpassning saknas
- i samarbete med äldrenämnden bidra till insatser som motverkar ofrivillig ensamhet bland i samarbete med äldrenämnden bidra till insatser som motverkar ofrivillig ensamhet bland äldre

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Bolaget ska:

- fortsätta bygga seniorbostäder och tillsammans med Stadshus AB, kommunstyrelsen och äldrenämnden fortsätta att se över bolagets strategi för utbyggnad av seniorbostäder utifrån stadens definition och behov, i enlighet med Boendeplanen
- bidra till att uppnå stadens mål för matavfallsinsamling
- prioritera och åtgärda klimatrelaterade risker såsom effekter av skyfall och värmeböljor
- delta i stadens fortsatta arbetet med (Livscykelanalys) LCA i byggprocessen och miljö- och hälsoskyddsnämndens utredning av kravnivå för byggmaterials klimatpåverkan
- fortsätta arbetet med att energieffektivisera, bland annat med hjälp av digitala verktyg för energistyrning och energilagring samt genom ökad egen energiproduktion
- med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta byta ut energiineffektiva armaturer för mer energieffektiv belysning med lika eller förbättrad ljuskvalitet när dessa uppnått sin livslängd
- med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsätta arbetet med en utfasning av direktverkande el för uppvärmning och föreslå elbesparande alternativ
- fortsätta att verka för att utöka antalet solceller vid nybyggnation såväl som på befintliga fastigheter
- verka för att fler byggnader uppförs i trämaterial

- fortsätta arbeta för att skapa tillgängliga gröna, trygga och trevliga utemiljöer för såväl boende som personal i och omkring fastigheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska utreda möjligheten att ett av deras nybyggnadsprojekt ska ha återbruksfokus.	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram affärsmodeller för utbyggnaden av laddinfrastruktur.	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Bolaget ska:

- bidra till en aktiv fastighetsförvaltning för att skapa utrymme för investeringar samt genomföra försäljningar till långsiktiga, seriösa och socialt ansvarstagande ägare av fastigheter som staden inte har behov av
- bygga ett nytt seniorboende i form av Stockholmshus
- tillsammans med kommunstyrelsen och socialnämnden omförhandla ramavtalet för att undanta sådana verksamheter inom socialtjänsten, som med hänsyn till verksamhetens natur måste bedrivas i mindre fastigheter, från kravet på höjda hyror
- bygga fler ytkrävande och/eller friliggande bostäder med särskild service
- tillsammans med socialnämnden och äldrenämnden utreda ett mildrande av skuldfrihet som krav för plats på seniorboende, för äldre i eller med erfarenhet av hemlöshet
- i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en marknadsanalys och behovsbedömning inför en framtida utbyggnad av biståndsbedömda trygghetsboenden
- i samband med behov av periodiskt underhåll av särskilda boenden noga värdera investeringsutgifterna med tillkommande hyreseffekter i förhållande till behovet av fastigheten och vilka andra alternativ som finns
- minska administrativa och driftkostnader med 1% och öka satsningen på underhåll med motsvarande belopp
- fortsätta att tillsammans med bostadsbolagen bistå äldrenämnden och stadsdelsnämnderna med införandet av smarta lås i bolagets seniorbostäder och i bostadsbolagens bestånd
- bygga fler friliggande och/eller ytkrävande bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning

Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska i samarbete med Stockholm Stadshus AB ta fram en konkret plan för att pressa hyreskostnaderna i nyproduktion, utan att äventyra gällande kvalitetskrav samt miljö- och klimatkrav	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31

Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Äldrenämnden och kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Micasa implementera en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen	2027-01-01	2027-12-31

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering och förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till stadens bostadsbolags internköer, förmedling av kategoribostäder såsom student- och seniorboenden. Bolagets bostadsförmedling ska vara användarvänlig, tillgänglig och effektiv. Bolaget ansvarar även för Stockholmsrummet som en mötesplats för information och dialog om Stockholms stadsutveckling och bostadsbyggande.

Ägardirektiv för 2027-2029

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	2026	2027	2028	2029
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	0	0	-1	-1

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag, Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska:

- säkerställa att de skyddade boenden som idag har lägenheter i stadens bostadsbolag kan byta dessa mot jämförbara lägenheter när verksamheten av skyddsskäl så kräver
- i samarbete med bostadsbolagen säkerställa tillgången till skyddade boenden för våldsutsatta
- tillhandahålla förmedling av försöks- och träningslägenheter inklusive Bostad Först i den omfattning som efterfrågas av stadens nämnder och bolag
- i samverkan med bostadsbolagen, SHIS Bostäder, stadsdelsnämnderna och socialnämnden, i den mån det behövs, säkerställa att genomgångsbostäder tillhandahålls och kommer barnfamiljer som under lång tid levt i osäkra boendeförhållanden tillgodo
- säkerställa att personer med stora behov av anpassningsåtgärder i hemmet erbjuds förtur till anpassade lägenheter

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Bolaget ska:

- fortsätta kontrollen av intyg i syfte att säkerställa rättssäkerheten inom förmedlingsprocessen
- bidra i arbetet med att underlätta för unga att komma in på bostadsmarknaden
- öka antalet inlämnade lägenheter från privata fastighetsägare och förvaltare
- fortsätta att i dialog med fastighetsägarna utveckla digitala lösningar för lägenhetsinformation, visning och dylikt för att förenkla den sökandes bedömning tidigt i processen eller vid utebliven fysisk visning
- verka för att större lägenheter tilldelas barnfamiljer
- i dialog med privata fastighetsägare informera om goda erfarenheter från stadens allmännyttiga bolag och deras sänkta inkomstkrav, i syfte att fler ska

göra motsvarande justeringar av sina krav. Bolaget ska därtill aktivt verka för att fler fastighetsägare inför sänkta inkomstkrav

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem ska i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB genom sitt koncept familjelägenheter säkerställa att fyror och större lägenheter i huvudsak förmedlas till hushåll med hemmaboende barn. Detta både via intern och extern kö och med tonvikt på innerstaden och närförort (3.2)	2027-01-01	2027-12-31
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och AB Familjebostäder utreda en gemensam äldrelots i syfte att stärka det uppsökande arbetet mot äldre i behov av en bättre anpassad bostad. Utredningen ska också se över möjligheten att införa en hållbar finansieringslösning för detta (3.2)	2027-01-01	2027-08-31

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.2 Stockholms stad ska ge stöd när livet är som skörast med god omsorg och ökad trygghet i vardagen	Antal av Bostadsförmedlingen förmedlade Bostad först-, försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder för barnfamiljer	600	600	600
1.3 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb och arbetsplatsförlagda aktiviteter	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse
2.2 Stockholm ska vara en ekologiskt hållbar stad	Antal förekomster av utpekade produkter med utfasningsämnen	66	33	13
3.1 Stockholms ekonomi och verksamheter ska vara starka, hållbara och resilienta	Aktivt Medskapandeindex	82	82	82
	Andel elektroniska inköp	76 %	77 %	77 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende och en trygg stadsmiljö				
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd vid förmedling	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Bolagets uppgifter

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, kvalitativa, trygga, miljö- och klimatmässigt hållbara, flexibla och kostnadseffektiva lokaler och utemiljöer för stadens förskole- och skolverksamhet.

Ägardirektiv för 2026 - 2028

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska:

- verka för en giftfri skol och förskolemiljö
- i samarbete med kommunstyrelsen fortsätta arbetet mot skadegörelse, klotter, nedskräpning och annan kriminalitet
- fortsätta det aktiva arbetet med att öka tryggheten på skolgårdar och ytor i anslutning till bolagets fastigheter
- fortsätta att delta i utbildningsnämndens arbete för att Stockholms skolgårdar bättre kan rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek i syfte att tillvarata utemiljöer på bästa sätt
- verka för att tillskapa kvalitativa tillgängliga förskolegårdar med zoner för olika aktiviteter och med naturliga inslag, grönska och varierad topografi där så är möjligt
- fortsätta arbeta för att tillgodose en god inomhus- och utomhusmiljö avseende ljud, ljus, temperatur och luftkvalitet i stadens skolor och förskolortillsammans och utbildningsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden verka för att tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet, samt att i majoriteten av stadens skolor tillgängliggöra lokaler för kultur- och föreningslivet, genom investeringar i inpasseringslösningar och idrottsnämndens bokningssystem
- utbildningsnämnden ska tillsammans med SISAB genom myndighetssamverkan arbeta för att motverka välfärdsbrott
- fortsätta det aktiva arbetet med att öka tryggheten och förebygga krimnialitet på skolgårdar och ytor i anslutning till bolagets fastigheter
- Ansvara för och hantera inpasseringssystemen för stadens skolor

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram ett funktionsprogram för skol- och förskolegårdar, med inriktning mot gröna och rörelseinriktade skolgårdar för att tillse att skolorna kan utnyttja den yta de har på ett för eleverna främjande sätt , samt anpassa för klimatförändringar	2027-01-01	2027-12-31
Idrottsnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB inventera platser för ett möjligt sportcenter i befintliga lokaler i Järva	2027-01-01	2027-12-31
SISAB ska tillsammans med utbildningsnämnden genomföra en årlig säkerhetsinventering av skolor och förskolor. Inventeringen ska omfatta låssystem, inpasseringslösningar, belysning och utrymningsvägar	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Bolaget ska:

- fortsätta arbetet med att energieffektivisera, bland annat med hjälp av digitala verktyg för energistyrning och energilagring samt genom ökad egen energiproduktion
- prioritera och åtgärda klimatrelaterade risker såsom effekter av skyfall och värmeböljor
- fortsätta att verka för att fler skolor och förskolor byggs i trä
- med beaktande av hållbarhet och funktion fortsätta prova och utvärdera naturmaterial på förskolegårdar och skolgårdar
- fortsätta utreda att tillföra tillagningskök i samband med renoveringar och nybyggnation
- vid nybyggnation projektera utifrån krav på att certifiera förskolor och skolor med motsvarande Miljöbyggnad, lägst silver inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning
- bidra till att uppfylla staden mål om att minska energianvändningen med 10 procent genom smart digital styrning, utfasning av direktverkande elsystem och energikrävande belysning samt energieffektiviserande åtgärder vid renovering och ombyggnation
- installera solceller på lämpliga tak, med målet att majoriteten av beståndet ska ha solceller inom ett par år, på ett för hyresgästen kostnadsneutralt sätt prioritera att klimatanpassa stadens skol- och förskolegårdar

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
SISAB ska utreda förutsättningarna att bygga stöldsäkra och väderskyddade cykelparkeringar i anslutning till skolor	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram affärsmodeller för utbyggnaden av laddinfrastruktur	2027-01-01	2027-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och SISAB ta fram en vägledning för att förbättra förskolors och skolors inomhusmiljöer som syftar till att säkerställa en likställighet för alla barn i hela staden, oavsett verksamheternas driftform	2027-01-01	2027-12-31
Planera och påbörja en för hyresgästen kostnadsneutral solcellsutbyggnad med målet att majoriteten av beståndet ska ha solceller inom ett par år	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med SISAB undersöka hur miljö- och hälsoskyddsnämndens rekommendation för konstgräs, platsgjutet gummi och gummigranulat kan integreras i skolornas funktionsprogram	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Bolaget ska:

- säkerställa att all nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar sker kostnadseffektivt, ur ett kommunkoncernperspektiv
- i processen för, och i arbetet med lokalförsörjningen ska det finnas ett långsiktigt driftkostnadsperspektiv så att kommunkoncernens samlade lokalkostnader hålls nere
- öka sin egenfinansieringsgrad
- efter beställning ansvara för inhyrningar gentemot externa aktörer av pedagogiska lokaler och i förekommande fall tillhörande idrottsfunktion. Ansvaret omfattar endast lokalanskaffning med LOU-moment
- i samverkan med Utbildningsnämnden, Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden prioritera mellan projekt, säkerställa kostnadsfokus och utveckla den ekonomiska styrningen av lokalprojekt
- ta fram och implementera en plan för att förbättra det ekonomiska resultatet, utan att sänka gällande kvalitetskrav samt miljö- och klimatkrav
- aktivt arbeta utifrån den samordnade skolplaneringen i Stockholm (SAMS)

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
SISAB ska i samråd med AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och exploateringsnämnden utreda hur försörjningen av förskolelokaler kan underlättas, bland annat genom att integrera förskolor i skolbyggnader och genom tredimensionell fastighetsbildning i flerbostadshus	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB och stadsdelsnämnderna genom myndighetssamverkan arbeta för att motverka välfärdsbrott	2027-01-01	2027-12-31
SISAB ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram en gemensam upprustningsplan i syfte att skapa en tydlig prioritering och inriktning över vilka av stadens skolor som är i störst behov av upprustning	2027-01-01	2027-12-31
SISAB ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram en gemensam upprustningsplan i syfte att skapa en tydlig prioritering och inriktning över vilka av stadens skolor som är i störst behov av upprustning	2027-01-01	2027-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB slutföra arbetet med att införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar, en hög pedagogisk kvalitet samt grönska i utemiljön. De ska så långt som möjligt vara styrande för såväl kommunala som fristående förskolor och skolor	2027-01-01	2027-12-31

Stockholm Vatten och Avfall AB

Bolagets uppgifter

Bolaget levererar dricksvatten och renar avloppsvatten i Stockholms stad och Huddinge kommun, samt ansvarar för avfallshanteringen i Stockholms stad. Bolagets ansvar omfattar också att äga och sköta ledningsnäten för vatten och avlopp samt pumpstationer och vattenreservoarer i Stockholm och Huddinge. Därutöver säljer bolaget vatten- och avloppstjänster till ett tiotal andra kommuner. Bolaget ska även driva stadens miljöstationer och ansvara för Stockholms återvinningscentraler och återvinningsstationer.

Ägardirektiv 2027 - 2029

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

- inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att nå klimatmålen
- arbeta med åtgärder i enlighet med lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster för att uppnå god ekologisk och kemisk status och prioritera åtgärder som bidrar till stadsutveckling
- utreda gränssnitt mellan skyfallslösningar och dagvattenlösningar samt aktivt söka möjliga externa finansieringskällor
- bistå stadsdelsnämnder, trafiknämnden och fastighetsägare i arbetet med klimatanpassning, inklusive dricksvattenfontäner
- vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 *Rent vatten och sanitet*
- i samråd med kommunstyrelsen arbeta för ökad matavfallsinsamling inklusive matavfall hos restauranger, butiker och storhushåll
- verka för ökad produktion av biogas och biokol
- verka för utfasning av fossil plast
- i samarbete med Förpacknings- och Tidningsindustrierna vid återvinningsstationer informera om stadens avfallssystem i syfte att nå en ren och trygg stad. Stadens återvinningsstationer som drivs av Förpacknings- och tidningsinsamlingen sköts idag dåligt. Staden ska arbeta för att återvinningen av privatpersoners sopor sköts så att klagomålen väsentligt minskar
- utreda och vidta åtgärder som kan minska utsläpp av lustgas och metangas vid bolagens anläggningar
- samverka med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden för att skapa en tydlig och strategisk kommunikation i miljö- och klimatfrågor
- ha beredskap för kommunikationsinsatser gentemot invånare vid skyfall
- fortsätta utreda potentialen för energiåtervinning från VA-nätet tillsammans med Stockholm Exergi
- öka energieffektiviseringen av fastigheter och verksamheter för att nå stadens mål att minska energianvändningen med 10 procent, med fokus på att minska effekttopparna
- verka för att den egna verksamheten bidrar till stärkt biologisk mångfald vid arbeten och återställande av mark

L
SVOA:2

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

- ta fram och implementera en plan för att förbättra det ekonomiska resultatet i syfte att motverka behov av taxeökningar
- delta i arbetet med Digital Futures i syfte att genom digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför
- delta i stadens digitaliseringsarbete och i samverkansavtalet med KTH samt samverka med andra forskningsinstitutioner
- tillsätta en extern granskare vid större projekt som bolaget genomför.

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2027-01-01	2027-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall och Stockholm Exergi utreda hur en storskalig samförbränning av slam och biobränsle kan komma igång och användas utan att det skadar den biologiska mångfalden	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2027-01-01	2027-12-31
Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska ta fram en plan för att installera digitala vattenmätare hos bolagets kunder och i den egna verksamheten för att minimera mängden odebiterat vatten, förbättra ekonomistyrningen samt minska vattenanvändning	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska utreda hur de kan göra det enklare för stadens invånare att återvinna, det kan inkludera aspekter såsom fler mobila miljöstationer, utökade öppettider vid återvinningscentralerna samt hur insamling av trädgårdsavfall kan underlättas för person utan bil	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska, för att trygga stockholmarnas tillgång till ett friskt dricksvatten, utreda metoder och förslå åtgärder för att rena dricksvattnet från skadliga ämnen såsom läkemedelsrester, PFAS, tungmetaller och mikroplaster	2027-01-01	2027-12-31
Bolaget ska tillsätta en extern granskare vid större projekt som genomförs.	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan		
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska tillsammans med trafikkontoret samla relevanta aktörer för att förhindra nedskräpning vid återvinningsstationerna	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
	Plast till energiåtervinning	11 kg/invånare och år	11 kg/invånare och år	10 kg/invånare och år
	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	5 % effektivisering relativt 2018	5 % effektivisering relativt 2018	6 % effektivisering relativt 2018
Obligatorisk nämndindikator				
	Minskning av CO2e till 2025	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Andel farligt avfall i soppåsen	0,1 %	0,1 %	0,1 %

AB Stokab

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt och säkert fibernät i Stockholm i syfte att bidra till goda förutsättningar för it-utvecklingen i regionen.

Ägardirektiv 2027 - 2028

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

- vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL, Fortum och andra aktörer för att främja framkomligheten
- fortsätta att i samarbete med kommunstyrelsen stödja arbetet med att utveckla Stockholm som en innovativ och smart stad

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

- ansvara för att fibernätet byggs ut och förtätas för att möta framtida efterfrågan inom 5G och IoT (Internet of Things)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Stockholms Hamn AB

Bolagets uppgifter

Bolaget ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en hållbar sjöfart, besöksnäring och regionens varuförsörjning i syfte att främja regionens utveckling och hållbara tillväxt.

Ägardirektiv 2027 - 2028

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

- Bidra till stadens arbete med tillskapandet av fler bad- och bastuplatser i Stockholm
- verka för att de stockholmare som bor på båt vid stadens kajer ska kunna göra det på ett bra och ordnat sätt

L
Stohab: 2

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

- bistå trafiknämnden i samverkan med Region Stockholms planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten samt verka för upprustning av relevanta bryggor i enlighet med underhållsplanen
- fortsatt stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn
- medverka till att stadens innerstadskajer utvecklas till en viktig del av den levande stadsmiljön utifrån stadens kajstrategi
- skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB
- implementera åtgärder som gör Stockholms hamnar till en hållbar premiumdestination för internationell kryssning, exempelvis genom att vidareutveckla incitamentsmodeller för elanslutning av kryssningsfartyg, främja insatser som möjliggör effektiv hantering av grå- och svartvatten inklusive sophantering i anslutning till kryssningsfartygen samt övriga hållbarhetsåtgärder för att Stockholm ska ligga i yttersta framkant jämfört med andra hamnar i Östersjön
- medverka till att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäring värnas
- arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska
- arbeta för en fossilbränslefri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi och genomföra åtgärder för att bidra till fossilbränslefri sjöfart
- fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi genom förnyelsebara källor såsom exempelvis sol
- med beaktande av stadens klimat- och miljömål, möta efterfrågan hos kunder att möjliggöra för pendelbåtar och skärgårdstrafik att ansluta till el och fjärrvärme vid kaj
- fortsätta arbetet med att ligga i framkant med miljödifferentiering av hamn-avgifter
- samverka i trafiknämndens uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom elektrifieringspakten
- i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden bidra till genomförandet av Stockholms stads kajstrategi med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv och rekreation utmed Söder Mälarstrand
- öka den fysiska tillgängligheten vid hamnens verksamhetsområden
- tillsammans med exploateringsnämnden och Stockholm Business Region utveckla Frihamnspiren för kryssningsfartyg, företagande och innovation
- fortsätta verka för att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälarhamnar AB
- i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta arbetet med att mäta luftpåverkan från de färjor som är i hamn i Stockholm
- beakta effekter av förändrat klimat och identifiera samt vid behov vidta åtgärder mot klimatrelaterade sårbarheter
- aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar
- verka för att lyfta och driva på utvecklingen mot en ökad överflyttning av godstransporter från väg till klimatvänlig sjöfart för att minska utsläpp och stärka ett hållbart transportsystem

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Hamn AB ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB samordna en gemensam och stationär lösning för hantering av grå- och svartvatten	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

- säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus
- fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar
- avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden
- i samverkan med exploateringsnämnden utreda sitt långsiktiga behov av hamnkapacitet i Stockholm i syfte att säkra sjöfartens behov, öka kollektivtrafiken på vatten och bidra till stadsutveckling. Utredningen ska inkludera möjligheter att utveckla och tillgängliggöra Masthamnen

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB utreda ansvar, utveckling och kostnader för framtida kollektivtrafikpunkter på sjön	2027-01-01	2027-12-31

L
Stohab: 4

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
	Minskning av CO2e till 2026	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholms Stads Parkerings AB

Bolagets uppgifter

Bolaget bygger och driver parkeringsanläggningar som verkar på den kommersiella marknaden samt anläggningar som avlastar gatunätet.

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- fortsätta att arbeta med att öka trygghet och trivsel för kunderna

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- tillgodose behovet av ett ökat antal parkeringsplatser vid in- och utfartsparkeringar, bland annat genom samverkan med exploateringsnämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner
- arbeta med hållbar mobilitet där cykel, nya mikromobilitetslösningar och parkeringsplatser för bilpool i attraktiva lägen är en integrerad del
- tillsammans med trafiknämnden delta i stadens arbete med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten och målet att trafiken ska vara utsläppsfri i innerstaden till år 2030
- fortsätta utbyggnaden av laddinfrastruktur enligt stadens målsättning om 100 procent laddplatser i egna anläggningar till år 2027, 100 procent laddplatser i driftade anläggningar och ytor i innerstaden till år 2030 samt 100 procent laddplatser i driftade anläggningar och ytor utanför innerstaden till år 2030
- arbeta för att tillhandahålla laddmöjligheter i gatumiljö
- inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning
- skapa fler cykelparkeringsplatser som en integrerad del i en mobilitetslösning samt anlägga cykelboxar på nya ytor
- leda stadens arbete med mobilitetshubbar
- delta i stadens planarbete för att möjliggöra en minskning av antalet gatuparkeringar och öka andelen parkeringar på tomtmark
- tillsammans med trafiknämnden utreda och justera avgifterna till boendeparkeringar så att de ligger i nivå med markvärdet
- arbeta för differentierade parkeringsavgifter och trängselavgifter, som gör det relativt sätt dyrare för fossilbaserade bilar. Parkeringstaxorna för besöksparkering ska ses över
- verka för differentierade avgifter för att styra trafiken, för att minska utsläpp, stödja hållbar stadsutveckling och uppfylla klimatmål

- verka för fossilfrihet och elektrifiering genom utbyggnad av laddinfrastruktur, särskilt i ytterområden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden se över stadens policy för flexibla och gröna parkeringstal i syfte få ned byggkostnaderna i nyproduktion och nå en mer framkomlig stad.	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram affärsmodeller för utbyggnaden av laddinfrastruktur	2027-01-01	2027-12-31
Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med fastighetsnämnden, trafiknämnden och AB Familjebostäder genomföra pilotprojekt med innovativ gatuladdning i syfte att på sikt tillhandahålla gatuladdning i enlighet med stadens mål	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med trafiknämnden utreda och justera avgifterna till boendeparkeringar så att de ligger i nivå med markvärdet	2027-01-01	2027-12-31
Tillsammans med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden arbeta fram differentierade parkeringsavgifter och trängselavgifter, som	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- genomföra prisjusteringar när marknaden så medger
- Verka för att stadens parkeringshus som ägs av andra kommunala bolag och förvaltningar ska flyttas till Stockholms Parkering AB

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31
Verka för att stadens parkeringshus som ägs av andra kommunala bolag och förvaltningar ska flyttas till Stockholms Parkering AB	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska förenkla organisationen kring stadens parkeringsutbud och därmed göra det enklare för medborgare att utkräva ansvar men även hitta och göra rätt från start	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

Obligatorisk nämndindikator				
2.3. Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Kulturhuset Stadsteatern AB

Bolagets uppgifter

Kulturhuset Stadsteatern ska erbjuda verksamhet i form av teater, litteratur, dans och scenkonst, konst, design, film, musik, samtal/debatt, bibliotek, och annan kulturell verksamhet samt ansvara för stadens fyra platser inom stadens fristadsprogram.

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- fortsatt utveckla verksamheten riktad mot målgruppen barn och unga
- fortsatt utveckla Kulturhusverksamheten i Skärholmen, Vällingby och Husby
- fortsatt vidta åtgärder för att nå nya grupper, samtidigt som befintlig publik värnas
- utveckla det internationella samarbetet
- fortsatt utveckla samarbetet med fria dans-, cirkus- och teatergrupper
- fortsatt utveckla samarbetet med Stockholms Universitet samt Stockholms Konstnärliga Högskola
- stärka arbetet med nationella minoriteter
- fortsatt utveckla samarbetet med fria dans-, cirkus- och teatergrupper till exempel genom scenen ”Kilen”
- fortsatt utveckla verksamheten riktad mot målgruppen barn, unga och unga vuxna
- tillsammans med Kulturnämnden verka för ökad tillgänglighet vid stadens teaterscener

L
Kulturhuset Stadsteatern:2

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- fortsätta arbetet med energieffektivisering
- stärka arbetet med hållbarhetsprofil för de verksamheter som finns i Kulturhuset Stadsteatern

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- på sikt förbättra det ekonomiska resultatet genom ökade intäkter och breddad finansiering, genom bland annat samarbete med externa aktörer
- koncentrera resurserna till den konstnärliga, kulturella och publika verksamheten

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (i urval)

	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	85 %	86 %	86 %
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	90 %	90 %	90 %
	Aktivt Medskapandeindex	83	83	83
	Index Bra arbetsgivare	84	84	84

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2027-01-01	2027-12-31

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Bolagets uppgifter

Bolaget ska tillhandahålla och evenemangsverksamhet av god kvalitet.

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

- arbeta för ökad trygghet och säkerhet i arenaområdet och arenorna
- stärka och utveckla samarbetet med de idrottsföreningar som är hyresgäster på arenorna
- bidra till att stärka besöks- och upplevelsesektorn och i samarbete med evenemangsarrangörerna verka för att öka det sociala engagemanget för barn och unga som rör sig kring arenorna vid matcher och evenemang
- undersöka hur arenorna kan nyttjas mer sommartid, exempelvis genom att möjliggöra för föreningar att anordna prova-på aktiviteter eller ytor
  för spontanidrott

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

- bibehålla och stärka Globenarenornas attraktions- och konkurrenskraft
- delta i utvecklingen av Globenområdet och säkerställa arenornas fortsatta betydelse inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden i samarbete med staden och med andra intressenter i området
- arbeta för att arenaområdet och arenorna har en hög tillgänglighet för olika grupper av besökare
- fortsätta arbeta med energieffektivisering och förnybar energi
- genom klimatsmarta fastigheter bidra till att uppnå målet om en klimatpositiv stad år 2030
- bidra till att Stockholm når målet om att bli klimatpositivt till år 2030 genom energieffektiva och klimatsmarta fastigheter

L
Globe-Arena:2

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

- arbeta tillsammans med Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsen och exploateringsnämnden med att utreda och utveckla bolagets befintliga markinnehav, så att avyttring kan genomföras
- utveckla arenorna affärsmässigt med målet om en självfinansierad verksamhet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

Obligatorisk nämndindikator				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

Stockholm Business Region

Bolagets uppgifter

Stockholm Business Region AB bidrar till att stadens nämnder och bolag utvecklar sitt näringslivsarbete samt andra kontakter med näringslivet. Bolaget har även till uppgift att samordna och utveckla regionen gentemot näringslivet och investerare.

Ägardirektiv 2027 - 2029

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska:

- främja Stockholm som en av Europas mest öppna, hållbara och kreativa städer
- i samarbete med arbetsmarknadsnämnden genomföra insatser för fler stockholmare i arbete
- främja socialt företagande genom kunskapsspridning
- SBR ska i kommunöverskridande forum sträva efter att tillståndsprocesser, regeltillämpning och tillsyn blir mer enhetlig över kommungränserna
- tillsammans med kommunstyrelsen, idrottsnämnden, trafiknämnden och Kulturnämnden samverka med föreningen Stockholm Pride

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholm Business Region ska tillsammans med privata fastighetsägare kartlägga hur många lokaler som står tomma, för att sedan presentera en plan för hur dessa lokaler kan användas för att Stockholm ska ha en attraktiv och levande stadskärna	2027-01-01	2027-12-31
Stockholm Business Region ska återstarta nyföretagarrådgivningen med stadens kundvalssystem	2027-01-01	2027-12-31

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Bolaget ska:

- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden ta fram en strategi för att lyfta fram kvinnliga entreprenörer som förebilder och skapa mötesplatser för befintliga och blivande kvinnliga företagare, innovatörer och riskkapitalister
- bidra till och arbeta för att öka den internationella tillgängligheten till Stockholm genom bland annat hållbara transportmedel
- SBR ska marknadsföra Stockholm som en destination för tågbaserad turism internationellt
- SBR ska marknadsföra fler nischade besöksmål, kulturella sevärdheter och naturområden i ytterstaden med fokus på inhemsk turism
- inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning

- i samverkan med branschen stärka och marknadsföra Stockholms roll för företag som arbetar med innovationer och miljöteknik
- verka för klusterbildningar i Stockholm för företag inom miljöteknik- och hållbarhetsbranschen
- verka för införandet av ett snabbtåg mellan Stockholm och Oslo

Ett Stockholm som utgår från invånarnas behov, värnar deras mänskliga rättigheter och använder skattemedlen effektivt genom att prioritera kärnverksamheten.

Bolaget ska:

- främja och stötta nyföretagande och entreprenörskap, bland annat genom kundvalsmodellen Starta eget Stockholm, särskilt för kvinnliga entreprenörer, personer med funktionsnedsättning, ungdomar och entreprenörer i ytterstaden
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden fokusera på tillväxtuppdraget i den lokala näringslivsutvecklingen i stadens samtliga stadsdelsområden
- främja utvecklingen av näringsliv och företagande i Järvaområdet samt övriga utsatta områden
- bidra i nämnders och bolags arbete i att uppfylla näringslivspolicyns mål och aktiviteter
- medverka till att staden ska uppnå ett resultat på minst 70 i NKI (Nöjd Kund Index) genom att dels utveckla den egna verksamheten samt medverka i gemensamma utvecklingsprocesser med övriga nämnder för att öka stadens totala NKI
- ingå i den samordning som kommunstyrelsen leder kring utveckling av e-tjänster och det digitala mötet för målgruppen näringsliv och företag.
- ingå i den samordning som kommunstyrelsen leder i utveckling av kommunikation mot målgruppen det lokala näringslivet
- i samverkan med berörda nämnder fortsätta att utveckla Kista Science City till ett modernt innovationsdistrikt med ett levande och konkurrenskraftigt näringsliv och goda förutsättningar för teknik och innovation
- bidra till att säkra stadens renodlade verksamhetsområden och ge dessa långsiktiga förutsättningar samt delta i arbetet med platsutveckling genom att bland annat aktivt attrahera företag att lokalisera verksamhet i dessa
- tillsammans med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden utveckla befintliga forum mellan staden och näringslivet för att tillgodose näringslivets behov av kompetens
- inom ramen för SBA-samarbetet främja utländska investeringar och etableringar av såväl små som stora företag i Stockholmsregionen samt bistå befintliga utlandsägda företag att bibehålla och utveckla sin konkurrenskraft
- inom ramen för SBA-samarbetet stödja och stärka stadens myndighetsutövning och service till de lokala företagen genom utveckling av NKI och NUI
- bidra till att utveckla Stockholm som turist- och besöksdestination internationellt, nationellt och regionalt
- tillsammans med kulturnämnden, Kulturhuset Stadsteatern AB och kulturaktörer stärka stadens kultur- och nattliv samt attraktions- och konkurrenskraft
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden utveckla befintliga forum mellan staden och näringslivet för att tillgodose näringslivets behov av kompetens

Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**
Stockholm Business Region ska utvärdera kundvalsmodellen Starta eget Stockholm utifrån ett kostnadseffektivitets- och kvalitetsmätningsperspektiv	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	Antal företag i Stockholm	200 000	204 000	208 000
	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	9000	9000	9000
	Arbetskraftsbrist i Stockholm (andel vakanser av antalet anställda)	1,0	1,0	1,0
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	72	73	74
Obligatorisk nämndindikator				
	Tillväxt i den privata sektorn i Stockholms stad (lönesumma)	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Ökning av antalet arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse

S:t Erik Försäkrings AB

Bolagets uppgifter

Bolaget ska förmedla försäkringslösningar och minimera kommunkoncernens försäkringskostnader, samt medverka till och teckna sakförsäkringar för stadens nämnder och bolag. Bolaget är även objektägare för stadens skaderapporteringssystem IA och ansvarar för förvaltning och utveckling av systemet.

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- stödja det olycks- och skadeförebyggande arbetet i kommunkoncernen med fokus på försäkringsbara risker samt risker som omfattas av lagen om skydd mot olyckor
- medverka och teckna samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolagsstyrelser har behov av
- optimera den försäkringsrisk som bolaget själv tar i förhållande till fastslagen risknivå
- genom premiesättning säkerställa att skademinimerande och riskförebyggande arbete premieras

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2020
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	9 000	9 000	9 000
	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	800	800	800
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	93 %	94 %	95 %
	Aktivt Medskapandeindex	83	83	83
	Index Bra arbetsgivare	84	84	84
Obligatorisk nämndindikator				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2020
	Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/ styrelse

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2027-01-01	2027-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med S:t Erik Försäkrings AB utreda hur forskningen om det förebyggande klimatanpassningsarbetet i stadens fastigheter kan stärkas, exempelvis genom att tillskapa en doktorandtjänst	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter och aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder, arbetsplatser och andra ändamål i enlighet med stadens stadsutveckling.

Ägardirektiv för 2027 - 2028

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och* bolagsstyrelser ska bolaget

- i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden söka strategiska projekt och förvärv för stadens framtida behov
- löpande pröva förslag till förvärv av bolag och fastigheter i syfte att främja den långsiktiga stadsutvecklingen

Ett Stockholm med stark ekonomisk tillväxt som utvecklas hållbart med goda villkor för företagande, föreningsliv, idrott och ett levande kulturutbud.

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och* bolagsstyrelser ska bolaget

- vid behov stödja fastighetsnämnden och stadens övriga nämnder och bolags-styrelser i samband med försäljning och utveckling av fastigheter
- erbjuda fastighetsförvaltningstjänster åt andra aktörer inom staden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2027-01-01	2027-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2027-01-01	2027-12-31

Kommunfullmäktiges indikatorer (ett urval)

Obligatorisk nämndindikator				
	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	90 %	90 %	90 %

Intressebolag i Stockholms Stadshus AB

Stockholm Exergi Holding AB

Bolagets uppgifter

Bolaget har i uppdrag att bedriva verksamhet inom fjärrvärme och fjärrkyla i Sverige, samt annan därmed förenlig verksamhet. Stockholm Exergi Holding AB som ägs till 50 procent av Stockholms Stadshus AB är holdingbolag till Stockholm Exergi AB. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Inriktning för stadens ägande

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag*, *Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

Ett Stockholm där varje människa har tryggheten och friheten att forma sitt eget liv, delta i samhället på lika villkor och göra egna val i en välfärd med god kvalitet.

Bolaget ska:

- fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- arbeta för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm
- minska användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- fortsätta planeringen och processen för ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta och säkerställa de tillstånds- och affärsmässiga förutsättningarna för projektet
- fortsätta driva projektet Öppen fjärrvärme och etablera världens första öppna fjärrvärmenät, i syfte att återvinna energi i stor skala
- skala upp produktionen av biokol om detta kan ske under affärsmässiga förutsättningar
- fortsätta planeringen och processen för att skapa förutsättningar för en fullskalig anläggning och investering i avskiljning och lagring av koldioxid med sikte på en anläggning i drift 2028
- utreda potentialen för energiåtervinning från bland annat VA-nätet tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB
- fortsätta samarbetet mellan staden och övriga aktörer för att hitta lösningar för framtidens eleffektutmaningar, i enlighet med Stockholms klimathandlingsplan
- vara en samarbetspartner och innovativ kraft i genomförandet av stadens miljöprogram och klimathandlingsplan
- säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden
- arbeta för att sammanlänka produktions- och distributionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer, i syfte att optimera miljö-, energi- och ekonomisk nytta
- avveckla användningen av fossil olja som startbränsle samt för fjärrvärmeproduktion i sin helhet

Kista Utveckling AB

Bolagets uppgifter
Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter, tomträtter och mark och aktier i fastighetsbolag med motsvarande uppgifter. Bolaget ska verka i Kista.

Ägardirektiv för 2027-2029

Kista Utveckling AB	2026	2027	2028	2029
Resultat efter finansnetto, mnkr	-10	-22	-22	-22
Investeringar, mnkr	0	-10	-10	-10

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska bolaget, utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolag, Bolagets uppgifter* samt i stadens styrdokument arbeta enligt kommunfullmäktiges inriktning nedan.

En stad med bra välfärd för alla

En hållbar stad

En stad i utveckling
Bolaget ska:

- samordna och driva stadens arbete med stadsutveckling, näringslivssamverkan och platsutveckling i Kista i nära samverkan med berörda nämnder och bolag
- pröva möjligheter till förvärv och samarbeten som kan bidra till och förstärka Kistas omvandling
- prioritera insatser för att stärka Kista som destination och förstärka samordningen av initiativ och pågående projekt i sydöstra Kista, exempelvis nationellt fotbollscenter
- stärka Kista som ett ledande innovationsdistrikt med fokus på framtidsbranscher som exempelvis grön teknik samt utveckling av kreativa näringar
- utveckla former för samarbete med fastighetsägarna, Kista Science City och Stockholm Business Region AB kring etableringar och uthyrning
- fortsätta arbetet för att skapa en levande blandstad för alla med liv och rörelse på dagtid, kvällstid och helger samt med ett rikt utbud av bland annat kultur, service och fritidsaktiviteter
- tillsammans med exploateringsnämnden utreda förutsättningarna för att använda marken som en resurs i prioriterade utvecklingsprojekt

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029

1.3 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb				
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	**Indikator**	**KF:s årsmål 2027**	**KF:s årsmål 2028**	**KF:s årsmål 2029**
	Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb och arbetsplatsförlagda aktiviteter	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
3.1 Stockholms ekonomi och verksamheter ska vara starka, hållbara och resilienta				
Obligatorisk nämndindikator				
	Sjukfrånvaro	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Sjukfrånvaro dag 1-14	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

SHIS Bostäder – Stiftelsen hotellhem i Stockholm

SHIS grundades 1963 och verksamheten utgår ifrån den stadga som kommunfullmäktige fastställde år 1970 (Kfs. 1970:43). Efter en genomgripande utredning om SHIS verksamhet gav kommunfullmäktige 1996 SHIS sitt nuvarande uppdrag som lyder:

"Stiftelsen har till ändamål att i samarbete med Stockholms nämnder med socialtjänstansvar dels tillhandahålla genomgångsbostäder för personer som av sociala och/eller ekonomiska skäl är i behov av tillfällig bostad, dels erbjuda en mer varaktig bostad med visst boendestöd för personer med sociala problem samt bedriva annan därmed sammanhängande och förenlig verksamhet. För fullgörande av detta bostadssociala uppdrag förhyr och äger stiftelsen för verksamheten lämpliga fastigheter. Vid urval av hyresgästerna till ungdomsbostäder förutsättes att bostadssökande ungdom under 25 år prioriteras."

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS Bostäder har kommunfullmäktiges uppdrag att tillhandahålla bostäder åt personer som, av olika skäl, inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden. Lägenheterna förmedlas som genomgångsbostad med korttidskontrakt, dels via stadens socialtjänst, dels via Bostadsförmedlingen i Stockholm. Samtliga kontrakt hos SHIS är utan besittningsskydd. Socialnämnden är stadens samordnande part för stadsdelsnämndernas dialog med SHIS avseende målgrupp, behov och arbetssätt.

SHIS Bostäder har även stadens uppdrag att tillhandahålla tillfälliga bostäder åt anvisade nyanlända stockholmare. Dessa kontrakt tidsbegränsas initialt till två år men kan förnyas och maximalt gälla fem år. Boendetiden planeras efter individens möjlighet att få tillträde till den reguljära bostadsmarknaden med målet att individen, utifrån sina förutsättningar, så snabbt som möjligt ska ta sig vidare till egen bostad. SHIS bostäder ska vara tillgängliga för dem som bäst behöver dem. Som medel för hög genomströmning genomför SHIS boskola och fördjupad bostadsvägledning.

Staden ska ha ett effektivt och samlat mottagande av nyanlända som möjliggör en snabb etablering på arbetsmarknaden och i samhället. SHIS Bostäder ska samverka med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna för att öka andelen nyanlända som har arbete eller studerar efter etableringsuppdraget.

SHIS verksamheter ska vara effektiva med fokus på kärnuppdragen och organisationen ska anpassas för att vara kostnadseffektiv och leverera hög kvalitet. SHIS ska utveckla en aktiv ekonomistyrning för att möta stadens behov. SHIS ska genom en kontinuerlig dialog med socialnämnden och stadsdelsnämnderna anpassa verksamheten, utbud och tjänster utifrån aktuellt behov samt erbjuda en likvärdig standard på sitt arbete i hela staden. SHIS ska tillsammans med socialnämnden och i samråd med kommunstyrelsen utveckla nyckeltal för att följa utvecklingen avseende in- och utflytt, beläggningsgrad, boendetid och tomgångshyror. SHIS ska arbeta flexibelt och sammanhållet med genomgångsbostäder för samtliga målgrupper för att motverka tomgångshyror.

SHIS ska arbeta för att upplåta fler kontrakt till stadsdelarna för avtalat boende och säkerställa fler utspridda lägenheter för personer utsatta för heder och våld i nära relation. SHIS ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och fastighetsnämnden utreda möjligheten att i större utsträckning använda sig av äldre bostadsbestånd i syfte att kunna erbjuda lägre hyror.

SHIS angelägenheter handhas av en styrelse bestående av fem ledamöter och tre suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige och har det yttersta ansvaret för SHIS verksamhet.

Stockholms stads organisering i kommunalförbund

Storstockholms brandförsvar (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserad tillsammans med nio andra kommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvar, SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundet ska fullfölja medlemskommunernas uppgifter inom lagstiftningarna:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Konkret innebär det att förbundet svarar för tillsyn, information, rådgivning och sotningsverksamhet samt att bedriva räddningstjänst utifrån kommunernas ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor. Det som ligger kvar på medlemskommunerna är samordningen för det totala arbetet enligt lagstiftningen.

Medlemskommunerna kan därutöver teckna särskild överenskommelse om att förbundet kan biträda kommunen i den omfattning som önskas inom lagstiftningsområdena:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- plan- och bygglagen (1987:10)
- övrig lagstiftning eller tjänsteområde där kommunalförbundet besitter särskild kompetens.

SSBF är juridiskt sett ett eget kommunalförbund med egen organisation och uppföljning som leds av en förbundsdirektion. Direktionen består av elva ledamöter och elva ersättare från medlemskommunerna, varav Stockholms stad har två ordinarie ledamöter och två ersättare. Som stöd till förbundsdirektionen finns ett beredningsorgan samt samrådsgrupper med representation från medlemskommunerna. Beredningsorganet utgörs av kommundirektörer från respektive medlemskommun och ska ha särskilt fokus på styrning av ekonomi och verksamhet. Förbundets budget ska endast kunna beslutas av direktionen efter beredning av kommundirektörerna. Samrådsgrupperna är ekonomichefsforum och säkerhetschefsforum.

Syftet med inrättandet av SSBF var att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar såsom ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. En målsättning för förbundet är att skapa förutsättningar för samverkan med angränsande förbund för att på sikt kunna ingå i ett regionalt brandförsvar. SSBF ska arbeta nära Samverkan Stockholmsregionen. SSBF ska tillsammans med medlemskommunerna verka och planera för återuppbyggnaden av det civila försvaret.

Trafiknämnden ansvarar för stadens bestånd av branddammsanläggningar. SSBF har ansvaret för löpande tillsyn av dammarna och åtgärdar enklare brister samt tillser att de kan nyttjas på tilltänkt sätt. Förbundet medverkar i trafiknämndens uppdrag i att upprätta rutiner för samarbetet och ansvarsfördelningen.

Medel för avgiften till SSBF finns inom Kommunstyrelsen m.m. anslag för ”Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar”. Medlemsavgiften för år 2027 beräknas till 448,9 mnkr, en ökning med 1,7 mnkr jämfört med 2026. SSBF ska arbeta för god kostnadskontroll, effektivitet och marginaler för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet samt hålla nere förbundets medlemsavgift.

Nettokostnader (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget	Budget	Plan	Plan Förändring	
	2026	2027	2028	2029 2026/2027	
Kommunstyrelsen	-1 531,3	-1 581,2	-1 595,5	-1 590,5	-49,9
Revisorskollegiet	-36,0	-36,4	-36,4	-36,4	-0,4
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-80,1	-6,9	-9,7	-88,2	73,2
Stadsdelsnämnderna	-27 525,8	-28 913,3	-29 302,7 -29 267,7		-1 387,5
Arbetsmarknadsnämnden	-1 092,3	-1 283,6	-1 261,1	-1 261,1	-191,3
Exploateringsnämnden	3 345,8	3 129,1	3 315,7	3 474,9	-216,7
Fastighetsnämnden	1 169,8	1 177,2	1 191,3	1 236,9	7,4
Förskolenämnden	-3 005,1	-2 943,0	-2 941,7	-2 930,7	62,1
Idrottsnämnden	-1 199,3	-1 393,4	-1 435,9	-1 417,3	-194,1
Kulturnämnden					
kulturförvaltningen	-1 283,7	-1 402,3	-1 404,8	-1 409,5	-118,6
stadsarkivet	-71,1	-74,6	-72,6	-72,6	-3,5
Kyrkogårdsnämnden	-220,6	-231,9	-220,4	-220,4	-11,3
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-178,8	-183,5	-181,7	-181,7	-4,7
Socialnämnden	-1 550,8	-1 646,9	-1 637,1	-1 637,1	-96,1
Stadsbyggnadsnämnden	-215,5	-220,1	-211,7	-211,7	-4,6
Trafiknämnden	-383,6	-448,5	-447,8	-450,3	-64,9
Utbildningsnämnden	-21 156,7	-21 783,1	-21 783,1 -21 783,1		-626,4
Äldrenämnden	-273,6	-301,4	-298,4	-297,4	-27,8
Överförmyndarnämnden	-92,5	-117,3	-115,3	-115,3	-24,8
SUMMA	-55 381,2	-58 261,1	-58 448,9 -58 259,2		-2 879,9
Avskrivningar (-)	-3 268,9	-3 310,8	-3 390,6	-3 524,9	-41,9
Central medelsreserv (-)					
Oförutsedda behov	-1 481,6	-1 642,7	-1 642,7	-1 642,7	-161,1
Prestationsreserv	-530,0	-437,7	-2 293,8	-3 794,1	92,3
Ej aktiverbara investeringsutgifter	-843,0	-768,0	-739,0	-739,0	75,0
Pensionsavgifter (-)	-2 168,7	-1 888,5	-2 031,4	-2 237,6	280,2
Disposition/avsättning begravningsfond	37,2	19,7	-3,1	-14,8	-17,5
TOTALT					
	-63 636,2	-66 289,1	-68 549,5 -70 212,3		-2 652,9

Liberalernas förslag till budget 2027

Avvikelse mellan stadsledningskontorets och L:s förslag till budget

NETTOKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	**Förslag till budget 2027 KS**	**Förslag till budget 2027 (L)**	**Avvikelse mellan förslagen**
Kommunstyrelsen	-1 581,2	-1 450,5	130,7
Revisorskollegiet	-36,4	-36,4	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-6,9	-7,9	-1,0
Stadsdelsnämnderna	-28 913,3	-28 888,0	25,3
Arbetsmarknadsnämnden	-1 283,6	-1 269,1	14,5
Exploateringsnämnden	3 129,1	3 153,6	24,5
Fastighetsnämnden	1 177,2	1 200,8	23,6
Förskolenämnden	-2 943,0	-2 947,0	-4,0
Idrottsnämnden	-1 393,4	-1 347,8	45,6
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	-1 402,3	-1 372,0	30,3
stadsarkivet	-74,6	-74,6	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-231,9	-229,2	2,7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-183,5	-188,7	-5,2
Socialnämnden	-1 646,9	-1 706,1	-59,2
Stadsbyggnadsnämnden	-220,1	-211,1	9,0
Trafiknämnden	-448,5	-411,0	37,5
Utbildningsnämnden	-21 783,1	-21 989,1	-206,0
Äldrenämnden	-301,4	-288,5	12,9
Överförmyndarnämnden	-117,3	-115,3	2,0
SUMMA	**-58 261,1**	**-58 177,9**	**83,2**
Avskrivningar (-)	-3 310,8	-3 310,8	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-1 642,7	-1 395,7	247,0
Prestationsreserv	-437,7	-297,7	140,0
Ej aktiverbara investeringsutgifter	-768,0	-615,0	153,0
Pensionsavgifter (-)	-1 888,5	-1 888,5	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	19,7	17	
TOTALT	**-66 289,1**	**-65 668,6**	**623,2**

CESAM-BILAGA

Förändringar mellan kommunfullmäktiges budget 2026 och 2027

Kommunstyrelsen m.m.

Revisorskollegiet

Servicenämnden

Valnämnden

Stadsdelsnämnderna

Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet

Barn, kultur och fritid

Äldreomsorg

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Individ- och familjeomsorg

Stadsmiljöverksamhet

Ekonomiskt bistånd

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsnämnden

Exploateringsnämnden

Fastighetsnämnden

Förskolenämnden

Idrottsnämnden

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Kulturnämnden: stadsarkivet

Kyrkogårdsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Servicenämnden

Socialnämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Trafiknämnden

Utbildningsnämnden

Äldrenämnden

Överförmyndarnämnden

Liberalernas förslag till budget 2027

Kommunstyrelsen

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 693,8**	**112,6**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	33,9	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	20,0	
Minskad användning av IT-konsulter	15,0	
Projektledningsstöd samordnad äldreboendeplanering (SÄB) - servicenämnden	5,0	
Etableringsanalyser inom samordnad äldreboendeplanering (SÄB)	2,0	
Handlingsplan för stärkt rådighet och egen regi	1,0	
Utredning och stöd i arbetsrättsliga villkor vid upphandling och inköp - servicenämnden	2,5	
Stockholm Music Week - Stockholm Business Region	1,5	
Attraktiv evenemangsstad	2,0	
Stärkt samarbete med fackliga parter	1,0	
Näringslivsfrämjande med Stiftelsen Electrum	1,5	
Förstärkt regionalt samarbete	1,0	
Idrottsgeneral	1,0	
Minskade medieköp och profilprodukter	30,0	
Förstärkt strategiskt arbete för rättvis klimatomställning	2,5	
Kontors- och konferensservice i egen regi	1,0	
Förstärkt hållbarhetsarbete vid servicenämnden	1,0	
Samordnad tillsyn – Storstockholms brandförsvar	1,0	
Agenda 2030-kansli och klimatanpassningssamordnare	4,0	
Kommunikations-, uppföljnings- och utvecklingsarbete av samordningen av översiktsplanens fokusområden	3,0	
Stärkt MR-arbete	2,0	
Ledning av översyn centrala it-system för ökad informationssäkerhet	2,0	
Uppmärksammande av Stockholm 1 miljon invånare och andra större firanden	2,0	
Införande av partiell nedtrappningsförmån och löneväxling	3,0	
Stärkt MR-arbete, implementering av handlingsplaner utifrån MR-program	1,5	
Etableringsstöd Vetenskapens hus	3,4	
Ökade kostnader för:		
Utredning av övergrepp mot Eolshäll	-1,0	
Antikorruptionsarbete	-1,0	
Handlingsplan mot antisemitism och informationskampanj	-1,6	
Stadsövergripande plan mot hedersförtryck	-3,0	
Utredning av ersättningssystem för övergrepp inom samhällsvården	-0,5	

Uppföljning av IOP-avtal	-1,0
Utredning om kompensation inom IOP inom civilsamhället	-0,5
Utredning om samverkan med Stockholms filmfestival	-0,5
Utveckling och konkurrensutsättning av Stockholmshusen	-1,0
Stadsövergripande trygghetsjour, pilot	-3,0

Ökade/minskade intäkter för:

Liberalernas förslag till budget 2027	**-1 563,1**	**112,6**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kommunstyrelsen

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-5,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-5,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Revisorskollegiet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-41,7**	**5,3**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-41,7**	**5,3**

Liberalernas förslag till budget 2027

Servicenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**0,0**	**0,0**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**0,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Servicenämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Valnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-6,9**	**0,0**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Extern utredning för valfusk	-1,0	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-7,9**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Arbetsmarknadsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 483,6**	**200,0**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	14,8	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	5,0	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	1,0	
Ökade kostnader för:		
Utökat samarbete mellan idrottsnämnden och SFI för ökad simkunnighet bland utrikesfödda	-0,5	
Samverkan med civilsamhälle för förening och idéburen verksamhet	-0,5	
Pilot, samverkan SFI och yrkesutbildning	-0,5	
Nyföretagarrådgivning	-4,0	
Samlad ingång till stadens företagare	-0,8	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1 469,1**	**200,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Arbetsmarknadsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-4,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-4,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Exploateringsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-751,8**	**3 880,9**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	15,0	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	2,0	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	6,0	
Stockholms tak och torn samt uppdaterade vägledningar	1,5	
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-727,3**	**3 880,9**

Liberalernas förslag till budget 2027

Exploateringsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-3 835,0**	**900,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-3 835,0**	**900,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Fastighetsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-834,4**	**2 011,6**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	16,6	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	0,5	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	0,5	
Förstärkt klimatarbete	1,0	
Övertagande av nya anläggningar	5,0	
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-810,8**	**2 011,6**

Liberalernas förslag till budget 2027

Fastighetsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 7	**-2 460,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Kulturhistorisk fond	-50,0	
Utökad investeringsplan LSS	-12,5	
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-2 522,5**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Förskolenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	**Kostnader**	**Intäkter**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-3 335,0**	**392,0**
Minskade kostnader för:		
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	0,5	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	1,0	
Fortsatt arbete kompensatorisk förskola	6,0	
Hållbar förskola	1,0	
Språksatsning	5,0	
Kompetensutveckling	1,0	
Ökade kostnader för:		
Utredning och framtagande av riktlinjer för digitalisering	-1,0	
Språkutvecklande insatser	-8,5	
Utbildningsinsats, hedersförtryck	-8,0	
Utredning, obligatorisk språkförskola	-1,0	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-3 339,0**	**392,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Förskolenämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-0,1**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-0,1**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Idrottsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	**Kostnader**	**Intäkter**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 754,1**	**360,7**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	35,0	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	0,5	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	0,5	
Fiskevård	0,8	
Uppräkning idrottsanläggningar	11,0	
Ökade kostnader för:		
Utredning ny gymnastikhall	-0,7	
Utredning simhall Hornsberg	-1,0	
Utredning anläggning av multibana för hjulsporter och parasport sommartid		
och skidåkning vintertid	-0,5	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1 708,5**	**360,7**

Liberalernas förslag till budget 2027

Idrottsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-161,5**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Entrélösning till förmån för föreningslivet	-10,0	
Tillfällig friidrottshall Vinsta	-15,0	
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-186,5**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 485,9**	**83,6**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	30,0	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	0,5	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	0,5	
Utökat kulturstöd	15,0	
Ökade kostnader för:		
Ungt skapande	-5,0	
Läsfrämjande insatser	-4,5	
Kultur för äldre	-1,5	
Kultur för LSS	-1,5	
Utredning läsning för integration	-2,0	
Utredning om mer konst i stadens utsatta områden	-1,0	
Utredning minnesmärke över rösträttskvinnornas kamp	-0,2	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1 455,6**	**83,6**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	**Utgifter**	**Inkomster**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-22,4**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Aktivitetspunkt, Liljeholmen	-5,0	
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-27,4**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kulturnämnden: stadsarkivet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-116,9**	**42,3**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-116,9**	**42,3**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kulturnämnden: stadsarkivet

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1,0**	**0,0**
Minskade utgifter för (-):		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kyrkogårdsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avsk	Internränta
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-271,4**	**39,5**	**-70,2**	**-33,6**
Minskade kostnader för:				
Generell effektivisering	2,7			
Ökade kostnader för:				
Ökade/minskade intäkter för:				
Liberalernas förslag till budget 2027	**-268,7**	**39,5**	**-70,2**	**-33,6**

Liberalernas förslag till budget 2027

Kyrkogårdsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-100,5**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-100,5**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	**Kostnader**	**Intäkter**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-299,3**	**115,8**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	3,0	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	2,5	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	2,5	
Resursförstärkning Centrum för cirkularitet	2,8	
Ökade kostnader för:		
Utreda inrättandet av kulturljudzoner	-2,5	
Förstärkning av elektrifiering	-5	
Inrättande av Miljöcontroller avseende utveckling ny stadsdel i Bromma	-1,0	
Förstärkning badplatser	-5,0	
Utredning PFAS stadens verksamheter	-1,0	
Team mot välfärdsbrott med fokus på avfallshantering	-1,5	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-304,5**	**115,8**

Liberalernas förslag till budget 2027

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-2,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-2,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Socialnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 961,8**	**314,9**
Minskade kostnader för:		
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	5,0	
Kostnader för HVB-hem	3,0	
Utökning av HVB-hem	3,5	
Hyresgaranti	1,5	
Höjt föreningsstöd	3,0	
Ökade kostnader för:		
Samverkan socialtjänst med skola & förskola	-5,0	
Systematisk uppföljning av placerade barn och unga	-12,0	
Framtagande av plan mot strukturell hemlöshet	-1,0	
Allvarssamtal inom 48h	-1,0	
Utredning av lokalt flaggningssystem för bortförda barn	-1,5	
Central funktion, ledsagar- och assistansservice	-1,0	
Sänkta tillsynsavgifter	-3,7	
Förebyggande insatser (flyttas från SDN IoF)	-50,0	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-2 021,0**	**314,9**

Liberalernas förslag till budget 2027

Socialnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-2,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-2,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Stadsbyggnadsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-474,7**	**254,6**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	9,5	
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	3,0	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	4,0	
Förstärkt medborgardialog kring barnvänlig stad	1,0	
Ökade kostnader för:		
Strategi för fler bostäder i City	-1,0	
Utveckla villa-strategin	-0,5	
Översyn avgifter vid detaljplanearbetet	-0,5	
Fler kolonilotter och kolonistugor	-1	
Framtagande av plan för nya modeller att bygga bostäder som riktar sig för strukturellt hemlösa	-1	
Framtagande av plan för att motverkande av strukturell hemlöshet	-1	
Förstärkning myndighetsutövning, bygglov	-1,5	
Utreda införandet av kulturljudzoner	-2	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-465,7**	**254,6**

Liberalernas förslag till budget 2027

Stadsbyggnadsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-3,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-3,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Trafiknämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-2 225,8**
Minskade kostnader för:	
Generell effektivisering	44,5
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	1,5
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	10
Stadsmiljözoner	3,0
Cykellekplatser	2,0
Etablering av kommunal trädhubb	1,0
Scancars	2,0
Egen regi	5,0
Bilfria helger	2,0
Träddatabas	1,0
Aktivering gamla stan	2,0
Miljözonsarbete	2,0
Ökade kostnader för:	
Tillgänglighetsåtgärder, drift, snöröjning m.m.	-16,0
Satsning skolfrid	-5,0
Trafiksäkring av farliga cykelvägar och övergångsställen, fokus gångtrafikante	-5,0
Utvärdering och analys av stadens miljözoner	-1,0
Förstärkt elektrifiering i hela staden	-5,0
Avtalscontroller	-1,0
Förstärkt hantering av byggsäckar till förmån för förbättrad framkomlighet	-1,5
Förenklad tillståndsprocess för uteserveringar	-2,0
Utredning hastighetsdisplay cykel	-1,0
Utredning digital informationsdisplay badplatser	-1,0
Ökade/minskade intäkter för:	
Liberalernas förslag till budget 2027	**-2 188,3**

Intäkter
1 777,3

1 777,3

Liberalernas förslag till budget 2027

Trafiknämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	**Utgifter**	**Inkomster**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-1 595,0**	**40,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-1 595,0**	**40,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Utbildningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	**Kostnader**	**Intäkter**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-22 045,8**	**262,7**
Minskade kostnader för:		
Minskade kostnader för representation och interna konferenser	22	
Minskade konstader för managament- och kommunikationskonsulter	10	
Naturskolor	6	
Naturskola sydvästra Stockholm	1,5	
Ökade kostnader för:		
Pilot, max 20 elever i varje klass åk F-3	-80	
Utreda införandet av spetsklasser i humaniora	-1	
Införa Stockholmsprov i svenska	-3	
Fler akutskolor	-12	
Satsning elevhälsa & skolpsykologer	-75	
Studieroteam, pilot	-12	
Skolfrid	-25	
Förstärkning läromedel	-10	
Satsning på läsförståelse	-9	
Hågkomstresor	-6	
Menssäkrade toaletter i grundskolan	-5	
Ökad trygghet för judiska barn i skolan, höjt profilbidrag	-7	
Boksatsning judiskt liv	-0,5	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-22 251,8**	**262,7**

Liberalernas förslag till budget 2027

Utbildningsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-90,0**	**0,0**
Minskade utgifter för:		
Ökade utgifter för:		
Ökade/minskade inkomster för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-90,0**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Äldrenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	**Kostnader**	**Intäkter**
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-304,7**	**3,3**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	3,0	
Minskade kostnader för represenation och interna konferenser	3,0	
Minskade kostnader för management- och kommunikationskonsulter	2,0	
Stadsövergripande kompetensanalys	9,0	
Förstärkt föreningsstöd	1,0	
Utredning, ersätta LOV i hemtjänst	1,0	
Ökade kostnader för:		
Bryt ofrivillig ensamhet	-2,5	
Matvänner	-1,6	
Nollvision mot fallolyckor	-1,5	
Förebyggande tandvårdshälsa	-0,5	
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-291,8**	**3,3**

Liberalernas förslag till budget 2027

Äldrenämnden

Drift och underhåll

Investeringar

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-3,8**	**0,0**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-3,8**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Överförmyndarnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-117,3**	**0,0**
Minskade kostnader för:		
Generell effektivisering	2,0	
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-115,3**	**0,0**

Liberalernas förslag till budget 2027

Överförmyndarnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2027	**-0,2**	**0,0**
Minskade kostnader för:		
Ökade kostnader för:		
Ökade/minskade intäkter för:		
Liberalernas förslag till budget 2027	**-0,2**	**0,0**

Investeringsplan för stadens nämnder

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Arbetsmarknadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-6,4	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Investeringsplan, netto	**-6,4**	**-4,0**	**-4,0**	**-4,0**	**-4,0**	**-4,0**
Exploateringsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-3 440,0	-3 300,0	-3 300,0	-3 300,0	-3 300,0	-3 300,0
Besparingsbeting genom ökad portföljstyrning och kostnadskontroll för att stärka lönsamheten	50,0	75,0	100,0	100,0	100,0	
Ej aktiverbara utgifter i tidiga skeden, netto		275,0	275,0	275,0	275,0	275,0
Drift enligt regelverk RKR R4		75,0	75,0	75,0	75,0	75,0
Klimatinvesteringsmedel byggmaterial och fordon/arbetsmaskiner	-60,0	-60,0				
Investeringsplan totalt, netto	**-3 450,0**	**-2 935,0**	**-2 850,0**	**-2 850,0**		**-2 850,0**
						######
Utgift	-4 610,0	-3 835,0	-3 750,0	-3 750,0	-3 750,0	-3 850,0
Inkomster	1 160,0	900,0	900,0	900,0	900,0	900,0
varav exploateringsinkomster	160,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
varav övriga inkomster	1 000,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0
Fastighetsnämnden						
Långsiktig investeringsplan,netto	-440,0	-445,0	-450,0	-455,0	-455,0	-440,0
varav klimatinvesteringsmedel energieffektivisering i övriga anläggningar		-5,0	-10,0	-15,0	-15,0	
Utökad investeringsplan, netto	-460,0	-710,0	-100,0	-100,0		
varav Stadsbiblioteket	-200,0	-90,0				
varav förvaltningslokaler	-250,0	-350,0	-50,0			
varav övriga		-260,0	-50,0	-100,0		
varav klimatinvesteringsmedel byggmaterial och fordon/arbetsmaskiner	-10,0	-10,0				
Långsiktig investeringsplan, idrottsinvesteringar	-500,0	-505,0	-510,0	-515,0	-515,0	-500,0
varav klimatinvesteringsmedel energieffektivisering i idrottsanläggningar		-5,0	-10,0	-15,0	-15,0	
Utökad investeringsplan, idrottsinvesteringar	-800,0	-800,0	-400,0	-100,0	0,0	0,0
Investeringsplan, netto	**-2 200,0**	**-2 460,0**	**-1 460,0**	**-1 170,0**	**-970,0**	**-940,0**
varav övriga investeringar totalt	-900,0	-1 155,0	-550,0	-555,0	-455,0	-440,0
varav idrottsinvesteringar totalt	-1 300,0	-1 305,0	-910,0	-615,0	-515,0	-500,0
Förskolenämnden						
Inventarier och maskiner	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Investeringsplan, netto	**-0,1**	**-0,1**	**-0,1**	**-0,1**	**-0,1**	**-0,1**
Idrottsnämnden						
Långsiktig investeringsplan	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Inventarier och maskiner	-20,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Utökad investeringsplan	-85,0	-106,5	-58,5	-15,0	-15,0	-15,0
varav Ågesta friluftsområde	-15,0	-40,0	-30,0			
varav inventarier och maskiner, nya	-70,0	-46,5	-8,5			
varav klimatinvesteringsmedel fossilfria fordon och arbetsmaskiner		-20,0	-20,0	-15,0	-15,0	-15,0
Investeringsplan, netto	**-130,0**	**-161,5**	**-113,5**	**-70,0**	**-70,0**	**-70,0**
Kommunstyrelsen m.m.						
Inventarier och maskiner	-3,3	-5,0	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Investeringsplan, netto	**-3,3**	**-5,0**	**-3,3**	**-3,3**	**-3,3**	**-3,3**

Investeringsplan för stadens nämnder

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kulturnämnden: kulturförvaltningen						
Inventarier och maskiner	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Utökad ram inventarier och maskiner	-13,3	-5,0	-5,0			
Renovering av scen i Kungsträdgården		-7,4				
Investeringsplan, netto	**-23,3**	**-22,4**	**-15,0**	**-10,0**	**-10,0**	**-10,0**
Kulturnämnden: stadsarkivet						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	0,0
Investeringsplan, netto	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**0,0**
Kyrkogårdsnämnden						
Långsiktig investeringsplan	-24,0	-30,0	-32,0	-32,0	-32,0	-32,0
Inventarier och maskiner	-8,0	-32,5	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Klimatinvesteringsmedel- emmissionsfria maskiner och verktyg		-20,0				
Utökad investeringsplan	-152,0	-38,0	-8,0			
varav renovering Skogskrematoriet	-135,0	-38,0				
varav utredningsutgifter	-4,0					
varav ny skorsten Nya krematoriet	-8,0		-8,0			
varav Norra begravn.pl. 200 år	-5,0					
Investeringsplan, netto	**-184,0**	**-100,5**	**-48,0**	**-40,0**	**-40,0**	**-40,0**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden						
Inventarier och maskiner	-1,3	-2,0	-1,6	-1,3	-1,3	-1,3
Investeringsplan, netto	**-1,3**	**-2,0**	**-1,6**	**-1,3**	**-1,3**	**-1,3**
Servicenämnden						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan, netto	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**	**-1,0**
Socialnämnden						
Inventarier och maskiner	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Investeringsplan, netto	**-2,0**	**-2,0**	**-2,0**	**-2,0**	**-2,0**	**-2,0**
Stadsbyggnadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Investeringsplan, netto	**-3,0**	**-3,0**	**-3,0**	**-3,0**	**-3,0**	**-3,0**
Trafiknämnden						
Långsiktig investeringsplan,netto	-1 335,0	-1 250,0	-1 525,0	-1 600,0	-1 675,0	-1 200,0
varav framkomlighet cykel, gång och kollektivtrafik	-535,0	-350,0	-475,0	-550,0	-625,0	
Utökad investeringsplan, netto	-460,0	-305,0	-55,0	-350,0	-625,0	-695,0
varav framkomlighet Slussen	-85,0					
varav Norra Danviksbron	-140,0	-95,0				
varav Västra Liljeholmsbron				-100,0	-295,0	-295,0
varav större infrastrukturprojekt				-200,0	-300,0	-400,0
varav utbytesprogram armaturer	-70,0					
varav stadsmiljö i fokusområden	-25,0	-25,0				
varav ökad trädplantering	-30,0	-30,0				
varav klimatinvesteringsmedel byggmaterial	-30,0	-10,0				
varav övertagande av belysning från SDN		-15,0	-25,0	-20,0		
varav investering i grönstruktur	-70,0	-100,0				
varav kajbalkonger, badplatser, bastur		-10,0	-20,0			
varav klimatanpassning – skyfall	-10,0	-20,0	-10,0			
varav Munkbrohamnen				-30,0	-30,0	
Investeringsplan totalt, netto	**-1 795,0**	**-1 555,0**	**-1 580,0**	**-1 950,0**	**-2 300,0**	**-1 895,0**
Utgift	-1 910,0	-1 595,0	-1 620,0	-1 990,0	-2 340,0	-1 935,0
Inkomster	115,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Utbildningsnämnden						
Inventarier och maskiner	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Investeringsplan, netto	**-90,0**	**-90,0**	**-90,0**	**-90,0**	**-90,0**	**-90,0**
Äldrenämnden						
Inventarier och maskiner	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Investeringsplan, netto	**-3,8**	**-3,8**	**-3,8**	**-3,8**	**-3,8**	**-3,8**
Överförmyndarnämnden						
Inventarier och maskiner	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Investeringsplan, netto	**-0,1**	**-0,2**	**-0,2**	**-0,1**	**-0,1**	**-0,1**
Stadsdelsnämnderna						
Inventarier och maskiner	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
Stadsmiljö, park- och grönområden, tillgänglighet	-225,0	-340,0	-340,0	-340,0	-340,0	-340,0
varav insatser för biologisk mångfald		-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	
varav trädplantering och viss trädvård		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	
varav naturreservat och biotopskyddsområden		-13,0	-13,0	-13,0	-13,0	

Investeringsplan och sammanställning

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Central medelsreserv 4						
Centralt redovisade investeringsmedel	-550,0	-430,0	-450,0	-400,0	-400,0	-300,0
varav åtgärder i stadsmiljö i prioriterade						
ytterstadsområden	-50,0	-75,0	-100,0	-100,0	-100,0	
varav sökbar del av klimatmiljard	-140,0	-40,0				
varav trygghetsmedel	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	
varav investeringar i trädplantering, biologisk						
mångfald och gröna samband		-50,0				
varav investeringar för övertagande av						
parkskötsel och lokalvård i egen regi	-80,0	0,0				
Investeringsplan, netto	**-550,0**	**-430,0**	**-450,0**	**-400,0**	**-400,0**	**-300,0**

Totalt

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Inventarier och maskiner	-180,0	-306,1	-241,5	-222,6	-222,6	-221,6
Långsiktig investeringsplan,netto	-6 019,0	-5 525,0	-5 722,0	-5 802,0	-5 877,0	-5 487,0
Utökad investeringsplan, netto	-1 970,3	-1 913,6	-641,2	-569,3	-640,0	-695,0
Central medelsreserv 4	-550,0	-430,0	-450,0	-400,0	-400,0	-300,0
Investeringsplan totalt, netto	**-8 719,3**	**-8 174,7**	**-7 054,7**	**-6 993,9**	**-7 139,6**	**-6 703,6**
Utgifter, brutto	-9 994,3	-9 114,7	-7 994,7	-7 933,9	-8 079,6	-7 643,6
Inkomster, brutto	1 275,0	940,0	940,0	940,0	940,0	940,0
Medfinansiering statliga och regionala infrastrukturprojekt						
Plan för utbetalningar	**-1 705,0**	**-1 852,0**	**-1 971,0**	**-1 162,0**	**223,0**	**-141,0**

Specifikation av investeringsplan för stadsdelsnämnder

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Stadsdelsnämnd Järva						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-23,6	-43,0	-27,2	-27,2	-27,2	-27,2
Inventarier och maskiner	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Investeringsplan, netto	**-28,8**	**-48,2**	**-32,4**	**-32,4**	**-32,4**	**-32,4**
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-21,6	-31,2	-26,2	-26,2	-26,2	-26,2
Inventarier och maskiner	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Investeringsplan, netto	**-26,3**	**-35,9**	**-30,9**	**-30,9**	**-30,9**	**-30,9**
Stadsdelsnämnd Bromma						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-21,9	-34,8	-26,4	-26,4	-26,4	-26,4
Inventarier och maskiner	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8
Investeringsplan, netto	**-26,7**	**-39,6**	**-31,2**	**-31,2**	**-31,2**	**-31,2**
Stadsdelsnämnd Kungsholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-14,5	-27,4	-54,4	-20,5	-16,2	-16,2
Inventarier och maskiner	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Investeringsplan, netto	**-17,7**	**-30,6**	**-57,6**	**-23,7**	**-19,4**	**-19,4**
Stadsdelsnämnd Norra Innerstaden						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-37,9	-49,2	-41,2	-41,2	-41,2	-41,2
Inventarier och maskiner	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Investeringsplan, netto	**-46,4**	**-57,7**	**-49,7**	**-49,7**	**-49,7**	**-49,7**
Stadsdelsnämnd Södermalm						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-22,8	-33,9	-25,9	-25,9	-25,9	-25,9
Inventarier och maskiner	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Investeringsplan, netto	**-27,9**	**-39,0**	**-31,0**	**-31,0**	**-31,0**	**-31,0**
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-22,6	-42,6	-28,3	-28,3	-28,3	-28,3
Inventarier och maskiner	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3	-5,3
Investeringsplan, netto	**-27,9**	**-47,9**	**-33,6**	**-33,6**	**-33,6**	**-33,6**
Stadsdelsnämnd Skarpnäck						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-9,6	-19,4	-18,4	-18,4	-18,4	-18,4
Inventarier och maskiner	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Investeringsplan, netto	**-12,3**	**-22,1**	**-21,1**	**-21,1**	**-21,1**	**-21,1**
Stadsdelsnämnd Farsta						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-16,5	-17,7	-16,2	-16,2	-16,2	-16,2
Inventarier och maskiner	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Investeringsplan, netto	**-19,7**	**-20,9**	**-19,4**	**-19,4**	**-19,4**	**-19,4**
Stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-23,4	-34,7	-26,2	-26,2	-26,2	-26,2
Inventarier och maskiner	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Investeringsplan, netto	**-28,5**	**-39,8**	**-31,3**	**-31,3**	**-31,3**	**-31,3**
Stadsdelsnämnd Skärholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-10,6	-14,3	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8
Inventarier och maskiner	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Investeringsplan, netto	**-12,8**	**-16,5**	**-15,0**	**-15,0**	**-15,0**	**-15,0**
Investeringar i stadsmiljö, ofördelat stadsdelsnämnd	**0,0**	**0,0**	**-75,0**	**-75,0**	**-75,0**	**-75,0**

Investeringsplan för bolag inom Stockholms Stadshus AB

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030	2031
AB Svenska bostäder						
Investeringsplan, netto	**-1 100,0**	**-1 300,0**	**-1 300,0**	**-1 500,0**	**-1 600,0**	**-1 600,0**
AB Familjebostäder						
Investeringsplan, netto	**-1 120,0**	**-900,0**	**-900,0**	**-1 180,0**	**-1 250,0**	**-1 150,0**
AB Stockholmshem						
Investeringsplan, netto	**-1 365,0**	**-1 375,0**	**-1 500,0**	**-1 650,0**	**-1 720,0**	**-1 545,0**
Bostadsförmedlingen Stockholm AB						
Investeringsplan, netto	**0,0**	**0,0**	**1,0**	**1,0**	**0,0**	**0,0**
Micasa Fastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-785,0**	**-834,0**	**-1 294,0**	**-1 596,0**	**-1 554,0**	**-1 097,0**
Skolfastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-1 100,0**	**-1 200,0**	**-1 300,0**	**-1 300,0**	**-1 300,0**	**-1 100,0**
Stockholm Vatten och Avfall AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-5 600,0**	**-5 300,0**	**-4 800,0**	**-4 500,0**	**-5 100,0**	**-5 100,0**
Stockholms Hamnar AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-300,0**	**-350,0**	**-350,0**	**-300,0**	**-250,0**	**-250,0**
AB Stokab						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-170,0**	**-170,0**	**-170,0**	**-170,0**	**-170,0**	**-170,0**
Stockholms stads Parkering						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-380,0**	**-450,0**	**-500,0**	**-525,0**	**-500,0**	**-380,0**
Kulturhuset Stadsteatern AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-20,0**	**-35,0**	**-24,0**	**-20,0**	**-20,0**	**-20,0**
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-20,0**	**-39,0**	**-38,0**	**-100,0**	**-182,0**	**-30,0**
Mässfastigheter i Stockholm AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**0,0**	**-19,0**	**-15,0**	**-14,0**	**-13,0**	**-13,0**
S:t Erik Markutveckling AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-1 036,0**	**-674,0**	**-726,0**	**-303,0**	**-117,0**	**-10,0**
Stockholm Business Region AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter	**-1,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kista Utveckling AB						
Investeringsplan, bruttoutgifter		**-10,0**	**-10,0**	**-10,0**	**-10,0**	**-10,0**
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för bolag i koncernen Stockholms Stadshus AB	**-12 997,0**	**-12 656,0**	**-12 926,0**	**-13 167,0**	**-13 786,0**	**-12 475,0**
INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för stadens nämnder	**-9 994,3**	**-9 114,7**	**-7 994,7**	**-7 933,9**	**-8 079,6**	**-7 643,6**
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för bolag i koncernen Stockholms Stadshus AB samt stadens	**-22 991,3**	**-21 770,7**	**-20 920,7**	**-21 100,9**	**-21 865,6**	**-20 118,6**

Pågående genomförandeprojekt som kommunfullmäktige beslutat om

Nämnd och projekt	Dnr	Total utgift mnkr	Total inkomst mnkr	Beräknad totalutgift mnkr	Beräknad totalinkomst mnkr
Exploateringsnämnden					
Nordvästra Kungsholmen					
Hornsbergskvarteren, Kristineberg slott 11	KS 2020/421	-1438,4	93,4	-1 301,6	68,7
Stadshagen	KS 2018/489	-692,7	47,8	-1 009,9	134,8
Stadshagen 1:1, 1:5, reviderat genomförandebeslut	KS 2025/1627	-1 163,8	134,8	-1 160,8	155,8
Projekt Enigheten	KS 2026/154	-132,2	39,7	-126,8	37,8
Norra Djurgårdsstaden	KS 2024/782	-1 131,0	0,0	-1 032,5	0,0
Västra samt sopsuganläggning (Hjorthagen Västra+ Hjor	123-1339/2017	-499,0	18,7	-558,5	72,4
Genomförandebeslut 5, bostäder inom Norra 2, Hjorthagen	KS 2025/543)	-1 347,0	73,8	-1 404,4	68,6
Kolkajen-Ropsten, reviderat genomförandebeslut	302-1935/2013	-313,0	0,0	-639,1	49,6
Bobergsgatan, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/1761	-505,9	555,0	-440,5	373,6
Gasverket, reviderat genomförandebeslut	302-0284/2014	-300,3	1,4	-254,2	1,4
Ängsbotten, bostäder	KS 2021/767	-1 053,0	0,0	-1 008,4	1,6
Bygglogistikcenter i Hjorthagen, reviderat genomförandebeslut	KS2023/320	-100,0	65,0	-105,8	82,7
Gasklocka 3 och 4	KS2024/933	-125,8	5,4	-118,5	1,1
Gasklocka 2	KS 2025/324	-1 053,0	0,0	-1 045,6	4,2
Terrasskvarteren Vstra	KS2024/933	-125,8	5,4	-109,8	0,5
Terrasskvarteren Östra	KS 2025/324	-90,5	3,5	-68,9	1,4
Stålklockan 1 och 2, Gasverket 3 och 4, reviderat	KS 2022/1082	-312,3	1,4	-24,3	47,8
Konduktören	KS2022/790	-98,1	24,5	-93,6	5,3
Fokus Skärholmen	KS 2019/743	-832,2	44,8	-139,0	11,1
Bergholmsbacken	KS 2018/1656	-126,0	0,0	-139,2	13,0
Konduktören	123-1634/2017	-91,4	0,0	-83,3	8,6
Mälaräng	KS 2020/1556	-518,4	6,9	-122,8	7,5
Mälaräng	KS 2026/307	-146,3	11,1	-145,7	11,1
Söderholmen g pp	KS 2022/124	-927,4	229,3	-793,2	75,8
Vårbergsvägen	KS 2026/564	-123,7	7,0	-123,1	7,2
Skärholmsdalen					
Stångholmsbacken	KS 2020/1757	-602,5	0,0	-620,2	75,5
Fokus Järva	123-2065/2015	-124,0	0,0	-119,2	4,1
Kista Äng	KS2022/672	-168,4	21,6	-191,4	-34,8
Rinkeby Allé, bostäder					
Tenstaterassen	KS 2021/1092	-102,1	13,9	-79,7	9,9
Temalekpark inom fastigheten Akalla 4:1	KS 2026/269	-84,7	0,0	0,0	0,0
Pojekt Hekla, del av fastigheterna Hekla 1 och Akalla 4:1, reviderat genomförandebeslut	KS 2026/306	-78,8	72,6		
Fokus Hagsätra-Rågsved					
Bjurbäcken, reviderat genomförandebeslut	KS 2021/1095	-10 435,6	1 023,3	-10 355,0	971,8
Västra hagsätra (FHR 1a)	123-1103/2015	-20 770,0	8 140,0	-20 860,1	8 340,7
Hagastaden, reviderat genomförandebeslut	KS 2018/746	-115,7	64,3	-189,6	126,7
Slussen - reviderat genomförandebeslut	KS 2020/1286	-197,1	11,7	-151,5	14,6
Archimedes	KS 2018/487	-1 054,2	331,6	-1 374,6	587,3
Brandstegen/Bäckvägen, reviderat genomförandebeslut	KS 2023/318	-79,7	75,5	-94,1	91,3
Bromma Blocks, reviderat genomförandebeslut 2	KS 2018/1859	-95,8	0,3	-139,7	8,8
Bromstensstaden etapp 1-2	KS 2022/267	-132,6	28,5	-133,5	25,4
Diabilden	KS 202171093	-161,2	9,0	-190,2	31,6
Farsta 2:1	KS 2025/323	-245,7	10,0	-253,8	15,0
Farsta 2:1 samt Samsö 1, projekt Samsö	KS 2025/1627	-126,7	10,0	-125,9	11,1
Gamla Tyresövägen g	KS 2020/400	-126,8	16,1	-99,4	31,1
Herbariet, reviderat genomförandebeslut	KS 2026/565	-71,1	4,6	-71,1	4,6
Hornsbruksgatan Södermalm 3:1, reviderat genomförandebeslut	KS2021/1257	-184,7		-252,1	59,4
Kabelverket etapp 3 reviderat genomförandebeslut	KS 2021/1094	-121,5		-170,2	
Kylhuset 26 m.fl., Slakthusområdet etapp 2a	KS 2026/685	-391,0	39,5		
Kämpetorpskolan	KS 2018/1850	-61,8		-44,1	3,7
Årsta 1:1 samt övertagande av allmän platsmark och anläggningar inom Marievik	KS 2026/157	-16,1	16,1		
Nordmarksvägen etapp 2	KS 2021/1254	-535,4	54,0	-437,1	46,5
Norrmannen 11, Blackebergs torg	KS 2026/562	-79,0	1,1	-82,2	1,1
Nykroppagatan	123-2113/2016	-800,4	11,1	-771,7	-106,0
Ordenskapitlet	123-2111/2016	-105,3		-141,7	19,9
Packrummet, reviderat genomförandebeslut	123-1633/2017	-531,0	177,9	-547,1	255,1
Persikan	KS 2021/437	-94,4	0,0	-92,3	4,5
Perstorp	KS 2020/1772	-85,6	0,0	-102,7	11,4
Primusparken (Primus 1, bostäder)	KS 2020/1558	-813,3	15,9	-1 020,3	206,9
Sandåkravägen reviderat genomförandebeslut	KS 2024/781	-72,2	72,5	-85,0	85,5
Projekt Smedshagen, Hässelby Villastad	KS 2025/1625	-139,3	129,8	-133,0	125,3
Spångaviadukten	KS 2021/1362	-66,3	21,0	-58,7	20,9
Tegelbruket 4	123-151972015	-1 720,1	127,3	-2 336,4	518,4
Tippen matavfallsanläggning	302-0481/2012	-170,0	0,0	-212,2	17,1
Trafikflyget i Bromma, reviderat genomförandebeslut	KS 2020/693	-307,4	7,6	-314,0	32,2
Årstafältet, etapp 1	KS 2022/979	-1 996,0	377,5	-2 160,9	421,9

Pågående genomförandeprojekt som kommunfullmäktige beslutat om

Nämnd och projekt	Dnr	Total utgift mnkr	Total inkomst mnkr	Beräknad totalutgift mnkr	Beräknad totalinkomst mnkr
Årstafältet, etapp 4					
Liljevalchs konsthall, reviderat genomförandebeslut	KS 2018/1058	-116,0		-96,8	0,0
Gubbängens sportfält	KS 2022/559			Sekretess	
Stadsbiblioteket, underhåll	KS 2021/1720			Sekretess	
Kristinebergs IP, upprustning	KS 2021/1678			Sekretess	
Brandstation Farsta	KS 2022/756			Sekretess	
Brandstation Kungsholmen	KS 2022/560			Sekretess	
Uppbådet 1 Anpassn adm lokaler Älvsjö SDF	KS 2023/1266			Sekretess	
Västberga 1:1 Ny ishall Mälarhöjdens IP	KS 2024/143			Sekretess	
Älvsjöbadet	KS 2025/484			Sekretess	
Pilträdet 11, Hus 6	KS 2024/713			Sekretess	
Teknisk upprustning Pilträdet 12	KS 2024/696			Sekretess	
Eriksdalsbadet	KS 2024/790			Sekretess	
Bäverdalen idrottshall, del av Älvsjö 1:1	KS 2025/818			Sekretess	
Spelbomskan 16, upprustning och utveckling av Stadsbiblioteket	KS 2025/483			Sekretess	
Vällingby idrottshall, upprustning och ombyggnad	KS 2025/483			Sekretess	
Akalla Idrottshall	KS 2025/485			Sekretess	
Gränsbergets idrottshall i Kärrtorp	KS 2025/948			Sekretess	
Klamparen 11	KS 2025/1351			Sekretess	
Upprustning Brännkyrkahallen, Herbariet 2	KS 2025/985			Sekretess	
Ny idrottsanläggning Enskede IP	KS 2025/948			Sekretess	
Upprustning och anpassning Glasbruket 3	KS 2025/1351			Sekretess	
Gubbängens sportfält konstgräsplan, omklädning m.m.	KS 2025/1640			Sekretess	
Ombyggnad av fastigheten Pelarbacken Större 4 på Södermalm	KS 2026/259			Sekretess	
Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på	KS 2026/503			Sekretess	
Temporär hall på Dalhagens bollplan, del av fastigheten	KS 2026/506			Sekretess	
Trafiknämnden					
Cykelbana Ulvsundavägen (Kvarnbacksvägen-Flygplatsinfarten)	KS 2021/1103	-300,0	0,0	-200,3	19,4
Konstruktionsförstärkning av Kungsgatan	KS 2023/765	-128,0	0,0	-103,2	35,5
Västerbron - breddning av gång- och cykelbanor	KS 2023/1105	-65,0	12,0	-46,2	12,9
	KS 2023/1420	-83,0	38,0	-70,1	37,1
Cykel- och gångbanor Drottningsholmsvägen	KS 2023/1038	-115,0	0,0	-124,1	0,0
Mäster Samulesgatan och Jakobsbergsgatan	KS 2024/298	-95,0	6,0	-94,7	2,4
Reinvesteringsprogram gatuytor 2024-2027	KS 2024/251	-140,0	0,0	-117,0	0
Program för energibesparande armaturutbyte 2025	KS 2023/1170	-220,0	0,0	-187,7	1,1
Södra Götgatan upprustning	KS 2023/1421	-425,0	50,0	-419	63,2
Cykel Riddarholmskanalen, reviderat genomförandebeslut	KS 2024/708	-310,0	0,0	-218,3	
Omgestaltning av Tegelbacken	KS 2024/1416	-52,0	0,0	-58,7	0,0
Norra Danviksbron, reviderat genomförandebeslut	KS 2024/1302	-62,0	0,0	-55,8	24,0
Västerbron etapp 1	KS 2024/1415	-60,0	0,0	-45,0	0,0
Johanneshovs trafikplats	KS 2024/1416	-52,0	0	0	-6,7
Kollektivtrafikåtgärder Skrubba Malmväg	KS 2024/1302	-62,0	0	-55,8	24
Sankt Eriksbron - broreparationer och cykelåtgärd	KS 2025/1596	Sekretess			
Liljeholmsbroarna		Sekretess			
Kyrkogårdsnämnden					
Renovering av kapell Skogskyrkogården	KS 2023/884	-298,0		-262,0	
Kungsholmens stadsdelsnämnd					
Projekt utveckling av Karlbergskanalens strandpromenad	KS 2026/272	72,0			

Slutnot: Den redovisade investeringsramen för central medelsreserv 4 överstiger summan av de specificerade posterna i tillhörande Excel-underlag med 53 mnkr. Skillnaden finns även i majoritetens förslag och har därför behållits här i avvaktan på förklaring. Liberalernas minskning med 90 mnkr har genomförts i både ramen och den berörda delposten.

Järva stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-3 645,3**	**-3 853,6**	**-3 878,0**	**-3 867,9**
Drift och underhåll	-3 616,3	-3 822,5	-3 846,9	-3 836,8
Avskrivningar	-23,0	-24,3	-24,3	-24,3
Internräntor	-6,0	-6,8	-6,8	-6,8
Intäkter	84,2	85,5	85,5	85,5
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-3 561,1**	**-3 768,1**	**-3 792,5**	**-3 782,4**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-28,8	-48,2	-32,4	-32,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-28,8**	**-48,2**	**-32,4**	**-32,4**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Dagverksamhet för äldre invandrare, kostnader	-1,4	0,0	0,0	0,0

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-2 525,2**	**-2 647,0**	**-2 674,5**	**-2 669,7**
Drift och underhåll	-2 501,4	-2 621,3	-2 648,8	-2 644,0
Avskrivningar	-19,0	-20,7	-20,7	-20,7
Internräntor	-4,8	-5,0	-5,0	-5,0
Intäkter	65,6	63,9	63,9	63,9
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-2 459,6**	**-2 583,1**	**-2 610,6**	**-2 605,8**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-26,3	-35,9	-30,9	-30,9
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-26,3**	**-35,9**	**-30,9**	**-30,9**

Bromma stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-2 126,8**	**-2 228,3**	**-2 262,0**	**-2 261,1**
Drift och underhåll	-2 108,0	-2 206,0	-2 239,7	-2 238,8
Avskrivningar	-14,2	-16,7	-16,7	-16,7
Internräntor	-4,6	-5,6	-5,6	-5,6
Intäkter	70,0	67,4	67,4	67,4
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-2 056,8**	**-2 160,9**	**-2 194,6**	**-2 193,7**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-26,7	-39,6	-31,2	-31,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-26,7**	**-39,6**	**-31,2**	**-31,2**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Pensionat Traneberg	-6,6	-6,6	-6,6	-6,6
Avdelning språkförskola	-2,2	-2,4	-2,4	-2,4

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-1 638,0**	**-1 713,0**	**-1 745,1**	**-1 744,7**
Drift och underhåll	-1 615,2	-1 690,1	-1 722,2	-1 721,8
Avskrivningar	-18,3	-18,5	-18,5	-18,5
Internräntor	-4,5	-4,4	-4,4	-4,4
Intäkter	53,8	51,3	51,3	51,3
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-1 584,2**	**-1 661,7**	**-1 693,8**	**-1 693,4**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-17,7	-30,6	-57,6	-23,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-17,7**	**-30,6**	**-57,6**	**-23,7**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Habiliteringen	-10,2	-10,2	-10,2	-10,2
Avdelning Havet	-4,1	-4,3	-4,3	-4,3

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-3 666,4**	**-3 851,6**	**-3 927,2**	**-3 926,2**
Drift och underhåll	-3 624,9	-3 810,5	-3 886,1	-3 885,1
Avskrivningar	-32,3	-31,6	-31,6	-31,6
Internräntor	-9,2	-9,5	-9,5	-9,5
Intäkter	123,5	119,7	119,7	119,7
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-3 542,9**	**-3 731,9**	**-3 807,5**	**-3 806,5**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-46,4	-57,7	-49,7	-49,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-46,4**	**-57,7**	**-49,7**	**-49,7**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Vasaträffen	-2,6	0,0	0,0	0,0
Ungdomsmottagning (SKUM)	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8

Södermalms stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-3 299,9**	**-3 425,2**	**-3 490,5**	**-3 489,7**
Drift och underhåll	-3 268,4	-3 395,2	-3 460,5	-3 459,7
Avskrivningar	-24,2	-23,0	-23,0	-23,0
Internräntor	-7,3	-7,0	-7,0	-7,0
Intäkter	102,9	99,3	99,3	99,3
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-3 197,0**	**-3 325,9**	**-3 391,2**	**-3 390,4**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-27,9	-39,0	-31,0	-31,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-27,9**	**-39,0**	**-31,0**	**-31,0**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Träffpunkt synskadade	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Tellus fritidscenter	-4,7	0,0	0,0	0,0
Mariahissen/Tanto servicehus	-0,9	0,0	0,0	0,0
Hornskroken	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Förskolan Bamse	-7,3	-7,5	-7,5	-7,5
Förskolan Reimers	-11,7	-11,9	-11,9	-11,9
Förskolan Norrskenet	-2,5	-2,7	-2,7	-2,7

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-3 086,7**	**-3 224,5**	**-3 256,4**	**-3 251,5**
Drift och underhåll	-3 054,2	-3 191,0	-3 222,9	-3 218,0
Avskrivningar	-24,6	-25,6	-25,6	-25,6
Internräntor	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
Intäkter	89,5	88,1	88,1	88,1
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-2 997,2**	**-3 136,4**	**-3 168,3**	**-3 163,4**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-27,9	-47,9	-33,6	-33,6
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-27,9**	**-47,9**	**-33,6**	**-33,6**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Digital fixartjänst	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Övergripande funktion teckenspråk	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-1 461,6**	**-1 532,6**	**-1 549,0**	**-1 547,3**
Drift och underhåll	-1 445,2	-1 515,9	-1 532,3	-1 530,6
Avskrivningar	-11,9	-12,1	-12,1	-12,1
Internräntor	-4,5	-4,6	-4,6	-4,6
Intäkter	42,8	40,9	40,9	40,9
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-1 418,8**	**-1 491,7**	**-1 508,1**	**-1 506,4**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-12,3	-22,1	-21,1	-21,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-12,3**	**-22,1**	**-21,1**	**-21,1**

Varav övriga verksamheter som anslagsfinansieras

Judiska hemmet	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5

Farsta stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-2 182,4**	**-2 286,2**	**-2 313,7**	**-2 310,7**
Drift och underhåll	-2 163,9	-2 267,4	-2 294,9	-2 291,9
Avskrivningar	-14,8	-15,3	-15,3	-15,3
Internräntor	-3,7	-3,5	-3,5	-3,5
Intäkter	63,3	61,5	61,5	61,5
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-2 119,1**	**-2 224,7**	**-2 252,2**	**-2 249,2**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-19,7	-20,9	-19,4	-19,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-19,7**	**-20,9**	**-19,4**	**-19,4**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-3 498,3**	**-3 638,1**	**-3 679,8**	**-3 675,9**
Drift och underhåll	-3 463,4	-3 603,6	-3 645,3	-3 641,4
Avskrivningar	-27,1	-26,8	-26,8	-26,8
Internräntor	-7,8	-7,7	-7,7	-7,7
Intäkter	122,1	117,3	117,3	117,3
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-3 376,2**	**-3 520,8**	**-3 562,5**	**-3 558,6**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-28,5	-39,8	-31,3	-31,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-28,5**	**-39,8**	**-31,3**	**-31,3**

Skärholmens stadsdelsnämnd

Liberalernas förslag till budget 2027 och inriktning för 2028 och 2029

Driftverksamhet

Anslag för nämndens verksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kostnader (−)	**-1 534,8**	**-1 611,1**	**-1 624,4**	**-1 620,9**
Drift och underhåll	-1 517,9	-1 594,4	-1 607,7	-1 604,2
Avskrivningar	-13,4	-13,4	-13,4	-13,4
Internräntor	-3,5	-3,3	-3,3	-3,3
Intäkter	35,3	35,0	35,0	35,0
Summa stadsdelsnämnd – netto	**-1 499,5**	**-1 576,1**	**-1 589,4**	**-1 585,9**

Investeringsplan

Utgifter (-)	-12,8	-16,5	-15,0	-15,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan – netto	**-12,8**	**-16,5**	**-15,0**	**-15,0**

Kommunfullmäktiges indikatorer budget 2027

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	95 %	95 %	95 %
	Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen	80 %	80 %	80 %
	Andel elever i årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen	85 %	85 %	85 %
	Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	95 %	95 %	95 %
	Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen	85 %	85 %	85 %
	Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	33 %
	Antal barn per grupp i förskolan	14,8	14,7	14,6
	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	4,9
	Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	88 %
	Andel placerade barn i grundskolan med godkänt betyg i alla ämnen	82 %	84 %	85 %
	Andel klasser i F–3 i Stockholms stad som deltar i försöket och har högst 20 elever	En tredjedel	En tredjedel	En tredjedel
	Antal tillgängliga akutskoleplatser i stadens regi	Baslinje	Öka mot 2027	Öka mot 2028
	Andel elever som upplever studiero på lektionerna	Baslinje	Öka mot 2027	Öka mot 2028

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.1 Barn och unga ska få kunskap, studiero och goda möjligheter att utvecklas	Andel barnskötare med barnskötarutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)	Ökning	Ökning	Ökning
	Andel elever som deltar i skolans simundervisning, redovisad för flickor och pojkar	Baslinje	Öka och minska könsgapet	Öka och minska könsgapet
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal barn per lärare i årskurs F–3	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Inskrivningsgrad i förskolan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
1.2 Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där de bor	80 %	82 %	85 %
	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	80 %	80 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	80 %	80 %	80 %
	Andel ungdomar som i Stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	88,5 %	-	88,5 %
	Andel elever som i elevhälsans hälsoenkät uppger utsatthet för hedersrelaterat våld eller förtryck, redovisad för flickor och pojkar	Baslinje	Minska mot 2027	Minska mot 2028
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	93 %
	Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten	86 %	86 %	87 %
	Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	83 %
	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	87 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	80 %
	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	67 %	69 %
	Antal olika medarbetare som en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	Max 10 personer	Max 10 personer	Max 10 personer
	Andel brukare som är nöjda med sin insats (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	86 %	86 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	90 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	80 %	80 %
	Andel nya platser i vård- och omsorgsboenden som tillhandahålls av andra aktörer än stadens bolag och förvaltningar, ackumulerat från 2027	50 %	50 %	50 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholms stad och dess verksamheter	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
1.3 Stockholmarna ska kunna leva självständigt med stöd av god omsorg och valfrihet	Andel äldre som anger att de känner till stadsdelsnämndens aktivitetscenter och mötesplatser	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	Öka	Öka	Öka
1.4 Människor i behov av stöd ska få insatser i tid och av hög kvalitet	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,5 %	2,4 %	2,3 %
	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	20 %	20 %	20 %
	Andel unga som fått brottsofferstöd och som upplever en positiv förändring av sin livssituation till följd av stödet	64 %	64 %	64 %
	Antal lägenheter som Bostadsförmedlingen förmedlar inom Bostad först eller som försöks- och träningslägenheter	600	600	600

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
1.4 Människor i behov av stöd ska få insatser i tid och av hög kvalitet	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering	Öka	Öka	Öka
	Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal vräkningar som berör barn	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
1.4 Människor i behov av stöd ska få insatser i tid och av hög kvalitet	Andel personer aktualiserade vid Enheten för hemlösa som tagit sig ur hemlöshet inom fyra år	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning	Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	800	800	800
	Arbetskraftsbrist i Stockholm (andel vakanser av antalet anställda)	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	73	74	74
	Medianhandläggnings-tid för tillståndsärenden som rör företag	Baslinje	Minska mot 2027	Minska mot 2028
	Andel avslutade centrala upphandlingar som delats upp i delkontrakt	Baslinje	Öka mot 2027	Öka mot 2028
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning, högskoleförberedande kurser, med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning, yrkesutbildning, med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kursdeltagare inom SFI med godkänt betyg efter fullföljd kurs	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
2.1 Stockholm ska ha goda villkor för företagande, arbete och egen försörjning	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel kvinnor och män som har avslutats till arbete eller studier 12 månader efter inskrivning på jobbtorg Stockholm	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Genomsnittlig inskrivningstid för aspiranter som avslutas från Jobbtorg Stockholm, redovisad efter kön och ålder	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.2 Stockholm ska växa med fler bostäder och en tillgänglig stadsmiljö	Antal markanvisade bostäder	10 000	10 000	10 000
	Antal markanvisade bostäder i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	5 000	6 000	7 000
	Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader, t.ex. Stockholmshus	600	600	600
	Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag	1 000	1 250	1 500
	Antal markanvisade genomgångsbostäder för prioriterade grupper (SHIS)	250	250	250
	Antal markanvisade hyresrätter	5 000	5 000	5 000
	Antal markanvisade seniorbostäder upplåtna med hyresrätt	300	300	300
	Antal påbörjade bostäder	6 000	6 000	8 000

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.2 Stockholm ska växa med fler bostäder och en tillgänglig stadsmiljö	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	6 000	6 000	7 000
	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	5 000	5 000	5 000
	Antal tillkomna permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi	150	150	150
	Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid	15 %	15 %	15 %
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	19,4 km/h	19,5 km/h	19,6 km/h
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	28,2 km/h	28,4 km/h	28,6 km/h
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal påbörjade hyresrätter av stadens bostadsbolag	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Antal påbörjade studentbostäder	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade bostäder i trähus	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Antal markanvisade LSS/SoL-bostäder	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö	El- och värmeproduktion baserad på solenergi	11 GWh	11,9 GWh	12 GWh
	Köpt energi i stadens verksamheter	1 675 GWh	1 650 GWh	1 625 GWh
	Utsläpp per invånare	0,9 ton CO2e/invånare	0,8 ton CO2e/invånare	0,7 ton CO2e/invånare
	Andel badvattenprover med godkänd badkvalitet	94 %	95 %	95 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö	Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för ekologisk status	45 %	50 %	55 %
	Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för kemisk status	45 %	50 %	55 %
	Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmedelvärdet för kvävedioxid	Max 175 timmar	Max 175 timmar	Max 175 timmar
	Antal dygn över miljökvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10	Max 35 dygn	Max 35 dygn	Max 35 dygn
	Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare	0,80 ton CO2e/ invånare	0,71 ton CO2e/ invånare	0,63 ton CO2e/ invånare
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, ytterstaden	55 %	65 %	80 %
	Andel parkeringsplatser med tillgång till delad laddmöjlighet, innerstaden	60 %	75 %	100 %
	Antal planterade träd	2 400	5 200	8 500
	Andel matavfall till biologisk behandling	80 %	80 %	80 %
	Restavfall per invånare som går till förbränning	148 kg	143 kg	140 kg
	Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	70 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Mängd infångad och permanent lagrad koldioxid	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse	Tas fram av styrelse
	Andel kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
Obligatorisk nämndindikator				
2.3 Stockholm ska utvecklas hållbart med minskade utsläpp och god miljö	Andel enskilda exploateringsprojekt där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs vid ianspråktagande av mark i områden med ekologiska värden	100 %	100 %	100 %
	Andel årliga markanvisningar på stadens mark där Grönytefaktor för kvartersmark är ett krav	100 %	100 %	100 %
	Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	100 %
	Antal publika laddplatser	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
2.4 Stockholmarna ska ha tillgång till kultur, idrott och ett rikt föreningsliv	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	80 %
	Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	86 %	86 %	87 %
	Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare	4,8	4,8	4,8
	Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	79 %
	Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	79 %	79 %	79 %
	Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	66 %	66 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
3.1 Stockholm ska ha god ekonomisk hushållning och prioritera kärnverksamheten	Stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet (lägst)	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens nettokostnader exklusive ändliga resurser i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (högst)	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden på kort sikt (lägst)	30 %	30 %	30 %
	Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden (långsiktigt riktvärde)	34 %	34 %	34 %
	Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtaganden på kort sikt (lägst)	30 %	30 %	30 %
	Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtaganden (långsiktigt riktvärde)	34 %	34 %	34 %
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse	Tas fram av nämnd/styrelse
	Driftkostnad för skötsel av begravningsplatser per hektar	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål 2027	KF:s årsmål 2028	KF:s årsmål 2029
3.2 Stadens verksamheter ska vara rättssäkra, tillgängliga och effektiva	Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	41 %	42 %	43 %
	Andel elektroniska inköp	76 %	77 %	77 %
Obligatorisk nämndindikator				
	Medianhandläggnings-tid för kommunens handläggning av ärenden om godmanskap	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
	Andel röstmottagare som före tjänstgöring har genomgått utbildning om valhemlighet och otillbörlig påverkan	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd	Tas fram av nämnd
3.3 Stockholm ska ha god beredskap och motverka välfärdsbrott	Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	90 %	90 %	90 %
	Andel nämnder och bolagsstyrelser som har övat sina kontinuitetsplaner under året	50 %	75 %	100 %

Baslinje avser utfallet 2027. Det långsiktiga soliditetsmålet på 34 procent kan underskridas ett enskilt år.

Peng, schabloner och ersättningsnivåer samt volymer

Förskoleverksamhet

Tabellen nedan visar en prognos totalt antal barn i förskoleverksamheten, för perioden 2026-2029.

Verksamhet	2026	2027	2028	2029
Förskoleverksamhet 1-5 år	45 560	44 390	44 400	44 370
varav fristående förskoleverksamhet	17 300	16 800	16 800	16 800

Grundschablon förskola

Prestation, kr	2026	2027
Grundschablon 1-3 år*	188 812	195 804
Grundschablon 4-5 år*	158 502	164 371
Allmän förskoleschablon	75 332	78 122

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Stadsdelsnämnderna och förskolenämnden får grundschablon för förskolan utifrån inskrivna barn i förskoleverksamhet den 31 mars 2026. Slutlig justering av budget 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december. Utifrån grundschablonen ska förskolepengen i egen regi vara minst 80 procent av grundschablonen för barn i förskola och minst 94 procent för barn i pedagogisk omsorg.

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexreglerar Skolverket inkomsttaket i maxtaxan årligen på hösten, vilket ligger till grund för nästkommande års budget och avgifter inom förskola och pedagogisk omsorg. Nedan redovisas peng till fristående utförare med hänsyn tagen till genomsnittliga avgifter.

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet 2027
Hel och deltid 1-3 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Momskomp. förskola	Momskomp. pedagogisk omsorg	Genomsnittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	195 804	11 748	11 088	-9 452	198 100	186 440
Hässelby-Vällingby	195 804	11 748	11 088	-10 591	196 961	185 301
Bromma	195 804	11 748	11 088	-12 376	195 176	183 516
Kungsholmen	195 804	11 748	11 088	-13 269	194 283	182 623
Norra innerstaden	195 804	11 748	11 088	-13 101	194 451	182 791
Södermalm	195 804	11 748	11 088	-12 758	194 794	183 134
Enskede-Årsta-Vantör	195 804	11 748	11 088	-11 815	195 737	184 077
Skarpnäck	195 804	11 748	11 088	-11 932	195 621	183 961
Farsta	195 804	11 748	11 088	-11 542	196 010	184 350
Hägersten-Älvsjö	195 804	11 748	11 088	-12 638	194 915	183 255
Skärholmen	195 804	11 748	11 088	-9 722	197 831	186 171

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av förskoleverksamhet 2027
Hel och deltid 4-5 år

Stadsdelsnämnd	Schablon*	Moms-komp. förskola	Moms-komp. pedagogisk omsorg	Genom-snittlig avgift	Peng förskola	Peng pedagogisk omsorg
Järva	164 371	9 862	9 202	-9 452	164 781	153 121
Hässelby-Vällingby	164 371	9 862	9 202	-10 591	163 642	151 982
Bromma	164 371	9 862	9 202	-12 376	161 857	150 197
Kungsholmen	164 371	9 862	9 202	-13 269	160 964	149 304
Norra innerstaden	164 371	9 862	9 202	-13 101	161 132	149 472
Södermalm	164 371	9 862	9 202	-12 758	161 475	149 815
Enskede-Årsta-Vantör	164 371	9 862	9 202	-11 815	162 418	150 758
Skarpnäck	164 371	9 862	9 202	-11 932	162 302	150 642
Farsta	164 371	9 862	9 202	-11 542	162 691	151 031
Hägersten-Älvsjö	164 371	9 862	9 202	-12 638	161 596	149 936
Skärholmen	164 371	9 862	9 202	-9 722	164 512	152 852

* Avdrag för pedagogisk omsorg, 11 000 kr

Peng till fristående anordnare av allmän förskola 2027

2027	Schablon	Moms-komp.	Peng
Allmän förskola	78 122	4 687	82 809

Omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Ersättning till utförarna av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds framgår i tabellen nedan. Ersättning till av staden godkända utförare betalas ut mot fakturerad uppgift om antal utförda omsorgstimmar. Timersättningen är 430 kr/timmen. För fristående utförare tillkommer momskompensation om sex procent. I ersättningen ingår en beräknad ersättning för en barnskötares lön, täckning för Ob-tillägg oavsett tidpunkt på dygnet, helg och storhelg samt ersättning för driftkostnader för en barngrupp på 1-5 barn.

Ersättning	2 personal 1-10 barn (kr/timme)	3 personal 11-15 barn (kr/timme)	4 personal 16-20 barn (kr/timme) osv
	860	1 290	1 720

Fritidshem

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i fritidshem utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029.

Verksamhet, antal elever	2026	2027	2028	2029
Fritidshem 6-12 år totalt oavsett regi	37 410	36 881	36 390	35 754
varav fristående fritidshem	7 240	7 166	7 068	6 951

Schablon fritidshem

Prestation, kr	2026	2027
Grundschablon 6-9 år	60 083	62 232
Grundschablon 10-12 år, för elever utan behov av särskilt stöd	20 010	20 024
Grundschablon 10-12 år, för elever i behov av särskilt stöd	51 683	53 832

Utbildningsnämnden tilldelas grundschablon för fritidshem utifrån inskrivning vårterminen 2026. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexreglerar Skolverket inkomsttaket i maxtaxan årligen på hösten, vilket ligger till grund för nästkommande års budget och avgifter inom fritidshem och pedagogisk omsorg. Nedan redovisas peng som tilldelas fristående utförare. Pengen är framtagen utifrån en schabloniserad genomsnittlig avgift per stadsdelsområde.

Peng till fristående anordnare av fritidshem 6-9 år 2027

Stadsdelsnämnd, kr	**Fritidshem 6-9 år**				**Fritidshem 6-9 år pedagogisk omsorg**	
	Schablon*	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Moms-komp.	Peng
Järva	62 232	3 734	-6 920	59 046	3 518	55 230
Hässelby-Vällingby	62 232	3 734	-8 171	57 794	3 518	53 978
Bromma	62 232	3 734	-8 783	57 182	3 518	53 366
Kungsholmen	62 232	3 734	-9 080	56 885	3 518	53 069
Norra innerstaden	62 232	3 734	-9 008	56 958	3 518	53 142
Södermalm	62 232	3 734	-9 107	56 859	3 518	53 043
Enskede-Årsta-Vantör	62 232	3 734	-8 247	57 718	3 518	53 902
Skarpnäck	62 232	3 734	-8 522	57 444	3 518	53 628
Farsta	62 232	3 734	-8 325	57 641	3 518	53 825
Hägersten-Älvsjö	62 232	3 734	-8 851	57 114	3 518	53 298
Skärholmen	62 232	3 734	-6 862	59 104	3 518	55 288

* Avdrag med 3 600 kr för barn i pedagogisk omsorg.

Peng till fristående anordnare av fritidshem 10-12 år 2027

Stadsdelsnämnd, kr	**Fritidshem 10-12 år, elever i behov av särskilt stöd**				**Fritidshem 10-12 år, elever utan behov av särskilt stöd**			
	Schablon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng	Scha-blon	Moms-komp.	Genom-snittlig avgift	Peng
Järva	53 832	3 230	-6 920	50 142	20 024	1 201	-6 920	14 306
Hässelby-Vällingby	53 832	3 230	-8 171	48 890	20 024	1 201	-8 171	13 054
Bromma	53 832	3 230	-8 783	48 278	20 024	1 201	-8 783	12 442
Kungsholmen	53 832	3 230	-9 080	47 981	20 024	1 201	-9 080	12 145
Norra innerstaden	53 832	3 230	-9 008	48 054	20 024	1 201	-9 008	12 218
Södermalm	53 832	3 230	-9 107	47 955	20 024	1 201	-9 107	12 118
Enskede-Årsta-Vantör	53 832	3 230	-8 247	48 814	20 024	1 201	-8 247	12 978
Skarpnäck	53 832	3 230	-8 522	48 540	20 024	1 201	-8 522	12 704
Farsta	53 832	3 230	-8 325	48 737	20 024	1 201	-8 325	12 901
Hägersten-Älvsjö	53 832	3 230	-8 851	48 210	20 024	1 201	-8 851	12 374
Skärholmen	53 832	3 230	-6 862	50 200	20 024	1 201	-6 862	14 364

Fritidsklubb

Utbildningsnämnden tilldelas schablon för fritidsklubb utifrån inskrivning vårterminen 2026. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Schablon fritidsklubb

Prestation, kr/år	2026	2027
Schablon	11 129	11 574

Peng till fristående anordnare av fritidsklubb

Prestation, kr/år	Schablon	Moms-komp.	Peng
Fritidsklubb	11 574	694	12 268

Grundskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i grundskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.

Verksamhet, antal elever	2026	2027	2028	2029
Grundskola, totalt oavsett regi	99 010	97 549	96 152	94 405
varav fristående grundskola inkl. resursskolor	22 820	22 544	22 188	21 773

Grundschabloner grundskola

Nedan framgår grundschabloner för respektive årskurs 2026 och 2027. För 2027 har olika schabloner tagits fram för vårterminen och höstterminen. Schablonnivåerna för höstterminen är villkorade utifrån att regleringen av lärares undervisningstid träder i kraft enligt plan. Om regleringen inte blir av, försenad, eller förändrad gäller schablonnivåerna för vårterminen under hela 2027 om inte kommunfullmäktige beslutar om något annat.

Prestation, kr	2026	2027 (VT)	2027 (HT)
Grundschablon skolår 0-3	102 348	105 519	107 165
Grundschablon skolår 4-6	104 622	107 125	108 796
Grundschablon skolår 7-9	121 681	124 591	131 880

Utbildningsnämnden tilldelas grundschabloner för grundskola utifrån inskrivning vårterminen 2026. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Peng till fristående grundskola och internationella skolor - vårterminen

Prestation, kr	Schablon	Moms komp.	Peng
Peng skolår 0-3	105 519	6 331	111 850
Peng skolår 4-6	107 125	6 428	113 553
Peng skolår 7-9	124 591	7 475	132 066

Peng till fristående grundskola och internationella skolor – höstterminen

Nedan ersättningsnivåer för höstterminen är villkorade utifrån att regleringen av lärares undervisningstid träder i kraft enligt plan. Om regleringen inte blir av, försenad, eller förändrad gäller tabellen för vårterminen under hela 2027 om inte kommunfullmäktige beslutar om något annat.

Prestation, kr	Schablon	Moms komp.	Peng
Peng skolår 0-3	107 165	6 430	113 595
Peng skolår 4-6	108 796	6 528	115 324
Peng skolår 7-9	131 880	7 913	139 793

Anpassad grundskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i anpassad grundskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029. Av eleverna i anpassad grundskola prognostiseras ungefär 61 procent att gå i fritidshem.

Verksamhet, antal elever	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Anpassad grundskola, totalt oavsett regi	1 478	1 526	1 603	1 654
varav fristående anpassad grundskola	263	274	284	291
Fritidshem i anpassad grundskola	900	930	980	1000

Grund- och tilläggsschablon anpassad grundskola

Nedan ersättningsnivåer för höstterminen är villkorade utifrån att regleringen av lärares undervisningstid träder i kraft enligt plan. Om regleringen inte blir av, försenad, eller förändrad gäller tabellen för vårterminen under hela 2027 om inte kommunfullmäktige beslutar om något annat.

Prestation, kr	**2026**	**2027 (VT)**	**2027 (HT)**
Behovsgrupp 1 skolår 0-3	250 417	258 030	259 676
Behovsgrupp 2 skolår 0-3	332 123	342 188	343 834
Behovsgrupp 3 skolår 0-3	472 908	487 197	488 843
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-3	662 701	682 683	684 329
Behovsgrupp 1 skolår 4-6	252 084	259 011	260 682
Behovsgrupp 2 skolår 4-6	333 789	343 167	344 838
Behovsgrupp 3 skolår 4-6	474 576	488 177	489 848
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 4-6	664 368	683 663	685 334
Behovsgrupp 1 skolår 7-9	269 221	276 558	283 846
Behovsgrupp 2 skolår 7-9	350 928	360 716	368 004
Behovsgrupp 3 skolår 7-9	491 712	505 724	513 013
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 7-9	681 506	701 212	708 501

Skolskjutsschablon anpassad grundskola

Prestation, kr	**2026**	**2027**
Behovsgrupp 1 skolår 0-9	12 520	12 895
Behovsgrupp 2 skolår 0-9	28 233	29 080
Behovsgrupp 3 skolår 0-9	78 057	80 399
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-9	155 220	159 876

Tilläggsschablon för elever i fritidshem och fritidsklubb

Prestation, kr	**2026**	**2027**
Behovsgrupp 1 skolår 0-6	152 417	156 989
Behovsgrupp 2 skolår 0-6	172 256	177 424
Behovsgrupp 3 skolår 0-6	216 076	222 559
Behovsgrupp 4 och 5 skolår 0-6	284 903	293 450

Utöver ovanstående schabloner utgår även grundschablon för fritidshem och fritidsklubb för de elever som går i fritidshem eller fritidsklubb i anpassad grundskola. För elever i behovsgrupp 5 utgår schablon preliminärt enligt samma nivå som behovsgrupp 4. Inför slutlig budgetjustering i december 2027 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Efter prövning kompenseras utbildningsnämnden i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden tilldelas grund-, tilläggs och skolskjutsschabloner utifrån inskrivning i mars 2026. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i gymnasieskola utifrån Swecos prognos hösten 2025 som tagits fram på uppdrag av stadsledningskontoret.

Verksamhet, antal elever	2026	2027	2028	2029
Gymnasieskola, totalt oavsett regi	31 881	32 204	32 075	31 752
varav fristående gymnasieskola	15 932	16 012	15 834	15 607

Schablon gymnasieskola

Prestation, kr	2026	2027
Grundschablon	120 519	123 384

Utbildningsnämnden tilldelas grundschablon för gymnasieskola baserat på Swecos elevantalsprognos, hösten 2025. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Anpassad gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för antalet schablongrundande elever i anpassad gymnasieskola utifrån prognos i utbildningsnämndens planeringsunderlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029.

Verksamhet, antal elever	2026	2027	2028	2029
Anpassad gymnasieskola, totalt oavsett regi	576	583	582	576
varav fristående anpassad gymnasieskola	211	212	209	206

Grund- och tilläggsschablon anpassad gymnasieskola

Prestation, kr	2026	2027
Behovsgrupp 1	251 847	258 649
Behovsgrupp 2	324 931	333 925
Behovsgrupp 3	449 570	462 300
Behovsgrupp 4 och 5	618 840	636 645

Skolskjutsschablon anpassad gymnasieskola

Prestation, kr	2026	2027
Behovsgrupp 1	12 274	12 642
Behovsgrupp 2	27 679	28 509
Behovsgrupp 3	76 524	78 818
Behovsgrupp 4 och 5	152 171	156 733

För elever i behovsgrupp 5 utgår schablon preliminärt enligt samma nivå som behovsgrupp 4. Inför slutlig budgetjustering i tertialrapport 2 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Efter prövning kompenseras utbildningsnämnden i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden tilldelas grund-, tilläggs och skolskjutsschabloner utifrån inskrivning i mars 2026. Slutlig justering av budget år 2027 görs utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2027.

Svenska för invandrare (sfi)

Schabloner sfi

Helårsstudent, kr	2026	2027
Reguljär sfi	34 844	27 901
Anpassad sfi	72 332	56 564

Vuxenutbildning

Schabloner vuxenutbildning

Helårsstudent, kr	**2026**	**2027**
Grundläggande vuxenutbildning	52 957	41 650
Gymnasial vuxenutbildning	52 697	41 576

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Schabloner

Samtliga ersättningar är uttryckta i kronor per år. Schablonen för barn- och vuxenboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS höjs med 2,7 procent jämfört med 2026.
Utöver detta höjs LSS-schablonerna med 1 procent.

Eget boende med boendestöd	**91 494**
Servicebostad:	
Nivå 1 (0-20 poäng)	397 675
Nivå 2 (21-35 poäng)	639 505
Nivå 3 (36-50 poäng)	902 831
Nivå 4 (51-70 poäng)	1 407 985
Nivå 5 (71-110 poäng)	1 934 637
Gruppbostad:	
Nivå 1 (0-20 poäng)	616 686
Nivå 2 (21-35 poäng)	887 161
Nivå 3 (36-50 poäng)	1 135 999
Nivå 4 (51-70 poäng)	1 563 350
Nivå 5 (71-110 poäng)	2 077 254
Nattschabloner - egen regi (per enhet)	584 311
Nattschabloner - köpt plats (per person)	146 007
Barnboende över 12 år	
Grundpeng (0-20 poäng)	412 659
Nivå 1 (21-30 poäng)	714 415
Nivå 2 (31-40 poäng)	944 752
Nivå 3 (41-50 poäng)	1 255 994
Nivå 4 (51-60 poäng)	1 545 292
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 754 578
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 950 580
Nivå 7 (81-110 poäng)	2 292 870
Nattschabloner - egen regi (per enhet)	584 311
Nattschabloner - köpt plats (per person)	146 007
Familjehem för barn	336 915
Barnboende under 12 år	2 292 870
Daglig verksamhet - heltid:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	263 294
Nivå 2 (26-40 poäng)	342 066
Nivå 3 (41-55 poäng)	431 629
Nivå 4 (56-70 poäng)	521 191
Nivå 5 (71-100 poäng)	625 862
Daglig verksamhet – deltid 11-24 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	210 634
Nivå 2 (26-40 poäng)	273 652

Nivå 3 (41-55 poäng)	**345 303**
Nivå 4 (56-70 poäng)	416 953
Nivå 5 (71-100 poäng)	500 689
Daglig verksamhet – deltid 1-10 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	165 874
Nivå 2 (26-40 poäng)	215 502
Nivå 3 (41-55 poäng)	271 926
Nivå 4 (56-70 poäng)	328 351
Nivå 5 (71-100 poäng)	394 293
Daglig verksamhet, med personlig assistans, heltid:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	184 306
Nivå 2 (26-40 poäng)	239 446
Nivå 3 (41-55 poäng)	302 140
Nivå 4 (56-70 poäng)	364 834
Nivå 5 (71-100 poäng)	438 104
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 11-24 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	147 444
Nivå 2 (26-40 poäng)	191 557
Nivå 3 (41-55 poäng)	241 712
Nivå 4 (56-70 poäng)	291 868
Nivå 5 (71-100 poäng)	350 482
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 1-10 timmar:	
Nivå 1 (0-25 poäng)	116 113
Nivå 2 (26-40 poäng)	150 851
Nivå 3 (41-55 poäng)	190 349
Nivå 4 (56-70 poäng)	229 846
Nivå 5 (71-100 poäng)	276 006
Korttidsvistelse: Helt dygn	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	78 150
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	195 219
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	303 347
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	429 677
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	119 843
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	299 531
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	479 216
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	659 059
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	167 269
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	418 097
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	668 923
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	919 905
Korttidsvistelse: (dag, 6 timmar eller mer)	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	62 520
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	156 175
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	249 959
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	343 741
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	95 874
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	239 625
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	383 372
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	527 247
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	133 815
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	334 478

Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	**535 138**
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	735 924
Korttidsvistelse: (dag, mindre än 6 timmar)	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	46 890
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	117 132
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	187 469
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	257 807
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	71 906
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	179 718
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	287 529
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	395 435
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	100 362
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	250 858
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	401 354
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	551 943
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år:	
Nivå 1	115 431
Nivå 2	184 690
Nivå 3	277 032
Nivå 4	415 551
Särskild redovisning	
Boende med särskild service barn/vuxna (antal timmar/år)	
1 700-7 999	1 414 000
8 000-9 999	1 616 000
10 000-11 999	1 818 000
12 000<	2 020 000
Daglig verksamhet (antal timmar/år)	
1 700-2 299	606 000
2 300-3 599	808 000
3 600<	1 010 000

Peng

Ersättningarna för vuxen- och barnboende, daglig verksamhet samt korttidsvistelse är uttryckta i kr per dygn eller dag, medan korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS är uttryckt per månad. Pengen för barn- och vuxenboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS höjs med 2,7 procent jämfört med 2026.

I de fall en privat utförare av särskilt boende enligt LSS själv vill utföra det ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser som överfördes från Stockholms läns landsting till länets kommuner den 1 oktober 2015 utgår en ersättning på 54 kronor per dygn. Detta är förutom de ersättningar som framgår nedan. Vad gäller daglig verksamhet enligt LSS är denna ersättning 9 kronor per dag för de utförare som vill utföra detta själva.

Ersättningen till utförare i enskild regi av vuxen- och barnboende, daglig verksamhet samt korttidsvistelse är 5,4 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har. Ersättningen till utförare i enskild regi av korttidstillsyn för skolungdom över 12 år är 2,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har.

Ersättningen till utförare i privat regi är högre än för utförare i kommunal regi och som drivs på entreprenad inom bostad med särskild service och daglig verksamhet (LSS).

Till privata utförare utgår en hyresschablon som ska kompensera delar av skillnaden i kostnader mellan den hyra som utföraren betalar till fastighetsägaren efter avdrag för eventuella hyresintäkter samt eventuell kompensation för omsorgsmoms.

	Egen regi	**Entreprenad**	**Övrig privat regi**
Servicebostad:			
Nivå 1	1 019	1 074	1 123
Nivå 2	1 638	1 727	1 775
Nivå 3	2 313	2 438	2 486
Nivå 4	3 607	3 802	3 850
Nivå 5	4 956	5 224	5 272
Gruppbostad:			
Nivå 1	1 431	1 509	1 666
Nivå 2	2 128	2 243	2 401
Nivå 3	2 770	2 919	3 077
Nivå 4	3 871	4 080	4 238
Nivå 5	5 195	5 476	5 634
Barnboende över 12 år:			
Grundpeng	906	954	1 112
Nivå 1	1 683	1 774	1 932
Nivå 2	2 277	2 400	2 558
Nivå 3	3 079	3 245	3 403
Nivå 4	3 824	4 031	4 189
Nivå 5	4 364	4 599	4 757
Nivå 6	4 869	5 132	5 289
Nivå 7	5 751	6 061	6 219
Barnboende under 12 år	5 751	6 061	6 219
Nattschablon (max 4 schabloner per boende)	376	397	397
Korttidsvistelse: Helt dygn			
Nivå 1	2 668	2 812	3 168
Nivå 2	4 270	4 501	4 857
Nivå 3	6 092	6 421	6 777
Korttidsvistelse: (dag, 6 timmar eller mer)			
Nivå 1	2 134	2 250	2 535
Nivå 2	3 416	3 601	3 886
Nivå 3	4 874	5 137	5 422
Korttidsvistelse: (dag, mindre än 6 timmar)			
Nivå 1	1 601	1 687	1 901
Nivå 2	2 562	2 701	2 914
Nivå 3	3 655	3 853	4 066
Daglig verksamhet - heltid:			
Nivå 1	744	784	970
Nivå 2	1 029	1 085	1 271
Nivå 3	1 353	1 426	1 612
Nivå 4	1 677	1 768	1 954
Nivå 5	2 056	2 167	2 353
Daglig verksamhet – deltid 11-24 timmar			
Nivå 1	595	627	776
Nivå 2	823	868	1 017
Nivå 3	1 082	1 141	1 290

	Egen regi	Entreprenad	Övrig privat regi
Nivå 4	1 342	1 414	1 563
Nivå 5	1 645	1 733	1 882

	Egen regi	Entreprenad	Övrig privat regi
Daglig verksamhet – deltid 1-10 timmar			
Nivå 1	469	494	611
Nivå 2	648	683	801
Nivå 3	852	898	1 016
Nivå 4	1 057	1 114	1 231
Nivå 5	1 295	1 365	1 482
Daglig verksamhet, med personlig assistans, heltid:			
Nivå 1	458	483	669
Nivå 2	658	693	879
Nivå 3	885	932	1 119
Nivå 4	1 111	1 171	1 358
Nivå 5	1 376	1 451	1 637
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 11-24 timmar:			
Nivå 1	367	386	535
Nivå 2	526	555	704
Nivå 3	708	746	895
Nivå 4	889	937	1 086
Nivå 5	1 101	1 161	1 310
Daglig verksamhet, med personlig assistans, deltid 1-10 timmar:			
Nivå 1	289	304	422
Nivå 2	414	437	554
Nivå 3	557	587	705
Nivå 4	700	738	855
Nivå 5	867	914	1 031

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS:	**Egen regi**	**Privat regi**
Nivå 1	9 070	9 270
Nivå 2	14 513	14 832
Nivå 3	21 769	22 248
Nivå 4	32 654	33 372

Hyresschablon (insatsform)	**Egen regi/entreprenad, kr/dygn***	**Privat regi, kr/dygn ****
Servicebostad	0	49
Gruppbostad	158	158
Barnboende över 12 år	158	158
Barnboende under 12 år	158	158
Daglig verksamhet heltid	186	186
Daglig verksamhet 11-24 timmar	149	149
Daglig verksamhet 1-10 timmar	117	117
Korttidsvistelse helt dygn	356	356
Korttidsvistelse dag över 6 timmar	285	285
Korttidsvistelse dag under 6 timmar	214	214

*Hyresschablon till utförare i egen regi och på entreprenad ska erläggas endast när beställare och utförare är olika stadsdelsnämnder.

**Hyresschablon till privata utförare ingår i den beslutade pengen för insatsen.

Ersättningsnivåer för avlösning och ledsagning

Ersättningen är uppräknad med 3,3 procent jämfört med 2026. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp privat regi
Insats dagtid (07.00-19.00)	455	466
Insats kväll (19.00–22.00)	484	497
Insats natt (22.00–07.00)	524	537
Insatser fredag 19.00 - måndag 07.00	524	537
Storhelger	596	611

Ersättning för insatsen boendestöd

Ersättningen höjs med 2,7 procent jämfört med 2026.

Antal timmar	Egen regi kr/timme	Privat regi kr/timme		
1-7 timmar	549		560	
8-18 timmar	491		502	
19 timmar -	461		473	

Ersättningen inkluderar kvällar och helger.

Äldreomsorg

Ersättningsnivåer för hemtjänst i ordinärt boende

Ersättningen är uppräknad med 3,7 procent jämfört med 2026. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp enskild regi
Insats i ordinärt boende dag, kväll och helg (07.00-22.00)	542	556
Insats i ordinärt boende natt (22.00–07.00)	275	282
Fast månadsersättning per larmkund i ordinärt boende	207	212

Hemtjänst som utförs på servicehus respektive av anhörigvårdare

För hemtjänst som utförs på servicehus gäller 461 kronor för kommunala utförare och 473kronor för utförare i enskild regi per timme/dygnet runt. Ersättningen utgår för *beställd*tid. För hemtjänstinsatser som utförs av anhörigvårdare gäller 380 kronor per timme.

Ersättningsnivåer för avlösning och ledsagning

Ersättningen är uppräknad med 3,3 procent jämfört med 2026. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Insatstyp, kr/timme	Ersättningsbelopp egen regi	Ersättningsbelopp enskild regi
Insats dagtid (07.00-19.00)	455	466
Insats kväll (19.00–22.00)	484	497
Insats natt (22.00–07.00)	524	537
Insatser fredag 19.00 - måndag 07.00	524	537
Storhelger	596	611

Ersättningsnivåer för vård- och omsorgsboende

Ersättningsnivåerna för vård- och omsorgsboende räknas upp i enlighet med omsorgsprisindex (OPI) för föregående år. För 2027 innebär detta en uppräkning av ersättningsnivåerna med 2,7 procent. Ersättningen till utförare i enskild regi är 4,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har. Lokalschablonen räknas upp med differensen i konsumentprisindex (KPI) mellan juni 2025 och juni 2026. Detta innebär för 2027 att lokalschablonen ökar med 0,7 procent. Kompensation för avsaknaden av rätt att återsöka moms för lokaler kompenseras också genom en högre lokalschablon till privata utförare som har kostnader för lokaler.

Kr/dygn	**Egen regi**	**Enskild regi**
Somatisk inriktning	2 497	2 602
Demensinriktning	2 654	2 765
Tom plats dag 1-7	1 724	1 797
Lokalschablon	141	176

Parboende på vård- och omsorgsboende samt hemtjänstinsatser till medboende

Ersättningsnivåerna för parboende räknas upp i enlighet med omsorgsprisindex (OPI) för föregående år. För 2027 innebär detta en uppräkning av ersättningsnivåerna med 2,7 procent. Ersättningen till utförare i enskild regi är 4,2 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har. Ersättningen avser den basservice som den medboende kan ta del av, såsom kost, tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm och gemensamma aktiviteter.

Kr/dygn	**Egen regi**	**Enskild regi**
Medboende vid parboende	687	716

Om den medboende beviljats hemtjänst utgår följande timersättning:

Insats, kr/timme	**Egen regi**	**Enskild regi**
Beställd hemtjänst till medboende	461	473

Timersättningen utgår från beställd tid och gäller lika oavsett tid på dygnet, vardag och helg.

Ersättningsnivåer för dagverksamhet för äldre

Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet är uppräknad med 24,6 procent för demensdagvård och med 24,1 procent för social dagvård jämfört med 2026. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst, vilket inte enskilda utförare har. Utöver nedanstående ersättning utgår en schablon till utförare i enskild regi med 120 per närvarodag, för verksamhets- och lokalytor. För egen regi och entreprenader hanteras hyran centralt hos beställaren och ingen lokalpeng utgår till utföraren.

Regiform	**Demensdagvård kr/dag**	**Social dagvård kr/dag**
Egen regi	790	722
Enskild regi	810	740

Hemvårdsbidrag

I Stockholms stad finns möjlighet till ekonomisk ersättning, i form av hemvårdsbidrag, till de personer som utför väsentligt merarbete som annars skulle utföras inom ramen för hemtjänst. Merarbetet ska främst bestå av personlig omvårdnad och tillsyn samt vara av sådan art som man normalt inte hjälper varandra med inom familjen. Hemvårdsbidrag beviljas som bistånd enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen och betalas ut till den som är föremål för hjälpinsatserna.

Grupp	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Bidrag kr/mån	Insatser
1	0,3	1 490	Hjälp dagligen, 1-2 tillfällen, med omvårdnad och tillsyn
2	0,6	2 980	Hjälp flera gånger om dagen, minst tre tillfällen, med omvårdnad och tillsyn
3	0,9	4 470	Hjälp flera gånger om dagen med omvårdnad och tillsyn, även nattetid
4	1,2	5 960	Hjälp med omvårdnad och tillsyn kontinuerligt alla tider på dygnet

Individ- och familjeomsorg

Peng familjerådgivning

Familjerådgivning vänder sig till par, föräldrar och familjer som behöver hjälp i olika samlevnadsfrågor. Den som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholms stad kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och enskilda utförare. Familjerådgivning kostar 450 kronor per samtal och samtalstiden är 90 minuter, oavsett regi.

Ersättningen till utförare är uppräknad med 12,5 procent jämfört med 2026.

Insatstyp	Ersättningsbelopp			
	Egen regi kr/samtal	Enskild regi kr/samtal		
Rådgivningssamtal, enkel bemanning	1 289	1 335		
Rådgivningssamtal, dubbelbemanning	2 577	2 670		
Rådgivningssamtal med avgiftsbefrielse	1 739	1 785		
Samarbetssamtal, enkelbemanning	1 893		-	
Samarbetssamtal, dubbelbemanning	3 182		-	
Kund med avgiftsbefrielse	-		-	
Kund som uteblir eller lämnar sent återbud	450		-	

Socialpsykiatri

Ersättningssystemet för insatserna boende med särskild service och stödboende baseras på intervaller. Samtliga ersättningar är uttryckta i kronor per dygn, timme, kväll/natt eller månad. Ersättningen till utförarna är uppräknad med 10 procent för bostad med särskilt stöd och med 14 procent för stödboende jämfört med 2026. För insatserna boendestöd och sysselsättning är ersättningarna 2,7 procent högre i förhållande till 2026.

Ersättningen till privata utförare är högre för att bland annat kompensera för att utförare i egen regi har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte privata utförare har. Samma ersättning som för privat regi gäller för verksamhet på entreprenad, förutom för hyresschablonen där verksamhet på entreprenad ersätts på samma sätt som verksamhet i egen regi.

Ersättning till utförare (peng)

	Egen regi	Privat regi
Gruppbostad: kr/dygn		

	Egen regi	Privat regi
Nivå 1 (0–14 poäng)	1 272	1 437
Nivå 2 (16–38 poäng)	1 548	1 747
Nivå 3 (40–72 poäng)	1 845	2 080
Servicebostad: kr/dygn		
Nivå 1 (0–14 poäng)	884	906
Nivå 2 (16–38 poäng)	1 250	1 279
Nivå 3 (40–72 poäng)	1 599	1 640
Stödboende: kr/dygn		
Nivå 1 (0–14 poäng)	425	435
Nivå 2 (16–38 poäng)	560	572
Nivå 3 (40–72 poäng)	703	718
Kväll/natt	466	466
Boendestöd: kr/timme		
1–7 timmar	549	560
8–18 timmar	491	502
19-timmar	461	473
Sysselsättning: kr/månad		
Nivå 1 (1–12 timmar/vecka)	4 080	4 174
Nivå 2 (10–24 timmar/vecka)	4 959	5 084
Nivå 3 (22–40 timmar/vecka)	5 837	5 994
Hyresschablon:		
Gruppbostad, kr/dygn, 365 dagar	-	66
Servicebostad, kr/dygn, 365 dagar	-	48
Stödboende, kr/dygn, 365 dagar	-	48
Boendestöd, kr/månad, 260 dagar	153	153
Sysselsättning, kr/månad, 365 dagar *	333	418

*Om insatsen börjar i mitten av månaden eller avslutas innan månaden tagit slut, sker beräkning på antal dagar brukaren deltar i sysselsättning

Lokaler

Bidrag till förskolor med hög hyra*(XXX nedan uppdateras i mitten av november)*

Bidrag utgår med 80 procent av den del av hyreskostnaden som ligger i intervallet *XXX*– 2 500 kr/kvm och år och med 40 procent av hyreskostnaden i intervallet mellan 2 501 – 3 200 kr/kvm och år. För hyresnivåer över 3 200 kr/kvm och år utgår inget bidrag.Bidrag utgår för högst 10 kvm per inskrivet Stockholmsbarn och bidraget gäller både egen regi och fristående förskolor. Medel för ändamålet reserveras i Central medelsreserv 2:*Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov*.

Bidrag för utbyggnad av gruppbostäder LSS och SoL

Stimulansbidrag för utbyggnad av omsorgsbostäder för personer med funktionsvariation inom LSS och SoL för hyreskostnader. Bidraget för nybyggda platser fördelas medel enligt målgrupp och kategori för omsorgsbostaden per dygn och plats under högst tre år. Bidraget för hyreskostnader för nya omsorgsbostadsplatser utgår även till enskilt drivna verksamheter inom LOV med samma belopp. Omsorgsbostäder som erhåller stimuleringsmedel under budgetåret 2026 erhåller inte medel enligt ny modell utan kvarstår enligt tidigare beslutad nivå och omfattning. Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv: 2.*Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Bidrag för ny-, om- och tillbyggnad av vård- och omsorgsboende för äldre

Stimulansbidraget för ny-, om- och tillbyggnad av vård- och omsorgsboenden för äldre kan sökas av stadsdelsnämnderna. Merkostnader för vård- och omsorgsboenden för äldre finns kvar 2027 och är 200 kronor per dygn och plats under högst tre år.

Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv 2:*Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov*.Det går även under vissa förutsättningar att söka medel för tomgång under produktionstid. Medel för ändamålen reserveras i Central medelsreserv 2.

Ersättning för hyresförhandling

Fastighetsnämnden fakturerar berörda nämnder för arbetet med att inom ramen för förhandlingsordning hyresförhandla sådana bostadslägenheter som nämnderna hyr ut i andra hand. Ersättningen beräknas schablonvis till 300 kronor per om- eller nyförhandlad lägenhet.

Ersättning för förvärv av bostadsrätter

För att täcka sina omkostnader fakturerar fastighetsnämnden beställande nämnd 100 000 kronor per förvärvat bostadrättsobjekt.

Liberalernas förstärkningar inom LSS och personlig assistans

För höjda LSS-schabloner avsätts 40 mnkr i stadsdelsnämndernas budget. Schablonerna på sidorna 6:7?6:9 har höjts med 1 procent utöver majoritetens förslag för 2027 och avrundats till hela kronor. Utförarpeng och särskilda hyresersättningar i övriga tabeller är oförändrade.

För höjd assistansersättning avsätts ytterligare 6 mnkr inom stadsdelsnämndernas budget för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Personlig assistans redovisas inte i någon separat ersättningstabell i denna bilaga.

Avgifter m.m.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Avgifter för förskola, fritidsverksamhet och omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Enligt maxtaxeförordningen (2001:160) indexregleras inkomsttaket i maxtaxan årligen. I enlighet med samma förordning ska Skolverket senast den 1 december året före bidragsåret lämna uppgift till varje kommun om högsta avgiftsgrundande inkomst per månad enligt 5 § och det högsta avgiftsbeloppet per månad för det första, andra respektive tredje barnet i förskolan respektive fritidshemmet enligt 3 och 5 §§. Förordning (2015:153). Taxan är indelad i hel- och deltidstaxa.

Heltidstaxa

Heltidstaxa* tillämpas för förskolebarn 1-3 år med en vistelsetid som överstiger 30 timmar per vecka i stadens förskoleverksamhet, fram till och med juli det år barnet fyller tre år.

Heltidstaxa förskola		
Barn 1	3 % av hushållets inkomster	dock högst 1 547 kr/mån
Barn 2	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 031 kr/mån
Barn 3	1 % av hushållets inkomster	dock högst 516 kr/mån
Barn 4 och följande	Ingen avgift	

** Enligt 2026 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.*

Deltidstaxa

Deltidstaxa* tillämpas för förskolebarn 1-3 år med deltidsvistelse om högst 30 timmar per vecka och förskolebarn 3-5 år från och med augusti det år barnet fyller tre år med en vistelsetid som överstiger 15timmar per vecka. Deltidstaxa tillämpas även för skolbarn i stadens fritidshem.

Deltidstaxa förskola		
Barn 1	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 031 kr/mån
Barn 2	1 % av hushållets inkomster	dock högst 516 kr/mån
Barn 3	1 % av hushållets inkomster	dock högst 516 kr/mån
Barn 4 och följande	Ingen avgift	

** Enligt 2026 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.*

Den högsta avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

I den avgiftsgrundande inkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga transfereringar. Skattefria transfereringar som bostadsbidrag och barnbidrag ingår däremot inte.

Avgift debiteras 12 månader per år för förskoleverksamhet och 12 månader per år för fritidshem, innevarande månad.

Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 525 timmar om året.

För barn som erbjudits förskola om de av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola, får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan.

För barn över 12 år som, efter beslut av stadsdelsnämnden, har korttidstillsyn enligt 9 § 7p LSS, utgår ingen avgift tidigast från och med månadsskiftet efter det att barnet fyllt 12 år.

Öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb)

Från och med höstterminen 2025 är verksamheten avgiftsfri.

Avgift för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Avgiften för barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds, oavsett ålder på barnet, utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskoleverksamheten. Avgiften för endast ett barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds är alltid högsta avgiften, oavsett hur många timmar barnet går i den verksamheten. Har samma vårdnadshavare fler barn i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds är avgiften den högsta för ett barn och från andra barnet per barn i enlighet med tabell nedan.

Går ett barn deltid i förskole- eller fritidshems-/fritidsklubbsverksamhet och börjar i omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds höjs avgiften per automatik till högsta nivån.

Skrivs ett barn endast in i verksamhet för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds jämställs den föräldraavgiften per automatik med heltidsavgift i förskole- eller fritidshems-/fritidsklubbsverksamhet. Finns ett barn redan i verksamheten är utgångspunkten att vårdnadshavaren inte betalar mer än en avgift för barnet. Det vill säga betalar man redan högsta avgiften fortsätter man göra så och inte en högsta avgift till.

Avgift för omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds		
Barn 1		dock högst 1 547 kr/mån
Barn 2 osv	2 % av hushållets inkomster	dock högst 1 031 kr/mån

** Enligt 2026 års indexreglering. Kommunfullmäktige beslutar om de nya avgifterna i ett särskilt ärende.*

Avgifter för sommarkoloniverksamhet (kollo)

Från och med det fjärde barnet i samma hushåll är kollovistelsen avgiftsfri.

Kollotaxa 2027				
Inkomstnivå	**Hushållens sammanlagda månadsinkomst (innan skatt), kronor**	**Dygnsavgift per barn i kolloverksamhet, kronor**		
		1 barn	2 barn	3 barn
Nivå 1	> 29 999	Avgiftsfritt		
Nivå 2	30 000 – 39 999	50	40	30
Nivå 3	40 000 – 49 999	100	80	60
Nivå 4	50 000 – 59 999	200	160	120
Nivå 5	60 000 – 69 999	250	200	150
Nivå 6	70 000 – 79 999	300	240	180
Nivå 7	80 000 – 89 999	400	320	240
Nivå 8	90 000 <	500	400	300

Avgift för Stockholms stads ateljékö

Stockholms stads ateljékö ger nyutexaminerade bild- och formkonstnärer möjlighet att få en kommunal ateljé i början på sin yrkesbana. Målet är att Stockholm ska vara en stad där konstnärer har goda möjligheter att vara yrkesverksamma.

Avgift ateljékö	**2027**
Årsavgift	200 kr

Kursavgifter för kulturskolans avgiftsbelagda kurser

Kursformat	**Beskrivning**	**Avgift (kr)**
Långa kurser		
Långa kurser	6–16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	650
Långa kurser - ensemble, orkester & kör	6–16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser	500
Långa kurser fördjupning - Kulturskolans avancerade program	10–16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	2400
Långa kurser - Utomkommunal deltagare i mån av plats	6–16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	4000
Korta kurser		
Korta kurser	1–5 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	250
Korta kurser – Utomkommunal deltagare i mån av plats	1–5 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	1750
Instrumenthyra		
Instrumenthyra	Instrumenthyra under högst 16 veckor.	250
Avgiftsfritt och syskonrabatt		
Syskonrabatt	Avgiftsfritt från och med tredje barnet i hushållet som deltar i Kulturskolan.	
Avgiftsfritt	Hushåll med en årsinkomst lägre än åtta prisbasbelopp.	

Kursavgifter för avgiftsbelagda kurser och instrumenthyra. Beskrivning av förutsättningar för att beviljas syskonrabatt och avgiftsfritt. Lång kurs inom ensemble, orkester och kör 500 kr. Avgift för instrumentkurs plus orkester eller ensemble 1150 kr.

Avgifter m.m. för insatser enligt SoL och LSS

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (19 § LSS) får skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen baseras på prisbasbeloppet och maxavgiften beräknas som en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (59 600 kronor för år 2027), vilket motsvarar 2 678 kronor.

Förbehållsbelopp avser det belopp den enskilde ska förbehållas innan avgift får tas ut. Förbehållsbeloppet uppgår till summan av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad och fastställs i enlighet med 32 kap. 7 § socialtjänstlagen.

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och den omsorg som ges i vård- och omsorgsboende är indelad i sju avgiftsgrupper:

Avgifts grupp	Intervaller av olika insatser	Maxavgif t kr/mån
1	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus*	178
2	1,0 – 4,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 17,0-20,5 timmar per månad	616
3	5,0–10,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 21,0-26,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 1-2 dagar per vecka	1 122
4	11,0-25,5 hemtjänst och/eller avlösning 27,0-41,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 3-4 dagar per vecka	1 495
5	26,0-40,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 42,0-56,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka	2 066
6	41,0-55,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 57 timmar och uppåt per månad och/eller dagverksamhet 6-7 dagar per vecka	2 344
7	Mer än 56 timmar hemtjänst per månad. Korttidsvård samt vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg	2 678

**Trygghetslarm är avgiftsfritt för personer över 75 år.*

Timavgift uppgår till 274 kronor/timme och debiteras för avgiftsbeslut som omfattar hemtjänstinsatser upp till högst två timmar per månad om det blir förmånligare för den enskilde.

Avgifter för kost:

Insatser enligt SoL	Maxavgift kr
Dagverksamhet	66 kronor/dag
Korttidsvistelse barn och unga, heldag	72 kronor/dag
Korttidsvistelse barn och unga, halvdag	36 kronor/dag
Korttidsvistelse/korttidsvård vuxna, HVB, stödboende, skyddat boende, familjehem	120 kronor/dag
Servicehus, VoB, bostad med särskilt stöd, hel nutrition	3 641 kronor/månad
Servicehus, VoB, halv nutrition	910 kronor/månad
Servicehus, VoB, kosttillägg	364 kronor per månad
Bostad med särskild stöd barn och unga	2 384 kronor/ månad

Insatser enligt LSS	Maxavgift kr
Daglig verksamhet LSS	36 kronor/dag
Korttidsvistelse barn och vuxna heldag	72 kronor/dag
Korttidsvistelse barn och vuxna halvdag	36 kronor/dag
Bostad med särskild service barn och unga	2 384 kronor/ månad

Övrigt

Högkostnadsskyddet med maxavgift beräknas till 2 384 kronor vilket motsvarar en tolftedel av 48 procent av prisbasbeloppet.

Avgift för boende i bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar från 19 år som har aktivitetsersättning beräknas till 2 483 kronor, vilket motsvarar en tolftedel av 50 procent av prisbeloppet.

Egenavgiften för vård och behandling av personer med skadligt bruk och beroende i HVB och familjehem är 80 kronor/dygn av sjukpenningen (3 kap. 15 § AFL). För personer som saknar eller har låg sjukpenning kan avgiften sänkas helt eller delvis. Om personen genom att betala kostnaden blir beroende av försörjningsstöd ska kostnaden efterges.

Egenavgiften för vård och behandling avser endast vuxna personer med skadligt bruk och beroende. Egenavgiften för andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd-/omvårdnadsboende) avser samtliga placerade.

Kategori	Vård/boende	Avgift
Behandlingshem, LVM-hem (HVB) och familjehem	Vård och behandling för skadligt bruk och beroende	80 kronor/dag
Stöd-/omvårdnadsboende, HVB m.fl.	Stödboende/omvårdnad för skadligt bruk och beroende och/eller psykisk problematik, arbetskooperativ, boende med drogtolerans och akutboende dygnet runt,skyddat boende för andra målgrupper än personer utsatta för våld i nära relation	70 kronor/dag plus kostavgift
Stödboende med kontrakt	Boende när enskild ej betalar hyra och mat	70 kronor/dag
Familjehem	Stödboende för skadligt bruk och beroende och/eller psykiska problem	33 kronor/dag plus kostavgift
Nattlogi på akutboende	Boende	50 kr per natt (måltider debiteras inte)

Egenavgift - familjerådgivning

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. Det innebär att den som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare, till samma avgift. Avgiften är 450 kronor/par för 90 minuters samtalstid.

Avgifter för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen

Tillståndsavgifter

Stockholms stad tar ut avgifter för prövning och ändringar av tillstånd för att servera alkoholdrycker. Avgifterna är oförändrade i förhållande till 2026.

Tillståndsavgifter		
Typ av tillstånd	**Avgift 2026 per ansökan**	**Avgift 2027 per ansökan**
Nyansökan/ägarskifte	12 590 kr	12 590 kr
Ändrade ägarförhållande	7 870 kr	7 870 kr
Ändring av befintliga tillstånd	3 150 kr	3 150 kr
Stadigvarande ändring i tillstånd	3 150 kr	3 150 kr
Tillfällig ändring i tillstånd	630 kr	630 kr
Tillfälligt tillstånd till allmänheten	4 200/5 000 kr	4 200/5 250 kr
Tillfälligt tillstånd slutna sällskap	1 150 kr	1 150 kr
Förändring i styrelse	2 100 kr	2 100 kr
Förändring i styrelse i studentföreningar och/eller anmälan om ändrade förhållanden för kunskaper.	1 050 kr	1 050 kr
Anmälan om ändrat ägarförhållande eller förändring i styrelse för bolag eller koncerner med fler än ett serveringstillstånd, när anmälningarna inkommer vid ett och samma tillfälle. Full avgift tas för första anmälan, därefter denna avgift för resterande serveringstillstånd.	1 050 kr	1 050 kr

Tillsynsavgifter

Stockholms stad tar ut tillsynsavgifter som baseras på tre delar. En fast avgift som samtliga företag betalar, en rörlig del baserad på företagets omsättning föregående år och en del baserad på företagets öppettid (öppettider efter kl. 01.00 eller senare). Rörlig avgift ska omfatta stadigvarande serveringstillstånd för servering till allmänheten, slutet sällskap, catering och vid trafikservering.

Tillsynsavgifter		
	Avgift 2026	**Avgift 2027**
Fasta avgifter		
Fast avgift, servering till allmänheten	3 150 kr	2 835 kr
Fast avgift, servering till slutet sällskap	3 150 kr	2 835
Trafikservering	1 050/2 100 kr	945/1 890 kr
Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport, påminnelse 1	520 kr	468
Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport, påminnelse 2	520 kr	468
Rörlig avgift baserad på årsomsättning (kr)		
1-200 000	1 050 kr	945 kr
200 001-500 000	2 100 kr	1 890 kr
501 000-1 000 000	4 880 kr	4 392 kr
1 000 001-2 000 000	7 870 kr	7 083 kr
2 000 001-4 000 000	13 110 kr	11 799 kr
4 000 001-6 000 000	18 360 kr	16 524 kr
6 000 001-8 000 000	23 600 kr	21 240 kr
8 000 001-10 000 000	28 850 kr	25 965 kr
10 000 001-20 000 000	34 090 kr	30 681 kr
20 000 001 och över	39 340 kr	35 406 kr
Avgifter för utökad serveringstid		
Stängning senast 02.00	2 100 kr	1 890 kr
Stängning senast 03.00	4 200 kr	3 780 kr
Stängning senast 04.00	8 390 kr	7 551 kr
Stängning efter 04.00	10 490 kr	9 441 kr

Avgifter för tillstånd och tillsyn vid gårdsförsäljning

I april 2025beslutade riksdagen om ändring i alkohollagen. Syftet med lagändringen att införa möjlighet att ansökan om gårdsförsäljningstillstånd är att främja lokal besöksnäring i hela landet. Kommunerna får möjlighet att ta ut avgifter för tillståndsprövning och tillsynsarbetet för gårdsförsäljning.

Kategori	**Avgift 2026**	**Avgift 2027**
Ansökan om tillstånd	10 000 kr	10 000 kr
Ansökan om tillstånd för befintlig tillståndshavare	5 000 kr	5 000 kr
Tillsynsavgift	6 000 kr	5 400 kr

Avgifter för tillsyn vid försäljning av folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigaretter och tobaksfria nikotinprodukter

Staden tar ut avgifter för tillsyn vid försäljning av folköl, tobak, receptfria läkemedel, e-cigaretter och tobaksfria nikotinprodukter.

Avgifter för tillsyn vid försäljning		
Kategori kontrollavgift	**Avgift 2026**	**Avgift 2027**
Försäljning av folköl	3 090 kr	
Försäljning av tobak	6 290 kr	6 290 kr
Försäljning av e-cigaretter	3 090 kr	3 090 kr
Försäljning av receptfria läkemedel	3 710 kr	3 710 kr
Försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	3 570 kr	3 570 kr
Typ av tillstånd		
Stadigvarande tillstånd tobak	9 970 kr	9 970 kr
Tillfälligt tillstånd tobak	6 820 kr	6 820 kr
Ändrade ägarförhållande tobak	7 870 kr	7 870 kr
Ändrade styrelseförhållanden tobak	2 100 kr	2 100 kr

Avgifter för ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola eller pedagogisk omsorg, som ny huvudman för befintlig förskola eller förändring i befintlig verksamhet

Avgifter för ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola eller pedagogisk omsorg, som ny huvudman för befintlig förskola eller förändring i befintlig verksamhet fastställdes av kommunfullmäktige 11 mars 2024 (Dnr KS 2024/138).

Avgifter för parkering på gatumark

Avgifter för parkering på gatumark fastställs av kommunfullmäktige. Avgifter för besöksparkering och andra parkeringsavgifter (boendeparkering, nyttoparkerings-tillstånd m.m.) samt taxeområdesindelning fastställdes i juni 2016 (*Plan för gatuparkering*, utl. 2016:112, dnr 171-672/2016). Vissa ändringar har skett därefter. Den 6 maj 2019 beslutades om vissa justeringar (*Ändring av parkeringsavgifter för MC och moped klass 1 samt ändring av reducerad avgift för parkering med tillstånd för rörelsehindrad*, dnr KS 2019/342). Den 20 februari 2023 beslutades om justering av avgifter för besöksparkering (*Höjning av parkeringsavgifter i taxeområde 1, 2 och 3 från och med den 1 april 2023*, dnr KS 2022/1443). Den 11 december 2023 beslutades om justering av avgifter för boendeparkering och nyttoparkering *(Höjd boendeparkeringsavgift i taxeområde 2 och 3 och sänkta avgifter för nyttoparkering*, dnr KS 2023/1166). Den 4 november 2024 beslutades om justering av taxeområden (*Ny utbredning för parkeringstaxeområde 1 och 2*, dnr KS 2024/977). Den 1 september 2025 beslutades om reviderade parkeringstaxeområden och ny boendeparkeringskarta samt införande av parkeringstaxa vid rekreationsområden (*Parkeringsplan – en del av framkomlighetsstrategin och reviderade parkeringstaxeområden, dnr KS 2025/688*).

Avgifter för felparkering

Avgifter för felparkering fastställdes senast av kommunfullmäktige den 18 mars 2019 (*Ändring av felparkeringsavgifter*, dnr KS 2018/1770).

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats exkl. torgplats

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats, exklusive torgplats, fastställdes senast av kommunfullmäktige den 12 april 2021. Vissa ändringar har skett därefter. Den 11 december 2023 beslutade kommunfullmäktige om justering av vissa avgifter *(Nya kategorier och avgifter i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd – reklamobjekt utan koppling till nyttigheter*, dnr KS 2023/1168). Den 24 mars 2025 beslutades att införa en ny kategori för lånecyklar (*Ny taxakategori i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd - Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal*, dnr 2025/279). Gällande avgifter framgår av kommunal författningssamling (Kfs 2025:10).

Avgifter för dispenser

Avgifter för dispenser för breda, långa och tunga fordon samt för färd- och parkeringsdispenser får tas ut enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor. Avgifterna får inte vara större än kommunens genomsnittliga kostnader i ärenden av det slag som avgiften gäller. Indexering har genomförts med prognostiserat index för kommunal verksamhet, PKV, för 2026 (SKR december 2025).

Avgifter för dispenser		
Typ av dispens	**Avgift 2026**	**Avgift 2027**
Tunga fordon	1 740 kr	1 780 kr
Breda fordon, om bredden är högst 4,50 meter	910 kr	930 kr
Breda fordon, om bredden överstiger 4,50 meter	1 740 kr	1 780 kr
Långa fordon, om längden är högst 35 meter	910 kr	930 kr
Långa fordon, om längden överstiger 35 meter	1 740 kr	1 780 kr

Avgifter för upplåtelse av torgplats

Upplåtelse kan ske för fast torghandelsplats på salutorg eller för tillfällig torghandelsplats på platser som beslutas av trafiknämnden. Avgifter för upplåtelse av torgplats fastställs i kommunfullmäktiges budget.

Grunder för avgiftssättning

Avgifterna fast torghandelsplats utgår från en beräkningsmatris som i huvudsak fokuserar på läge och attraktivitet. Matrisen utgörs av tre huvudkriterier: geografisk zonindelning, trafik samt närmiljö.

Zonindelning: Staden är indelad i fyra geografiska zoner baserat på platsens attraktivitet och förutsättningar. Upplåtelser i zon A har högst avgift för att sedan minska i zon B-D.

Trafik: Avgiften är högst om torget är placerat i anslutning till en knutpunkt och blir lägre om vid en bedömning av olika frekvens av gående; hög, normal eller låg.

Närmiljö: Avgiften är högst om torget är placerat i anslutning till ett handelsområde och blir lägre om det ligger i anslutning till ett funktionsblandat område eller ett bostadsområde.

Utifrån bedömningen i matrisen beräknas en avgift per kvadratmeter/år. Årligen görs en översyn av alla salutorg för att säkerställa att avgiften överensstämmer med platsens förutsättningar enligt matrisens kriterier.

Avgifterna för tillfällig torghandelsplats grundar sig på försäljningsplatsens storlek. Avgift tas ut per kvadratmeter och varierar beroende på torgets geografiska plats (zon A-D).

Avgifter i nedanstående tabeller

Avgifterna ska räknas upp vid varje kommande årsskifte med förändringen i konsumentprisindex, KPI, från föregående år. Maj månad används som bas för indexuppräkningen. Avgiften avrundas enligt gängse avrundningsregler till närmast jämna tiotal kronor. Avgiftsändringen sker från och med den 1 januari efter det att index föranlett omräkning.

	Avgift 2026	**Avgift 2027**	
Tillfällig torghandelsplats – av trafiknämnden beslutade platser	Zon A: 26 kr/kvm och dygn Zon B: 20 kr/kvm och dygn Zon C: 14 kr/kvm och dygn Zon D: 13 kr/kvm och dygn	Zon A: 26,20 kr/kvm och dygn Zon B: 20,16 kr/kvm och dygn Zon C: 14,11 kr/kvm och dygn Zon D: 13,10 kr/kvm och dygn	
Fasta platser - Salutorg			
Akalla	2 200 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Blackeberg	2 400 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Bredängstorget	2 400 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Brommaplan	3 000 kr/kvm	3 020 kr/kvm	
Dalens allé	2 400 kr/kvm	Utgår	
David Helldéns torg	2 400 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Farsta torg	4 800 kr/kvm	4 590 kr/kvm	*
Fridhemsplan	3 400 kr/kvm	Utgår	
Fruängsplan	2 800 kr/kvm	2 800 kr/kvm	
Gullmarsplan	4 000 kr/kvm	3 830 kr/kvm	*
Gösta Bohmans plats	5 400 kr/kvm	4 430 kr/kvm	*
Hornsplan	5 400 kr/kvm	3 430 kr/kvm	*
Husby	2 400 kr/kvm	2 420 kr/kvm	
Hässelby torg	3 000 kr/kvm	3 020 kr/kvm	
Högdalsgången	3 000 kr/kvm	3 020 kr/kvm	
Hötorget	6 000 kr/kvm		

	Avgift 2026	Avgift 2027	
- Ytterplats		6 050 kr/kvm	
- Innerplats		4 840 kr/kvm	*
Jungfrugatan 55	2 800 kr/kvm	Utgår	
Kista torg	2 800 kr/kvm	1 880 kr/kvm	*
Kungsholmstorg	3 400 kr/kvm	3 430 kr/kvm	
Kärrtorpsplan	2 800 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Lagaplan	2 400 kr/kvm	2 020 kr/kvm	*
Liljeholmstorget	4 800 kr/kvm	4 030 kr/kvm	*
Lumatorget	3 200 kr/kvm	1 610 kr/kvm	*
Maltesholmstorget	2 200 kr/kvm	2 220 kr/kvm	
Mariatorget	4 400 kr/kvm	3 020 kr/kvm	*
Medborgarplatsen	3 600 kr/kvm	3 630 kr/kvm	
Mälartorget	4 800 kr/kvm	4 330 kr/kvm	*
Norrmalmstorg	4 400 kr/kvm	4 430 kr/kvm	
Nytorget	3 200 kr/kvm	Utgår	
Odenplan	5 400 kr/kvm	4 430 kr/kvm	*
Rinkeby torg	2 600 kr/kvm	2 620 kr/kvm	
Ryssgården	4 400 kr/kvm	4 430 kr/kvm	
Rörstrandsgatan	3 200 kr/kvm	3 020 kr/kvm	*
Sankt Eriksplan	4 400 kr/kvm	4 400 kr/kvm	
Sjövikstorget	3 000 kr/kvm	3 020 kr/kvm	
Skarpnäcks allé	2 200 kr/kvm	2 200 kr/kvm	
Skärholmstorget	4 800 kr/kvm	4 590 kr/kvm	*
Spelbomskans torg	3 400 kr/kvm	3 020 kr/kvm	*
Spånga torg	2 600 kr/kvm	2 620 kr/kvm	
Stieg Trenters torg	2 400 kr/kvm	Utgår	
Telefonplan	2 800 kr/kvm	2 120 kr/kvm	*
Tenstagången	2 800 kr/kvm	2 820 kr/kvm	
Tjärhovsplan	3 200 kr/kvm	2 120 kr/kvm	*
Vällingby torg	4 800 kr/kvm	4 590 kr/kvm	*
Västertorps torg	2 400 kr/kvm	Utgår	
Årsta torg	2 200 kr/kvm	1 610 kr/kvm	*
Älvsjö torg	2 800 kr/kvm	1 610 kr/kvm	*
Östermalmstorg	4 400 kr/kvm	4 430 kr/kvm	

** För torg markerade med asterisk har avgiften justerats utifrån bedömt nyttjandevärde och lokala förutsättningar, i syfte att säkerställa en mer ändamålsenlig taxa.*

Avgifter för vigslar

Vigslar förrättas av vigselförrättare som förordas av Länsstyrelsen i Stockholms län efter förslag från Stockholms stad. Stadens vigselförrättare genomför två typer av vigslar: vigslar på plats i Stadshuset vid fasta tider och vigslar på annan plats efter överenskommelse med paren. Stockholms stad tar ut en avgift för bokning av vigslar utförda av stadens vigselförrättare. Vigselavgiften täcker kostnader för e-tjänst, administration och personal.

Vigselavgift	2026	2027
Avgift/par	1 200 kr	1 200 kr

Avgift för boutredning

Boutredningsenheten hjälper till med dödsboutredningar och tar hand om dödsbon som saknar kända delägare, samt lämnar in dödsboanmälan till Skatteverket. Stockholms stad tar ut en timavgift för handläggning motsvarande 1,5 procent av prisbasbeloppet.

Boutredning	Avgift 2026	Avgift 2027
Timavgift	888 kr/tim	894 kr/tim*

**Avgiften bestäms utifrån prisbasbeloppet som för 2027 uppgår till 59 600 kronor.*

Bilaga 7:10

Taxor

Idrottstaxor

Alla taxor anges nedan i kronor om inget annat anges.

Kriterier för subventionerad taxa och nolltaxa

Kriterier för subventionerad taxa

En förening som erhåller subventionerad taxa eller nolltaxa ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar. Föreningen ska arbeta efter FN:s barnkonvention som bland annat innebär att barn har rätt till inflytande, inget barn får diskrimineras och att varje barn har rätt till utveckling. Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet. I stadgarna (godkända och antagna på föreningens årsmöte) ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap. Det får inte bedrivas verksamhet som främjar våld eller rasism. Inte heller får det stimuleras till bruk av alkohol eller andra droger. Idrottsnämnden ska genom uppföljning och kontroll tillse att stadens stöd till föreningslivet inte missbrukas.

Följande kriterier ska uppfyllas för att erhålla subventionerad taxa:

- Föreningen ska vara en ideell förening.
- Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar.
- Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet.
- Föreningen ska ha ett eget plus- eller bankgirokonto.
- Föreningen ska ha ett organisationsnummer i föreningens namn.
- Föreningen ska ha sitt säte i Stockholms stad och minst 50 procent av medlemmarna ska vara folkbokförda i Stockholms stad.
- Medlemsantalet ska uppgå till minst 10 fysiska personer.
- Föreningen ska ha lämnat in gällande stadgar och protokoll från senaste årsmötet samt i förekommande fall konstituerande styrelsemöte (firmatecknare ska framgå med namn och personnummer på protokollet), förteckning med kontaktuppgifter till på årsmötet vald styrelse, verksamhets-/ekonomisk berättelse, revisionsrapport samt medlemsförteckning innehållande personnummer, namn och adress. Undantag från att lämna namn och personnummer gäller för föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning och är medlemmar i funktionsrätt Stockholm, parasportförbundet eller ett specialidrottsförbund och har sitt säte i Stockholm. Undandrag gäller också för Funktionsrättsorganisationer och riksidrottsförbund/specialidrottsförbund som har en Stockholmsförening samt skytteföreningar som har sitt säte i Stockholm. Dessa lämnar endast uppgift om kön, ålder och postort. Stadgar behöver endast skickas in första gången och vid förändring. Övriga handlingar ska skickas in årligen senast 6 veckor efter årsmötet.
- Föreningen ska tillhöra godkänd riksorganisation eller specialdistriktsförbund om verksamheten avser kampsport-, skytte- eller bassängverksamhet. Intyg på medlemskap ska skickas till idrottsförvaltningen av nya föreningar samt vid begäran.

Subventionerad taxa beviljas inte:

- Ekonomisk eller facklig förening, inte heller sådan föreningsverksamhet som är hänvisad till annan kommunal förvaltning.

- Studiecirklar eller annan verksamhet som anordnas av studieförbund. Studier om trosuppfattning eller politiska ideologier medger inte heller subventionerad taxa.
- Verksamheten med kommersiell karaktär.
- Verksamheter med alkoholförtäring eller vid festverksamhet.
- Barn- och ungdomsverksamhet under skoltid (klockan 8-15 samt verksamhet som anordnas av skolor.

Undantagna:

- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som bokar säsongstider för reguljär verksamhet kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa.
- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som arrangerar tillfälliga ungdomsevenemang (7-20 år) kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa.

Kriterier för nolltaxa

Följande kriterier ska uppfyllas för att erhålla nolltaxa:

- Samtliga kriterier för subventionerad taxa ska vara uppfyllda.
- För ungdomsverksamhet ska föreningen ha minst 20 medlemmar (7-20 år). Minst 50 procent av dessa medlemmar (7-20 år) ska vara folkbokförda i Stockholms stad.
- Medlemsavgift måste tas ut av samtliga aktiva medlemmar och storleken ska framgå av årsmötesprotokollet eller motsvarande enligt stadgar.
- För förening med verksamhet för personer med funktionsnedsättning ska föreningen vara medlem i Funktionsrätt Stockholms stad, specialidrottsförbund eller i ett parasportförbund.
- För verksamhet för personer med funktionsnedsättning gäller att minst 50 procent av medlemmar ska vara folkbokförda i Stockholms stad. I de fall regionala samarbetsavtal finns mellan idrottsnämnden och andra kommuner kan avsteg från detta förekomma.

Undantagna:

- Anonyma missbruksgrupper som använder tolvstegsmetoden kan medges nolltaxa vid bokningar trots att kriterier för subventionerad taxa och nolltaxa inte uppfylls.
- Nationella och regionala (Stockholms län) idrottsförbund som arrangerar tillfälliga ungdomsevenemang (7-20 år) kan beviljas motsvarande taxa som en förening eller förbund som uppfyller kraven för subventionerad taxa respektive nolltaxa.

Nolltaxa beviljas inte:

- För kursverksamhet eller verksamhet riktad till allmänheten med kommersiell karaktär.
- För verksamhet under schemalagd skoltid (8-15), eller verksamhet i anslutning till skoldagen, som anordnas av eller i samarbete med studieförbund eller skolor.

För seniorlags tävlingsverksamhet oavsett ålder på de som deltar. Vid träning kan en avvägning genomföras mellan nolltaxa och subventionerad taxa under förutsättning att en majoritet av de som deltar i aktiviteten är 7-20 år. Subventionerad taxa erläggs omfattning i relation till andelen vuxna som deltar.

Simhallstaxor

Taxorna avser de simhallar och utomhusbad som idrottsnämnden har driftansvar för. Gäller simhallar och utomhusbad med entréavgift. Priserna på kurser gäller på nya bokningar från och med 1 januari 2027. I de fall reducerat pris anges gäller detta för studerande, pensionärer, arbetslösa och Fysisk aktivitet på recept (FaR).

I de fall barn- och ungdomspriser anges gäller det 4-19 år och i de fall ungdomspriser anges gäller det 11-19 år. Nedanstående taxor gäller inte förvaltningens kostnadsfria prova på-träningspass med varierande aktiviteter, riktat till 11–19-åringar boende i Stockholm. Dessa aktiviteter anordnas i begränsad omfattning i vissa simhallar under skollov.

Kampanjpris gäller för kunder som köper årskort i samband med kampanjer. Förnyelsepriset gäller för kunder som köper nytt kort senast en månad efter att giltighetstiden på föregående kort gått ut.

Badtaxor

Avgifter simhallar och utomhusbad	**2026**	**2027**
Engångsavgifter		
Vuxna, Eriksdalsbadet	105	110
Vuxna, övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	95	95
Vuxna reducerat pris, Eriksdalsbadet	75	75
Vuxna reducerat pris, övriga simhallar	75	75
Barn och ungdomar Eriksdalsbadet	40	40
Barn och ungdomar övriga simhallar	20	20
Badtillägg vid inomhusbad sommartid, Eriksdalsbadet	30	30
Familj		
2 vuxna + 2 barn, Eriksdalsbadet	250	260
1 vuxen + 2 barn, Eriksdalsbadet	145	150
2 vuxna + 2 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	210	210
1 vuxen + 2 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	115	115
2 vuxna + 3 barn, Eriksdalsbadet	250	260
2 vuxna + 3 barn, övriga simhallar inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad	210	210
Klippkort (entréavgift 10 ggr och 100 ggr) – 2 års giltighetstid från inköpsdagen		
Klippkort 10 ggr		
Vuxna, Eriksdalsbadet	940	965
Vuxna, övriga simhallar	840	860
Vuxna reducerat pris, Eriksdalsbadet	570	585
Vuxna reducerat pris, övriga simhallar (inklusive Eriksdalsbadet utomhusbad)	440	450
Barn och ungdomar, Eriksdalsbadet	320	320
Barn och ungdomar övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	160	160
Klippkort, företag 100 ggr		
Övriga simhallar	7 660	7 850
Skolans bad, inkl. förskola och fritidshem - barn upp till och med 19 år, 2 års giltighetstid från inköpsdagen		
Klippkort 100 bad, Eriksdalsbadet	3 000	3 000
Klippkort 100 bad, övriga simhallar (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	1 500	1 500
Klippkort 10 bad, Eriksdalsbadet	320	320
Klippkort 10 bad, övriga simhallar (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	160	160
Pris per barn, Eriksdalsbadet	40	40
Pris per barn, övriga bad (inklusive Eriksdalsbadets utomhusbad)	20	20
Ovanstående priser för förskola gäller även för barn 0-4 år när det kommer barngrupper med ledare. Ledare har fri entré.		
Sommarkort på utomhusbad med entréavgift, samtliga utomhusbad		
Vuxna	900	920
Vuxna reducerat pris	570	585
Barn och ungdomar	160	160

Avgifter simhallar och utomhusbad	2026	2027
Sommarkort på utomhusbad med entréavgift, Järvabadet och Nälstabadet		
Vuxna	840	860
Vuxna reducerat pris	520	535
Årskort, 1 års giltighetstid från inköpsdagen*		
Vuxna, bad samtliga simhallar och utomhusbad	2 940	3 015
Vuxna, bad samtliga simhallar och utomhusbad, kampanj-/förnyelsepris	2 830	2 900
Vuxna reducerat pris	1 780	1 825
Vuxna reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	1 680	1 720
Barn och ungdomar samtliga simhallar och utomhusbad	900	900

**Reducerat pris gäller även för stadens anställda på dessa årskort.*

Taxor för friskvård/träning

Avgifter friskvård/träning	2026	2027
Engångsavgifter, gäller även bad vid träningstillfället		
Gym/gruppträning, Eriksdalsbadet,	200	205
Gym/gruppträning, övriga	145	150
Gruppträning, ungdom	90	90
Gym, ungdom	90	90
Gym/gruppträning, Eriksdalsbadet (1 barn + 1 vuxen)	230	235
Gym/gruppträning, exkl. Eriksdalsbadet (1 barn + 1 vuxen)	190	195
Gyminstruktion ungdom, återbetalning vid köp av halv- och helårskort – inom 7 dagar	130	130
Gyminstruktion vuxna, återbetalning vid köp av halv- och helårskort – inom 7 dagar	500	515
En instruktion är inkluderad i priset för halvårs- respektive årskort		
Klippkort 10 ggr, gym- och gruppträning, gäller även bad vid träningstillfället, giltigt 2 år		
Samtliga simhallar, gym och gruppträning	1 260	1 290
Övriga simhallar, exkl. Eriksdalsbadet	1 130	1 160
Reducerat pris vuxna, samtliga simhallar	940	965
Ungdom, gym- och gruppträning, samtliga simhallar	640	655
Ungdom, gym- och gruppträning, samtliga simhallar, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	520	520
Beckomberga simhall, gym (för personer med funktionsnedsättning)	525	540
Klippkort 100 ggr, gym- och gruppträning, gäller även bad vid träningstillfället, giltigt 2 år		
Samtliga simhallar	11 970	12 270
Övriga simhallar, exklusive Eriksdalsbadet	10 600	10 865
Skolor och föreningar, ungdom	5 000	5 000
Träningskort - inkl. bad, gym, gruppträning och bassängbad utomhus		
Årskort samtliga simhallar*		
Vuxna	5 250	5 380
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	5 040	5 165
Reducerat pris	3 670	3 760
Reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	3 460	3 545
Ungdom	3 000	3 000
Ungdom kampanj-/förnyelsepris	2 900	2 900
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	2 600	2 600
Årskort, exkl. Eriksdalsbadet*		
Vuxna	4 620	4 735
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	4 410	4 520
Reducerat pris	3 250	3 330
Reducerat pris, kampanj-/förnyelsepris	3 040	3 115
Ungdom	2 600	2 600
Ungdom kampanj-/förnyelsepris	2 500	2 500
Ungdom Fysisk aktivitet på recept (FaR)	2 400	2 400
Årskort gym- och gruppträning, Beckomberga sim- och idrottshall		
Personer med funktionsnedsättning	2 520	2 585
Halvårskort, samtliga simhallar		

Avgifter friskvård/träning	**2026**	**2027**
Vuxna	3 670	3 760
Reducerat pris, vuxna	2 730	2 800
Ungdom	1 900	1 900
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	1 800	1 800
Halvårskort, exkl. Eriksdalsbadet		
Vuxna	2 940	3 015
Reducerat pris, vuxna	2 100	2 155
Ungdom	1 700	1 700
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	1 600	1 600
Halvårskort gym och gruppträning, Beckomberga sim- och idrottshall		
Personer med funktionsnedsättning	1 680	1720
Sommarkort (vecka 21-34), gäller på bassängbad och de simhallar som har sommaröppet		
Vuxna	1 200	1 230
Reducerat pris, vuxna	820	840
Ungdom	660	660
Ungdom, Fysisk aktivitet på recept (FaR)	600	600
Träningskort gym eller träningskort gruppträning - inkl. bad och bassängbad utomhus		
Årskort, samtliga simhallar		
Vuxna	4 720	4 840
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	4 510	4 625
Årskort exkl. Eriksdalsbadet		
Vuxna	3 670	3 760
Vuxna, kampanj-/förnyelsepris	3 460	3 545

**Reducerat pris gäller även för stadens anställda på dessa årskort.*

Taxor för kursverksamhet

Nedanstående barn- och ungdomspriser gäller för personer till och med 19 år.

Avgifter kursverksamhet	**2026**	**2027**
Simundervisning		
Vuxna/40 min lektion	203	210
Barn och ungdomar/40 min lektion (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	67	67
Barn och ungdomar/40 min lektion övriga anläggningar	117	117
Barn och ungdomar/30 min lektion (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	50	50
Barn och ungdomar/30 min lektion övriga anläggningar	88	88
Pensionärer, arbetslösa, studenter och personer med fysisk aktivitet på recept (FaR) folkbokförda i Stockholm har rätt till reducerat pris på ovanstående kurser (simundervisning). Personligt intyg krävs. På simundervisning anpassad för personer med funktionsnedsättning gäller reducerat pris för samtliga deltagare folkbokförda i Stockholm. Reducerade priser uppgår till cirka 80 procent av ordinarie pris.		
Tilläggsavgift för barn och ungdom folkbokförda i annan kommun, per kurs (Farsta sim- och idrottshall, Husbybadet, Högdalens sim- och idrottshall, Skärholmens sim- och idrottshall, Tensta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall)	825	840
Tilläggsavgift för barn och ungdom folkbokförda i annan kommun, per kurs övriga anläggningar	525	540
Privat simundervisning, 45 min per tillfälle, alla simhallar	756	775
Privat simundervisning, 45 min per tillfälle, alla simhallar (barn och ungdomar)	500	500
Simprov cirka 15 minuter, en lärare (exklusive entréavgift)	125	130
Nedsatt avgift för hushåll med en sammanlagd hushållsinkomst som understiger 6 prisbasbelopp*		
Barn och ungdomar/40 min lektion (samtliga anläggningar)	33	33
Barn och ungdomar/30 min lektion (samtliga anläggningar)	25	25

Avgifter kursverksamhet	2026	2027
*I den avgiftsgrundande hushållsinkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga inkomster enligt inkomstskattelagen (SFS 1999:1229). Skattefria inkomster som bostadsbidrag, barnbidrag och försörjningsstöd ingår däremot inte. Det som ska anges är inkomst enligt senast erhållna slutskattebesked från Skatteverket. Om det finns två vuxna i hushållet ska bådas inkomst inkluderas. Reduktionen ges endast på simskolor för barn och ungdomar 5-14 år, inga ytterligare rabatter ges på det reducerade priset.		
Skolsim		
Skolsim 15 ggr, stadens skolor	9 400	9 400
Skolsim 15 ggr, skolor från andra kommuner	17 300	17 735
Övriga kurser, gäller även bad vid träningstillfället		
Övriga kurser, vuxna, pris per lektion (55 minuter)	126	130
Övriga kurser bassäng, vuxna, pris per lektion (45 minuter)	126	130
Övriga kurser, barn (till och med 12 år), pris per lektion (45 minuter)	58	58
Övriga kurser bassäng, barn och ungdomar, pris per lektion (45 minuter)	58	58
Övriga kurser, ungdomar (12-19 år), pris per lektion (55 minuter)	58	58
Pensionärer, arbetslösa, studenter och personer med fysisk aktivitet på recept (FaR) folkbokförda i Stockholm har rätt till reducerat pris på övriga kurser. Personligt intyg krävs. På kurser för personer med funktionsnedsättning gäller reducerat pris för samtliga deltagare folkbokförda i Stockholm. Reducerade priser uppgår till cirka 80 procent av ordinarie pris.		
Tilläggsavgift för boende i annan kommun per kurs	525	540

Taxor för planhyror

Där inget annat anges avser taxorna kostnad per timme i kronor. Taxorna gäller i de anläggningar där idrottsnämnden ansvarar för driften. Taxorna gäller från och med 1 januari 2027.

För bokningsobjekt där det är möjligt att boka en del av ett bokningsobjekt beräknas taxan procentuellt utifrån taxan för hela bokningsobjektet. Exempelvis 25 procent eller 50 procent för en fjärdedels- respektive halvplan. En 7-spelsplan räknas som en halv 11-spelsplan och en 5-spelsplan som en halv 7-spelsplan.

Taxorna avser hyra av anläggningarna i befintligt skick med ordinarie bemanning. För eventuella tilläggstjänster kommer extra debitering att ske motsvarande förvaltningens självkostnad alternativt marknadspris i de fall tjänsterna säljs på en konkurrensutsatt marknad. Tillägg kan exempelvis debiteras för extra bemanning, anlitande av hantverkare och extravakter, biljett- och kassakurer, transport av utrustning, plantäckning samt hyra eller inköp av material. Eventuell lagstadgad moms tillkommer.

Eventuell tid för spolning av is, iordningställande/bortplockning av utrustning och material ingår i bokad tid.

Subventionerad taxa och nolltaxa gäller för de föreningar som uppfyller av kommunfullmäktige fastställda kriterier. Subventionerad taxa och nolltaxa tillämpas för föreningarnas ordinarie verksamhet riktad till dess medlemmar och så kallad öppen verksamhet, vilket utgörs av kostnadsfria aktiviteter för alla barn- och ungdomar (7-20 år) boende i Stockholm.

Stadsdelsförvaltningar som bokar anläggningar för kostnadsfria idrotts- och friluftsaktiviteter, så kallad öppen verksamhet, för alla barn och ungdomar (7-20 år) boende i Stockholm kan beviljas motsvarande taxa som en förening som uppfyller kraven för subventionerad taxa respektive nolltaxa.

När idrotter utövas under en period som inte har säsong gäller samma taxor som ickesäsong för respektive anläggningskategori. Exempelvis när fotboll utövas i idrottshall under säsong för idrottshallar gäller taxorna för inomhusanläggningar under ickesäsong.

När lag/idrottare deltar i tävlingsspel i de två högsta nivåerna i fotboll och ishockey, den högsta nivån i övriga idrotter samt övriga nationella och internationella evenemang på motsvarande nivå gäller fastställda taxor för evenemang istället för nedanstående taxor. I de fallen enbart en riksserie finns, likställs detta inte med spel på högsta nivå utan taxor för planhyror gäller för dessa serier.

När huvudsyftet med inhyrningen är kommersiell, till exempel filminspelningar och liknande, tecknas avtal till självkostnadspris.

Vid bokning av simbassäng till ordinarie taxa och skoltaxa tillkommer entré, om inte bokningen avser evenemang, fotografering eller filminspelning.

Vid bokning av tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare tillkommer entréavgift för kunden/kunderna om de inte innehar ett träningskort. Ingen entréavgift tillkommer för den personliga tränaren.

Inomhusanläggningar säsong (hela året)

Inomhusanläggningar	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Idrottshall > 700 kvm	893	420	0	1 305	915	431	0	1 338
Idrottshall < 700 kvm	756	326	0	1 147	775	334	0	1 176
Motionsrum gymnastiksal > 150 kvm	441	210	0	804	452	215	0	824
Motionsrum/ gymnastiksal < 150 kvm	221	116	0	356	227	119		365
Skyttehall	609	315	0	896	624	323	0	918
Åkeshovs och Mälarhöjdens gymnastikhall	2 226	1 113	0	3 269	2 282	1 141		3 351
Åkeshovs och Mälarhöjdens gymnastikhall, del av	557	280	0	817	571	287		837
Specialutrustad sal, med cyklar	924	630	600	1 358	947	646	615	1 392
Övriga specialutrustade salar	494	200	0	725	506	205	0	743
Omklädningsrum/timme	221	116	0	158	227	119		162

Vattensport och gym	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Simhall, 25 meters bana (pris per bana)	672	137		280	689	140		287
Skolbad, 25 meters bana (pris per bana)	389	105		210	399	108		215
Simhall och utebad, 50 meters bana (pris per bana)	893	221		530	915	227		543
Simhall, undervisningsbassäng*	1 554	410		840	1 593	420		861
Eriksdalsbadet, hoppbassäng	2 667	557		1 590	2 734	571		1 630
Eriksdalsbadet, hoppbassäng, natt	6 300	-		-	6 458	-		-
Simhall, stor bassäng	-	-		1 680	-	-		1 722
Bassäng, skolbad*	1 554	410		850	1 593	420		871
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, 1 timme, samtliga simhallar	252	-			258	-		-
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, per månad, samtliga simhallar	5 040	-			5 166	-		-
Tillträde till gymlokal för bedrivande av kommersiell verksamhet som personlig tränare, per månad, endast en simhall	3 780	-			3 875	-		-

** Vid bokning för nybörjarsimskola gäller nolltaxa för bokning för åldrar 4-20 år.*

Övrigt

Objekt	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
- bordtennis per bord	126	-				-		
- boule	105	74			108	76		
Eriksdalsbadet, stort konferensrum, per timme	1 334	336	300	1 300	1 367	344	308	1 367
Eriksdalsbadet, litet konferensrum, per timme	777	284	250	760	796	291	256	796
Konferensrum Eriksdalshallen	557	284	250	540	571	291	256	571
Konferensrum Stadion	555	280	250	555	569	287	256	569
Konferensrum, övriga anläggningar	221	158		221	227	162		227

Utomhusanläggningar vinteridrotter, säsong (ishallar v. 39-v.13, utomhusbanor v.44-v.9)

Konstfrusna banor	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Isrink	683	368		683	700	377		700
Ishall	1 607	872		1 607	1 647	894		1 647
Bandybana	1 670	872		1 670	1 712	894		1 712
Rundbana	1 670	872		1 670	1 712	894		1 712
Skridsko- och bandyhall, hel plan	3 119	1 670		3 119	3 197	1 712		3 197
Naturisbanor								
Bandybana	**Ej bokningsbar**							

Utomhusanläggningar vinteridrotter, ickesäsong (ishallar v.14-v.38, utomhusbanor v.10-v.43)

Konstfrusna banor	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa (7-20 år)	Skolor
Isrink	683	683		683	700	700		700
Ishall (april, aug, sept)	1 628	1 430		1 628	1 669	1 466		1 669
Ishall (maj, juni, juli)	1 733	1 535		1 733	1 776	1 573		1 776
Ishall, utan is	893	504		893	915	517		915
Bandybana, utan is	1 113	221		1 113	1 141	227		1 141
Skridsko- och bandyhall (april, aug, sept)*	3 339	2 909		3 339	3 422	2 981		3 422
Skridsko- och bandyhall (maj, juni, juli)*	3 539	3 119		3 539	3 627	3 197		3 627
Skridsko- och bandyhall (utan is)*	2 127	1 637		2 127	2 180	1 678		2 180

**Taxan för halv plan för skridsko- och bandyhallen är hälften av helplan.*

Utomhusanläggningar sommaridrotter, säsong (övriga: v.14-v.43*)

Nedanstående taxor gäller inte för Stockholms stadion. Stockholms stadions taxor anges under *Taxor för evenemang*

Utomhusanläggningar	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Gräsplan	945	557	0		969	571		
Konstgräs 11-spel	777	420	0		796	431		
Grusplan 11-spel	389	221	0		399	227		
Friidrott	756	431	0		775	442		
Sportfält, sandlådan för beachvolleyboll och beachfotboll	1 670	1 113	0	1 670	1 712	1 141		1 712
Gärdets sportfält, badområdet (under period när badet är stängt), per dygn	16 695	16 695	-	16 695	17 112	17 112		17 112
Utebadsområdet Gärdets sportfält, längre	5 565	5 565	-	5 565	5 704	5 704		5 704

Utomhusanläggningar	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
bokningar, exklusive bassänger, under period när badet är stängt, per dygn								
Sportfält, cricketplan	221	221	0		227	227		
Sportfält, fotbollsplan	945	557	0		969	571		
Sportfält, tältområde, per dygn	5 565	-			5 704			
Sportfält, övriga ytor	1 113	221	0		1 141	227		
Övrigt								
Omklädningsrum/timme	221	116	0		227	119		
Konferensrum	221	158	0	221	227	162		227

** Friidrott har säsong året runt.*

Utomhusanläggningar sommaridrotter, ickesäsong (v.44-v.13)

Nedanstående taxor gäller inte för Stockholms stadion. Stockholms stadions taxor anges under *Taxor för evenemang.*

Utomhusanläggningar	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Vinterfotbollsplan grus	420	284		420	431	291		431
Konstgräs 11-spel	798	515		798	818	528		818
Konstgräs uppvärmd (nov, dec, mars)	1 628	1 318		1 628	1 669	1 351		1 669
Konstgräs uppvärmd (jan, feb)	1 733	1 423		1 733	1 776	1 459		1 776
Övrigt								
Omklädningsrum/timme	221	116			227	119		
Konferensrum	221	158		221	227	162		227

Fotbollshallen

Fotbollshallen	2026				2027			
	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor	Ordinarie	Subventionerad taxa (förening)	Nolltaxa 7-20 år	Skolor
Ordinarie säsong (v.14-v. 43)	893	210		893	915	215		915
Ej säsong (v.44-v.13)	893	893		893	915	915		915

Regionala anläggningar

Regionala anläggningar	2026				2027			
	Ordinarie	**Subventionerad taxa (förening)**	**Nolltaxa 7-20 år**	**Skolor**	**Ordinarie**	**Subventionerad taxa (förening)**	**Nolltaxa 7-20 år**	**Skolor**
Sollentuna friidrottshall (träningskort)*								
Kategori 1 (elit), ungdom 16-20 år och vuxna	-	2 226	2 226	-	-	2 282	2 282	-
Kategori 2, ungdom 16-20 år	-	1 670	1 670	-	-	1 712	1 712	-
Kategori 3, ungdom 13-15 år	-	-	893	-	-		915	-
Kategori 4, veteran/motion-är	-	1 670	-	-	-	1 712		-

**Opersonliga träningskort som föreningarna kan köpa för sina aktiva. Korten gäller alla dagar men olika tider.*

Tilläggsavgifter i förvaltningens anläggningar

Tilläggsavgifter i förvaltningens anläggningar	**2026**	**2027**
Tillägg för extra personalkostnad per person och timme vid bokning efter stängning eller utanför säsong, samt för extra städning när kunden inte städat efter genomförd aktivitet enligt avtal/bokningsregler	Självkostnad	Självkostnad
Passerkort per styck (inklusive 25 % moms)	105	108
Bandy/innebandysarg, ej borttagen	1 570	1 609
Öppen ytterdörr	525	538
Öppet fönster	500	513
Gymnastikbänk/övrigt material ej återställda, basketkorgar ej upphissade	Självkostnad, minsta avgift 500	Självkostnad, minsta avgift 513
Larmutryckning, skadegörelse, larmad dörr öppnas alt. ytterdörr öppen för länge	Självkostnad	Självkostnad
Ej tillåten skötsel av plan till exempel snöröjning av en konstgräsplan av kund. Vid uppkommen skada tillkommer kostnader för att återställa planen	Självkostnad	Självkostnad
Utryckning av ambulerande tillsyn (gäller ej vid driftstörning)	500	513
Verksamhet på ej bokad tid eller annan verksamhet på bokad tid än det bokningen avser, till exempel vuxenverksamhet på nolltaxetid	Ordinarie taxa	Ordinarie taxa
Bokad tid där avbokning inkommit till förvaltningen för sent enligt förvaltningens bokningsregler	Ordinarie taxa/ subventionerad taxa (förening)	Ordinarie taxa/ subventionerad taxa (förening)
Tillägg ej nyttjad tid eller ej använt kort för inpassering, per timme. Tas ej ut av fullt betalande kunder om återbud meddelats innan tidens början	Ordinarie taxa	Ordinarie taxa

Taxor för evenemang

Där inget annat anges avser taxorna kostnad per timme. Taxorna gäller i de anläggningar idrottsnämnden ansvarar för driften.

Taxorna gäller samtlig verksamhet på Stockholms stadion. Verksamhet på övriga anläggningar bokas till evenemangstaxor när anläggning ska nyttjas för evenemang. Det innefattar när hela anläggningen stängs för övrig verksamhet och den bokade verksamheten som bedrivs på anläggningen har kommersiella inslag.

Det innefattar bland annat när anläggningen på grund av tävlings- och arenaföreskrifter ska vara stängd för övrig verksamhet, har betalande publik och/eller ingår i kommersiellt avtalade TV-sändningar.

Det omfattar bland annat när lag/idrottare deltar i tävlingsspel i fotboll på de tre högsta nivåerna (herrar) och två högsta (damer), två högsta ishockey (herrar), den högsta nivån i övriga idrotter samt övriga nationella och internationella evenemang på motsvarande nivå. I det fall enbart en serie finns eller evenemangets tävlings- och arenaföreskrifter inte kräver stängd anläggning, likställs det inte med spel på högsta nivå utan ordinarie plantaxor kan tillämpas.

Taxa Förening (Stockholm) gäller för idrottsevenemang riktade till föreningens medlemmar och ordinarie verksamhet.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för Taxa Förening (Stockholm):

- Föreningen ska vara en ideell förening.
- Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och värderingar.
- Föreningen ska aktivt motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet.
- Föreningen ska ha ett eget plus- eller bankgiro-konto.
- Föreningen har ett organisationsnummer i föreningens namn.
- Föreningen ska ha sitt säte i Stockholms stad och bedriva sin huvudsakliga verksamhet inom kommunen.
- Föreningen ska ha lämnat in gällande stadgar och protokoll från senaste årsmötet samt i förekommande fall konstituerande styrelsemöte (firmatecknare ska framgå med namn och personnummer på protokollet), förteckning med kontaktuppgifter till på årsmötet vald styrelse, verksamhetsberättelse, balansrapport, revisionsrapport samt medlemsförteckning innehållande personnummer, namn och adress. Stadgar behöver endast skickas in första gången och vid förändring. Övriga handlingar ska skickas in årligen senast 6 veckor efter årsmötet.
- Föreningen ska tillhöra godkänd riksorganisation eller specialdistriktsförbund.

Taxa Förening (Stockholm) gäller inte för evenemang där tillståndspliktig alkoholförsäljning sker till besökare.

Idrottsaktiebolag, som tilldelats rättighet att för en i Stockholms stad lokaliserad ideell förening bedriva dess tävlingsverksamhet utifrån riksidrottsförbundets regler, kan beviljas motsvarande taxa som den rättighetsupplåtande föreningen skulle erhålla vid egen bokning (Taxa Förening (Stockholm).

När hela dagar bokas, debiteras timmar motsvarande anläggningens ordinarie öppettider respektive dag. Taxorna avser hyra av anläggningarna i befintligt skick med ordinarie bemanning. För eventuella tilläggstjänster debiteras extra motsvarande förvaltningens självkostnad alternativt marknadspris i de fall tjänsterna säljs på en konkurrensutsatt marknad.

Vid bokning av uppvärmd konstgräsplan utanför ordinarie säsong och då väderförhållanden inte medger ordinarie drift kommer debitering motsvarande förvaltningens tillkommande uppvärmningskostnader ske.

Tillägg kan exempelvis debiteras för extra bemanning, anlitande av hantverkare och extravakter, biljett- och kassakurer, transport av utrustning, plantäckning samt hyra eller inköp av material. Eventuell lagstadgad moms tillkommer. Vid kvalificeringsspel gäller taxan för den division kvalificeringsspelet gäller. Vid cupmatcher och liknande gäller den nivå som arrangörsklubben tillhör.

Inomhusanläggningar (inklusive bassängbad)

Eriksdalshallen och Ulvsunda evenemangsarena

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Stora hallen, nationella och internationella matcher/evenemang nivå 1	3 145	2 201	3 224	2 256

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Övriga idrottshallar

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Herrar och damer nivå 1 och internationella matcher	2 515	1 760	2 578	1 804

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Simhallar och bassängbad

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Eriksdalsbadet, 50 m bassäng, nationell och internationell nivå	5 245	3 671	5 376	3 763
Eriksdalsbadet, 25 m bassäng, nationell och internationell nivå	5 245	3 671	5 376	3 763
Eriksdalsbadet, hoppbassäng nationell och internationell nivå	1 150	805	1 179	825
Eriksdalsbadet, sommarbassäng ute nationell och internationell nivå	4 000	2 800	4 100	2 870
Utebadområdet, längre bokningar, exklusive bassänger, under period när badet är stängt (per dygn)	6 290	6 290	6 447	6 447
Utebadområdet exklusive bassänger, under period när badet är stängt (per dag)	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 176/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 805/dag plus 12 kr per betalande åskådare	25 805/dag plus 12 kr per betalande åskådare

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Utomhusanläggningar (inklusive ishallar)

Stockholms stadion

Tid för att iordningställa före evenemanget och återställa efter evenemanget ingår i bokade timmar. Städning, elektriker, vakter, läktare, tält, arenapersonal med mera bokas av idrottförvaltningen till självkostnadspris.

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Fotboll herrar nivå 2, per match**	90 600	63 420	92 865	65 006
Fotboll herrar nivå 3, per match**	20 400	14 280	13 961	9 772
Fotboll, nivå 1 damer, per match**	20 400	14 280	20 910	14 637
Fotboll, nivå 2 damer, per match**	13 620	9 534	13 961	9 772
Landslagsträning fotboll*	6 000		6 150	
Idrott, inklusive gräsplan*	6 300	4 410	6 458	4 520
Idrott, exklusive gräsplan*	6 300	4 410	6 458	4 520
Skolidrott	1 050		1 076	
Övriga bokningar (ej idrott)	10 000		10 250	

**Beroende på för- och efterarbete är timpriset baserat på att anläggningen bokas minst nedanstående antal timmar:*

Landslagsträning fotboll:	5 timmar
Fotboll, övrigt:	6 timmar
Friidrott, internationell och nationell nivå:	14 timmar
Friidrott, övriga arrangemang:	8 timmar
Arrangemang, övriga idrotter:	6 timmar

*** Inkluderar träningsmatch, baserat på arrangörens serietillhörighet.*

Zinkensdamms idrottsplats och Östermalms idrottsplats

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Evenemang, ej idrott (exkl. merkostnader)	8 000		8 200	
Konstgräs 11-spel	3 150	2 205	3 229	2 260
Bandybana, bandy	6 300	4 410	6 458	4 520

Grimsta idrottsplats

Objekt
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 1, per match
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 2, per match
Konstgräs 11-spel, fotboll träningsmatch med entré herrar nivå 1*
Konstgräs 11-spel, fotboll träningsmatch med entré herrar nivå 2*
Konstgräs 11-spel, fotboll herrar nivå 3, per match
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1, per match
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2, per match

2026		2027					
Ordinarie taxa	**Förening (Stockholm)**	**Ordinarie taxa**	**Förening (Stockholm)**				
170 000	119 000	174 250	121 975	20 400	14 280	13 961	9 772
90 600	63 420	92 865	65 006	20 400	14 280	20 910	14 637
10 900	5 450	11 173	5 586	13 620	9 534	13 961	9 772
				10 370	4 530	10 629	4 643

Hammarbys idrottsplats (Kanalplan) och Kristinebergs idrottsplats

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Konstgräs 11-spel, Fotboll herrar nivå 3, per match	20 400	14 280	20 910	9 772
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 1, per match	20 400	14 280	20 910	14 637
Konstgräs 11-spel, fotboll damer nivå 2, per match	13 620	9 534	13 961	9 772

Gärdets sportfält

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Sportfältet, evenemang	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 175 kr/dag	12 kr/ betalande åskådare, minimihyra 25 805 kr/dag	12 kr/betalande åskådare, minimihyra 25 805 kr/dag

Övriga anläggningar

Objekt	2026		2027	
	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)	Ordinarie taxa	Förening (Stockholm)
Ishall, ishockey herrar nivå 2	6 000	4 200	6 150	4 305
Ishall, ishockey damer nivå 1	3 800	2 660	3 895	2 727
Gubbängen skridsko- och bandyhall, nivå 1	6 300	4 410	6 458	4 520
Bandybana, bandy herrar nivå 1	6 300	4 410	6 458	4 520
Amerikansk fotboll herrar nivå 1	3 150	2 205	3 229	2 260

Bokas ytterligare lokaler i samband med evenemanget, till exempel konferensrum, pressrum med mera, tillkommer ordinarie timtaxa för dessa objekt.

Övriga taxor

Taxor för övernattning i stadens skolor

Lagstadgad moms (12 procent) tillkommer på nedanstående taxor, om inte annat anges.

Objekt
1 klassrum
2 klassrum, samma skola
3 klassrum, samma skola
4 klassrum, samma skola
5 klassrum eller fler, samma skola
Idrottshall/motionsrum

2026		2027					
				7 600	1 950	7 790	1 999
Bokningsavgift per uthyrnings-tillfälle och skola*	**Avgift per dygn**	**Bokningsavgift per uthyrnings-tillfälle och skola***		7 940	2 050	8 139	2 101
			Avgift per dygn	8 170	2 150	8 374	2 204
				8 390	2 250	8 600	2 306
				5 900	2 250	6 048	2 306
7 360	1 850	7 544	1 896				

**Bokningsavgiften fördelas mellan utbildningsnämnden och idrottsnämnden.*

Ovanstående taxor gäller på bokningar upp till sju nätter. Vid bokningar av fler än sju nätter lämnas en prisoffert.

Taxor för övriga skollokaler

Samma kriterier gäller för subventionerad taxa och nolltaxa som för idrottstaxor ovan. För andra gäller privat taxa. Privat taxa avser övriga ideella föreningar samt under vissa förutsättningar även privatpersoner, andra icke vinstdrivande organisationer samt företag. Skollokalerna upplåts till ändamål som t.ex. föreningsaktiviteter, studiecirklar, kursverksamhet, informationsmöten, medlemsmöten, styrelsemöten och liknande.

I tillämpliga delar gäller samma villkor och regler som för övriga upplåtelser via Idrottsportalen. I de fall lokalerna hyrs för Kulturskolans verksamhet gäller särskild överenskommen taxa.

Taxor för övriga skollokaler		
Lokaltyp	**Subventionerad taxa, per timme**	**Privat taxa per timme**
Klassrum	108	267
Specialsal*	215	641
Aula/matsal, liten (max 200 personer)	267	805
Aula/matsal, mellan (201-500 personer)	538	1 609
Aula/matsal, stor (fler än 500 personer)	805	2 419

**Med specialsal avses till exempel. musiksal, slöjdsal, bildsal, danssal, hemkunskapssal, bibliotek.*

Övriga avgifter

Ambulerande tillsyn	Ingår i avgiften
Matsal med befintlig utrustning	Ingår inte i hyran, avtalas separat med respektive skola
Skadegörelse	Självkostnad
Städning	Kunden ansvarar för städning av hyrd lokal. I annat fall debiteras kunden pris motsvarande självkostnad
Falsklarm	Minst 6 000 kr eller självkostnad
Depositionsavgift	Tas ut av kund enligt idrottsnämnden utfärdade allmänna villkor

Övrigt

	2026	**2027**
Avgift för allmän båtplats (inkl. 25 % moms)		
Avgift för roddbåtsplats*	3 900	3 900
Båtplats*	6 000	6 000
Bred båtplats*	7 000	7 000
**Avgiften indexjusteras årligen, from 1 januari, med 100 % utifrån KPI80 med oktober 2023 som basmånad. Angivna taxor gäller basmånaden 2023.*		
Köavgift per år för att få allmän båtplats (inkl. 25% moms)		
Köavgift per år för att få allmän båtplats	420	431
Dygnshyra ishallsföreningar (v.13-v.38)		
Dygnshyra under ickesäsong	5 245	5 376
Kortlås (skolors gymnastiksalar)		
Drift och administration per år	8 400	8 610
Ågesta och övriga preparerade konstsnöskidspår, vuxna från och med 20 år		
Säsongskort	840	861
Dagkort	52	53

Skolkostnadsersättning för övriga skollokaler

Idrottsnämnden ersätter utbildningsnämnden med så kallad skolkostnadsersättning per upplåtelsetillfälle för nolltaxeföreningar enligt tabellen nedan. Vid uthyrning av övriga skollokaler till nolltaxeföreningar är skolkostnadsersättningen begränsad till ersättning för max sju salar per uthyrningsdag.

Skolkostnadsersättning för övriga skollokaler		
Lokaltyp	**Skolkostnadsersättning, lokal med kodlås per upplåtelsetillfälle**	**Skolkostnadsersättning, lokal utan kodlås per upplåtelsetillfälle**
Klassrum och specialsal*	103	200
Aula/matsal (oavsett storlek)	200	400
Gymnastiksal (i enlighet med beslut i tertialrapport 2 2017)	133	267

** Med specialsal avses till exempel musiksal, slöjdsal, bildsal, danssal, hemkunskapssal, bibliotek.*

Följande taxor och avgifter beslutas i denna budget

- Avgifter för **upplåtelse av torgplats**
- Avgifter för **dispenser**
- Avgifter m.m. för **äldreomsorg**
- Avgifter m.m. för **stöd o service till personer med funktionsnedsättning**
- Avgifter för **vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem** m.m.
- Egenavgift för **familjerådgivning**
- Avgifter för **tillsyn vid försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel**
- Taxor inom **idrottsnämndens verksamhetsområde**,se bilaga 11 *Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2027 för Stockholms stad*
- Taxor för **övernattning i stadens skolor**
- Taxor för övriga **skollokaler**
- Övriga avgifter inom **idrottsnämndens verksamhetsområde**
- Skolkostnadsersättning för **övriga skollokaler**

Övriga taxor och avgifter som redovisas i bilaga 7 är med som information och är redan beslutade.

Basnyckeltal

Kommunfullmäktige har beslutat om nyckeltal för stadens verksamheter. Dessa förändras inte över tid om inte synnerliga skäl föreligger. Nyckeltalen redovisas löpande och i samband med stadens årsredovisning. Nyckeltal som ska redovisas könsuppdelat är markerat med #

Pedagogisk verksamhet

Fritidshem

Antal inskrivna barn per anställd i fritidshem	5

Grundskola

Andel elever i fristående grundskolor och förskoleklass	6
Antal elever per lärare i årskurs 1-9	7
Andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i grundskolan	8
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i matematik #	10a
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i svenska #	10b
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i svenska som andraspråk #	10c
Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kravnivån på de nationella proven i engelska #	10d

Gymnasieskola

Andel elever i fristående gymnasieskolor	17
Andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i gymnasieskolan	18
Avgångselevers genomsnittliga betygspoäng i gymnasieskolan #	21
Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola	22

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnad, kr	
Gruppbostad och barnboende, per dygn	32
Daglig verksamhet, per dag	33
Hälsa och sjukvård, antal brukare	212
Antal färdigställda bostäder med särskild service	233

Äldreomsorg

Andel av befolkningen med insats per månad	37
Genomsnittligt antal hemtjänsttimmar per person och månad	38
Kostnad (netto) per timme för hemtjänst, kr	39
Kostnad per vårddygn samt vårddygn/person i vård- och omsorgsboende	40

Individ- och familjeomsorg

Dygnetruntvård för barn och unga - kostnad per dygn, per barn och per invånare, dygn per barn samt antal barn med insats som andel av befolkning	55

Dygnetruntvård för vuxna med missbruk – kostnad per vårdform, dygn, person och invånare samt dygn per person med insats	50
Andel biståndsbedömda insatser med genomförandeplan inom socialpsykiatrin	51
Boende och boendestöd - kostnad per vårddygn person och invånare samt antal personer med insats som andel av befolkningen (vuxna missbruk och socialpsykiatri)	52
Sysselsättning/arbetsträning inom socialpsykiatrin, kostnad per person	53
Antal hemlösa (mätning vartannat år)	54
Antal familjer och antal barn som saknar stadigvarande bostad	201
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt	208
Andel personer som beviljats insatsen Bostad först som bor kvar ett år eller mer	209

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Andel biståndstagare av befolkningen i genomsnitt per månad	56
Andel barn och ungdomar som lever i hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd, respektive ungdomar som är beroende av ekonomiskt bistånd, i befolkningen i genomsnitt per månad	64a/64b
Andel hushåll med ekonomiskt bistånd avslutade till annan försörjning	57
Medelbidrag för ekonomiskt bistånd för vuxen biståndstagare och hushåll per månad	58
Summa ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen	59
Vuxna biståndstagare med försörjningshinder arbetslöshet i befolkningen	60
Utrednings- och väntetid vid ansökan om ekonomiskt bistånd	61
Kostnad per utredning om ekonomiskt bistånd	62
Andel aspiranter som är självförsörjande tre månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm per månad	66
Andel inledda utredningar om felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd i relation till antal biståndshushåll	67
Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasial utbildning	19

Stadsmiljö

Kostnad per kvadratmeter, kr	
Vinterväghållen yta	68
Barmarksrenhållning för parkmark	69
Parkdrift/Parkunderhåll	70a-b

Kultur och fritid

Bruttokostnad per invånare för kommunala bibliotek	83
Antal elevplatser i Kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet för barn och unga (6-22 år) #	86
Antal besökande barn och ungdomar i Kulturhuset Stadsteaterns verksamheter (0-20 år)	87
Drift- och underhållskostnad per kvm	ny

Idrott

Antal barn och unga 7-20 år per anläggning	ny
Drift- och underhållskostnad per kvm	ny

Trafik

Andel rätt parkerade fordon	110
Framkomlighet buss och bil	111-112
Total variation i restid	114

Begravning

Nettokostnad för begravningsverksamhet per invånare	98
Kostnad för skötsel av enskilda gravplatser per gravyta	99

Miljö- och hälsoskydd

Intäktsfinansieringsgrad	101

Planering och bygglov

Omloppstid från ansökan till beslut	102
Bostadsbyggande	103
Kostnadstäckningsgrad per verksamhetsområde	104
Antal bygglov som överklagats och som ändrats av högre instans	106
Genomsnittlig tid för att hantera bygglovsärenden	107
Bostadsbyggande i enlighet med statliga infrastrukturförhandlingar	210

Fastighetsförvaltning

Andel ej uthyrd yta av total yta	ny
Andel reinvesteringar av totala investeringar	ny

Personal

Andel tillsvidareanställda	122
Andel heltidstjänster	123

Utnyckling av centrala it-kostnader

De centrala it-kostnaderna för gemensamt it-stöd till stadens nämnder och bolag fördelas till nämnderna och bolagen via kommunstyrelsen genom den så kallade ”it-prislistan”. Kostnaderna inom it-prislistan utgörs av kostnader för exempelvis drift, förvaltning, support och löpande underhåll för berörda systemobjekt.
För år 2027 uppgår it-prislistans totala kostnader till 911,8 mnkr.

IT-prislistan i sin helhet

- **För 2027 uppgår IT-prislistan till 912 mnkr (858 mnkr år 2026).**
- **På helheten har kostnaderna i IT-prislistan ökat med 6,3 % från föregående år. Beaktat jämförelsestörande poster* är kostnadsökningen 2,7 %.**
- **Förändringen förklaras främst av ökade kostnader för licenser, säkerhet, molntjänster, livcykelhantering inom systemobjekten samt kapacitetsutökning inom stadens kärnnät.**

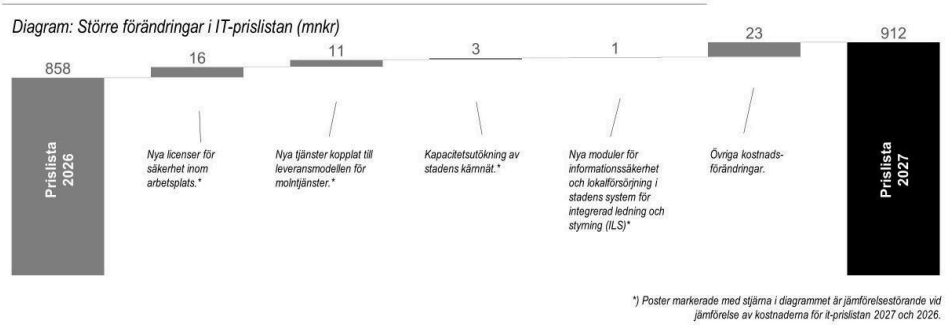

Figur 1 - it-prislistans kostnader i sin helhet

Kostnadernas fördelning per nämnd och bolag samt per systemobjekt framgår vidare av tabellerna på följande sidor:

Bilaga 9:2

Nämnd/bolag	**År 2027 (kr)**
101 – Finansförvaltningen	36 967
108 – Valnämnden	267 873
110 – Kommunstyrelsen	11 922 348
113 – Socialnämnden	23 850 929
115 – Kulturnämnden	17 658 602
116 – Stadsbyggnadsnämnden	8 125 364
117 – Utbildningsnämnden	304 920 852
120 – Stadsarkivet	2 510 087
122 – Äldrenämnden	4 485 710
126 – Överförmyndarnämnden	1 203 860
131 – Revisorskollegiet	628 077
132 – Idrottsnämnden	9 096 302
168 – Kyrkogårdsnämnden	4 368 696
169 – Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5 675 491
177 – Fastighetsnämnden	6 794 616
181 – Trafiknämnden	17 492 991
183 – Exploateringsnämnden	10 397 352
190 – Servicenämnden	7 605 897
191 – Arbetsmarknadsnämnden	27 401 975
192 – Förskolenämnden	4 686 973
200 – Stockholms Stadshus AB	371 966
212 – AB Stokab	2 992 533
213 – AB Familjebostäder	7 582 472
216 – AB Stockholmshem	9 776 888
217 – AB Svenska Bostäder	8 925 583
228 – Stockholms Stads Parkerings AB	3 336 585
235 – Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB	6 600 863
249 – Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	585 221
251 – Stockholms Stadsteater AB	7 915 317
278 – Stockholms Hamn AB	4 093 023
291 – Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	3 885 404
292 – S:t Erik Markutveckling AB	614 329
296 – Stockholm Vatten och Avfall AB	20 877 766
298 – S:t Erik Försäkrings AB	290 143
361 – Stockholm Business Region AB	1 274 831
362 – Micasa Fastigheter i Stockholm AB	3 599 316
701 – Stadsdelsnämnd Järva	43 321 696
704 – Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	29 821 331
706 – Stadsdelsnämnd Bromma	30 361 966
708 – Stadsdelsnämnd Kungsholmen	22 269 429
709 – Stadsdelsnämnd Norra Innerstaden	43 343 839
712 – Stadsdelsnämnd Södermalm	39 850 531
714 – Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör	41 158 318
715 – Stadsdelsnämnd Skarpnäck	16 500 508
718 – Stadsdelsnämnd Farsta	25 848 349
722 – Stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö	46 296 902
724 – Stadsdelsnämnd Skärholmen	21 208 507
Totalsumma	
	911 834 578
Tabell 1 - kostnad it-prislistan 2027 per nämnd och per bolag	

Systemobjekt	**År 2027 (kr)**
Agresso	37 211 950
Applikationsplattformar	56 950 000
Arbetsplatslicenser	103 236 271
Arbetsplatssystem	81 905 000
Beslutsstöd och statistik	24 180 250
Centrala Leverantörskostnader	55 000 000
Datakommunikation	64 055 000
Digitala stöd för pedagogisk verksamhet	97 373 806
E-arkivet	9 600 000
eDok	16 600 000
E-vald	1 115 000
Hypergene	8 600 000
Identitets- och åtkomsthantering	39 000 000
ILS	7 659 551
Inköp	17 300 000
LOIS	4 703 250
Löne- och PA-system	50 037 850
Nationella e-hälsotjänster	6 000 000
Servicedesk och portal	84 380 000
Sociala system	76 899 400
SSIP (systemstöd för stora investeringar)	300 000
Stadsövergripande informationssäkerhet	14 974 000
Stockholm stads geografiska	17 000 000
informationssystem (SGIS)	
Stockholm Webb	25 500 000
Utbildningsplattform	6 800 000
Verksamhetsarkitektur och metodstöd	4 603 250
Öppna data	850 000
Totalsumma	
	911 834 578
Tabell 2 - kostnad it-prislistan 2027 per systemobjekt	

Fördelning av kostnader för och ersättning till kategoriansvarig nämnd/bolag

Den sammanlagda kostnaden för ersättning till kategoriägare, fördelas enligt tabellen nedan. Fördelning sker utifrån nämnds och bolags inköpsutgifter inom de aktuella kategorierna.

Nämnd och eller bolag som av kommunfullmäktige utses som kategoriägare eller samordnare erhåller under år 2027 ersättning med 0,7 mnkr.

Inköpskategori	**Ansvarig nämnd/bolag**	**Ersättning 2027**
Fordon	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	700 000 kr
Elkraft	Servicenämnden	700 000 kr
Måltider och livsmedel	Servicenämnden	700 000 kr
Inredning	Servicenämnden	700 000 kr
Förbrukningsmateriel	Servicenämnden***	700 000 kr
Lokalvård	Utbildningsnämnden	700 000 kr
Vitvaror och storköksutrustning	AB Svenska Bostäder	700 000 kr
IT-konsulter	Kommunstyrelsen	700 000 kr
Tekniska konsulter	Trafiknämnden	700 000 kr
Park, Gata och Parkering	Trafiknämnden	700 000 kr
LSS-boenden	Socialnämnden	700 000 kr
Bemanningstjänster	Norra innerstadens stadsdelsnämnd	700 000 kr
Bygg- och anläggningsentreprenader	Exploateringsnämnden*	700 000 kr
Byggnads- och installationsentreprenader	Skolfastigheter i Stockholm AB**	700 000 kr
Nätentreprenader	Stockholm Vatten och Avfall AB**	700 000 kr

* Kategoriägare för kategorifamiljen
**Samordnare för kategoriklassen
*** Ny kategori 2027

Nämnd/Bolag	Fördelad kostnad för kategoriägarskap 2026	Fördelad kostnad för kategoriägarskap 2027
Kommunstyrelsen	321 355 kr	452 699 kr
Revisorskollegiet	98 kr	140 kr
Valnämnden	79 kr	118 kr
Bromma SDN	115 543 kr	188 548 kr
Enskede-Årsta-Vantör SDN	160 410 kr	264 978 kr
Farsta SDN	96 175 kr	152 195 kr
Hägersten-Älvsjö SDN	210 887 kr	332 817 kr
Hässelby-Vällingby SDN	141 061 kr	218 897 kr
Järva SDN	206 085 kr	320 202 kr
Kungsholmen SDN	79 355 kr	137 716 kr
Norra Innerstaden SDN	194 652 kr	317 513 kr
Skarpnäck SDN	94 412 kr	141 213 kr
Skärholmen SDN	93 137 kr	149 169 kr
Södermalm SDN	180 331 kr	287 312 kr
Arbetsmarknadsnämnden	23 609 kr	37 518 kr
Exploateringsnämnden	563 439 kr	789 361 kr
Fastighetsnämnden	245 605 kr	356 732 kr
Förskolenämnden	1 737 kr	2 538 kr
Idrottsnämnden	72 086 kr	167 403 kr
Kulturnämnden: Kulturförvaltningen	49 943 kr	78 087 kr
Kulturnämnden: Stadsarkivet	9 709 kr	13 838 kr
Kyrkogårdsnämnden	76 865 kr	114 055 kr
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5 895 kr	8 789 kr
Servicenämnden	8 088 kr	13 363 kr
Socialnämnden	84 260 kr	128 320 kr
Stadsbyggnadsnämnden	10 653 kr	15 175 kr
Trafiknämnden	523 862 kr	738 902 kr
Utbildningsnämnden	812 367 kr	1 322 540 kr
Äldrenämnden	7 474 kr	11 102 kr
Överförmyndarnämnden	741 kr	1 051 kr
Stockholms Stadshus AB	20 321 kr	28 449 kr
AB Svenska Bostäder	314 082 kr	481 630 kr
AB Familjebostäder	373 256 kr	526 463 kr
AB Stockholmshem	439 780 kr	626 315 kr
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	118 903 kr	167 698 kr
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	8 558 kr	12 102 kr
Skolfastigheter i Stockholm AB	315 211 kr	441 973 kr
Stockholm Vatten & Avfall AB	737 740 kr	1 049 804 kr
Stockholms Hamn AB	91 429 kr	129 304 kr
S:t Erik Kommunikation AB	6 577 kr	9 251 kr
Stockholms Stads Parkerings AB	77 877 kr	111 209 kr
Kulturhuset Stadsteatern AB	19 402 kr	31 117 kr
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	16 608 kr	23 746 kr

Nämnd/Bolag	Fördelad kostnad för kategoriägarskap 2026	Fördelad kostnad för kategoriägarskap 2027
Stockholm Business Region AB	2 274 kr	3 249 kr
S:t Erik Försäkrings AB	1 468 kr	2 055 kr
S:t Erik Markutveckling AB	66 598 kr	93 342 kr
Totalt	**7 000 000 kr**	**10 500 000 kr**

Ärenden som sambehandlas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2027 för Stockholms stad

Dnr KS 2026/684

Övergång från samlingskartan till Ledningskollen

Trafiknämnden har hemställt till kommunfullmäktige att besluta att Stockholms stad ska ansluta sig till den nationella tjänsten *Ledningskollen*, avveckla it-systemet *Tryggis* och produkten *Samlingskartan* samt att nämnden ska behålla en samordnande roll för ledningsinformation för berörda nämnder och bolag.

Samlingskartan är en tjänst som Stockholms stad har erbjudit sedan 1970-talet. Den ger en översikt över ledningar och andra underjordiska anordningar i stadens allmänna mark. Informationen baseras på inrapportering från ledningsägare i Stockholm. *Tryggis* är det it-system som nämnden använder för att sammanställa och lagra data. Utifrån denna data produceras de samlingskartor som tjänsten erbjuder. Den nuvarande lösningen uppfyller inte de skärpta kraven enligt cybersäkerhetslagen och innebär betydande säkerhetsrisker.

Ledningskollen är en nationell webbaserad tjänst för samordning och informationsutbyte om ledningsinfrastruktur i Sverige. Tjänsten drivs av Post- och telestyrelsen (PTS) i samverkan med flera infrastrukturägare och branschaktörer. Registrering och hantering av ärenden i Ledningskollen är kostnadsfritt och finansieras med offentliga medel. Tjänsten används i samtliga kommuner förutom Stockholms stad.

Övergången till Ledningskollen medför ingen påverkan på trafiknämndens nettokostnader.

Trafiknämnden föreslås fortsätta samordna berörda nämnder och bolag, så att arbetssätt kan utvecklas och gemensamma frågor hanteras med syftet att säkerställa en välfungerande samverkan och ett fortsatt effektivt arbete.

Övergången innebär att reglementet för trafiknämnden (KFS 2024:19) ska ändras genom att stryka 2 § 12 punkten: "handha samlingskartan".

Ärendet avslutas med hänvisning till vad som sägs i kommunfullmäktiges budget 2027, avsnittet Trafiknämnden.

Dnr KS 2026/765

Översyn av ersättningsnivån för dagverksamheter inom äldreomsorgen

Utifrån aktivitet i kommunfullmäktiges budget för år 2026 har en översyn genomförts av ersättningsnivån för dagverksamhet. Ersättningsnivån fastställs i kommunfullmäktiges budget årligen.

Äldrenämnden föreslår (dnr ALD 2026/154) att ersättning för dagverksamhet höjs i enlighet med OPI-ökningen. Stadsledningskontoret föreslår att ersättningen för dagverksamhet höjs i enlighet med äldrenämndens förslag och att stadsdelsnämnderna kompenseras för den totala merkostnaden, om 19,5 mnkr, som detta innebär.

Ärendet avslutas med hänvisning till vad som sägs i kommunfullmäktiges budget 2027, bilaga 6.

Bilaga 11:2

Dnr KS 2026/1109

Taxor 2027, idrottsnämnden

Idrottsnämnden har till kommunfullmäktige hemställt om revidering av taxor inom sitt verksamhetsområde i enlighet med vad som framgår av ärendet som beslutats på idrottsnämnden (dnr IdF 2026/555) den 20 oktober 2026.

Taxorna föreslås indexuppräknas med cirka 2,5 procent utifrån Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Taxor riktade till barn och ungdomar är undantagna uppräkningen.

Vissa justeringar föreslås i kriterierna för subventionerad taxa och nolltaxa, bland annat att vissa föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning undantas från kravet att lämna namn och personnummer med hänsyn till GDPR.

Evenemangstaxan för nivå 3 herrar i fotboll föreslås sänkas för att bättre motsvara merkostnader och anläggningskrav.

Därutöver föreslås redaktionella justeringar för ökad läsbarhet, bland annat att taxor för bokningsbara delar av objekt inte längre redovisas separat och att inomhusanläggningarnas taxor samlas i en tabell för hela året.

Idrottsnämndens taxor 2027 fastställs i enlighet med bilaga 7 till kommunfullmäktiges budget 2027.

Dnr KS 2026/1041

Förslag på Tegelbacken och Katarinaparken som nya kommuncentrala parker. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Trafiknämnden har hemställt till kommunfullmäktige att Tegelbacken inklusive Rödbodtorget samt Katarinaparken inklusive Slussens centralt belägna gröna ytor blir kommuncentrala parker och att förvaltningsuppdraget, samt tillhörande driftmedel, tillfaller trafiknämnden. Berörda stadsdelsnämnder (Norra innerstaden och Södermalm) uppges ställa sig positiva till förslaget.

Stadsledningskontoret konstaterar att de tillkommande gröna ytorna inom Tegelbacken, Rödbotorget och nya Slussen är belägna inom detaljplanelagd gatumark och kan därmed inte benämnas kommuncentral park, men utgör gatugröna ytor.

Förvaltningsansvaret för gatugröna ytor i hela staden föreslås från och med den 1 januari 2027 överföras från stadsdelsnämnderna till trafiknämnden. Katarinaparken är planlagd som parkmark och parkmiljön uppfyller samtliga av trafiknämnden föreslagna kriterier för kommuncentrala parker. Parken beräknas bli färdigställd under 2029.

Förvaltningsansvaret och driften av Katarinaparken föreslås behandlas i kommunfullmäktiges budget för 2029.

Ärendet avslutas med hänvisning till vad som sägs i kommunfullmäktiges budget 2027, avsnittet Trafiknämnden.